

2020

Rocznik Statystyczny Województwa Małopolskiego

Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship

2020

Urząd Statystyczny
w Krakowie

Rocznik Statystyczny Województwa Małopolskiego

Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship

Urząd Statystyczny w Krakowie Statistical Office in Kraków

Kraków 2020

Zespół Redakcyjny Urzędu Statystycznego w Krakowie

Editorial Board of the Statistical Office in Kraków

Przewodniczący

President

Agnieszka Szlubowska

Opracowanie merytoryczne i prace wydawnicze

Content-related works and editorial work

Dział Opracowań Regionalnych w Małopolskim Ośrodku Badań Regionalnych

Regional Studies Division in Małopolska Centre for Regional Surveys

Paulina Babiarz, Anna Dziedzic, Marta Kłósek, Marcin Łacic, Karolina Rudnik, Aneta Stachańczyk,
Jadwiga Tutaj

Zdjęcie zamieszczone na okładce

Photograph on the cover

Kraków, Zamek Królewski na Wawelu (fot. Paweł Babiarz)

ISSN 1640-002X

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on the website

krakow.stat.gov.pl/

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data – please indicate the source

PRZEDMOWA

Z przyjemnością przekazuję Państwu dwudzieste pierwsze wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Małopolskiego”. Od wielu lat roczniki statystyczne są kompendium wiedzy o rozwoju społeczno-gospodarczym naszego regionu, które dostarczają informacji o poziomie i jakości życia, uwarunkowaniach gospodarczych oraz środowisku naturalnym.

Bieżącą edycję opracowaliśmy w nowej formie, wzbogacając dane tabelaryczne o wizualizację procesów społeczno-gospodarczych. Mamy nadzieję, że dzięki temu nadaliśmy naszej cyklicznej publikacji charakter poglądowy, z zachowaniem podstawowej informacyjnej funkcji Rocznika. Chcąc umożliwić lepsze zrozumienie istoty przedstawianych zjawisk i łatwiejsze określenie relacji przestrzennych, proponujemy graficzną prezentację danych z różnych obszarów tematycznych.

Szczegółowe dane statystyczne zgrupowaliśmy w 22 działach tematycznych. Opracowanie wzbogaciliśmy o dwie tablice przeglądowe, zawierające najważniejsze dane o województwie w latach 2000, 2010, 2015 i 2019 oraz wybrane informacje o województwie na tle kraju w 2019 r. Wszechstronny materiał statystyczny uzupełniliśmy uwagami ogólnymi zawierającymi wyjaśnienia dotyczące terminologii, metodologii i zakresu prezentowanych informacji.

W stosunku do poprzedniej edycji wprowadziliśmy niewielkie zmiany w układzie tematycznym Rocznika. Informacje dotyczące geografii oraz stanu i ochrony środowiska zgromadziliśmy w nowym dziale „Warunki naturalne i ochrona środowiska”, a z dotychczasowego działu „Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo” wyodrębniliśmy nowy dział „Leśnictwo i łowiectwo”.

Zachęcam Państwa do poszukiwania interesujących danych statystycznych, które na bieżąco aktualizujemy i zamieszczamy w publikacjach i bazach danych dostępnych na stronach internetowych Głównego Urzędu Statystycznego pod adresem stat.gov.pl.

Dziękuję wszystkim respondentom, sprawozdawcom i gestorom danych za przekazane informacje, które przyczyniają się do opracowania tak wartościowego źródła wiedzy, jakim jest Rocznik. Zachęcam Państwa do przekazywania uwag i opinii o naszych wydawnictwach, abyśmy mogli wzbogacać i udoskonalać kolejne edycje.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

PREFACE

I am pleased to present you the twenty-first edition of the „Statistical Yearbook of Małopolskie Voivodship”. For many years, statistical yearbooks have been a compendium of knowledge about the socio-economic development of our region, which provide information on the level and quality of life, economic conditions and the natural environment.

We have developed the current edition in a new form, enriching the tabular data with the visualization of socio-economic processes. We hope that thanks to this we have given our periodical publication an overview character, while maintaining the basic informative function of the Yearbook. In order to enable a better understanding of the essence of the presented phenomena and easier determination of spatial relations, we offer a graphical presentation of data from various thematic areas.

We grouped detailed statistical data into 22 thematic chapters. We enriched the study with two review tables containing the most important data on the voivodship in 2000, 2010, 2015 and 2019 as well as selected information about the voivodship against the countrywide background in 2019. We supplemented the comprehensive statistical material with general notes explaining the terminology, methodology and scope of the information presented.

Compared to the previous edition, we have introduced minor changes to the thematic structure of the Yearbook. We have gathered information on geography as well as the state and protection of the environment in the new chapter „Environment and environmental protection”, and from the existing chapter „Agriculture, hunting and forestry” we have separated a new chapter „Forestry and hunting”.

I encourage you to search for interesting statistical data, which we regularly update and publish in publications and databases available on the website of the Statistics Poland at stat.gov.pl.

I would like to thank all the respondents, rapporteurs and data administrators for the information provided, which contribute to the development of such a valuable source of knowledge as the Yearbook. I encourage you to submit your comments and opinions about our publications so that we can enrich and improve subsequent editions.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

Agnieszka Szlubowska

Spis rzeczy

Przedmowa	
Objaśnienia znaków umownych	
Ważniejsze skróty	

Działy

I. Warunki naturalne i ochrona środowiska	
II. Samorząd terytorialny	
III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości	
IV. Ludność	
V. Rynek pracy	
VI. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	
VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania	
VIII. Edukacja i wychowanie	
IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	
X. Kultura. Turystyka. Sport	
XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne	
XII. Ceny	
XIII. Rolnictwo	
XIV. Leśnictwo i łowiectwo	
XV. Przemysł i budownictwo	
XVI. Transport	
XVII. Handel i gastronomia	
XVIII. Finanse przedsiębiorstw	
XIX. Finanse publiczne	
XX. Inwestycje. Środki trwałe	
XXI. Rachunki regionalne	
XXII. Podmioty gospodarki narodowej	

Tablice przeglądowe

I. Województwo na tle kraju w 2019 r.	
II. Ważniejsze dane o województwie	
Uwagi ogólne	
Uwagi do działów	

Contents

	Str. Page
Preface	3, 4
Symbols	6
Major abbreviations	7

Chapters

Environment and environmental protection	9
Local government	25
Public safety. Justice	26
Population	29
Labour market	47
Wages and salaries. Social security benefits	57
Households. Dwellings	61
Education	74
Health care and social welfare	83
Culture. Tourism. Sport	95
Science and technology. Information society	105
Prices	110
Agriculture	112
Forestry and hunting	121
Industry and construction	126
Transport	130
Trade and catering	134
Finances of enterprises	136
Public finance	143
Investments. Fixed assets	148
Regional accounts	152
Entities of the national economy	155

Review tables

Voivodship on the background of the country in 2019	157
Major data on voivodship	162
General notes	171
Notes to chapters	174

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (–)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Zero:	(0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
	(0,0) zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Znak (Δ)	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 18 na str. 173 categories of applied classification presented in an abbreviated form; full names are given in the general notes to the Yearbook, item 18 on page 173
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty Main abbreviations

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty złoty
szt. pcs	sztuka pieces
wol. vol.	wolumin volume
kg	kilogram kilogram
dt	decytona deciton
t	tona tonne
mm	milimetr millimetre
m	metr metre
km	kilometr kilometre
m ²	metr kwadratowy square metre
ha	hektar hectare
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre
l	litr litre
hl	hektolitr hectolitre
m ³	metr sześcienny cubic metre
dam ³	dekametr sześcienny cubic decametre
hm ³	hektometr sześcienny cubic hectometre
kWh	kilowatogodzina kilowatt-hour
GWh	gigawatogodzina gigawatt-hour
TJ	teradżul terajoule

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
°C	stopień Celsjusza centigrade
s	sekunda second
min	minuta minute
h	godzina hour
d 24 h	doła 24 hours
r.	rok
ceg brick	cegła przeliczeniowa materiałów ściennych standard brick unit expressing the quantity of wall building materials
t/r t/y	ton rocznie tonnes per year
art. Art.	artykuł article
dok. cont.	dokończenie continued
n.p.m. a.s.l.	nad poziomem morza above the sea level
nr (Nr) No.	numer number
pkt	punkt
p.proc.	punkt procentowy percentage point
poz.	pozycja
tabl.	tablica table
ust.	ustęp
0°1'1" ←	E N S W wschód East północ North południe South zachód West
Dz. U.	Dziennik Ustaw
Dz. Urz.	Dziennik Urzędowy
i in.	i inni
im.	imienia

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
itp. etc.	i tym podobne and the like
m.in. i.a.	między innymi among others
np. e.g.	na przykład for example
tj. i.e.	to jest that is
tzn. i.e.	to znaczy that is
tzw.	tak zwany
ww.	wyżej wymieniony
z późn. zm.	z późniejszymi zmianami
PKP	Polskie Koleje Państwowe

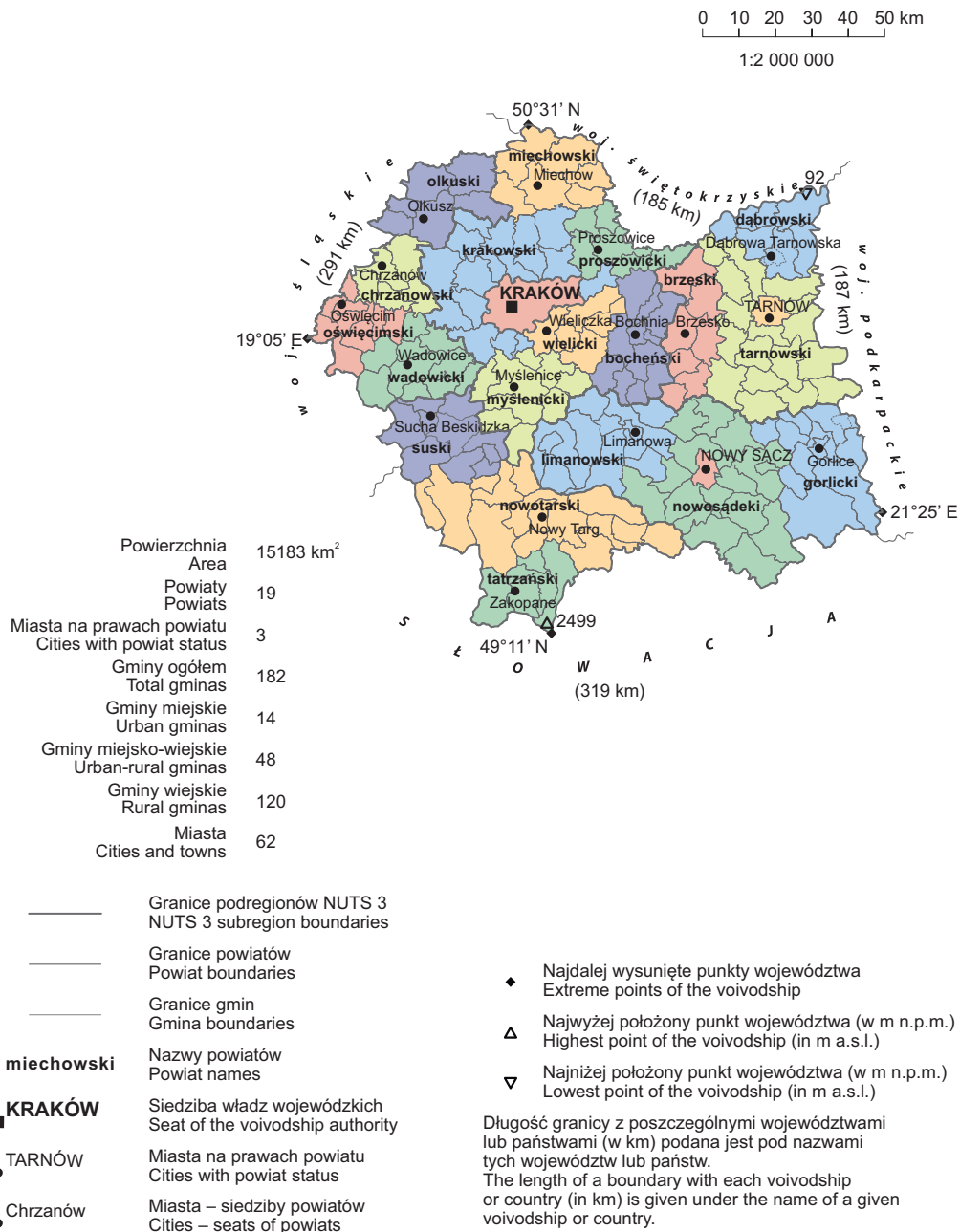
Skrót Abbreviations	Znaczenie Meaning
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych w Unii Europejskiej European System of National and Regional Accounts in the European Union
EKG ECE	Europejska Komisja Gospodarcza Economic Commission for Europe
GUS	Główny Urząd Statystyczny Statistics Poland
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju Organization for Economic Cooperation and Development
ONZ UN	Organizacja Narodów Zjednoczonych United Nations
UE EU	Unia Europejska European Union

Dział I. Warunki naturalne i ochrona środowiska

Chapter I. Environment and environmental protection

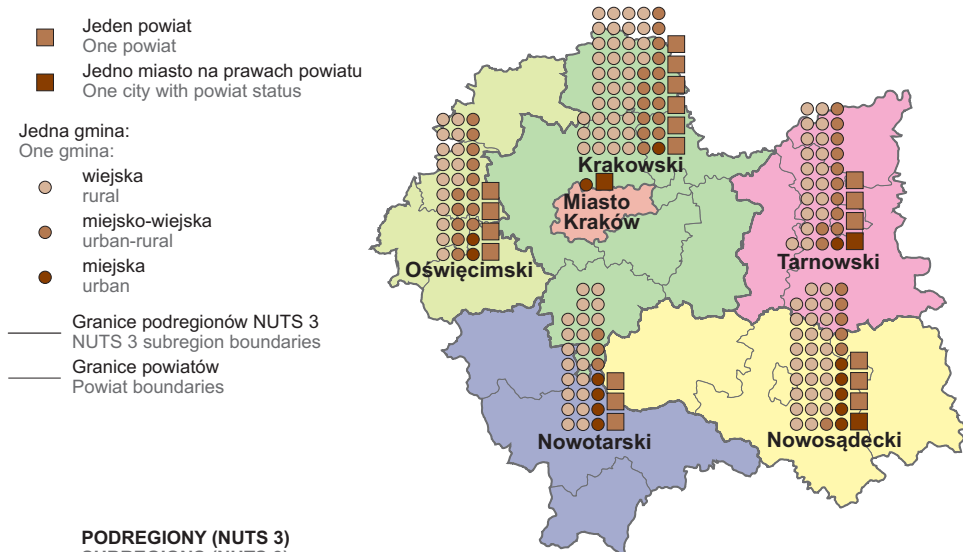
MAPA 1. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY W 2019 R.

MAP 1. ADMINISTRATIVE DIVISION IN 2019

MAPA 2. PODZIAŁ WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO WEDŁUG KLASYFIKACJI JEDNOSTEK TERYTORIALNYCH DO CELÓW STATYSTYCZNYCH (NUTS) W 2019 R.

MAP 2. DIVISION OF MAŁOPOLSKIE VOIVODSHIP ACCORDING TO THE CLASSIFICATION OF TERRITORIAL UNITS FOR STATISTICS (NUTS) IN 2019

**PODREGIONY (NUTS 3)
SUBREGIONS (NUTS 3)****PL20 – Krakowski**

Powiaty:

Powiaty:

bocheński (9)
krakowski (17)
miechowski (7)
myślenicki (9)
proszowicki (6)
wielicki (5)

PL22 – Nowosądecki

Powiaty:

Powiaty:

gorlicki (10)
limanowski (12)
nowosądecki (16)

Miasto na prawach powiatu:
City with powiat status:

Nowy Sącz (1)

PL24 – Tarnowski

Powiaty:

Powiaty:

brzeski (7)
dąbrowski (7)
tarnowski (16)

Miasto na prawach powiatu:
City with powiat status:

Tarnów (1)

PL21 – Miasto Kraków

Miasto na prawach powiatu:

City with powiat status:

Kraków (1)

PL23 – Oświęcimski

Powiaty:

Powiaty:

chrzanowski (5)
olkuski (6)
oświęcimski (9)
wadowicki (10)

PL69 – Nowotarski

Powiaty:

Powiaty:

nowotarski (14)
suski (9)
tatrzański (5)

W nawiasach podano liczbę gmin.

Number of gminas is given in parentheses.

**TABL. 1. TEMPERATURY POWIETRZA
AIR TEMPERATURES**

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesie- nie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Temperatury w °C Temperatures in °C						
		średnie ^a average ^a				skrajne extreme		amplitudy temperatur skrajnych amplitudes of extreme temperatures
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019	maksi- mum	mini- mum	
						maxim- um	minimum	
Kraków	237	8,1	8,5	8,7	10,4	37,3	-29,9	67,2
Nowy Sącz	292	8,2	8,5	8,9	10,5	36,8	-29,2	66,0
Zakopane	855	5,4	5,8	6,0	7,5	32,8	-27,1	59,9

a Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Data for multi-year periods include annual averages from these periods.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

TABL. 2. OPADY ATMOSFERYCZNE, PRĘDKOŚĆ WIATRU, USŁONECZNIE NIE I ZACHMURZENIE
ATMOSPHERIC PRECIPITATION, WIND VELOCITY, INSOLATION AND CLOUDINESS

STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Wzniesienie stacji nad poziomem morza w m Station elevation above the sea level in m	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm				Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloudiness in octants ^a
		1971–2000	1991–2000	2001–2010	2019			
		średnie ^b	average ^b					
Kraków	237	662	669	719	639	3,1	. ^c	5,1
Nowy Sącz	292	696	703	806	647	1,8	2118	. ^d
Zakopane	855	1107	992	1229	1148	1,6	1807	5,4

a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). b Dane za okresy wieloletnie dotyczą średnich rocznych z tych okresów. c,d Stacja nie prowadziła pomiarów: c – usłonecznienia, d – zachmurzenia.

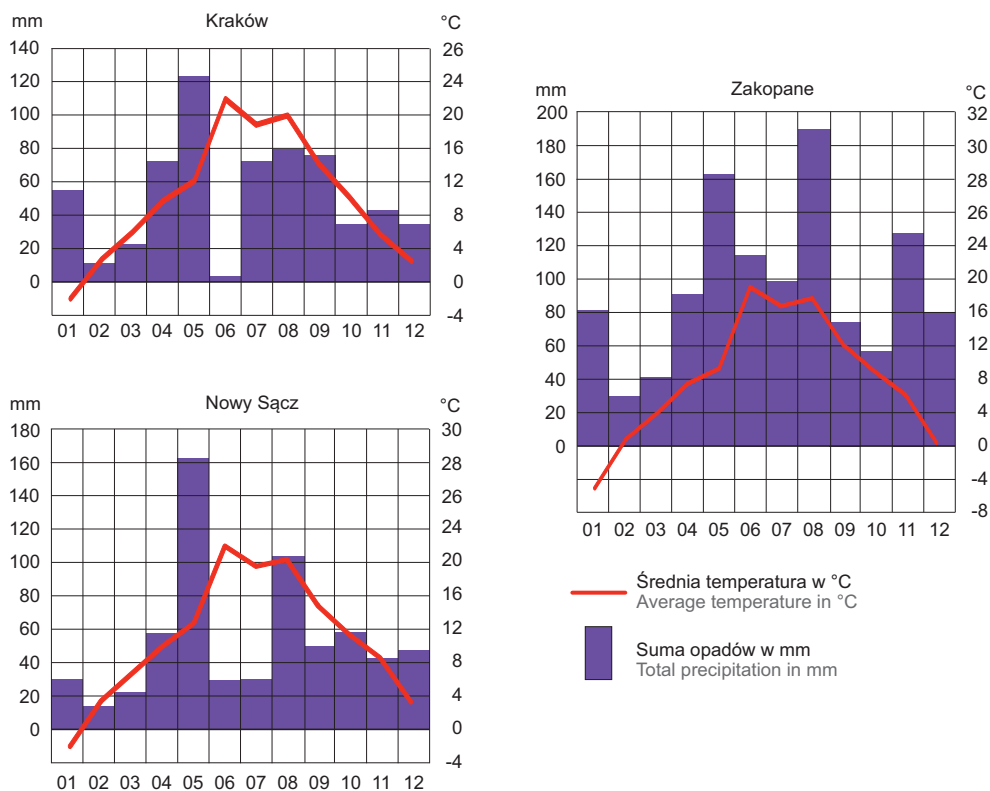
Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowego Instytutu Badawczego.

a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). b Data for multi-year periods include annual averages from these periods. c,d Station did not record measurements of: c – insolation, d – cloudiness.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management – National Research Institute.

WYKRES 1. TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE W WYBRANYCH STACJACH METEOROLOGICZNYCH W 2019 R.

CHART 1. AIR TEMPERATURES AND ATMOSPHERIC PRECIPITATION IN SELECTED METEOROLOGICAL STATIONS IN 2019

TABL. 3. POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA
Stan w dniu 1 stycznia
GEODETIC AREA BY THE LAND USE
As of 1 January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2019	2020	odset- kach in per- cent	SPECIFICATION
	w ha in ha					
Powierzchnia ogólna	1518279	1518279	1518279	1518279	100,0	Total area
Użytki rolne	937040	922656	918677 ^a	916862 ^a	60,4	Agricultural land
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	459465	463966	460594	460648	30,3	Forest land as well as wooded and bushy areas
Grunty pod wodami powierzchniowymi	20138	20603	22283	22409	1,5	Land under surface waters
Grunty zabudowane i zurbanizowane	83796	93637	99942 ^b	101624 ^b	6,7	Built-up and urbanised areas
Użytki ekologiczne	573	636	643	652	0,0	Ecological areas
Nieużytki	11625	11449	11343	11333	0,7	Wasteland
Tereny różne	5642	5332	4797	4751	0,3	Miscellaneous land

a Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”. b Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

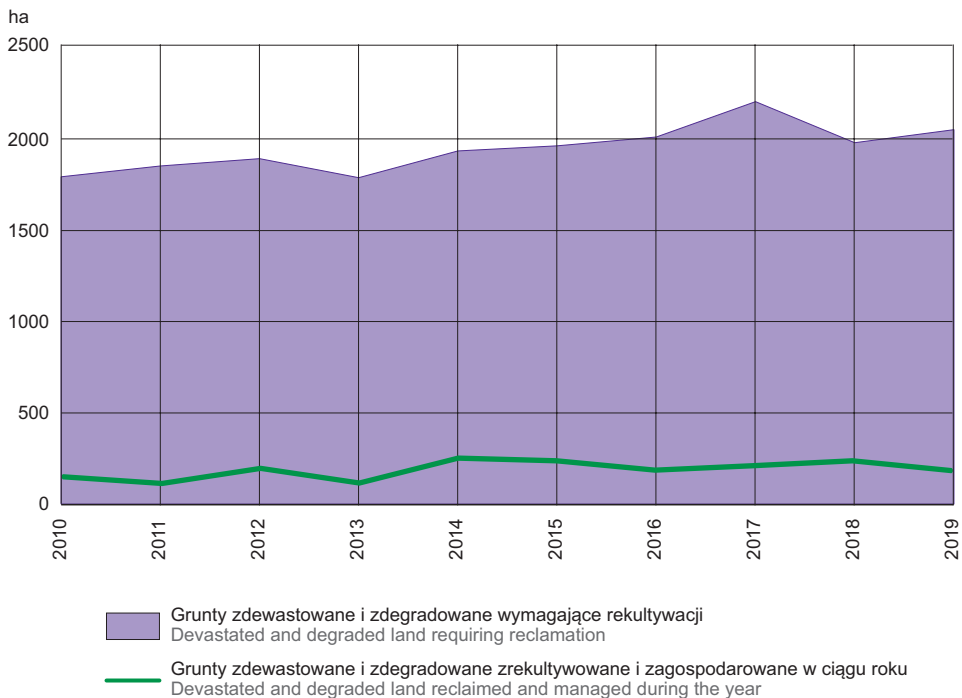
a Including wooded and bushy areas on agricultural land, classified until 2016 in the item "forest land as well as wooded and bushy areas".

b Including areas used for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

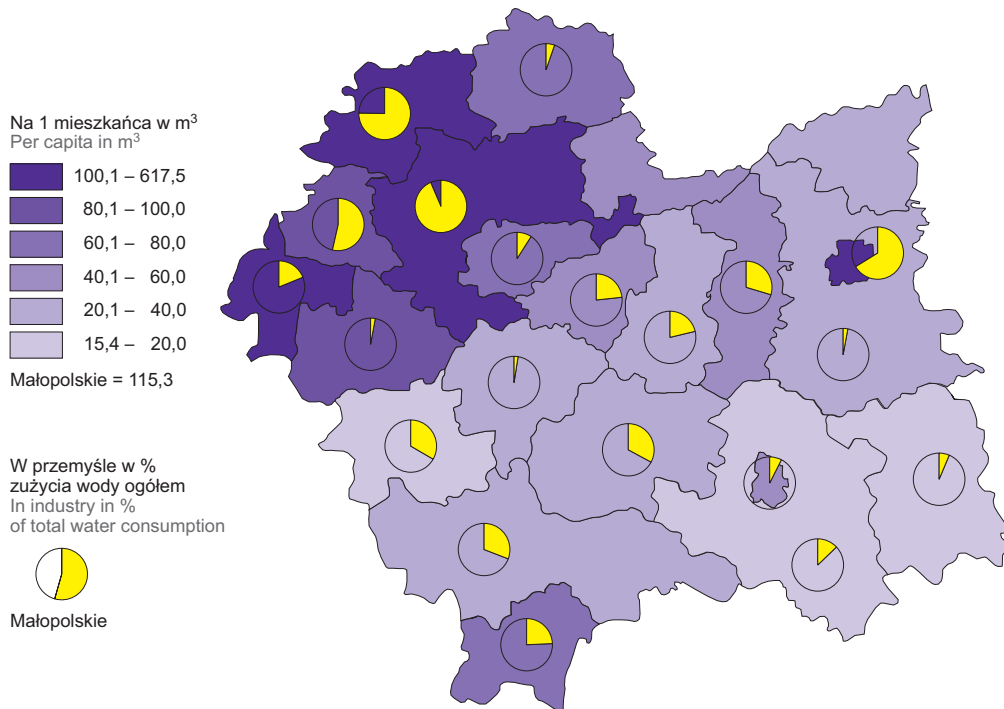
**WYKRES 2. GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE
WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA
ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**

**CHART 2. DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND**

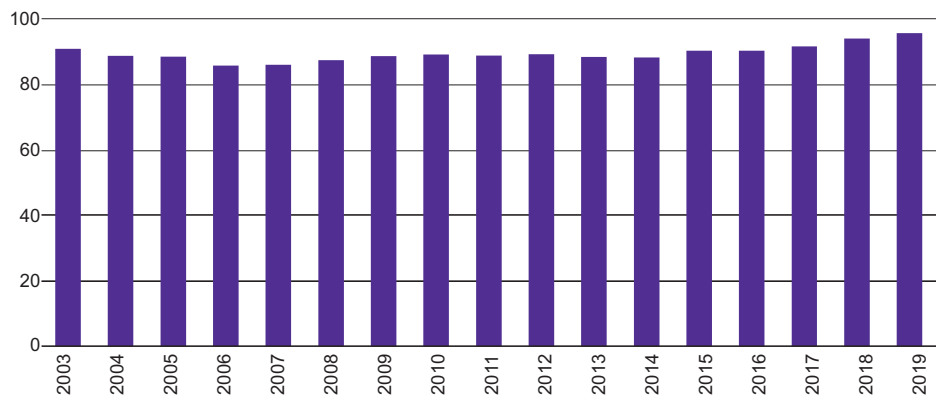

**MAPA 3. ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY
GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI W 2019 R.**

MAP 3. WATER CONSUMPTION FOR NEEDS
OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION IN 2019

Na cele gospodarstw domowych z sieci wodociągowej
For household purposes from water supply network
hm³

TABL. 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZANE DO WÓD LUB DO ZIEMI
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER DISCHARGED INTO WATERS
OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
	w hm³ in hm³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	557,3	511,8	519,7	434,1	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	441,4	405,9	404,3	318,2	73,3	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze	251,6	247,9	244,9	164,3	37,8	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	115,9	105,9	115,4	115,9	26,7	discharged by sewage network
W tym ścieki wymagające oczyszczania	305,7	263,8	274,7	269,9	62,2	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	299,3	250,7	260,3	255,1	58,8	treated
mechanicznie	166,2	132,3	130,5	125,5	28,9	mechanically
chemicznie ^b	4,6	3,3	3,8	3,7	0,8	chemically ^b
biologicznie	22,5	21,0	22,8	23,6	5,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	106,1	94,1	103,2	102,2	23,6	with increased biogene removal
nieoczyszczane	6,3	13,1	14,5	14,8	3,4	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	6,2	13,1	14,5	13,8	3,2	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	0,1	0,0	0,2	1,0	0,2	discharged by sewage network

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. b Dane dotyczą tylko ścieków przemysłowych.

a Including polluted cooling water and water from mine drainage, building constructions as well as from contaminated precipitation water. b Data concern only industrial wastewater.

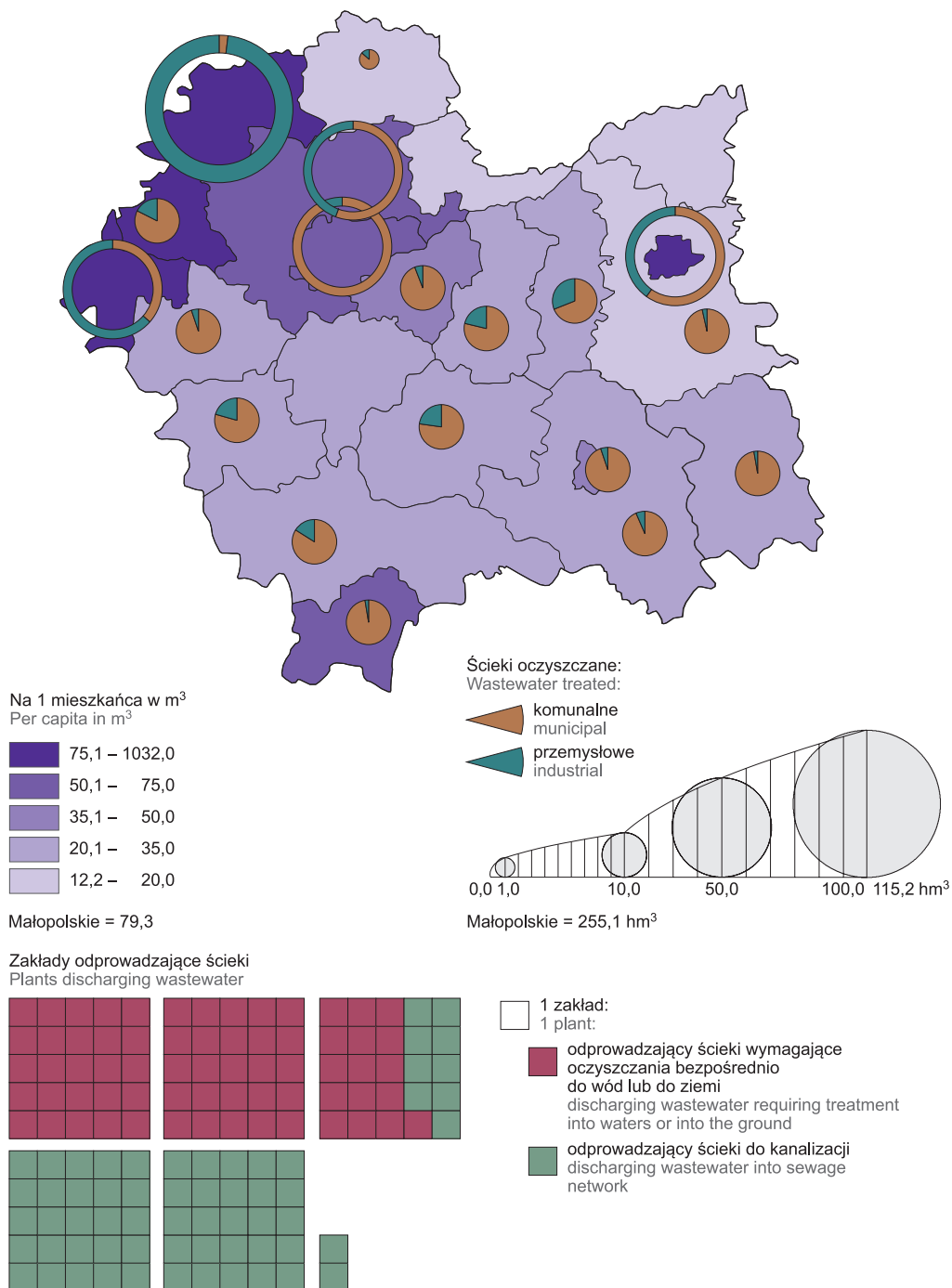
WYKRES 3. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI

CHART 3. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

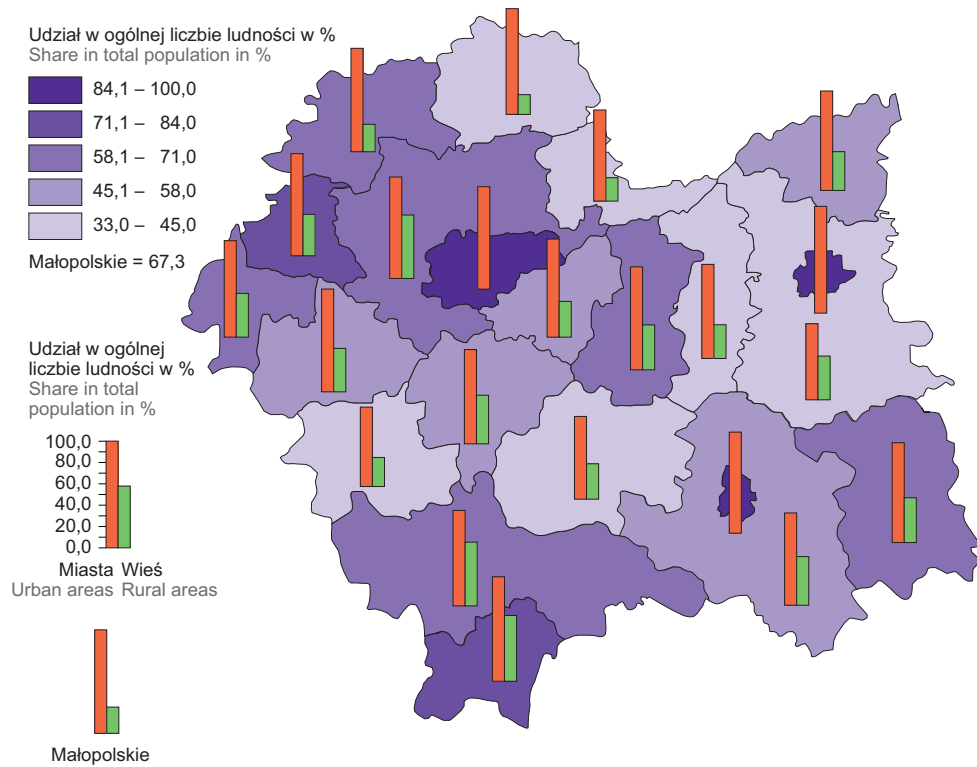
**MAPA 4. ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA
ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI W 2019 R.**

MAP 4. INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER REQUIRING TREATMENT
DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND IN 2019

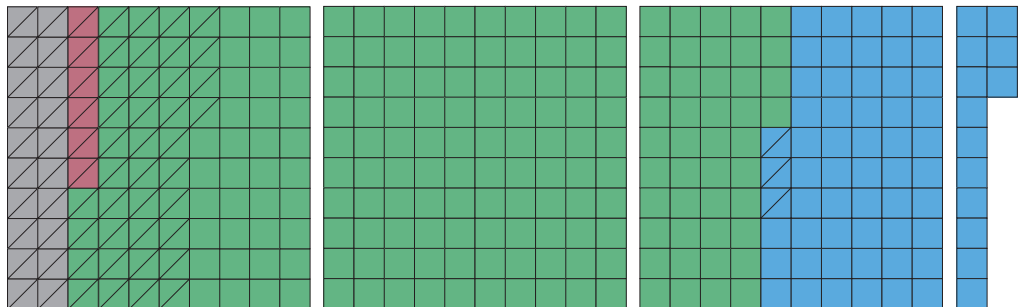

MAPA 5. LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW W 2019 R.

MAP 5. POPULATION CONNECTED TO WASTEWATER TREATMENT PLANTS IN 2019

Oczyszczalnie ścieków
Wastewater treatment plants

- 1 oczyszczalnia ścieków:
1 wastewater treatment plant:
- ▤ w tym 1 oczyszczalnia ścieków przemysłowych
of which 1 industrial wastewater treatment plant

- mechaniczna
mechanical
- chemiczna
chemical
- biologiczna
biological
- z podwyższonym usuwaniem biogenów
with increased biogene removal

TABL. 5. EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń w tys. ton:					Emission of pollutants in thousand tonnes:
pyłowych	3,9	2,8	1,8	1,6	particulate
w tym pyły ze spalania paliw	2,3	1,7	0,8	0,6	of which particulates from the combustion of fuels
gazowych	10475,8	10841,9	10483,0	8996,2	gaseous
w tym:					of which:
dwutlenek siarki	29,4	30,4	11,2	8,2	sulphur dioxide
tlenek węgla	21,9	18,0	19,1	18,4	carbon oxide
tlenki azotu ^a	20,2	20,1	13,3	12,1	nitrogen oxides ^a
dwutlenek węgla	10344,6	10738,1	10400,3	8925,6	carbon dioxide
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					Pollutants retained in pollutant reduction systems:
w tys. ton:					in thousand tonnes:
pyłowe	723,0	680,2	705,6	632,0	particulate
gazowe (bez dwutlenku węgla)	111,4	108,7	99,8	91,9	gaseous (excluding carbon dioxide)
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					in % of pollutants produced:
pyłowych	99,5	99,6	99,7	99,7	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	45,9	51,1	54,7	56,5	gaseous (excluding carbon dioxide)

a W przeliczeniu na dwutlenek azotu.

a In terms of nitrogen dioxide.

TABL. 6. URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH DLA CZYSTOŚCI POWIETRZA
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS OF SIGNIFICANT NUISANCE TO AIR QUALITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII			EQUIPMENT – as of 31 December		
Cyklony	292	241	208	211	Cyclones
Multicyklony	76	66	75	79	Multicyclones
Filtry tkaninowe	485	490	570	608	Fabric filters
Elektrofiltry	45	41	37	32	Electrofilters
Urządzenia mokre	127	101	97	108	Wet air cleaners
Inne	126	95	85	65	Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h			WASTE GAS FLOW in dam ³ /h		
Cyklony	12293	11660	3060	2946	Cyclones
Multicyklony	2543	1858	1946	2426	Multicyclones
Filtry tkaninowe	7572	8273	9531	10085	Fabric filters
Elektrofiltry	14846	12556	9966	9097	Electrofilters
Urządzenia mokre	1638	1402	1558	1866	Wet air cleaners
Inne	1227	1514	1530	1283	Others

TABL. 7. POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA^a

Stan w dniu 31 grudnia

AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
	w ha in ha			w % po- wierzchni ogólnej województwa	na 1 miesz- kańca w m²		
				in % of total area of the voivodship	per capita in m²		
OGÓŁEM	790263	804605	804507	804414	53,0	2358	TOTAL
Parki narodowe	38009	38038	38048	38062	2,5	111	National parks
Rezerваты przyrody	3299	3363	3401	3415	0,2	10	Nature reserves
Parki krajobrazowe ^b	175812	175755	175787	175717	11,6	515	Landscape parks ^b
Obszary chronionego krajobrazu ^b	571804	572241	571961	571963	37,7	1677	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	57,6	55,8	56,2	54,1	0,0	0,2	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	134	13979	13979	13978	0,9	41	Landscape-nature complexes
Użytki ekologiczne	1148	1174	1275	1224	0,1	3,6	Ecological areas

a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę ich część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych. b Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within the legally protected areas. b Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

TABL. 8. PARKI NARODOWE
Stan w dniu 31 grudnia
NATIONAL PARKS
As of 31 December

LATA YEARS PARKI NARODOWE NATIONAL PARKS		Powierzchnia ^a w ha Area ^a in ha				otuliny (strefy ochronnej) buffer (protective) zone
		parków narodowych		national parks		
		ogółem grand total	w tym gruntów leśnych of which forest land	z liczby ogółem – pod ochroną ściłą ^b of grand total number – strictly protected ^b		
				razem total	w tym gruntów leśnych of which forest land	
OGÓŁEM	2010	38009,4	31112,3	18309,2	13635,5	39486,5
TOTAL	2015	38038,0	31256,6	18465,9	13608,8	39486,5
	2018	38048,0	31237,4	18469,7	13611,9	39486,5
	2019	36062,5	31203,0	18669,6	13810,8	39486,5
Tatrzański ^c		21197,1	16381,9	12609,3	7917,4	181,0
Gorczański ^c		7038,1	6612,7	3617,0	3602,0	16646,6
Babiogórski ^c		3393,4	3197,1	1282,0	1181,4	8040,0
Pieniński ^c		2371,8	1710,3	743,9	693,6	2682,0
Ojcowski ^c		2163,2	1496,5	292,4	291,4	6777,0
Magurski ^d		1898,9	1804,5	125,0	125,0	5159,9

a Powierzchnia parku w granicach województwa. b Powierzchnia, na której chroniona jest cała przyroda i jest całkowicie zaniechana bezpośrednia ingerencja człowieka. c Z siedzibą Dyrekcji Parków na terenie województwa małopolskiego. d Siedziba Dyrekcji Parku na terenie województwa podkarpackiego.

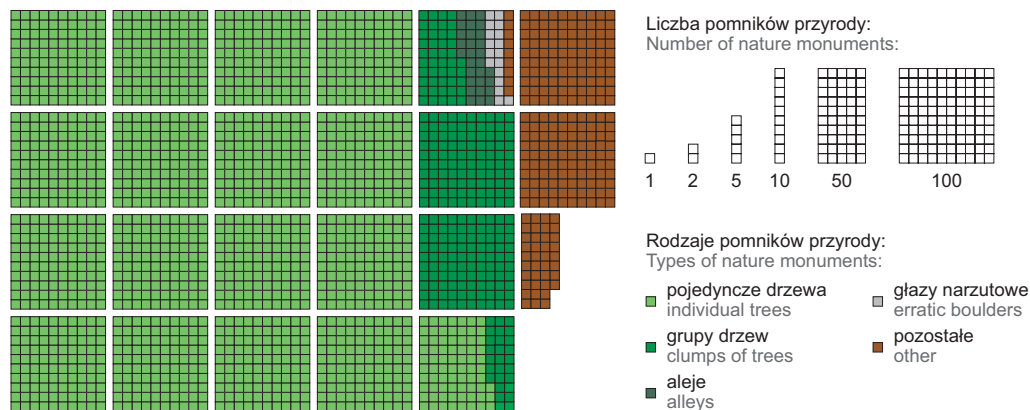
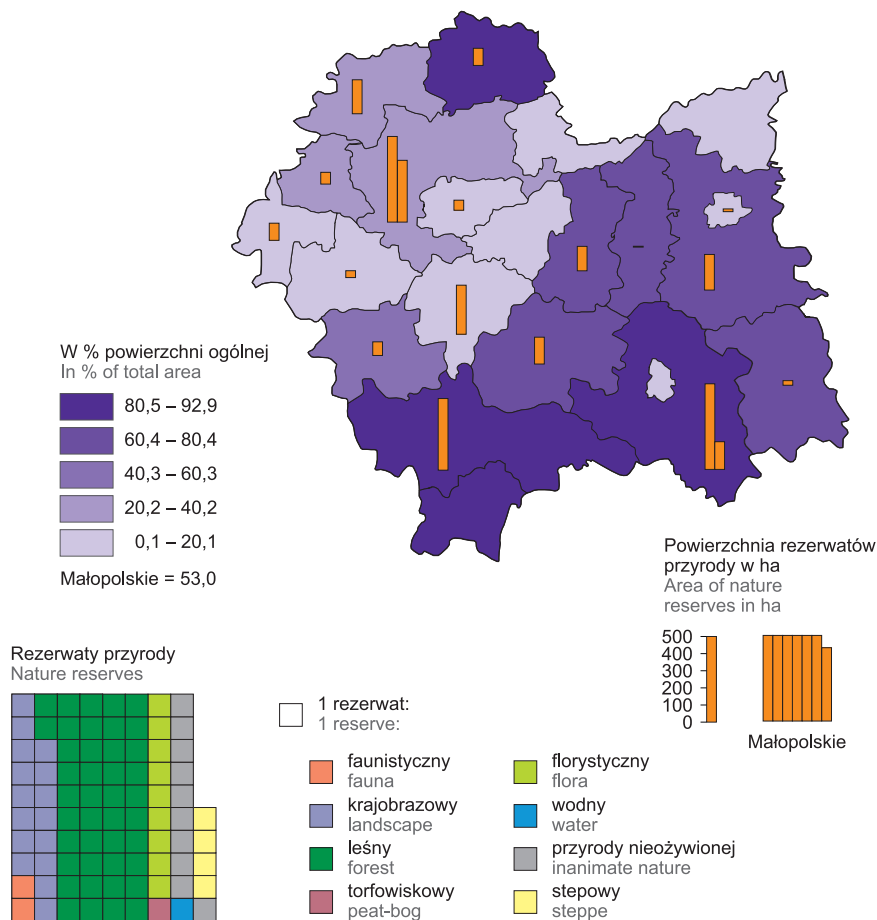
a Area of the park within voivodship boundaries. b The area in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. c With the head office of the Parks Direction in Małopolskie Voivodship. d The head office of the Park Direction in Podkarpackie Voivodship.

TABL. 9. PARKI KRAJOBRAZOWE
Stan w dniu 31 grudnia
LANDSCAPE PARKS
As of 31 December

LATA YEARS ZESPOŁY I PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS AND COMPLEXES ^a		Powierzchnia ^b Area ^b			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forests	użytków rolnych agricultural land	wód water
		w ha in ha			
OGÓŁEM	2010	178289,7	.	.	.
TOTAL	2015	178224,7	.	.	.
	2018	178307,9	.	.	.
	2019	178251,5	96860,1	68887,3	1069,0
Popradzki PK		53419,1	43269,5	8305,5	360,2
PK Dolinki Krakowskie		20686,1	6696,1	12310,3	29,0
Ciężkowicko-Rożnowski PK		18247,2	8321,0	8806,0	44,0
Wiśnicko-Lipnicki PK		14230,8	4535,7	8391,1	55,5
Tenczyński PK		13658,1	6949,0	5426,0	86,0
PK Pasma Brzanki ^c		12974,3	6136,8	5811,2	49,3
PK Orlich Gniazd ^c		12842,2	6394,1	4639,9	41,1
Dłubniański PK		10959,6	1833,2	8307,3	59,8
PK Beskidu Małego ^c		9061,1	7480,7	1389,8	20,7
Bieleńsko-Tyniecki PK		6359,1	2508,5	2909,4	301,5
Rudniański PK		5813,9	2735,5	2590,9	22,0
Suwalski Park Krajobrazowy		6337,7	1476,0	3784,0	642,0

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Łącznie z powierzchnią rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków. c Powierzchnia parków w granicach województwa małopolskiego.

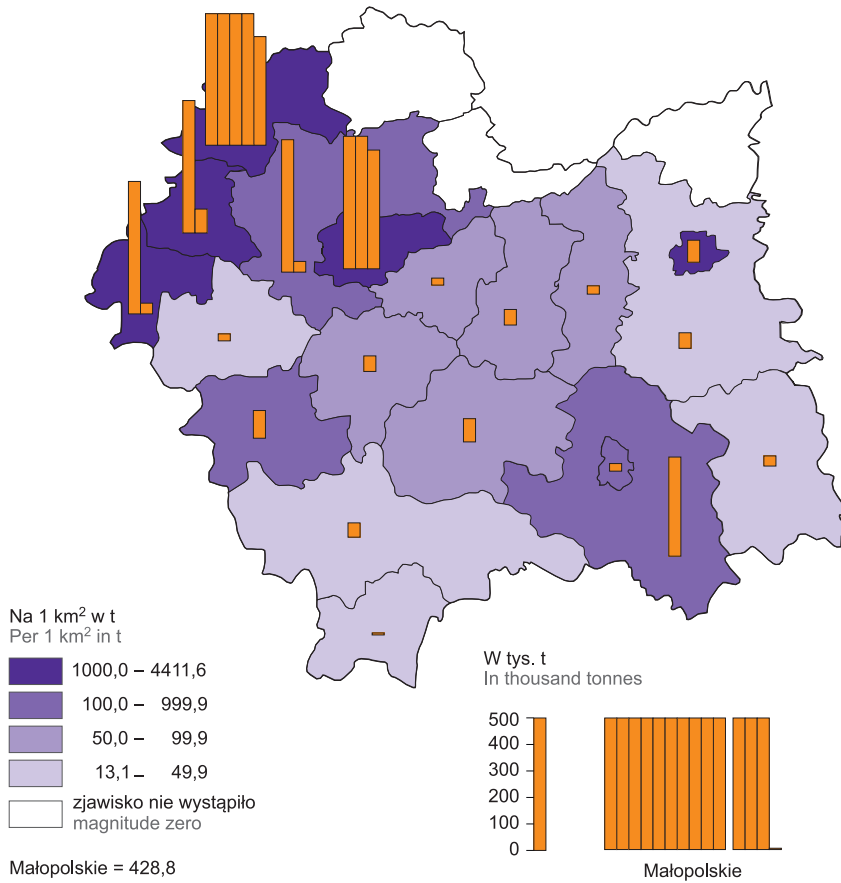
a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. c Area of the park within Małopolskie Voivodship boundaries.

WYKRES 4. POMNIKI PRZYRODY W 2019 R.**CHART 4. NATURE MONUMENTS IN 2019****MAPA 6. POWIERZCHNIA OBSZARÓW O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONYCH^a W 2019 R.****MAP 6. AREA OF SPECIAL NATURE VALUE UNDER LEGAL PROTECTION^a IN 2019**

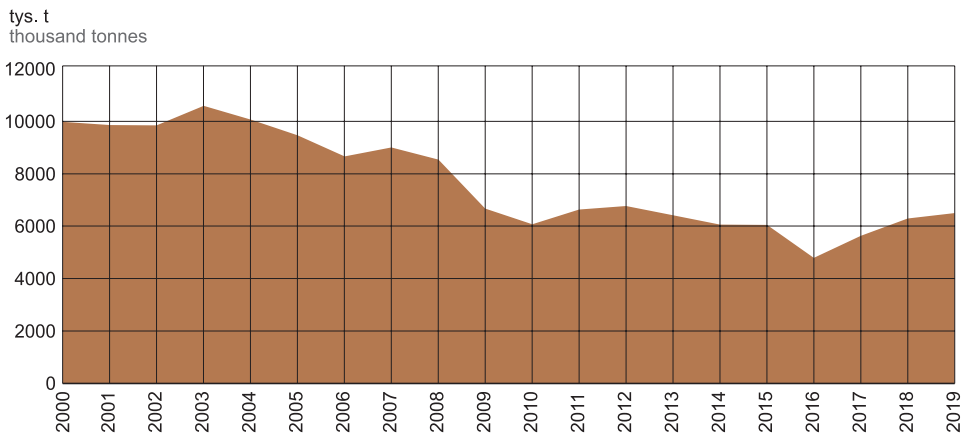
^a Dane nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000, obejmują tylko tę część, która mieści się w granicach pozostałych obszarów prawnie chronionych.

^a Data do not include information concerning the areas of Natura 2000 network, data include only the part located within other legally protected areas.

MAPA 7. ODPADY (z wyłączeniem odpadów komunalnych) WYTWORZONE W 2019 R.
MAP 7. WASTE (excluding municipal waste) GENERATED IN 2019

Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych)
 wytworzone w ciągu roku
 Waste (excluding municipal waste) generated during the year

TABL. 10. ODPADY KOMUNALNE
MUNICIPAL WASTE

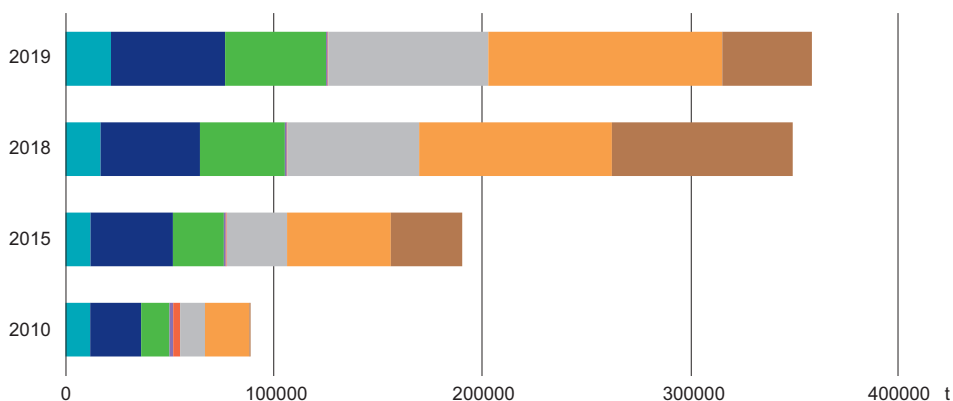
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	z gospo- darstw domowych of which from house- holds	
Odpady komunalne zebrane w tys. t	766,4	795,5	1073,4	1078,8	943,2	Municipal waste collected in thousand tonnes
zmieszane	677,6	605,4	724,9	721,1	603,9	mixed
miasta	519,1	399,9	467,2	460,9	380,3	urban areas
wieś	158,6	205,4	257,7	260,2	223,6	rural areas
zebrane selektywnie	88,7	190,2	348,5	357,7	339,3	collected separately
w tym:						of which:
papier i tektura	11,8	12,1	16,9	21,8	18,3	paper and cardboard
szkło	24,5	39,4	47,6	54,7	53,0	glass
tworzywa sztuczne	13,5	24,4	40,7	48,4	46,4	plastic
metale	1,9	1,0	0,9	0,8	0,7	metals
wielkogabarytowe	12,0	29,0	63,2	76,8	75,8	largesize
biodegradowalne	21,2	49,7	92,3	112,1	105,6	biodegradable

a Dane szacunkowe.

a Estimated data.

WYKRES 5. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE SELEKTYWNI

CHART 5. MUNICIPAL WASTE COLLECTED SEPARATELY

Rodzaje odpadów:

Waste types:

papier i tektura
paper and cardboard

metale
metals

biodegradowalne
biodegradable

szkło
glass

tekstylia
textile

pozostałe
other

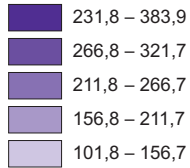
tworzywa sztuczne
plastic

wielkogabarytowe
largesize

MAPA 8. ODPADY KOMUNALNE ZEBRANE W 2019 R.

MAP 8. MUNICIPAL WASTE COLLECTED IN 2019

Zmieszane odpady komunalne
zebrane na 1 mieszkańca w kg
Mixed municipal waste
collected per capita in kg

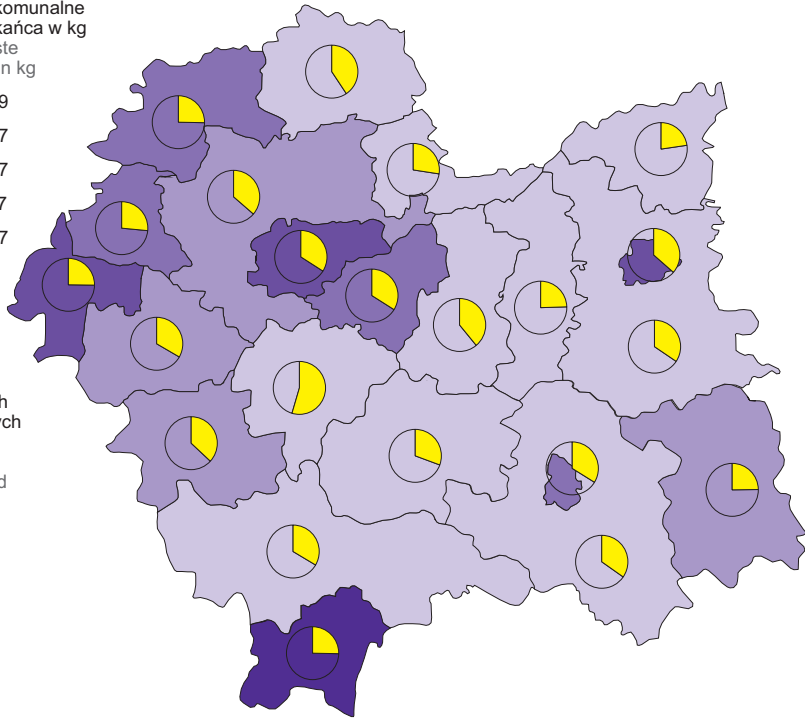

Małopolskie = 211,8

Odpady komunalne
zebrane selektywnie
w % ogółu zebranych
odpadów komunalnych
Municipal waste
collected separately
in % of total collected
municipal waste

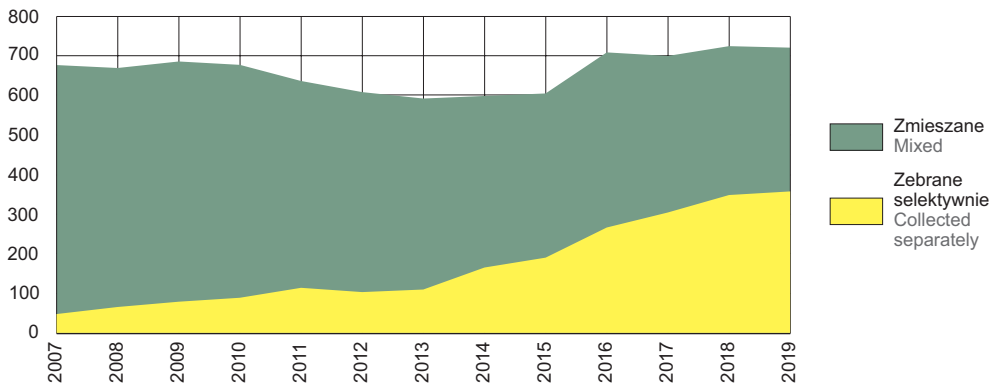

Małopolskie

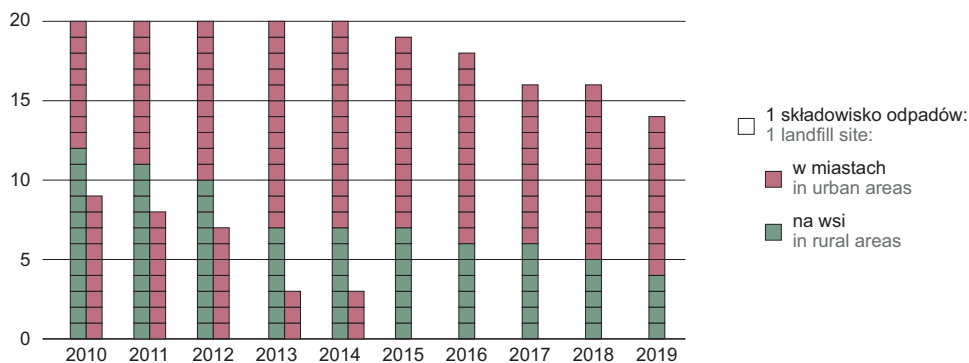
Odpady komunalne zebrane w ciągu roku
Municipal waste collected during the year

tys. t
thousand tonnes

WYKRES 6. SKŁADOWISKA ODPADÓW

CHART 6. LANDFILL SITES

TABL. 11. NAKŁADY NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ^a (ceny bieżące)OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. zł in thousand PLN				
Ochrona środowiska	602845,4	1636274,1	825329,0	939681,5	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	82046,5	460483,4	268662,9	144004,3	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	8683,1	132721,8	86945,3	11696,0	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	466579,0	587522,2	410397,2	574278,5	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	137226,6	117227,5	77238,2	189027,4	municipal wastewater treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	317158,4	442489,0	318637,6	355823,2	sewage network for the transport of wastewater and precipitation water
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	26331,8	463685,7	51229,0	75089,7	Waste management, protection and recovery of soils, protection of groundwater and surface water
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	12000,0	14398,6	16985,0	42738,3	waste collection ^b and transportation
w tym selektywne zbieranie odpadów	9723,8	651,5	7117,0	32154,0	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	2050,0	416410,2	24247,7	17031,9	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	2720,2	13546,2	319,8	160,6	reclamation of waste dumps, sludge tanks and landfills as well as of other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	0,0	1940,3	4179,2	5922,9	Protection of biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	9458,5	76777,2	11677,8	21599,1	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	433401,4	380369,9	149161,8	258452,9	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	102843,8	205159,5	123043,6	153434,4	Water intakes and systems
Budowę i modernizację stacji uzdatniania wody	19904,2	22432,1	14475,9	13952,7	Construction and modernisation of water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	171148,8	85436,2	1958,0	40023,9	Water reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	55811,2	36666,7	3219,2	4810,9	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	83693,4	30675,4	6465,1	46231,0	Flood embankments and pump stations

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.
b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments locations; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 12. EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA			ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					Capacity of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	397	1633	1185	159	particulate
gazowych	–	553	26497	148	gaseous
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					Sewage network in km discharging:
ścieki	622,7	1379,2	428,5	437,7	wastewater
wody opadowe	23,8	16,1	12,9	19,2	precipitation water
Oczyszczalnie ścieków:					Wastewater treatment plants:
obiekty	3	8	5	5	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	3	8	5	5	of which municipal
mechaniczne	2	–	1	–	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	8	4	5	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	–	–	–	–	with increased biogene removal ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	3572	9077	1560	4749	capacity of treatment plants in m ³ /24 h
w tym oczyszczalni komunalnych	2852	9077	1560	4749	of which municipal
mechanicznych	480	–	35	–	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	2372	8507	1525	4749	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	720	570	–	–	with increased biogene removal ^a
Oczyszczalnie ścieków indywidualne (przysiadkowe):					Farmstead treatment facilities (homestead):
obiekty	222	1169	481	315	facilities
przepustowość w m ³ /d	403	1532	843	662	capacity in m ³ /24 h
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:					Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	–	2	1	–	facilities
przepustowość w m ³ /d	–	403	35	–	capacity in m ³ /24 h
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					Waste treatment plants:
obiekty	1	8	1	2	facilities
wydajność w t/r	556	49300	24	32000	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:					Landfills of municipal waste:
obiekty	–	–	–	–	facilities
powierzchnia w ha	–	–	–	–	area in ha
wydajność w t/r	–	–	–	–	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	–	5000	–	–	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA			WATER MANAGEMENT		
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	2907	2552	4770	1416	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24 h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	17771	1310	860	2471	Water treatment in m ³ /24 h
Sieć wodociągowa w km	388,7	623,9	313,8	306,1	Water supply network in km
Pojemność zbiorników wodnych m ³	250,0	–	–	–	Capacity of water reservoirs in m ³
Regulacja i zabudowa rzek i potoków w km	120,6	33,4	12,0	44,3	Regulation and management of rivers and streams in km
Obwałowania przeciwpowodziowe w km	26,5	30,4	1,0	5,4	Flood embankments in km

a W tym tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

Dział II. Samorząd terytorialny Chapter II. Local government

TABL. 1 (13). RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN 2019

As of 31 December

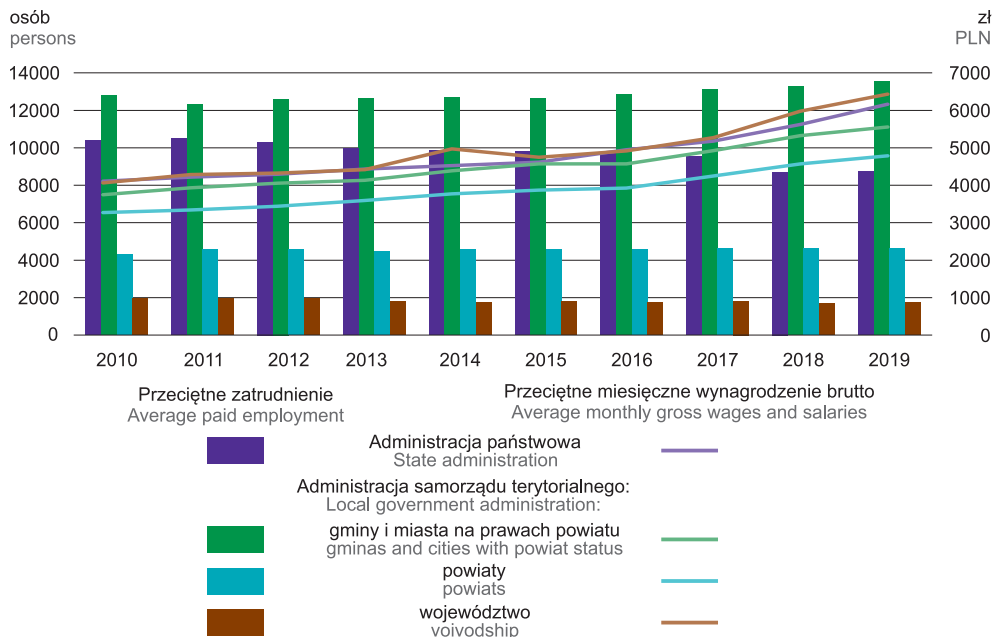
WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city councils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
OGÓŁEM TOTAL					
OGÓŁEM	2863	91	451	39	TOTAL
w tym kobiety	775	23	101	9	of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
18–29 lat	112	3	9	–	18–29 years
30–39	434	20	50	3	30–39
40–49	747	20	90	8	40–49
50–59	839	20	148	12	50–59
60 lat i więcej	731	28	154	16	60 and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	1091	79	341	36	Tertiary
Policealne i średnie	1155	8	97	3	Post-secondary and secondary
Zasadnicze zawodowe	578	3	13	–	Basic vocational
Gimnazjalne i podstawowe	39	1	–	–	Lower secondary and primary

a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

a Excluding councillors of city councils in cities with powiat status.

WYKRES 1 (7). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ORAZ PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE
BRUTTO W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ

CHART 1 (7). AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN PUBLIC ADMINISTRATION

Dział III. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości Chapter III. Public safety. Justice

Uwaga do tablicy 1 (14), wykresu 1 (8) i mapy 1(9)

Dane o przestępstwach stwierdzonych w latach 2014–2019 nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Note to table 1 (14), chart 1(8) and map 1(9)

Data on ascertained crimes in 2014–2019 do not include punishable acts committed by juveniles.

TABL. 1 (14). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE PRZEZ POLICJĘ W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH I WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES BY THE POLICE IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS AND RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010 ^a	2015	2018	2019	2010 ^a	2015	2018	2019
	przestępstwa stwierdzone przez Policję ascertained crimes by the Police				wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw w % rates of detectability of delinquents in %			
O G Ó Ł E M TOTAL	94302	69300	74697	80015	66,1	67,1	79,4	79,2
w tym ^b : of which ^b :								
Przeciwko życiu i zdrowiu Against life and health	2303	1191	1190	1293	84,1	77,7	80,3	83,6
Przeciwko bezpieczeństwu poszczególnemu i bezpieczeństwu w komunikacji Against public safety and safety in transport	9391	6119	5348	5426	98,8	98,1	98,3	98,6
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania Against freedom, freedom of conscience and religion	3771	2090	1882	2131	94,8	83,2	86,1	82,1
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności Against sexual freedom and morals	531	247	780	355	90,1	81,8	92,8	78,9
Przeciwko rodzinie i opiece Against the family and guardianship	2620	2038	4499	3776	100,0	98,7	99,7	99,9
Przeciwko czci i nienotykalności cielesnej Against good name and personal integrity	1195	227	279	328	98,9	73,6	69,2	69,0
Przeciwko mieniu ^c Against property ^c	50674	34866	28944	37596	43,2	46,2	56,8	64,7

a Łącznie z przestępstwami stwierdzonymi przez prokuraturę. b Artykuły kodeksu karnego, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 174. c Łącznie z kradzieżą lub przywłaszczeniem dokumentu tożsamości.

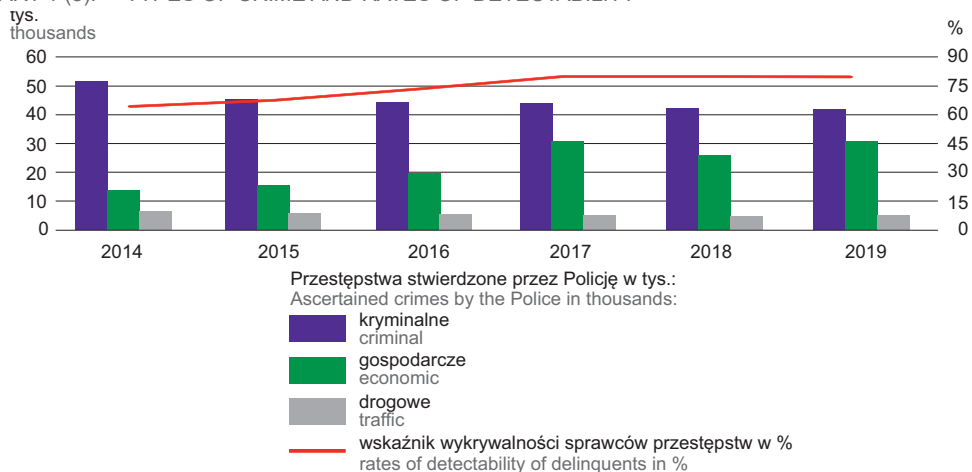
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Including crimes ascertained by prosecutor's office. b See Criminal Code articles, general notes, item 1 on page 174. c Including theft or appropriation of identification.

Source: data of the National Police Headquarters.

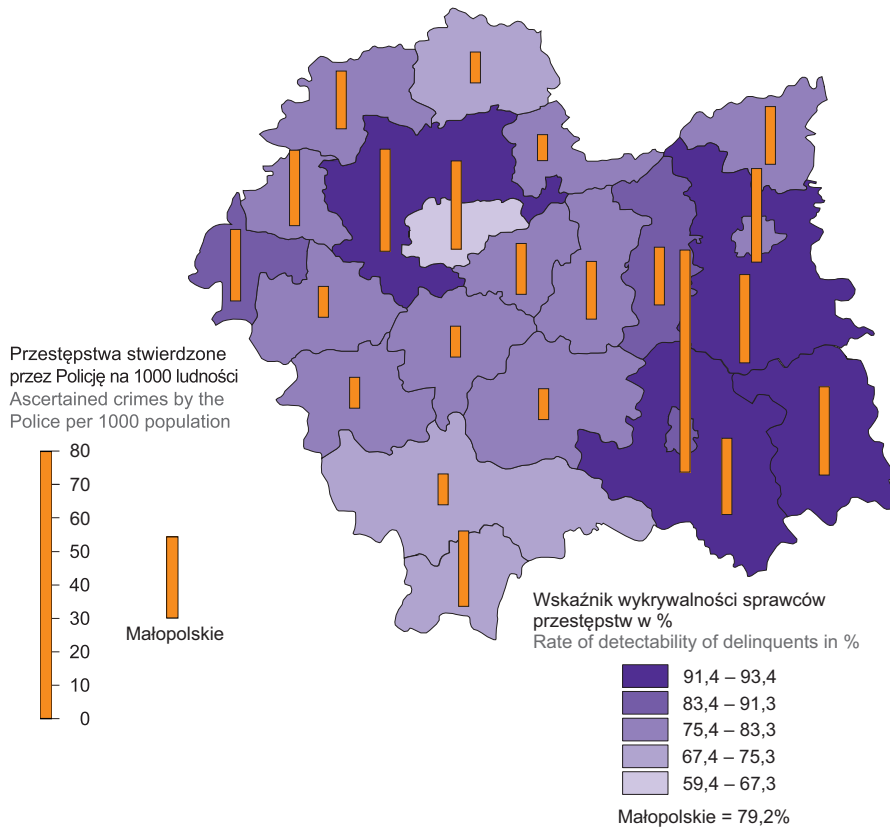
WYKRES 1 (8). RODZAJE PRZESTĘPSTW I WSKAŹNIK WYKRYWALNOŚCI

CHART 1 (8). TYPES OF CRIME AND RATES OF DETECTABILITY

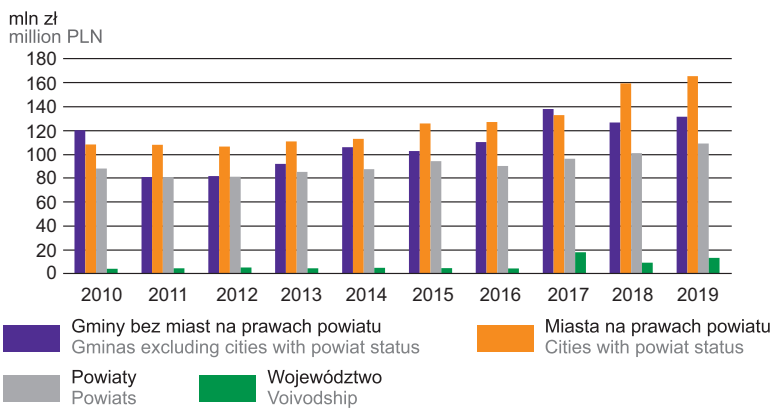
MAPA 1 (9). ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ W 2019 R.

MAP 1 (9). CRIME RISK IN 2019

WYKRES 2 (9). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W DZIALE BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

CHART 2 (9). EXPENDITURE OF BUDGETS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS IN DIVISION PUBLIC SAFETY AND FIRE CARE

Źródło: dane Ministerstwa Finansów.
Source: data of the Ministry of Finance.

TABL. 2 (15). **ZAŁATWIONE SPRAWY RODZINNE**
RESOLVED FAMILY CASES

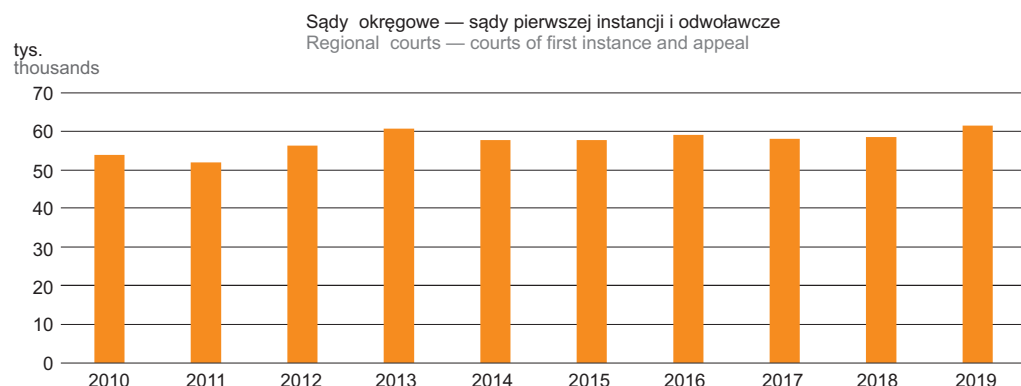
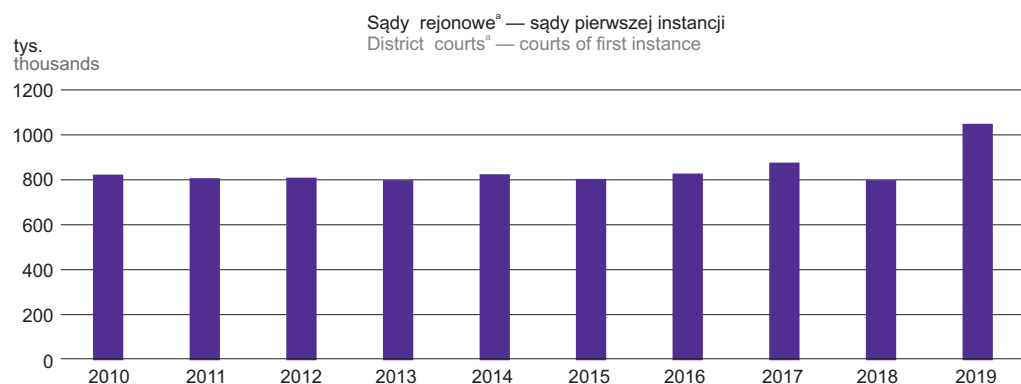
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	25494	18108	14675	14612	T O T A L
O rozwód	5529	6096	5832	6061	By divorce
O separację	559	347	242	241	By separation
O alimenty	7515	5590	4483	4126	By alimony
Nieletnich ^a w postępowaniu w sprawach, w których zachodzi podejrzenie:					Concerning juveniles ^a in investigation of case in which occur suspicion:
demoralizacji	.	3077	2355	2499	of demoralization
popelnienia czynu karnego	.	2998	1763	1685	of committing punishable acts

a Dane dotyczą osób.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons.

Source: data of the Ministry of Justice.

WYKRES 3 (10). **WPŁYW SPRAW DO SĄDÓW POWSZECHNYCH**
CHART 3 (10). INCOMING CASES IN THE COMMON COURTS

a Od 2013 r. dane nie obejmują spraw rejestrowych.

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Since 2013 data excluding registry cases.

Source: data of the Ministry of Justice.

Dział IV. Ludność Chapter IV. Population

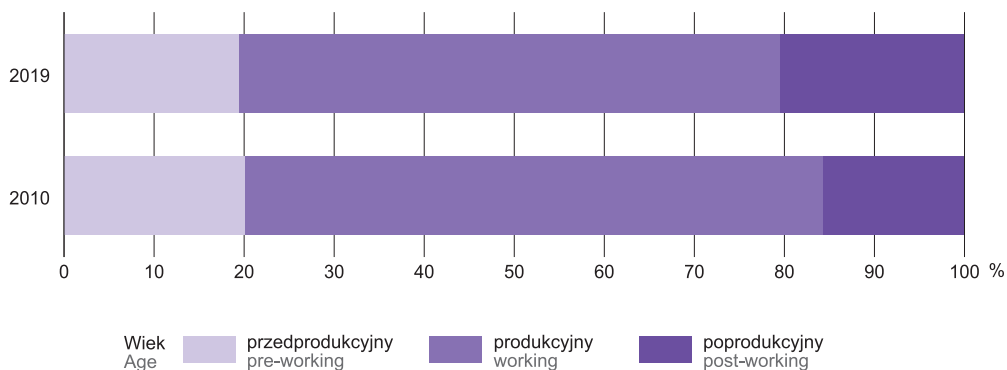
TABL. 1 (16). **LUDNOŚĆ**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3336699	3372618	3400577	3410901	TOTAL
na 1 km ²	220	222	224	225	per 1 km ²
mężczyźni	1619403	1636707	1650630	1655472	males
kobiety	1717296	1735911	1749947	1755429	females
na 100 mężczyzn	106	106	106	106	per 100 males
Miasta	1641920	1634901	1638741	1644172	Urban areas
w % ludności ogółem	49,2	48,5	48,2	48,2	in % of total population
Wieś	1694779	1737717	1761836	1766729	Rural areas
w % ludności ogółem	50,8	51,5	51,8	51,8	in % of total population

TABL. 2 (17). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 grudnia
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3336699	3372618	3400577	3410901	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	663462	638551	645203	649010	Pre-working age
mężczyźni	339555	327525	331435	333300	males
kobiety	323907	311026	313768	315710	females
Miasta	279009	273885	282468	286300	Urban areas
Wieś	384453	364666	362735	362710	Rural areas
W wieku produkcyjnym	2122614	2106080	2075196	2065802	Working age
mężczyźni	1105301	1106388	1093077	1088298	males
kobiety	1017313	999692	982119	977504	females
Miasta	1063768	1012657	978480	972067	Urban areas
Wieś	1058846	1093423	1096716	1093735	Rural areas
W wieku poprodukcyjnym	550623	627987	680178	696089	Post-working age
mężczyźni	174547	202794	226118	233874	males
kobiety	376076	425193	454060	462215	females
Miasta	299143	348359	377793	385805	Urban areas
Wieś	251480	279628	302385	310284	Rural areas
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	57	60	64	65	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	47	48	51	52	Males
Kobiety	69	74	78	80	Females

WYKRES 1 (11). **LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU**
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 1 (11). **POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUPS**
As of 31 December

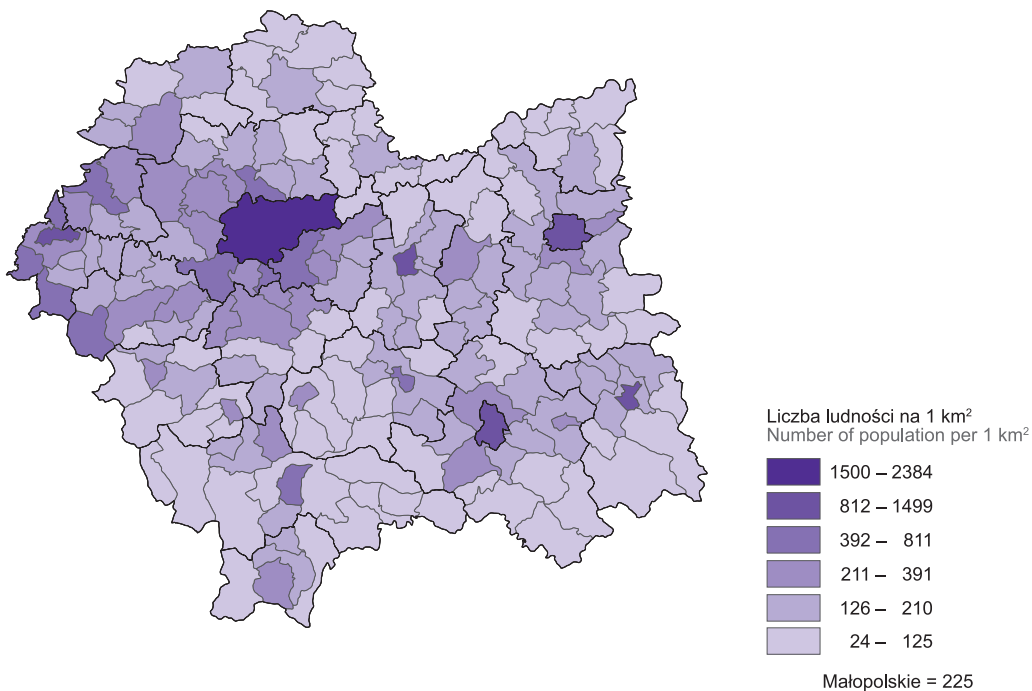

MAPA 1 (10). GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (10). POPULATION DENSITY IN 2019

As of 31 December

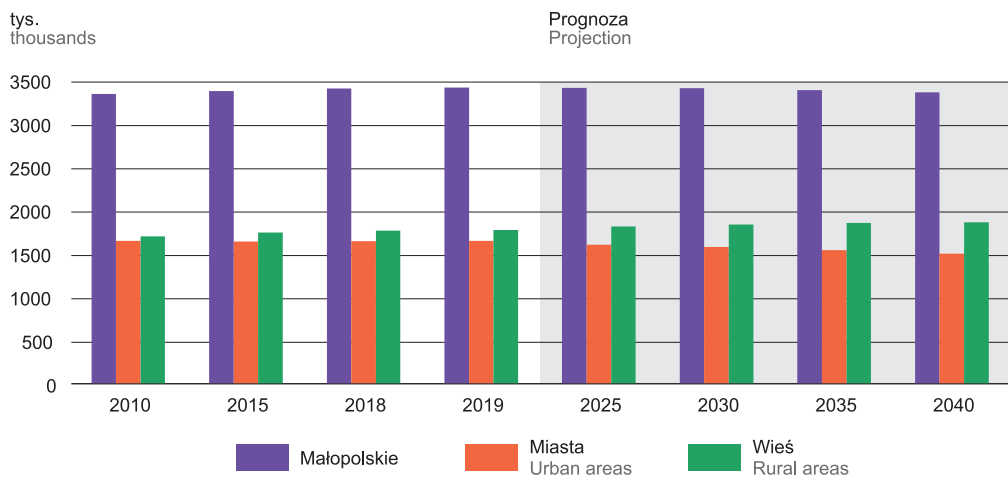

WYKRES 2 (12). LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA ZAMIESZKANIA

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 2 (12). POPULATION BY PLACE OF RESIDENCE

As of 31 December

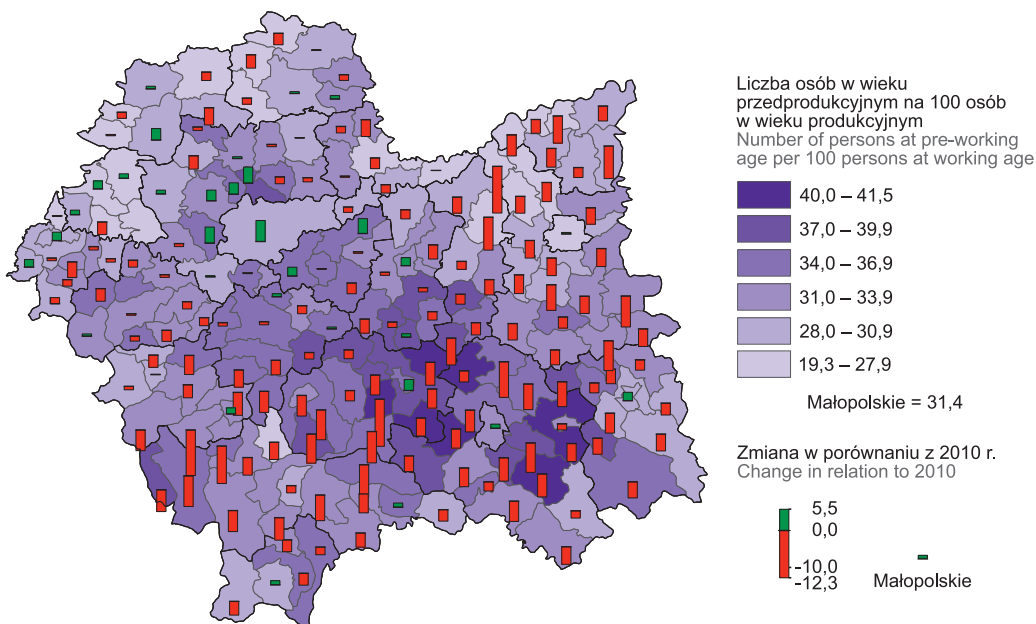

MAPA 2 (11). LUDNOŚĆ W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (11). PRE-WORKING AGE POPULATION IN 2019

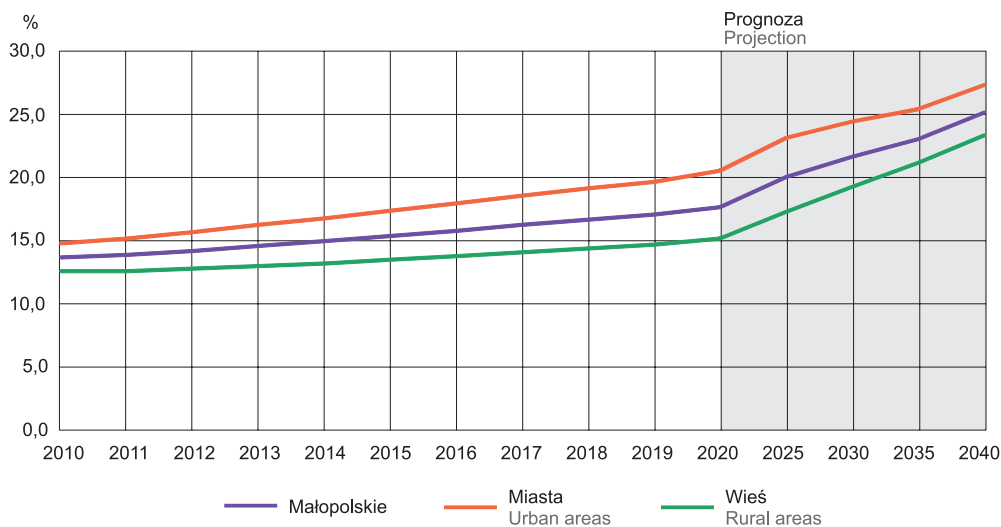
As of 31 December

WYKRES 3 (13). WSPÓŁCZYNNIK STAROŚCI DEMOGRAFICZNEJ^a

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (13). OLD AGE RATE^a

As of 31 December

^a Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.^a Share of population at age 65 and more in the total population.

TABL. 3 (18). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**

Stan w dniu 31 grudnia

TOWNS AND URBAN POPULATION

As of 31 December

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem in % of total population
OGÓŁEM	2010	60	1641920	49,2
TOTAL	2015	61	1634901	48,5
	2018	61	1638741	48,2
	2019	62	1644172	48,2
Poniżej 2000 Below 2000		3	4076	0,1
2000– 4999		17	59398	1,7
5000– 9999		15	108053	3,2
10000– 19999		14	205963	6,0
20000– 49999		10	295303	8,7
50000– 99999		1	83794	2,5
100000–199999		1	108470	3,2
200000 i więcej and more		1	779115	22,8

TABL. 4 (19). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**

Stan w dniu 31 grudnia

GMINAS AND RURAL POPULATION

As of 31 December

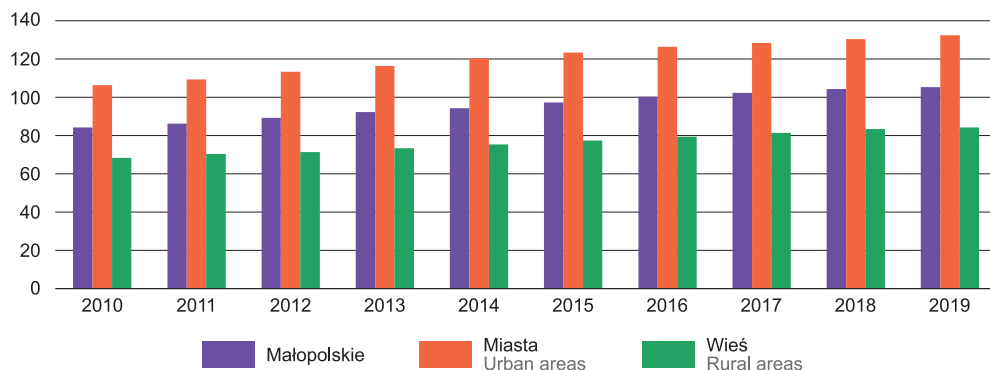
GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a Gminas ^a	Ludność na wsi Rural population	
			w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ludności ogółem in % of total population
OGÓŁEM	2010	168	1694779	50,8
TOTAL	2015	168	1737717	51,5
	2018	168	1761836	51,8
	2019	168	1766729	51,8
Poniżej 2000 Below 2000		1	1493	0,0
2000–4999		20	79344	2,3
5000–6999		30	188078	5,5
7000–9999		46	388323	11,4
10000 i więcej and more		71	1109491	32,6

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.^a Rural and urban-rural gminasWYKRES 4 (14). **INDEKS STAROŚCI^a**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 4 (14). **AGEING INDEX^a**

As of 31 December

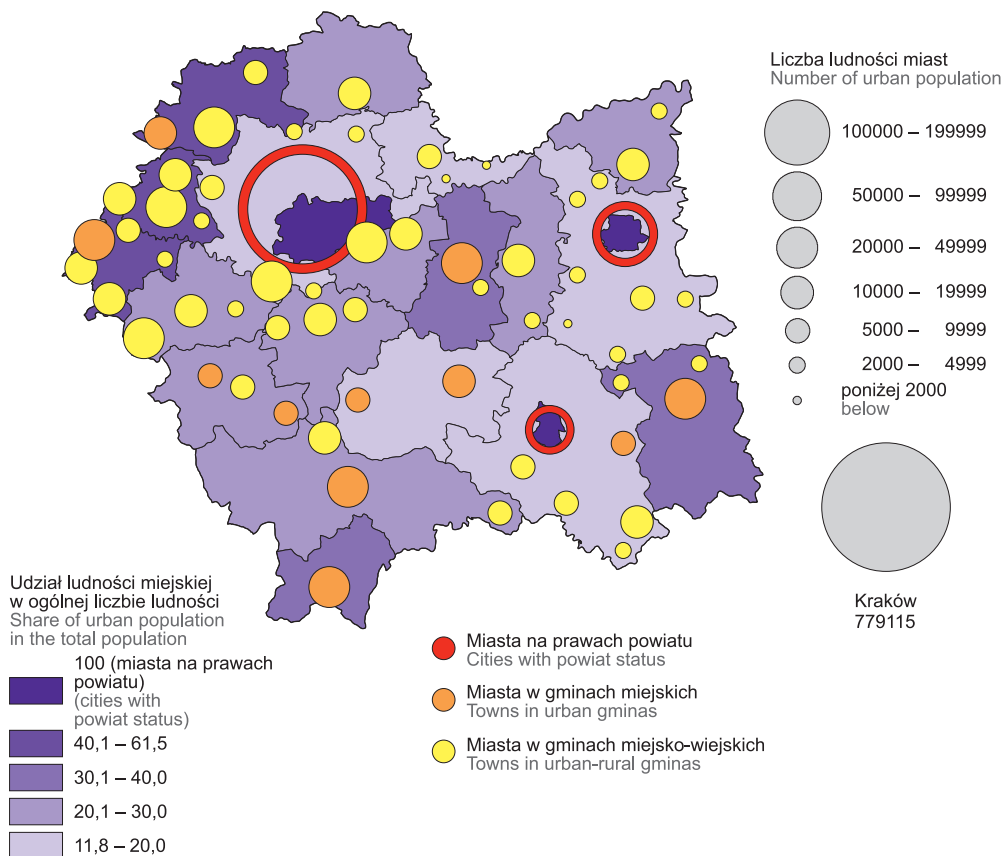
^a Liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.^a Number of persons aged 65 years and more per 100 persons aged 0–14 years.

MAPA 3 (12). WSKAŹNIK URBANIZACJI W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 3 (12). URBANIZATION RATE IN 2019

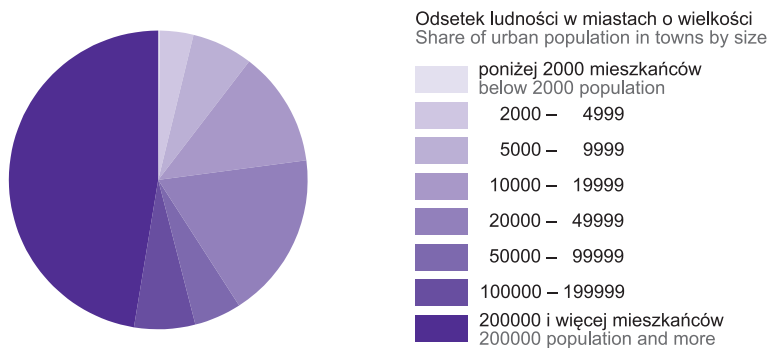
As of 31 December

WYKRES 5 (15). LUDNOŚĆ W MIASTACH W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 5 (15). URBAN POPULATION IN 2019

As of 31 December

TABL. 5 (20). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 December

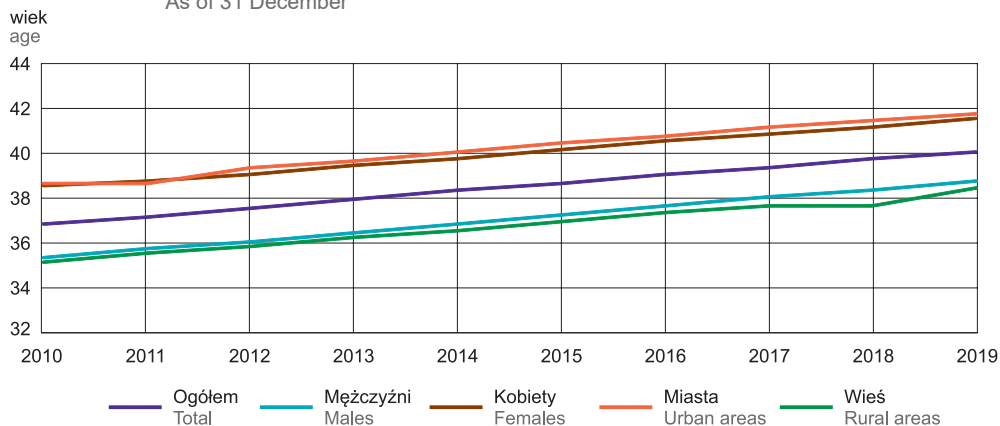
WIEK AGE	2010	2015	2018	2019					
				ogółem grand total	z liczby ogółem of grand total number				
					mężczyźni males	miasta urban areas		wieś rural areas	
						razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	3336699	3372618	3400577	3410901	1655472	1644172	777995	1766729	877477
0–2 lata	116099	103653	112712	113217	58290	53840	27765	59377	30525
3–6	136858	150381	141175	142517	73522	64877	33328	77640	40194
7–12	208104	208628	224620	226487	116232	97180	50192	129307	66040
13–15	116213	103351	98933	100871	51696	42610	21757	58261	29939
16–18	132179	110166	103669	100389	51178	42171	21345	58218	29833
19–24	311236	261528	231153	224932	114764	89522	45586	135410	69178
25–29	285396	260405	241858	234818	118827	101133	50268	133685	68559
30–34	271127	289359	278642	271815	136400	136158	66682	135657	69718
35–39	239987	270986	284031	288510	144487	148380	73606	140130	70881
40–44	211860	238361	260028	265025	133191	132179	65788	132846	67403
45–49	213833	209284	222070	229268	114406	108446	53288	120822	61118
50–54	235692	209809	204365	204168	101870	92798	45215	111370	56655
55–59	223775	228153	212492	207622	101562	97599	45374	110023	56188
60–64	181313	213458	220314	220893	105173	114977	51474	105916	53699
65–69	118782	168543	189296	193939	88052	107715	46389	86224	41663
70–74	119307	107105	133974	142633	60640	81411	33508	61222	27132
75–79	101116	101905	92344	91766	36135	51013	19790	40753	16345
80–84	69281	76963	79257	80251	28069	43057	15050	37194	13019
85–89	33967	43130	48432	48924	15145	26534	8304	22390	6841
90–94	8271	14882	17364	18557	4916	10103	2766	8454	2150
95–99	2004	2177	3459	3834	820	2150	462	1684	358
100 lat i więcej and more	299	391	389	465	97	319	58	146	39

WYKRES 6 (16). MEDIANA WIEKU (WIEK ŚRODKOWY) LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 6 (16). MEDIAN AGE (MIDDLE AGE) OF POPULATION

As of 31 December

WYKRES 7 (17). **ŁUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 7 (17). **POPULATION BY SEX AND AGE**

As of 31 December

Mężczyźni Males

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010 r.

— 2040 r.

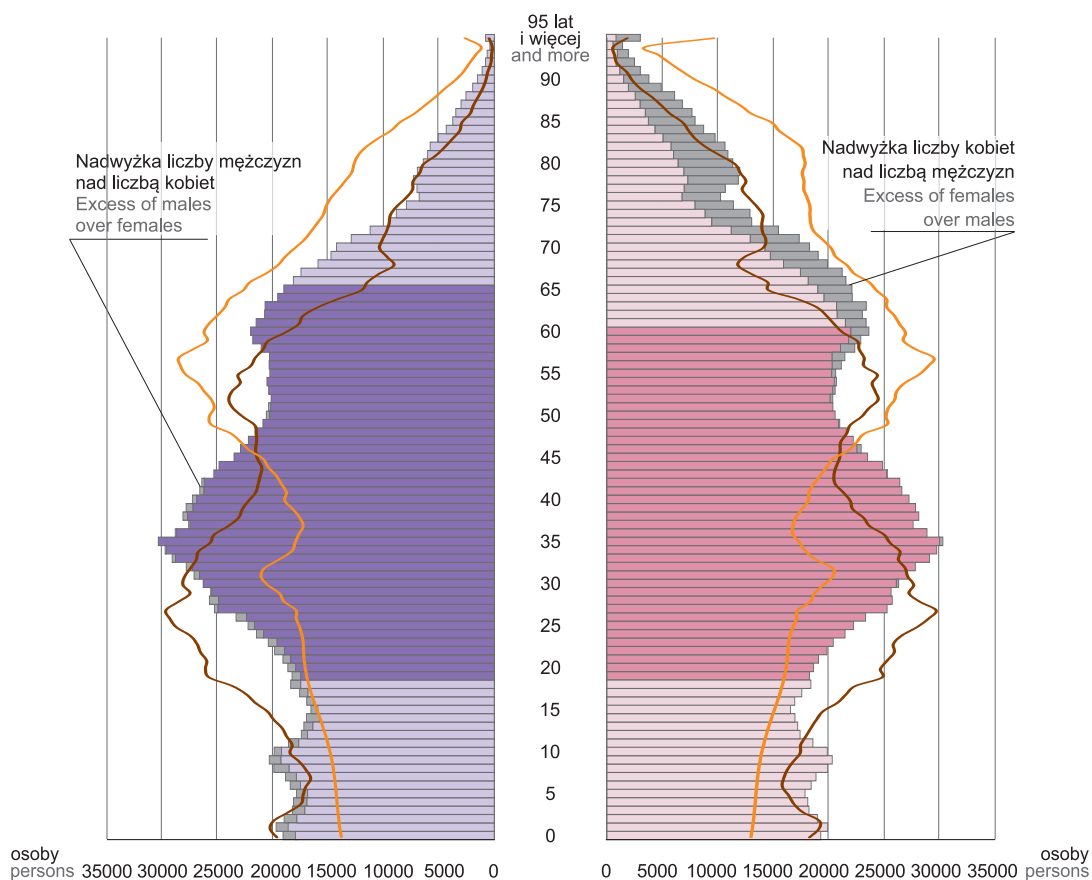
Kobiety Females

Wiek przedprodukcyjny i poprodukcyjny
Pre-working age and post-working age

Wiek produkcyjny
Working age

— 2010 r.

— 2040 r.

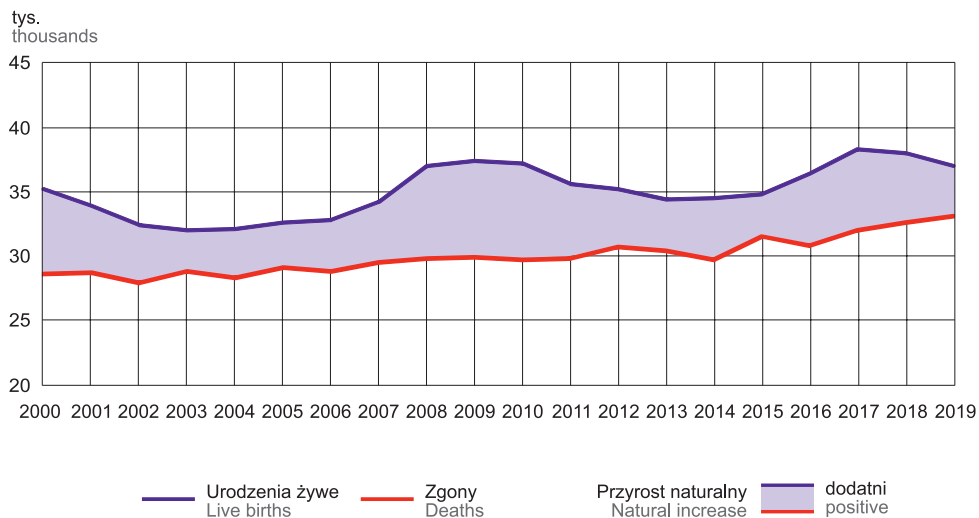

TABL. 6 (21). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

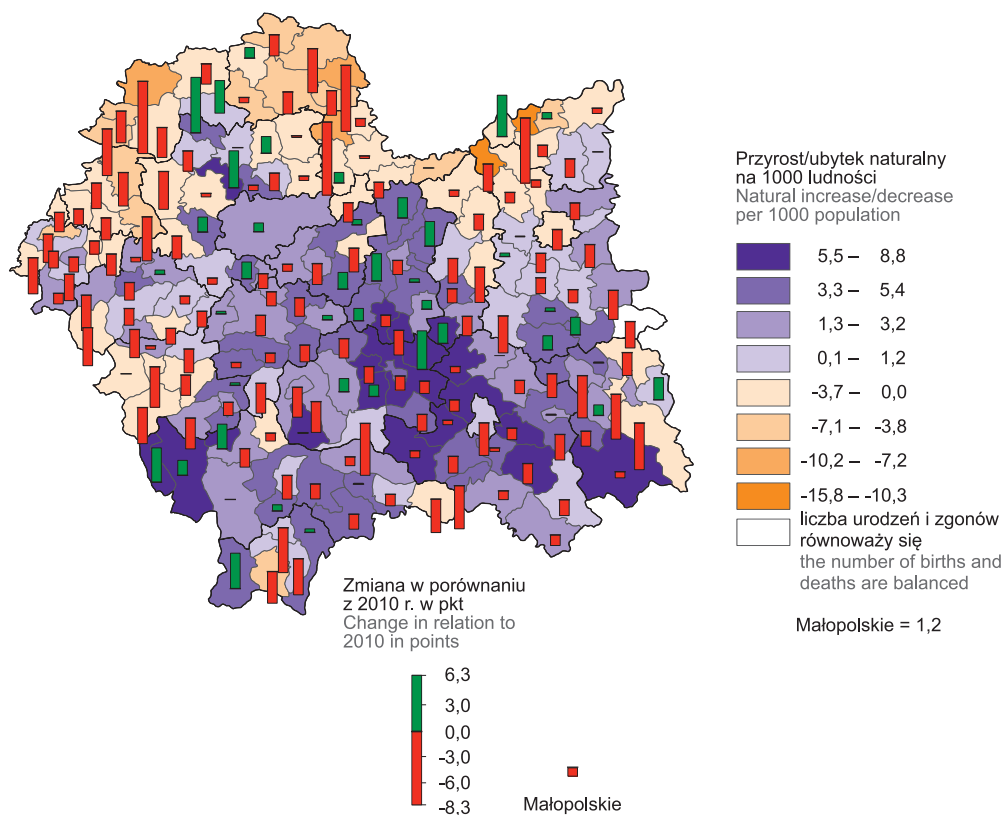
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Urodzenia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
		ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
OGÓŁEM	2010	37049	29633	168	7416
TOTAL	2015	34721	31384	96	3337
	2018	37864	32467	109	5397
	2019	36946	32981	115	3965
Miasta	2010	17057	14914	72	2143
Urban areas	2015	16248	16166	44	82
	2018	17859	16690	47	1169
	2019	17553	16922	55	631
Wieś	2010	19992	14719	96	5273
Rural areas	2015	18473	15218	52	3255
	2018	20005	15777	62	4228
	2019	19393	16059	60	3334
NA 1000 LUDNOŚCI ^a PER 1000 POPULATION ^a					
OGÓŁEM	2010	11,1	8,9	4,5	2,2
TOTAL	2015	10,3	9,3	2,8	1,0
	2018	11,2	9,6	2,9	1,6
	2019	10,9	9,7	3,1	1,2
Miasta	2010	10,4	9,1	4,2	1,3
Urban areas	2015	9,9	9,9	2,7	0,1
	2018	10,9	10,2	2,6	0,7
	2019	10,7	10,3	3,1	0,4
Wieś	2010	11,8	8,7	4,8	3,1
Rural areas	2015	10,7	8,8	2,8	1,9
	2018	11,4	9,0	3,1	2,4
	2019	11,0	9,1	3,1	1,9

a W przypadku zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych.

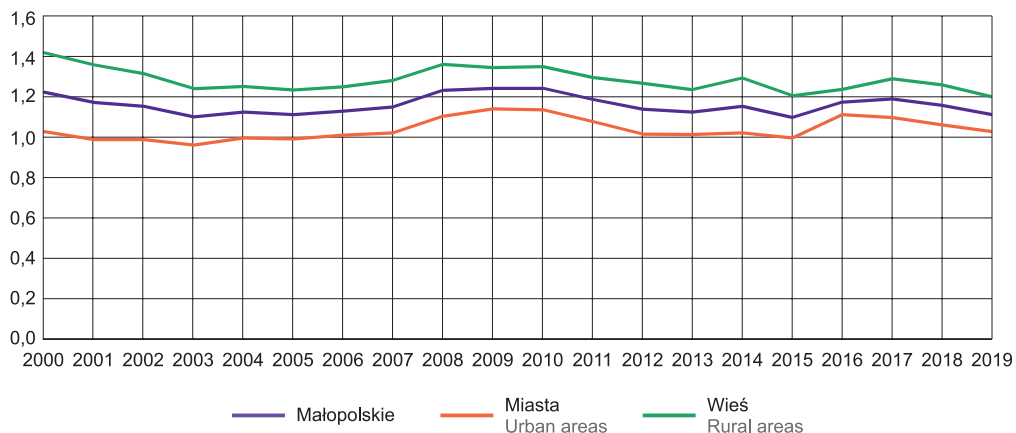
a In case of infant deaths – per 1000 live births.

WYKRES 8 (18). PRZYROST NATURALNY, URODZENIA ŻYWE I ZGONY
CHART 8 (18). NATURAL INCREASE, LIVE BIRTHS AND DEATHS

MAPA 4 (13). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2019 R.
MAP 4 (13). VITAL STATISTICS IN 2019

WYKRES 9 (19). WSPÓŁCZYNNIK DYNAMIKI DEMOGRAFICZNEJ
CHART 9 (19). DEMOGRAPHIC DYNAMICS RATE

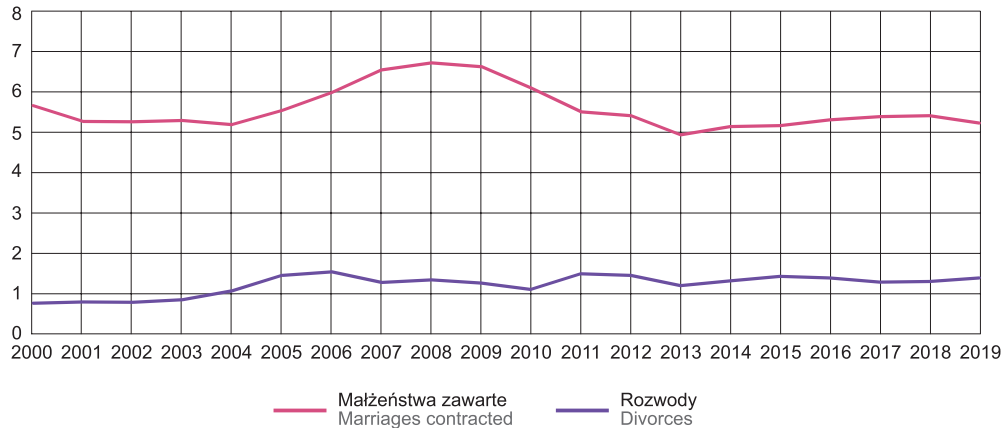

TABL. 7 (22). **MAŁŻEŃSTWA, ROZWOODY, SEPARACJE**
MARRIAGES, DIVORCES, SEPARATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Małżeństwa zawarte Marriages contracted		Małżeństwa rozwiązane Marriages dissolved					Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^b Difference between contracted and dissolved marriages ^b	Separacje Separations
		ogółem total	w tym wyznaniowe ^a of which religious ^a	przez śmierć by death of		przez rozwód by divorce	na 1000 istniejących małżeństw per 1000 existing marriages			
				męża husband	żony wife		ogółem total	w tym przez rozwód of which by divorce		
OGÓŁEM	2010	20381	15275	9225	3414	3621	20,8	4,6	5180	222
TOTAL	2015	17457	12608	7855	2927	4780	19,4	6,0	2901	173
	2018	18450	13207	9346	3523	4387	21,4	5,4	2632	98
	2019	17891	12487	9553	3619	4708	22,1	5,8	1660	123
Miasta	2010	9517	6493	4656	1814	2519	23,8	6,7	93	141
Urban areas	2015	8153	5309	3945	1530	3232	22,8	8,5	-489	106
	2018	8742	5539	4646	1861	2929	24,8	7,7	-323	56
	2019	8798	5479	4695	1953	3183	25,8	8,4	-304	70
Wieś	2010	10864	8782	4569	1600	1102	17,9	2,7	5087	81
Rural areas	2015	9304	7299	3910	1397	1548	16,4	3,7	3389	67
	2018	9708	7668	4700	1662	1458	18,3	3,4	2955	42
	2019	9093	7008	4858	1666	1525	18,8	3,6	1964	53

a Ze skutkami cywilnymi. b Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.
a With civil law consequences. b After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

WYKRES 10 (20). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWOODY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 10 (20). MARRIAGES CONTRACTED AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

TABL. 8 (23). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

WIEK MATKI AGE OF MOTHER		Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
			1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
OGÓŁEM	2010	37049	17749	13050	4256	1233	417	344
TOTAL	2015	34721	15817	13092	4284	1017	281	217
	2018 ^b	37864	.	.	.	.	.	.
	2019	36946	15699	12468	6278	1791	534	175
19 lat i mniej Under 20 years		538	492	42	4	–	–	–
20–24		4140	2847	996	260	31	6	–
25–29		12322	6868	3852	1337	214	44	7
30–34		12575	4041	5062	2611	655	172	33
35–39		6178	1237	2213	1733	690	225	80
40–44		1151	205	295	323	196	81	51
45 lat i więcej and more		42	9	8	10	5	6	4

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia. b W 2018 r. brak informacji o urodzeniach żywych według kolejności urodzenia, w związku ze zmianą kart urodzeń wprowadzonych przez Ministerstwo Zdrowia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown. b In 2018 lack of information about live births by birth order due to new birth certificate templates introduced by the Ministry of Health.

TABL. 9 (24). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

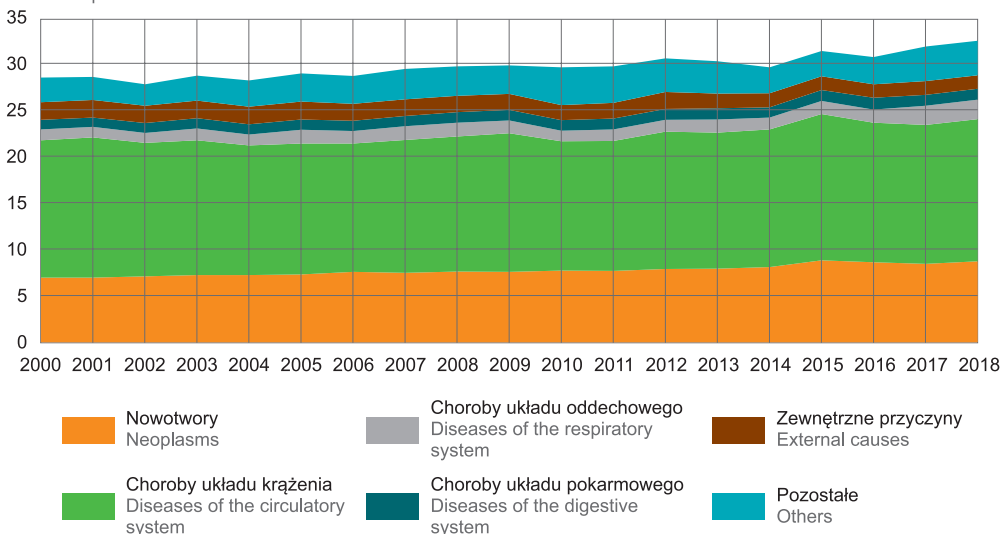
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku: Fertility – live births per 1000 women aged:						
15–49 lat	43,8	41,7	46,1	45,1	45,2	45,0
15–19	10,9	8,8	7,4	6,5	6,9	6,1
20–24	52,3	43,1	45,4	44,0	39,7	46,8
25–29	97,7	90,4	104,3	104,6	102,2	106,6
30–34	78,1	80,4	92,3	91,8	92,7	90,8
35–39	34,6	35,7	42,9	43,3	44,9	41,6
40–44	7,1	7,5	8,7	8,8	9,5	8,1
45–49 lat	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3
Współczynniki: Rates:						
Dzietności ogólnej Total fertility	1,396	1,320	1,499	1,487	1,467	1,495
Reprodukcji brutto Gross reproduction	0,672	0,639	0,723	0,729	0,718	0,733
Dynamiki demograficznej Demographic dynamics	1,250	1,106	1,166	1,120	1,037	1,208

TABL. 10 (25). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Mężczyźni Males	Kobiety Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	mężczyźni males	kobiety females	razem total	mężczyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	29633	15305	14328	14914	7597	7317	14719	7708	7011
TOTAL	2015	31384	16047	15337	16166	8033	8133	15218	8014	7204
	2018	32467	16713	15754	16690	8309	8381	15777	8404	7373
	2019	32981	16896	16085	16922	8363	8559	16059	8533	7526
0 lat		115	71	44	55	33	22	60	38	22
1–4 lata		16	9	7	5	3	2	11	6	5
5–9		16	9	7	7	4	3	9	5	4
10–14		16	8	8	5	3	2	11	5	6
15–19		50	40	10	23	16	7	27	24	3
20–24		88	70	18	33	24	9	55	46	9
25–29		127	102	25	66	50	16	61	52	9
30–34		201	166	35	87	72	15	114	94	20
35–39		301	228	73	149	108	41	152	120	32
40–44		422	327	95	213	163	50	209	164	45
45–49		613	439	174	260	175	85	353	264	89
50–54		972	697	275	411	275	136	561	422	139
55–59		1552	1154	398	704	499	205	848	655	193
60–64		2641	1834	807	1371	900	471	1270	934	336
65–69		3409	2221	1188	1846	1149	697	1563	1072	491
70–74		3399	2029	1370	1854	1054	800	1545	975	570
75–79		3544	1861	1683	1891	964	927	1653	897	756
80–84		5034	2290	2744	2576	1141	1435	2458	1149	1309
85 lat i więcej and more		10465	3341	7124	5366	1730	3636	5099	1611	3488

WYKRES 11 (21). **ZGONY WEDŁUG WYBRANYCH PRZYCZYN**
CHART 11 (21). DEATHS BY SELECTED CAUSES

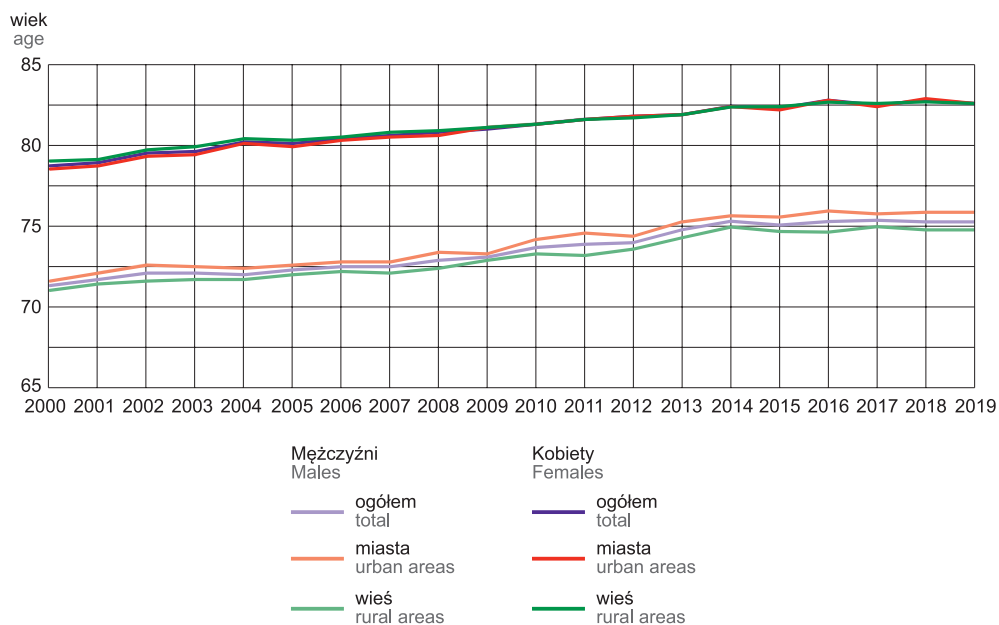
tys. osób
thousand persons

TABL. 11 (26). **ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED		Ogółem Grand total	Chłopcy Males	Dziew- częta Females	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
					razem total	chłopcy males	dziew- częta females	razem total	chłopcy males	dziew- częta females
OGÓŁEM	2010	168	92	76	72	35	37	96	57	39
TOTAL	2015	96	51	45	44	21	23	52	30	22
	2018	109	67	42	47	32	15	62	35	27
	2019	115	71	44	55	33	22	60	38	22
0 dni days		29	20	9	14	8	6	15	12	3
1–6		31	17	14	17	10	7	14	7	7
7–29 dni days		20	11	9	11	6	5	9	5	4
1 miesiąc i więcej month and more		35	23	12	13	9	4	22	14	8

WYKRES 12 (22). **PRZECIĘTNE TRWANIE ŻYCIA**
 CHART 12 (22). **LIFE EXPECTANCY**

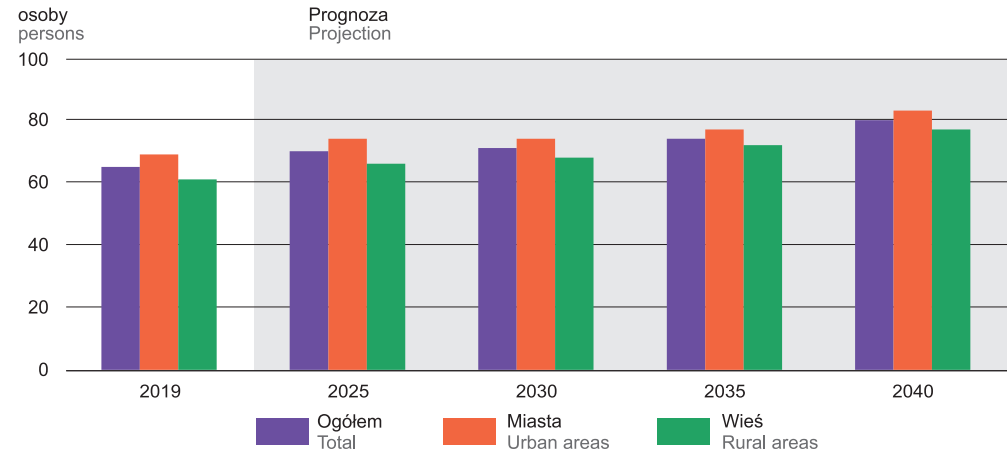

TABL. 12 (27). **PROGNOZA LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 grudnia
POPULATION PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
OGÓŁEM w tys.	3407,4	3403,1	3383,9	3354,6	3319,3	3279,4	TOTAL in thousands
W wieku przedprodukcyjnym	617,6	574,6	545,0	518,7	503,2	495,5	Pre-working age
mężczyźni	317,4	295,5	280,3	266,8	258,8	254,8	males
kobiety	300,2	279,1	264,7	251,9	244,4	240,7	females
Miasta	262,6	239,4	222,1	207,8	200,4	197,5	Urban areas
mężczyźni	135,3	123,3	114,4	107,0	103,2	101,7	males
kobiety	127,3	116,1	107,7	100,8	97,2	95,8	females
Wieś	355,0	335,2	322,9	310,9	302,8	298,0	Rural areas
mężczyźni	182,1	172,2	165,9	159,7	155,6	153,1	males
kobiety	172,9	163,0	157,0	151,2	147,2	144,9	females
W wieku produkcyjnym	2006,4	1992,3	1944,5	1865,5	1752,6	1635,4	Working age
mężczyźni	1054,8	1048,7	1033,4	1003,6	953,8	891,7	males
kobiety	951,6	943,6	911,1	861,9	798,8	743,7	females
Miasta	918,7	902,2	869,4	818,3	748,7	680,6	Urban areas
mężczyźni	474,8	467,3	455,7	435,6	404,2	367,4	males
kobiety	443,9	434,9	413,7	382,7	344,5	313,2	females
Wieś	1087,6	1090,1	1075,1	1047,1	1003,8	954,8	Rural areas
mężczyźni	580,0	581,4	577,7	567,9	549,6	524,3	males
kobiety	507,6	508,7	497,4	479,2	454,2	430,5	females
W wieku poprodukcyjnym	783,4	836,2	894,4	970,4	1063,5	1148,5	Post-working age
mężczyźni	282,4	308,2	329,3	359,4	402,2	452,1	males
kobiety	501,0	528,0	565,1	611,0	661,3	696,4	females
Miasta	418,4	429,3	444,1	471,2	509,6	542,8	Urban areas
mężczyźni	146,4	152,2	156,6	167,4	186,6	209,6	males
kobiety	272,0	277,1	287,5	303,8	323,0	333,2	females
Wieś	365,0	406,9	450,3	499,2	553,9	605,7	Rural areas
mężczyźni	136,0	155,9	172,7	192,0	215,5	242,5	males
kobiety	229,0	251,0	277,6	307,2	338,4	363,2	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	70	71	74	80	89	101	NON-WORKING AGE POPULA- TION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	57	58	59	62	69	72	Males
Kobiety	84	86	91	100	113	126	Females

WYKRES 13 (23). **LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM**

Stan na 31 grudnia
CHART 13 (23). **NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE**
As of 31 December

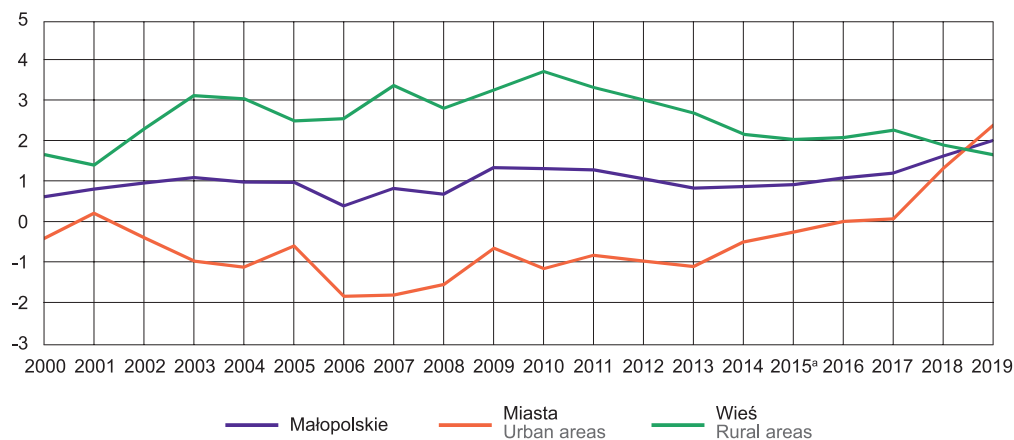
TABL. 13 (28). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Napływ ^a Inflow ^a				Odływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji ^c Net migration ^c
		ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	33807	19594	12247	1966	29399	12063	16105	1231	4408
TOTAL	2015	32295	17604	13160	.	29150	12246	14748	.	3145
	2018	38208	20304	16135	1769	32687	14954	16643	1090	5521
	2019	41520	22004	17503	2013	34648	16513	17080	1055	6872
Miasta	2010	15329	8155	6075	1099	17210	6123	10168	919	-1881
Urban areas	2015	15545	7685	6957	.	15940	5770	8731	.	-395
	2018	19502	9609	8809	1084	17328	7100	9641	587	2174
	2019	22201	10959	10089	1153	18257	7783	9919	555	3944
Wieś	2010	18478	11439	6172	867	12189	5940	5937	312	6289
Rural areas	2015	16750	9919	6203	.	13210	6476	6017	.	3540
	2018	18706	10695	7326	685	15359	7854	7002	503	3347
	2019	19319	11045	7414	860	16391	8730	7161	500	2928
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION										
OGÓŁEM	2010	10,1	5,9	3,7	0,6	8,8	3,6	4,8	0,4	1,3
TOTAL	2015	9,6	5,2	3,9	.	8,7	3,6	4,4	.	0,9
	2018	11,3	6,0	4,8	0,5	9,6	4,4	4,9	0,3	1,6
	2019	12,2	6,5	5,1	0,6	10,2	4,8	5,0	0,3	2,0
Miasta	2010	9,3	5,0	3,7	0,7	10,5	3,7	6,2	0,6	-1,1
Urban areas	2015	9,5	4,7	4,3	.	9,7	3,5	5,3	.	-0,2
	2018	11,9	5,9	5,4	0,7	10,6	4,3	5,9	0,4	1,3
	2019	13,5	6,7	6,1	0,7	11,1	4,7	6,0	0,3	2,4
Wieś	2010	10,9	6,8	3,7	0,5	7,2	3,5	3,5	0,2	3,7
Rural areas	2015	9,7	5,7	3,6	.	7,6	3,7	3,5	.	2,0
	2018	10,6	6,1	4,2	0,4	8,7	4,5	4,0	0,3	1,9
	2019	11,0	6,3	4,2	0,5	9,3	4,9	4,1	0,3	1,7

a Zameldowania. b Wymeldowania. c W 2015 r. do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a Registrations. b Deregistrations. c In 2015 for calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used.

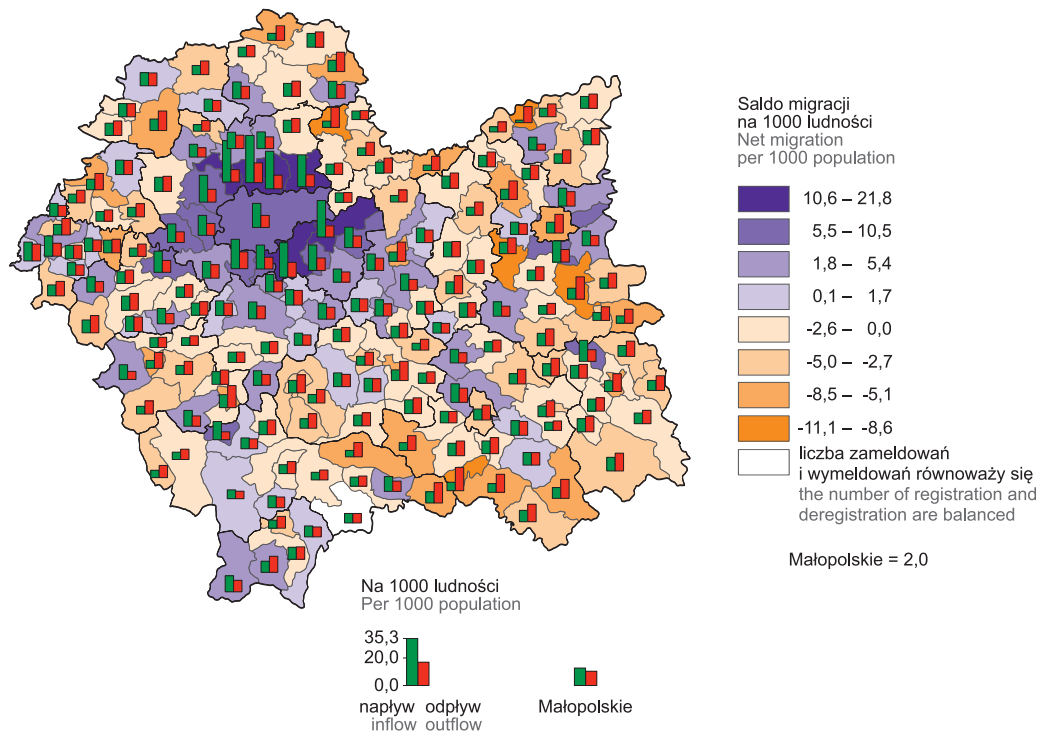
WYKRES 14 (24). **SALDO MIGRACJI LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY NA 1000 LUDNOŚCI**
CHART 14 (24). **NET MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE**
PER 1000 POPULATION

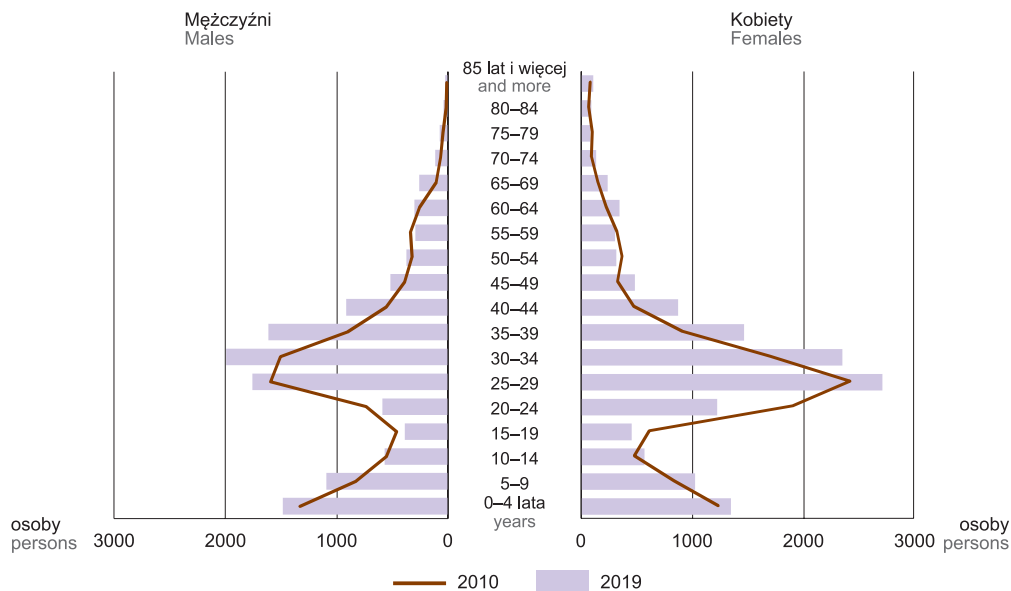
a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used

MAPA 5 (14). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY W 2019 R.
MAP 5 (14). INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT
RESIDENCE IN 2019

WYKRES 15 (25). MIGRACJE WEWNĄTRZWOJEWÓDZKIE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
CHART 15 (25). INTERVOIVODSHIP MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE

**TABL. 14 (29). MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU
MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX
AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS		Imigranci Immigrants			Emigranci Emigrants			Saldo migracji Net migration		
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM	2010	1966	1058	908	1231	564	667	735	494	241
TOTAL	2014	1531	847	684	2156	1111	1045	-625	-264	-361
	2018	1769	998	771	1090	550	540	679	448	231
	2019	2013	1129	884	1055	512	543	958	617	341
0–4 lata		644	342	302	22	10	12	622	332	290
5–9		266	125	141	52	30	22	214	95	119
10–14		59	28	31	40	24	16	19	4	15
15–19		45	23	22	72	56	16	-27	-33	6
20–24		68	31	37	60	44	16	8	-13	21
25–29		148	74	74	99	42	57	49	32	17
30–34		181	118	63	141	60	81	40	58	-18
35–39		167	114	53	163	72	91	4	42	-38
40–44		109	71	38	123	52	71	-14	19	-33
45–49		64	43	21	77	35	42	-13	8	-21
50–54		57	41	16	57	24	33	0	17	-17
55–59		46	29	17	52	25	27	-6	4	-10
60–64		57	28	29	42	13	29	15	15	0
65 lat i więcej and more		102	62	40	55	25	30	47	37	10

TABL. 15 (30). REZYDENCI^a
Stan w dniu 31 grudnia
USUAL RESIDENCE POPULATION^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	3293551	3330031	3360545	3371956	TOTAL
mężczyźni	1598435	1616399	1631724	1637265	males
kobiety	1695116	1713632	1728821	1734691	females
Miasta	1618205	1613359	1620299	1626658	Urban areas
w tym mężczyźni	766013	763638	767249	770257	of which males
Wieś	1675346	1716672	1740246	1745298	Rural areas
w tym mężczyźni	832422	852761	864475	867008	of which males

a Do ludności rezydującej (rezydentów) zalicza się: stałych mieszkańców gminy, z wyjątkiem osób przebywających poza gminą zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy – bez względu na ich miejsce przebywania (w kraju czy za granicą); osoby przebywające czasowo w gminie z zamiarem zamieszkania przez okres co najmniej 12 miesięcy, przybyłe z innego miejsca w kraju lub z zagranicy (imigranci bez stałego pobytu w Polsce).

a The usual residence population (residents) – comprise the following groups: permanent residents of the gmina, with the exception of persons residing outside the gmina of residence for a period 12 months and more – regardless of their place of residence (in the country or abroad); a person temporarily staying in the gmina with the intention of residence for the period 12 months and more, arrived from another place in the country or from abroad (immigrants who are not registered for permanent residence in Poland).

TABL. 16 (31). **NIEKTÓRE KOŚCIOŁY I INNE ZWIĄZKI WYZNANIOWE^a W 2019 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED CHURCHES AND OTHER RELIGIOUS ASSOCIATIONS^a IN 2019

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Jednostki kościelne ^b Church units ^b	Duchowni Clergy	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^c	902	3813	2699616
Kościół Greckokatolicki ^d	67	54	30000
Kościół Ormiański ^e	–	–	670
Starokatolickie Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	8	6	4779
Polski Narodowy Katolicki Kościół w RP	2	2	64
Prawosławne Orthodox			
Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny ^f	23	21	20500
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Zielonoświątkowy	15	20	1535
Misja Pokoleń Związek Wyznaniowy ^g	–	1	1215
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	10	5	671
Kościół Boży w Polsce	11	28	621
Kościół Chrześcijan Baptystów	9	7	319
Kościół Boży w Chrystusie	3	7	308
Kościół Wolnych Chrześcijan	4	9	194
Kościół Ewangelicko-Methodystyczny	4	3	180
Chrześcijańskie Centrum „Pan jest Sztandarem” Kościół w Tarnowie ^h	1	3	70
Ewangeliczna Wspólnota Zielonoświątkowa	1	6	61
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	1	2	57
Kościół Chrześcijan Wiary Ewangelicznej	2	4	55
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	2	4	55
Nurt badaczy Pisma Świętego Bible student movement			
Świadkowie Jehowy w Polsce	75	543	6596
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	12	44	483
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	5	17	85
Islamskie Muslim			
Liga Muzułmańska w RP	1	1	2300
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Bencien Karma Kamtsang	1	–	190
Związek Buddyjski Kanzeone	4	7	95
Międzynarodowe Towarzystwo Świadomości Kryszny	1	17	95
Inne Others			
Rodzimy Kościół Polski	1	2	216
Związek Taoistów Tao Te King ^g	2	10	200
Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP ⁱ	1	1	170
Karański Związek Religijny w RP ^a	3	–	155
Zakon Braci Zjednoczenia Energetycznego ^h	1	3	100
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich w Polsce	1	2	99

a Uszeregowane malejąco według liczby wiernych, wyznawców. b Obejmują m.in. parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. c Dane dotyczą diecezji krakowskiej i tarnowskiej. d Dane dotyczą diecezji przemysko-warszawskiej. e Dane dotyczą całego kraju. f Dane dotyczą diecezji przemysko-gorlickiej. g Dane dotyczą 2017 r. h Dane dotyczą 2018 r. i Dane dotyczą Gminy Wyznaniowej Żydowskiej w Krakowie.

a Listed by the decreasing number of adherents and faithful. b Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. c Data concern dioceses krakowska and tarnowska. d Data concern diocese przemysko-warszawska. e Data concern the whole country. f Data concern diocese przemysko-gorlicka. g Data concern 2017. h Data concern 2018. i Data concern the Jewish Religious Community in Kraków.

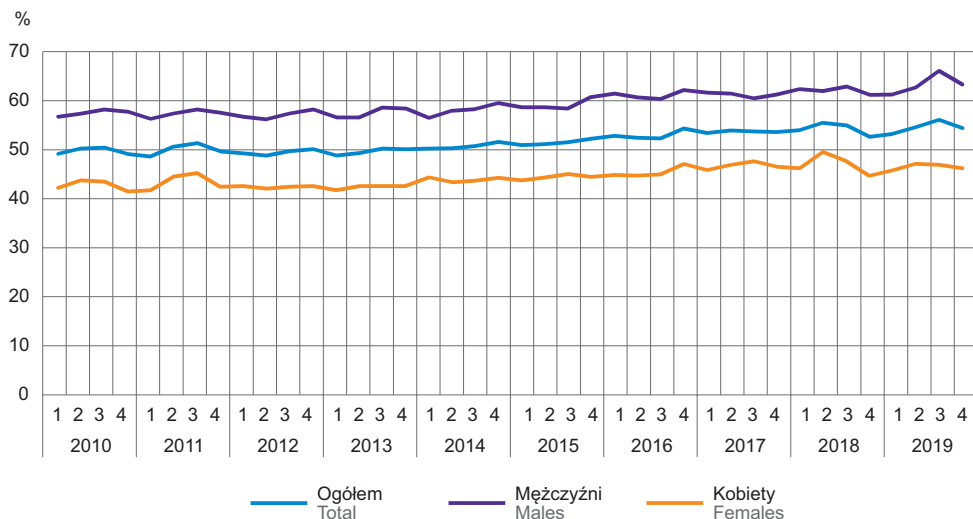
Dział V. Rynek pracy
Chapter V. Labour market

TABL. 1 (32). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
– NA PODSTAWIE BAEŁ
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE
– ON THE LFS BASIS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019					SPECIFICATION
	przeciętne w roku annual averages				kwartały quarters				
	1	2	3	4					
LUDNOŚĆ w tys.	2532	2465	2646	2642	2640	2641	2642	2645	POPULATION in thousands
Mężczyźni	1195	1177	1269	1266	1265	1265	1266	1267	Men
Kobiety	1338	1288	1378	1376	1375	1375	1376	1377	Women
Aktywni zawodowo	1386	1368	1481	1487	1471	1485	1520	1471	Economically active persons
mężczyźni	752	749	813	825	815	819	850	815	men
kobiety	634	619	668	662	656	667	670	656	women
Pracujący	1260	1270	1438	1445	1407	1445	1485	1442	Employed persons
mężczyźni	689	697	790	803	777	795	838	803	men
kobiety	572	573	649	641	630	649	647	638	women
Bezrobotni ^a	126	98	43	42	64	41	35	30	Unemployed persons ^a
mężczyźni	64	52	24	21	38	23	12	12	men
kobiety	62	46	19	21	25	17	23	18	women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYW- NOŚCI ZAWODOWEJ w %	54,7	55,5	56,0	56,3	55,7	56,2	57,5	55,6	ACTIVITY RATE in %
Mężczyźni	62,9	63,6	64,1	65,2	64,4	64,7	67,1	64,3	Men
Kobiety	47,4	48,1	48,5	48,1	47,7	48,5	48,7	47,6	Women
Bierni zawodowo	1146	1097	1165	1155	1169	1155	1123	1173	Economically inactive persons
Mężczyźni	442	428	455	441	450	447	417	452	Men
Kobiety	704	670	710	714	719	708	706	721	Women
STOPA BEZROBOCIA w %	9,1	7,2	2,9	2,8	4,4	2,8	2,3	2,0	UNEMPLOYMENT RATE in %
Mężczyźni	8,5	6,9	3,0	2,5	4,7	2,8	1,4	1,5	Men
Kobiety	9,8	7,4	2,8	3,2	3,8	2,5	3,4	2,7	Women

a Osoby w wieku 15–74 lata.
a Persons aged 15–74.

WYKRES 1 (26). WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA DLA OSÓB W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
CHART 1 (26). THE EMPLOYMENT RATE FOR PERSONS AGED 15 YEARS AND OVER

TABL. 2 (33). PRACUJĄCY^a
Stan w dniu 31 grudnia
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019	
				ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	1225183	1321890	1447713	1476377	711342
sektor publiczny public sector	260186	246964	255811	256746	173538
sektor prywatny private sector	964997	1074926	1191902	1219631	537804
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ^b Agriculture, forestry and fishing ^b	272866	272788	272782	272741	142965
Przemysł Industry	213854	223816	245856	249710	75419
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	181295	195418	218071	221165	69912
Budownictwo Construction	87733	89762	104281	107480	11583
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	185143	199364	214196	216744	112999
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	53423	58499	67623	69612	14892
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	29227	30704	36489	39504	24571
Informacja i komunikacja Information and communication	22464	37588	49220	51770	18041
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	23765	27978	28938	29246	18672
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	13400	14090	16682	15896	8507
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities	47245	61879	76873	82329	44729
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	31692	36148	42955	46616	21212
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	44323	45583	47074	47482	31566
Edukacja Education	101428	106881	113852	116263	89658
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	66458	76172	84090	83080	66632
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	13973	14389	16117	16324	9729
Pozostała działalność usługowa Other service activities	18189	26249	30685	31580	20167

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

a By actual workplace and kind of activity. b For private farms in agriculture estimated data.

TABL. 3 (34). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób ^a of which entities employing more than 9 persons ^a	
O G Ó Ł E M	785801	801362	878786	910572	756361	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5659	5406	5467	5435	2605	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	194575	197437	216472	232981	211924	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	165194	172243	191523	196574	176492	of which manufacturing
Budownictwo	67914	62367	67582	71038	44524	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	153590	152423	154369	151400	112186	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	26774	31753	39083	41350	30108	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	19804	19138	21918	23184	14794	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	15982	21986	30777	34544	30778	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	20119	13707	13544	13942	12177	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	9099	9297	10156	9834	6484	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29397	37297	46983	50762	38452	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	24019	23029	32559	33296	28633	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	44195	42929	42506	42906	42903	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	97023	97483	104159	106535	105069	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	57563	63863	66690	66588	61615	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12334	11107	12509	12699	11867	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	7754	12140	14013	14077	2243	Other service activities

^a Bez zatrudnionych za granicą.

^a Excluding persons employed abroad.

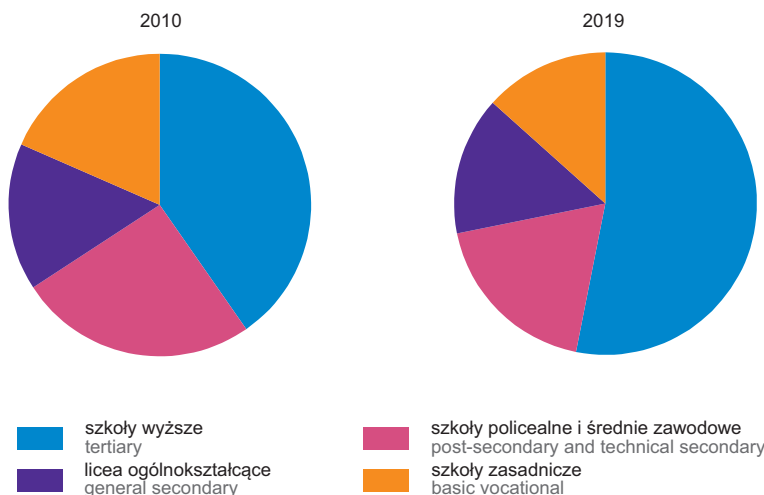
TABL. 4 (35). PRZYJĘCIA DO PRACY I ZWOLNIENIA Z PRACY^a
HIRES AND TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przyjęcia do pracy Hires		Współczynnik przyjęć w % Hire rate in %	Zwolnienia z pracy Terminations		Współczynnik zwolnień w % Terminations rate in %
		ogółem total	w tym kobiety of which women		Ogółem Total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2010	130652	56953	20,9	117446	50221	18,7
TOTAL	2015	141032	62597	21,9	132758	57821	20,6
	2018	174859	78983	24,6	159273	72755	22,4
	2019	167635	76010	22,6	159141	74392	21,4
sektor publiczny public sector		23810	16645	10,6	21964	14863	9,7
sektor prywatny private sector		143825	59365	27,7	137177	59529	26,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		333	97	13,5	352	112	14,3
Przemysł Industry		40017	13334	18,7	37072	12484	17,2
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing		36470	12605	20,5	33948	11802	19,0
Budownictwo Construction		15404	1270	34,0	13926	928	30,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		27512	15125	24,0	33656	20763	29,8
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		9522	1972	32,6	8209	1499	28,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		6103	3765	45,2	4945	2955	36,4
Informacja i komunikacja Information and communication		8872	3482	29,3	7152	2577	23,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		3069	1861	25,8	2678	1799	22,4
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1124	595	17,3	1332	648	20,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		10276	5857	26,8	7625	4334	19,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		18336	7649	64,7	17290	7536	60,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security		4919	3296	10,9	4532	2866	10,0
Edukacja Education		10573	8634	11,5	9307	7339	10,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		9047	7572	15,4	8737	7166	14,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		1694	1042	15,4	1606	973	14,6
Pozostałe sekcje Other sections		834	459	36,7	722	413	31,5

a Dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 2 (27). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PRACĘ PO RAZ PIERWSZY WEDŁUG RODZAJU UKOŃCZONEJ SZKOŁY^a**

CHART 2 (27). **GRADUATES TAKING UP WORK FOR THE FIRST TIME BY TYPE OF SCHOOL THEY GRADUATED FROM^a**

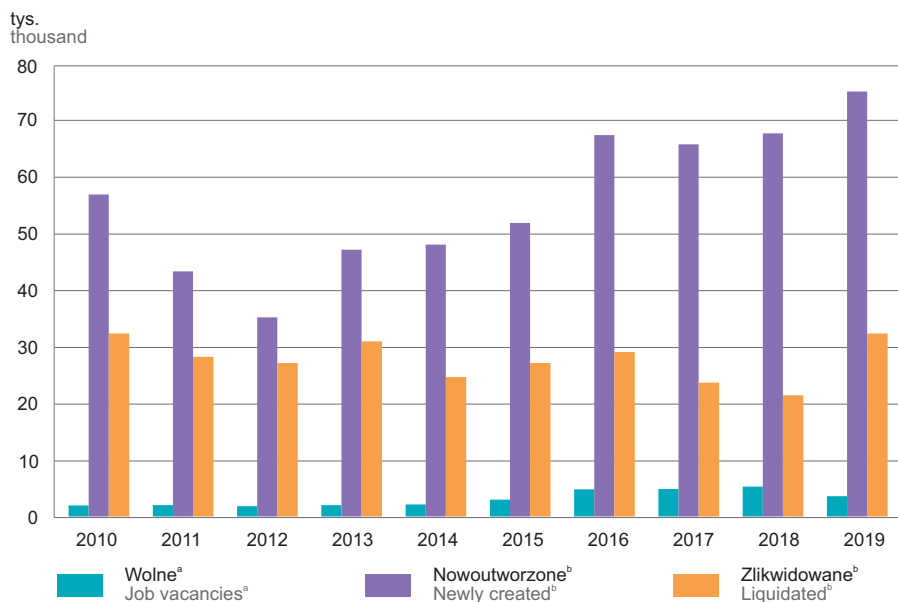

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane obejmują pełnozatrudnionych oraz sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

a Employed on the basis of an employment contract; data cover full-time paid employees as well as seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons.

WYKRES 3 (28). **MIJESCA PRACY WOLNE, NOWOUTWORZONE I ZLIKWIDOWANE**

CHART 3 (28). **JOB VACANCIES, NEWLY CREATED AND LIQUIDATED JOBS**

a Stan w dniu 31 grudnia. b W ciągu roku.

a As of 31 December. b During the year.

TABL. 5 (36). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	142221	119601	71489	62610	Total registered unemployed persons
w tym kobiety	75517	64189	41157	35532	of which women
Z liczby ogółem – bezrobotni:					Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	33702	20133	9492	7849	previously not employed
absolwenci ^a	13481	7168	3407	3056	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	31337	29095	17494	15092	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	4780	8233	3516	2983	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^b	60942	65889	36078	30038	long-term unemployed ^b
posiadający prawo do zasiłku	23028	15424	10607	9903	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	.	18079	15378	13267	with at least one child under 6 years of age
niepełnosprawni	7205	7271	4414	4152	disabled persons

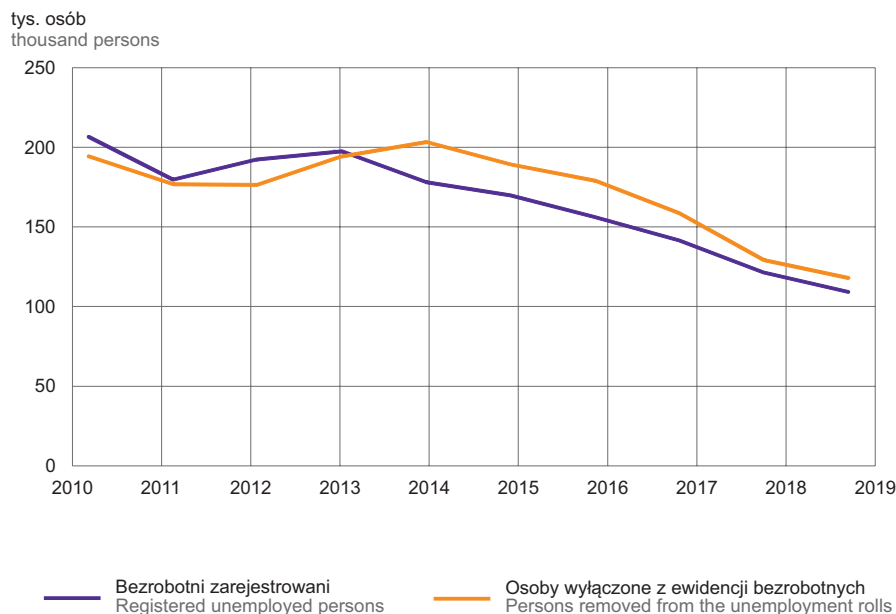
a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. b Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. b Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall over 12 months during the last two years, excluding the time of undergoing traineeship and on a job occupational training.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 4 (29). NAPŁYW I ODPIY W BEZROBOTNYCH
CHART 4 (29). INFLOW AND OUTFLOW OF THE UNEMPLOYED

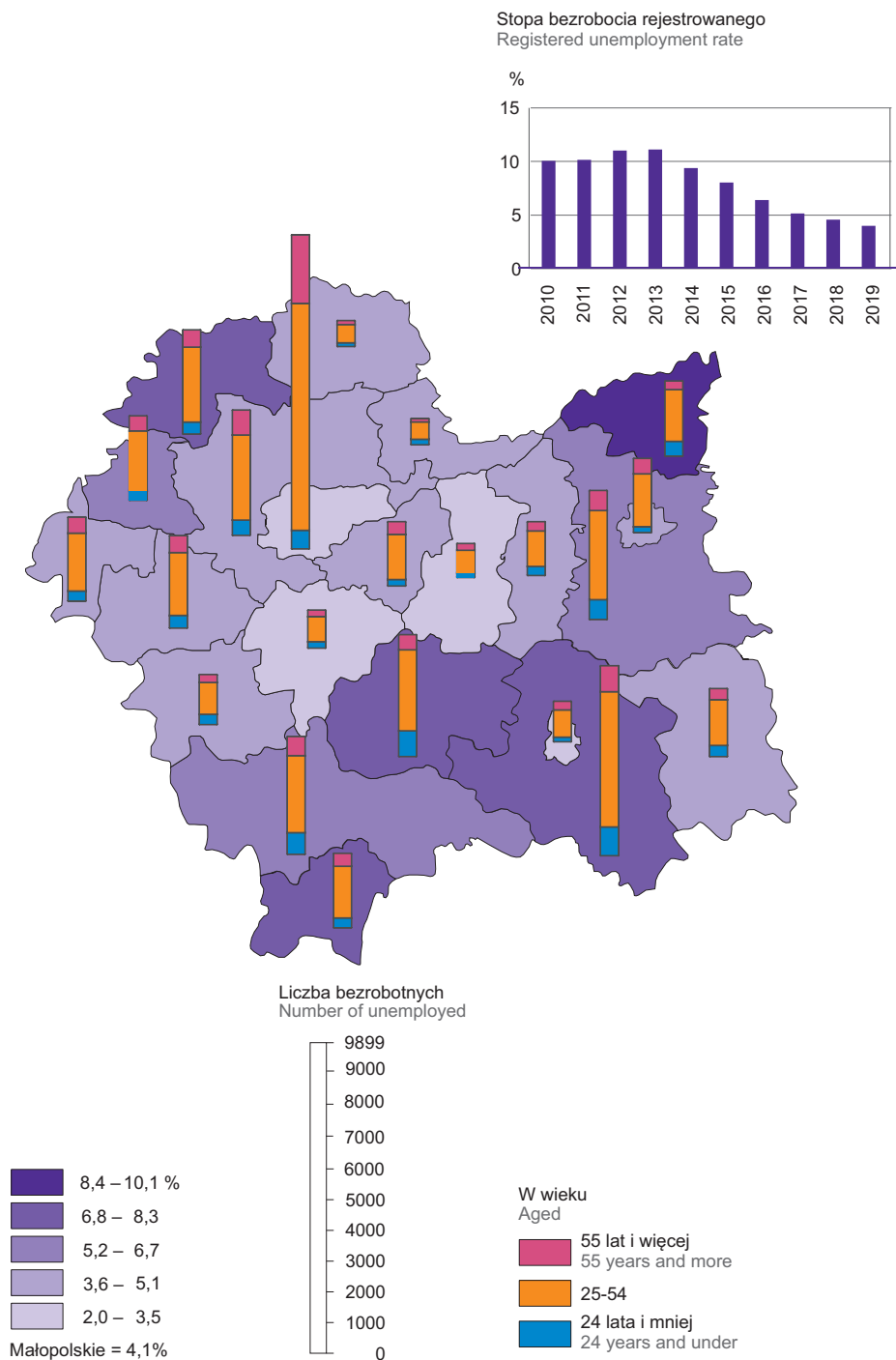

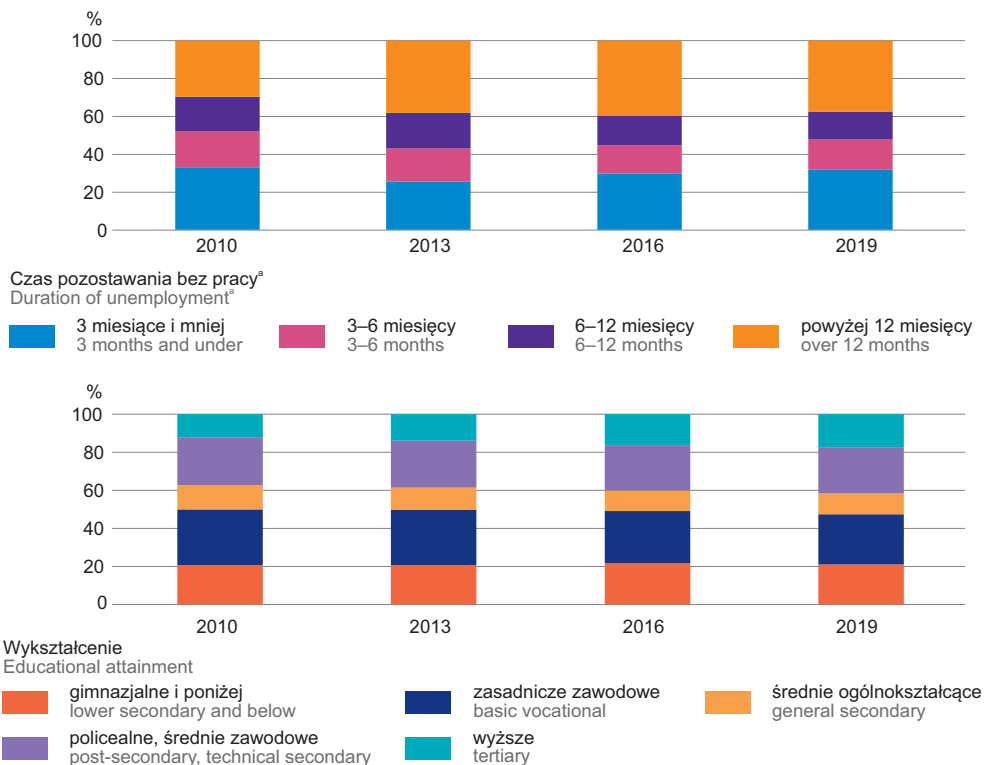
MAPA 1 (15). STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (15). REGISTERED UNEMPLOYED RATE IN 2019

As of 31 December

WYKRES 5 (30). BEZROBOTNI OGÓŁEM WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY I WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 grudnia
CHART 5 (30). UNEMPLOYED PERSONS BY DURATION OF UNEMPLOYMENT AND EDUCATIONAL ATTAINMENT
 As of 31 December

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6, persons remaining unemployed

TABL. 6 (37). BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY^a
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AS WELL AS JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:					Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2734	3505	2928	2842	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	1529	1973	1729	1695	of which women
Podjęli zatrudnienie przy robotach publicznych	3256	1299	863	705	Undertook employment in public works
w tym kobiety	970	540	394	267	of which women
Rozpoczęli szkolenie i staż u pracodawcy	12760	18449	11819	11528	Started training and traineeship with the employer
w tym kobiety	5513	10991	7075	6944	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	1997	2486	1179	965	Started a social useful works
w tym kobiety	1209	1475	642	506	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	75755	83904	106412	91582	Number of submitted job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	72	40	13	17	Unemployed persons per 1 job offer

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

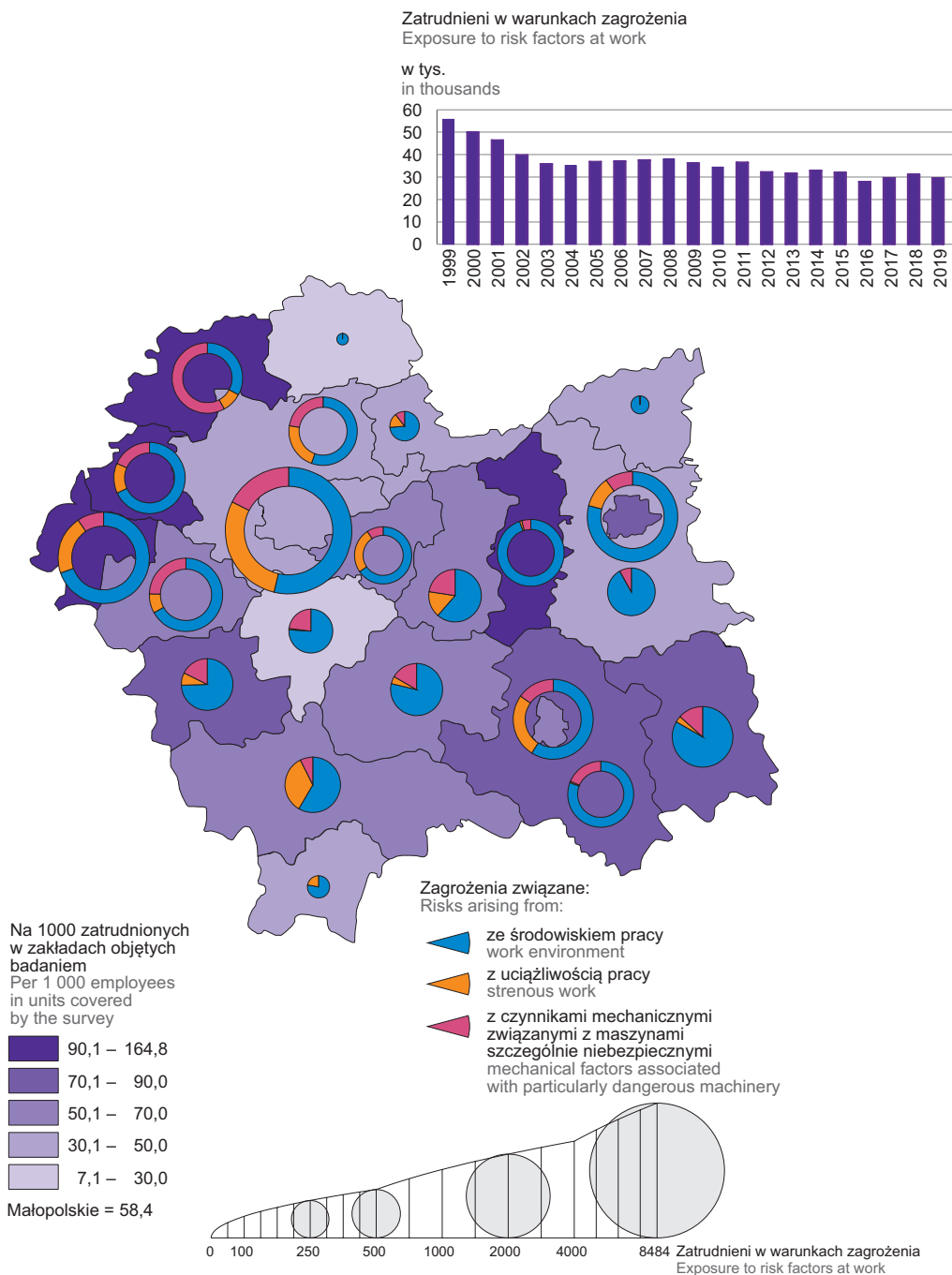
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 2 (16). ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a W 2019 R.

Stan w dniu 31 grudnia

MAP 2 (16). EXPOSURE TO RISK FACTORS AT WORK^a IN 2019

As of 31 December

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.

a Employees listed only once by predominant factor.

TABL. 7 (38). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W wypadkach In accidents			Z liczby ogółem – niezdol- ni do pracy ^b Of total number – persons incapable for work ^b			SPECIFICATION
			śmier- telnych fatal	ciężkich serious	z innym skut- kiem with other effect	1–3 dni days	4–20	21 dni i więcej days and more	
OGÓŁEM	2010	5898	27	38	5833	80	1746	3617	TOTAL
	2015	5679	9	41	5629	112	1998	3181	
	2018	5479	13	37	5429	133	2029	2829	
	2019	5486	10	25	5451	77	2282	3056	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		30	1	3	26	–	8	21	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		1690	3	14	1673	12	604	1058	Industry
górnictwo i wydobywanie		14	–	–	14	–	6	8	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		1492	3	13	1476	11	527	940	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		36	–	–	36	–	15	20	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a		148	–	1	147	1	56	90	water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities
Budownictwo		457	1	1	455	7	153	295	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a		718	2	6	710	9	315	384	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka maga- zynowa		386	3	1	382	4	181	190	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^a		115	–	–	115	–	52	62	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja		52	–	–	52	1	27	23	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa		57	–	–	57	2	26	29	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a		53	–	–	53	–	22	30	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		83	–	–	83	2	48	32	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a		236	–	–	236	3	108	125	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		235	–	–	235	5	114	113	Public administration and defen- ce; compulsory social security
Edukacja		313	–	–	313	2	132	170	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		958	–	–	958	28	449	467	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		66	–	–	66	–	27	38	Arts, entertainment and recre- ation
Pozostała działalność usługowa		37	–	–	37	2	16	19	Other service activities

a Zgłoszone w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

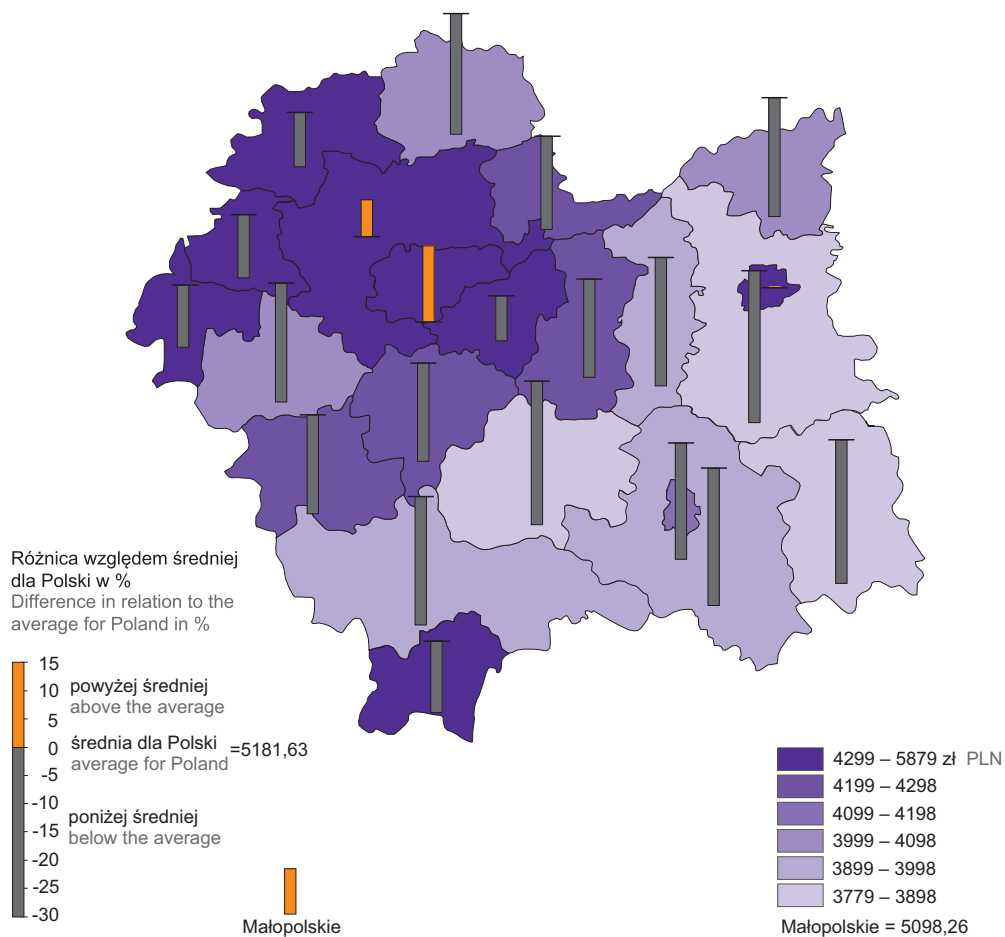
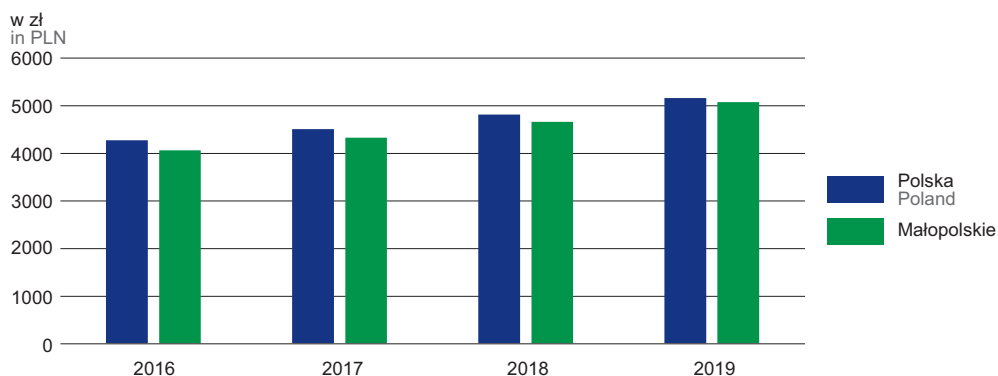
a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents.

Dział VI. Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Chapter VI. Wages and salaries. Social benefits

TABL. 1 (39). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym podmioty o liczbie pracują- cych powyżej 9 of which entities employing more than 9 persons	
	w zł in PLN					
O G Ó Ł E M	2973,79	3667,02	4418,06	4808,56	5098,26	TOTAL
sektor publiczny	3637,50	4363,15	4968,62	5494,23	5494,23	public sector
sektor prywatny	2679,36	3410,74	4233,33	4572,10	4923,22	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3236,33	4328,69	4679,15	4808,56	5336,01	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3037,03	3748,12	4433,23	4850,05	5046,67	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	2818,87	3546,87	4260,92	6087,81	4734,07	of which manufacturing
Budownictwo	2418,28	2878,49	3452,24	4795,31	4110,34	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2339,87	2851,94	3586,16	3717,71	4091,22	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	2224,06	2662,25	3185,23	3885,63	3602,52	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1874,49	2317,33	2820,94	3428,86	3226,67	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	4792,73	6780,31	8805,85	3036,25	10065,70	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4758,27	5316,89	6009,52	9588,46	6803,92	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3029,51	3552,64	4191,30	6452,36	4644,20	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3761,70	4980,49	6244,67	4378,69	7186,97	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1978,32	2967,16	3645,05	6431,82	4158,00	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	4027,07	4664,72	5507,17	4080,02	5943,71	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	3500,13	4367,89	4652,95	5943,71	5071,31	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3085,55	3500,36	4435,52	5048,79	4989,10	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2877,36	3497,14	4282,38	4879,66	4503,95	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	2283,84	2785,00	3361,13	4420,17	3415,95	Other service activities

MAPA 1 (17). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W 2019 R.MAP 1 (17). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN 2019WYKRES 1 (31). PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^aCHART 1 (31). AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

TABL. 2 (40). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	756067	718757	739126	743998	T O T A L
Pobierający emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	648072	619616	643164	650203	Persons receiving retirement and other pensions paid by the Social Insurance Institution
emerytury	423143	424614	469767	482807	retirement pensions
renty z tytułu niezdolności do pracy	115760	86365	66953	62038	disability pensions
renty rodzinne	109169	108637	106444	105358	survivors pensions
Rolnicy indywidualni	107995	99141	95962	93795	Farmers

a Przeciętne w roku.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Annual averages.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 3 (41). **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO**
GROSS RETIREMENT AND OTHER PENSION BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	13197,9	15772,6	17752,8	18774,2	Benefits in million PLN
WYPŁACANE PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH PAID BY THE SOCIAL INSURANCE INSTITUTION					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	12000,4	14415,8	16380,7	17360,2	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1543,10	1938,81	2122,42	2224,97	Average monthly retirement and other pension in PLN
Emerytury Retirement pensions					
Świadczenia w mln zł	8343,9	10400,8	12449,1	13348,2	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1643,24	2041,23	2208,38	2303,93	Average monthly retirement pension in PLN
Renty z tytułu niezdolności do pracy Disability pensions					
Świadczenia w mln zł	1783,4	1700,4	1475,9	1454,3	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1283,81	1640,68	1836,94	1953,53	Average monthly pension in PLN
Renty rodzinne Survivors pensions					
Świadczenia w mln zł	1873,2	2314,6	2455,8	2557,6	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna renta w zł	1429,87	1775,49	1922,61	2022,99	Average monthly pension in PLN
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH ^a FARMERS ^a					
Świadczenia w mln zł	1197,5	1356,8	1372,1	1414,0	Benefits in million PLN
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	924,05	1140,46	1191,49	1256,27	Average monthly retirement and other pension in PLN

a Łącznie z wypłatami z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego systemu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego; patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 179.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

a Including payments from non-agricultural social security system, in case of a simultaneous right to benefits from this system and to benefits from the Pension Fund; see general notes, item 1 on page 179.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 4 (42). ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE „RODZINA 500+”
CHILD-RAISING BENEFIT „FAMILY 500+”

WYSZCZEGÓLNIENIE	2017	2018	2019	SPECIFICATION
Świadczenie wychowawcze:				Child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba rodzin otrzymujących świadczenie w tys.	230,8	219,4	222,7 ^a	average monthly number of families receiving benefit in thousands
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenia w tys.	362,4	344,3	348,2 ^b 557,0	average monthly number of children to which families receive benefits in thousands
wypłaty świadczenia w tys. zł	2226703,3	2171187,4	2941116,7	benefit payments in thousand PLN
Dodatek wychowawczy:				Child-raising supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka otrzymują dodatek	2390	2377	2332	average monthly number of children to which foster families and foster homes receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	14363	14258	13776	benefit payments in thousand PLN
Dodatek do zryczałtowanej kwoty:				Lump sum supplement:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego otrzymują dodatek	158	146	161	average monthly number of children to which family care and education centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	938	866	946	benefit payments in thousand PLN
Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego:				Supplement equal child-raising benefit:
przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które pozostałe placówki otrzymują dodatek	.	.	672 ^c	average monthly number of children to which others centres receive benefits
wypłaty świadczenia w tys. zł	.	.	2210,6 ^c	benefit payments in thousand PLN

a, b, c Dane dotyczą okresu: a – od 1 stycznia do 30 czerwca. Od 1 lipca 2019 r. nie są gromadzone informacje o liczbie rodzin pobierających świadczenie wychowawcze, b dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia; patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 180, c – od 1 lipca do 31 grudnia.

Uwaga. W 2019 r. Kartę Dużej Rodziny posiadało 99641 rodzin.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

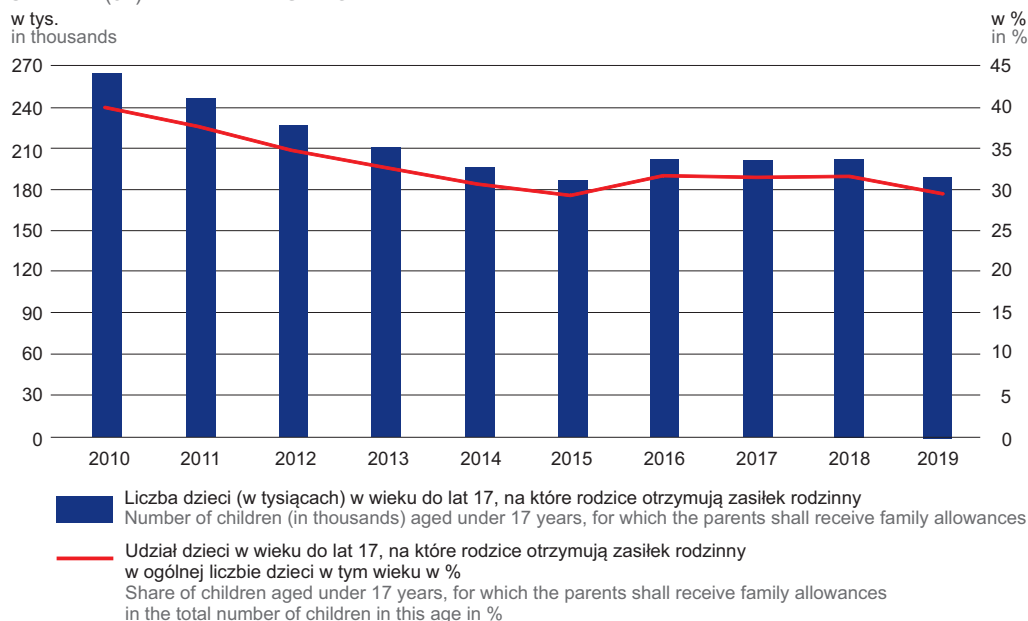
a – Data concern the period: a – from 1 January to 30 June. Since 1 July 2019 information of the number of families receiving the child-raising benefit is not collected, b – in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December; see general notes, item 8 on page 180, c – from 1 July to 31 December.

Note. In 2019, 99641 families had the Large Family Card.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

WYKRES 2 (32). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH

CHART 2 (32). BENEFITING FROM FAMILY BENEFITS

Dział VII. Gospodarstwa domowe. Mieszkania Chapter VII. Households. Dwellings

Gospodarstwa domowe Households

TABL. 1 (43). **PROGNOZA GOSPODARSTW DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 grudnia
HOUSEHOLDS PROJECTION
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050	SPECIFICATION
GOSPODARSTWA DOMOWE w tys. HOUSEHOLDS in thousands								
O G Ó Ł E M	1191,8	1252,6	1300,2	1279,5	1243,0	1222,8	1211,4	TOTAL
Miasta	679,2	697,2	701,3	686,2	657,0	635,9	625,2	Urban areas
Wieś	512,6	555,4	598,9	593,3	586,0	586,9	586,2	Rural areas
PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB W GOSPODARSTWIE DOMOWYM AVERAGE NUMBER OF PERSONS IN A HOUSEHOLD								
O G Ó Ł E M	2,82	2,70	2,59	2,62	2,68	2,69	2,68	TOTAL
Miasta	2,35	2,26	2,21	2,20	2,24	2,26	2,24	Urban areas
Wieś	3,45	3,25	3,05	3,11	3,16	3,16	3,16	Rural areas

Budżety gospodarstw domowych Households budgets

TABL. 2 (44). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

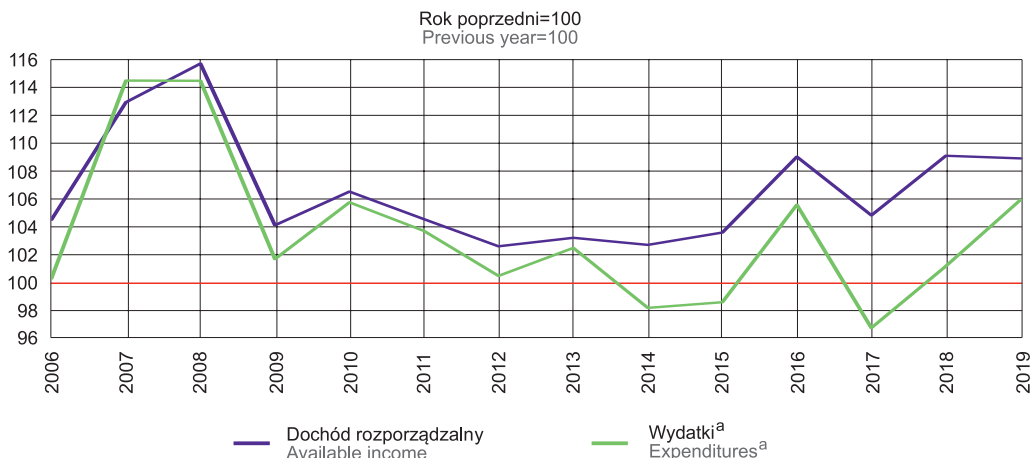
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	3181	3134	3098	3174	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,06	2,81	2,85	2,76	Average number of persons in a household
w tym:					of which:
pracujących	1,17	1,08	1,14	1,11	employed
pobierających świadczenia społeczne	0,84	0,82	1,26	0,86	receiving social benefits
w tym emeryturę lub rentę	0,74	0,74	0,75	0,73	of which retirement or other pension
pozostających na utrzymaniu ^a	0,98	0,84	0,40	0,74	dependents ^a

a W 2018 r. bez dzieci w wieku 15–18 lat pobierających świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”, a w 2019 r. łącznie z dziećmi w wieku 15–18 lat otrzymującymi świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+”.

a In 2018 without children aged 15–18 years receiving the child-raising benefit „Family 500+”, and in 2019 including children aged 15–18 receiving the child-raising benefit „Family 500+”.

WYKRES 1 (33). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE DOCHODY I WYDATKI NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CHART 1 (33). AVERAGE MONTHLY INCOMES AND EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2005 r. bez funduszu remontowego oraz łącznie z wydatkami na ubezpieczenia na życie.

a Since 2005 excluding renovation fund and including expenditures on life insurance.

TABL. 3 (45). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

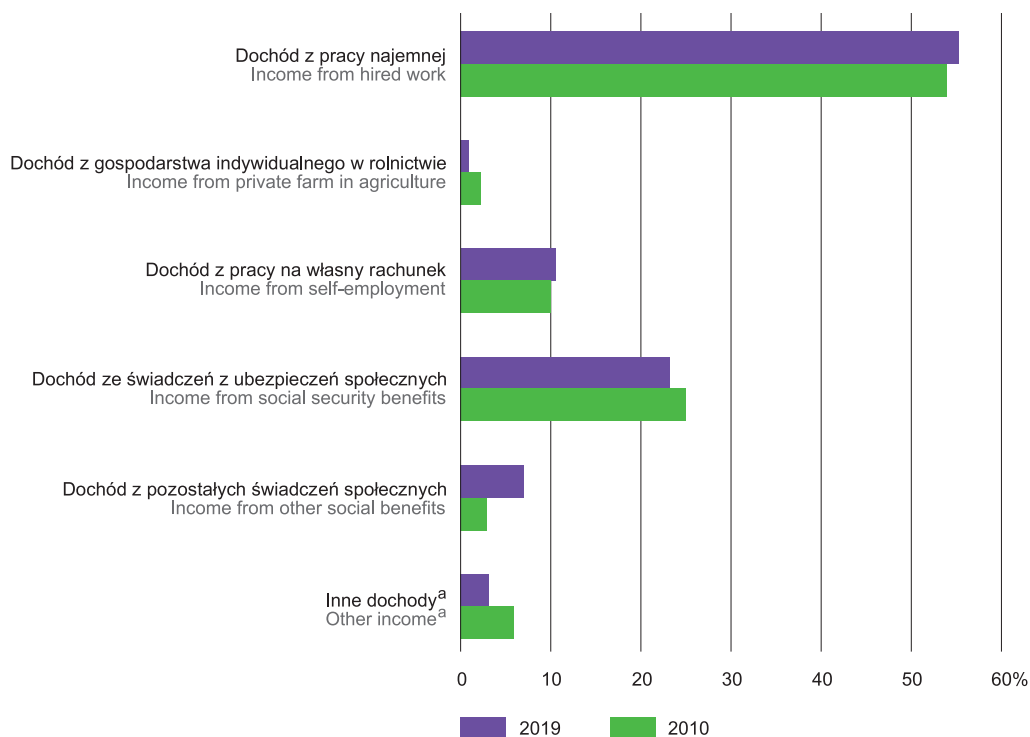
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Dochód rozporządzalny	1109,73	1305,45	1627,85	1773,08	Available income
w tym dochód do dyspozycji	1070,87	1269,38	1598,05	1742,81	of which disposable income
w tym:					of which:
z pracy najemnej	599,65	700,09	879,06	981,11	from hired work
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	24,13	27,87 ^a	18,36 ^b	16,37 ^c	from a private farm in agriculture
z pracy na własny rachunek	109,50	127,16	182,93	186,63 ^d	from self-employment
ze świadczeń społecznych	316,74	388,89	488,47	534,13	from social benefits

a–d Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 24,69%, b – 24,48%, c – 38,24%, d – 10,32 %.

a–d Relative error of estimates exceeds 10% and equals: a – 24.69%, b – 24.48%, c – 38.24%, d – 10.32%.

WYKRES 2 (34). **STRUKTURA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO DOCHODU ROZPORZĄDZALNEGO
NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 2 (34). **STRUCTURE OF AVERAGE MONTHLY AVAILABLE INCOME PER CAPITA
IN HOUSEHOLDS**

a Obejmują: dochody z własności, dochody z wynajmu nieruchomości oraz pozostałe dochody.

a Including: income from property, income from rental of real estate and other income.

TABL. 4 (46). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

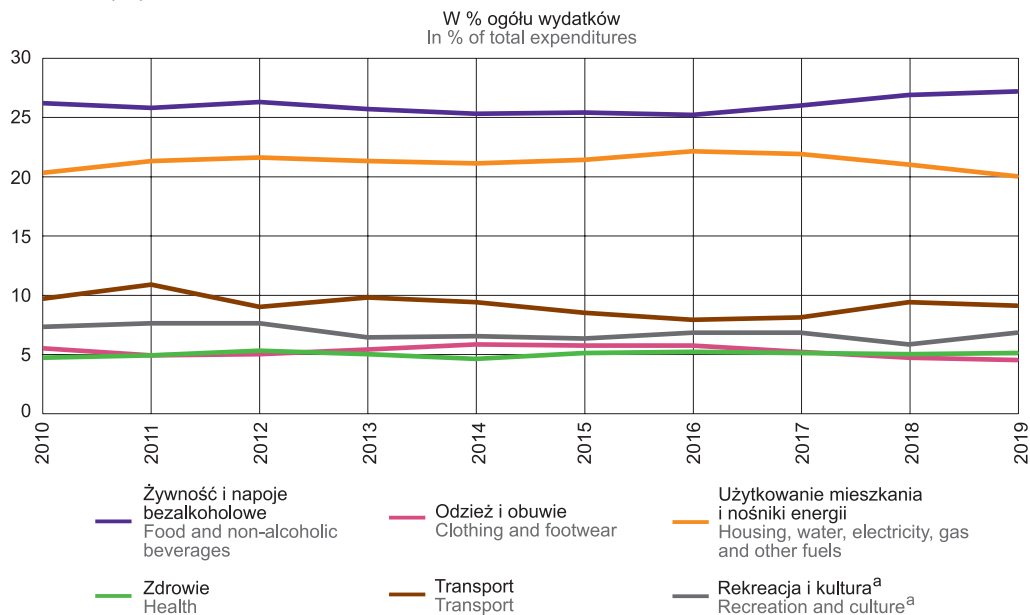
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Wydatki ogółem ^a	956,01	985,77	1017,42	1077,73	Total expenditures ^a
w tym towary i usługi konsumpcyjne ^{ab}	917,14	949,69	987,62	1047,47	of which consumer goods and services ^{ab}
w tym:					of which:
żywność i napoje bezalkoholowe	250,30	250,84	273,47	293,00	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	20,93	20,31	23,57	24,83	alcoholic beverages and tobacco
odzież i obuwie	51,32	55,48	46,83	47,80	clothing and footwear
użytkowanie mieszkania i nośniki energii	194,36	211,38	213,41	215,63	housing, water, electricity, gas and other fuels
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	46,91	45,05	50,23	50,37	furnishings, household equipment and routine household maintenance
zdrowie	44,02	49,01	49,38	54,42	health
w tym wyroby farmaceutyczne	26,81	29,05	31,03	33,81	of which pharmaceutical products
transport	91,34	82,32	94,94	97,46	transport
łączność ^c	42,45	50,39	38,34	50,00	communication ^c
rekreacja i kultura	68,59	60,95	58,48	71,81	recreation and culture
edukacja ^d	11,46	9,61 ^e	9,87	11,39	education ^d
restauracje i hotele	24,28	43,24	55,53	56,15	restaurants and hotels
pozostałe towary i usługi ^a	50,27	53,21	55,48	55,71	miscellaneous goods and services ^a
w tym higiena osobista	27,67	30,13	31,72	35,02	of which personal care

a, b, c, d łącznie z: a – wydatkami na ubezpieczenia na życie, b – kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków, c – wydatkami na usługi internetowe (od 2013 r.; do 2012 r. ujmowane w pozycji „Rekreacja i kultura”), d – wychowaniem przedszkolnym. e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi 19,42%.

a, b, c, d, Including: a – expenditures on life insurance, b – pocket money not considered in items by types of expenditures, c – expenditures for Internet services (since 2013; until 2012, included in position "Recreation and culture"), d – pre-school education. e Relative error of estimates exceeds 10% and equals 19.42%.

WYKRES 3 (35). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

CHART 3 (35). AVERAGE MONTHLY EXPENDITURES PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

a Od 2013 r. bez wydatków na usługi internetowe.

a Since 2013 excluding expenditures for Internet services.

TABL. 5 (47). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

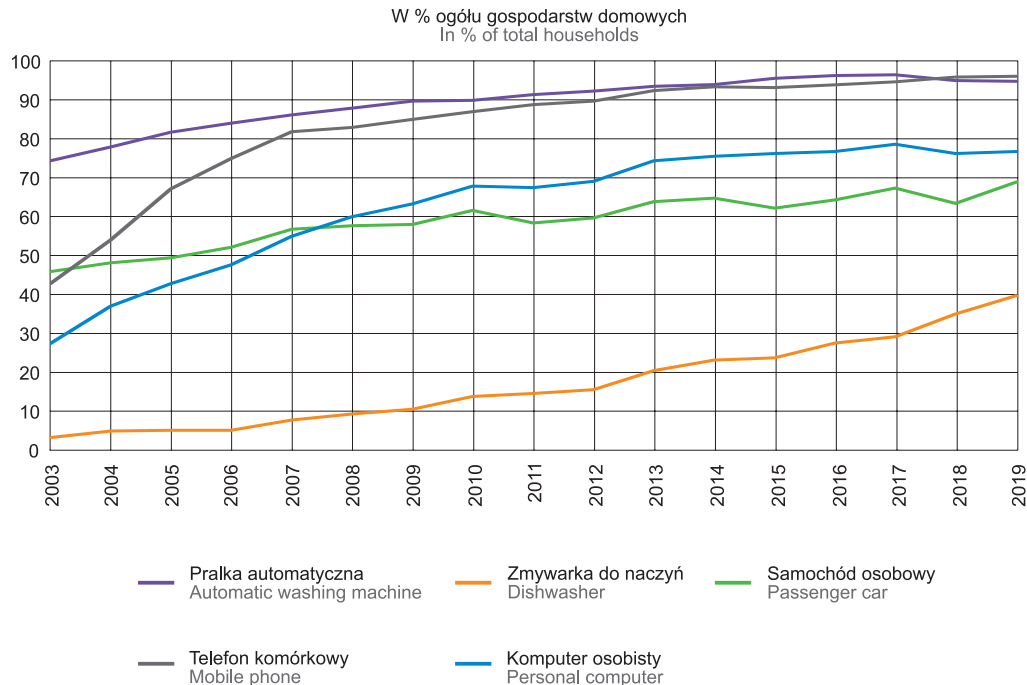
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych				
	in % of total households				
Pralka automatyczna	90,2	95,7	95,1	94,9	Automatic washing machine
Zmywarka do naczyń	13,5	23,6	34,9	39,6	Dishwasher
Kuchenka elektryczna z płytą ceramiczną, indukcyjną	8,17	12,2	14,7	22,4	Electric cooker with ceramic or induction cooktop
Kuchenka mikrofalowa	52,8	57,4	62,8	61,7	Microwave oven
Samochód osobowy	61,7	62,2	63,4	68,9	Passenger car
Motocykl, skuter, motorower	5,1	5,5	3,1	2,4	Motorcycle, scooter, motorbike
Rower (bez dziecięcego)	56,0	47,2	43,7	43,5	Bicycle (excluding children's)
Telefon komórkowy	87,3	93,3	96,0	96,2	Mobile phone
Smartfon	.	40,1	61,3	67,2	Smartphone
Sprzęt do odbioru, nagrywania i odtwarzania dźwięku ^b	40,3	74,0	67,2	64,9	Equipment for reception, recording and reproduction of sound ^b
Odbiornik telewizyjny	97,0	94,8	93,5	93,4	Television set
Zestaw kina domowego	12,4	10,3	13,3	12,5	Home theatre system
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej lub kablowej	54,8	54,4	44,1	46,8	Satellite or cable television equipment
Komputer osobisty	67,7	76,3	76,3	76,8	Personal computer
Laptop, tablet	28,7	58,4	68,1	66,0	Laptop, tablet
Urządzenie z dostępem do Internetu ^c	.	.	74,9	82,1	Device with access to the Internet ^c
Drukarka	44,4	37,4	36,2	31,9	Printer
Drukarka wielofunkcyjna	.	20,9	24,6	18,7	Multifunction printer

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Obejmuje: radio, radiomagnetofon, radio z odtwarzaczem płyt kompaktowych lub radiomagnetofon z odtwarzaczem płyt kompaktowych, wieżę. c Komputery, laptopy, tablety, telewizory, smartfony, inne posiadające dostęp do Internetu.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Includes: radio, radio tape recorder, radio with compact disc player or radio tape recorder with compact disc player, stereo music system. c Personal computers, tablets, television set, smartphones, others with access to the Internet.

WYKRES 4 (36). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA**

CHART 4 (36). **HOUSEHOLDS EQUIPPED WITH SELECTED DURABLE GOODS**

TABL. 6 (48). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS PER CAPITA IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe ^a w kg	7,47	6,33	5,26	5,16	Bread and cereals ^a in kg
w tym pieczywo ^b	4,72	3,75	2,86	2,72	of which bread ^b
Mięso ^c w kg	5,46	4,88	4,69	4,64	Meat ^c in kg
w tym:					of which:
mięso surowe	3,09	2,86	2,70	2,68	raw meat
w tym drób	1,52	1,57	1,49	1,52	of which poultry
wędliny i inne przetwory mięsne ^d	2,28	1,81	1,79	1,76	processed meat and other meat preparations ^d
Ryby i owoce morza ^e w kg	0,43	0,31	0,24	0,22	Fish and seafood ^e in kg
Mleko ^f w l	4,16	3,39	2,95	2,90	Milk ^f in l
Jogurty w kg	0,47	0,41	0,44	0,47	Yoghurt in kg
Sery i twarogi ^g w kg	0,98	0,85	0,84	0,87	Cheese and curd ^g in kg
Jaja w szt.	13,99	12,43	10,53	10,94	Eggs in units
Oleje i tłuszcze w kg	1,29	1,14	0,97	0,94	Oils and fats in kg
w tym masło	0,30	0,30	0,25	0,28	of which butter
Owoce ^h w kg	3,49	3,47	3,42	3,54	Fruit ^h in kg
Warzywa w kg	10,30	8,51	7,08	7,00	Vegetables in kg
w tym ziemniaki	5,18	3,70	2,66	2,56	of which potatoes
Cukier w kg	1,68	1,44	1,02	0,77	Sugar in kg
Kawa, herbata, kakao w kg	0,27	0,24	0,23	0,21	Coffee, tea, cocoa in kg
Wody mineralne i źródlane w l	3,85	4,44	5,15	5,37	Mineral or spring waters in l
Soki owocowe i warzywne w l	1,06	0,98	0,97	1,03	Fruit and vegetable juices in l

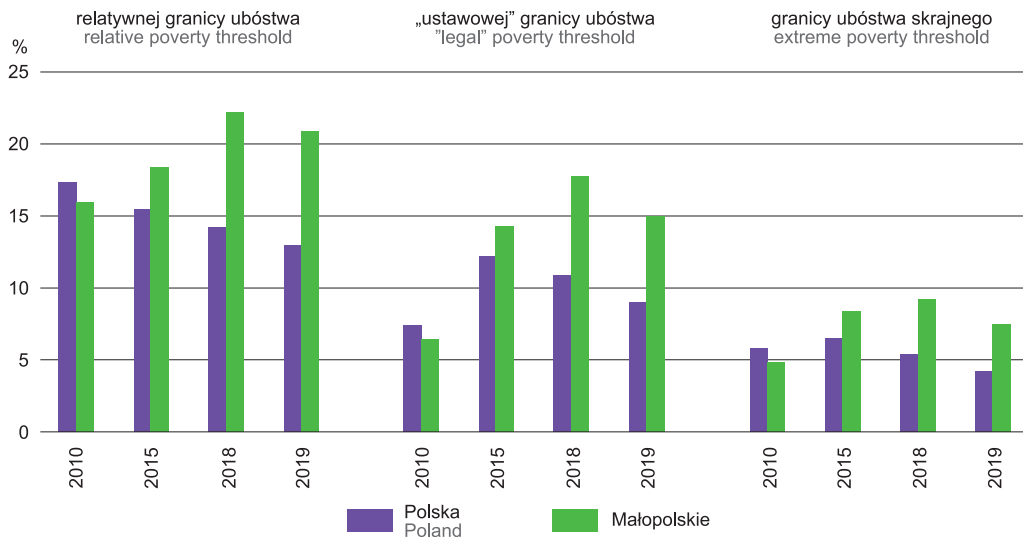
a, b, g. Od 2013 r. bez: a – mąki ziemniaczanej, b – pieczywa chrupkiego, tostowego i cukierniczego, g – serków słodkich. c. Od 2013 r. łącznie z boczkiem surowym (ujmowanym do 2012 r. w pozycji „Oleje i tłuszcze”). d, h łącznie z: d – wyrobami garmażeryjnymi; od 2013 r. bez przetworów podrobowych, h – nasionami i pestkami jadalnymi. e. Do 2012 r. określane jako „Ryby”; bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych oraz od 2013 r. bez konserw rybnych. f. Bez zagęszczonego i w proszku.

a, b, g. Since 2013 excluding: a – potato flour, b – crisp bread, toasted bread and confectionery, g – sweet cottage cheese. c. Since 2013 including raw bacon (until 2012, included in position “Oils and fats”). d, h Including: d – ready-to-serve meat products; since 2013 excluding offal preparations, h – seeds and edible kernel. e. Until 2012 defined as „Fish”; excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products as well as since 2013 excluding canned fish. f. Excluding condensed and powdered milk.

WYKRES 5 (37). **WSKAŹNIKI ZASIĘGU UBÓSTWA W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CHART 5 (37). **POVERTY RATES IN HOUSEHOLDS**

Udział osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej:

Share of persons in households with expenditures below:

Mieszkania. Infrastruktura
Dwellings. Infrastructure
TABL. 7 (49). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 grudnia

DWELLING STOCKS^a

As of 31 December

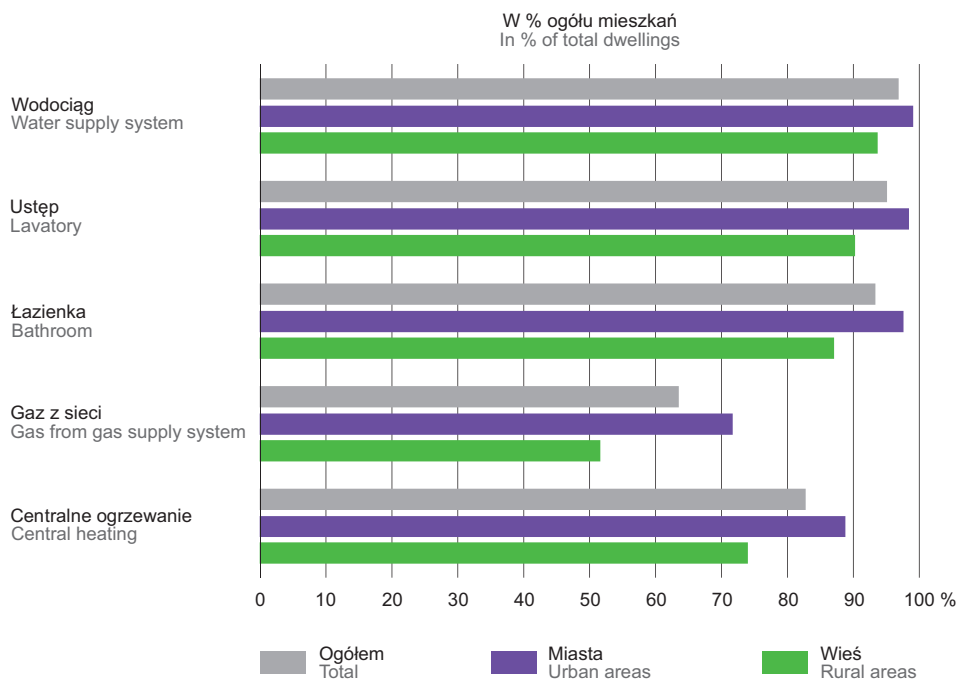
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Mieszkania w tys.	1076,3	1145,9	1199,6	1220,6	723,0	497,6	Dwellings in thousands
Izby w mieszkaniach w tys.	4190,4	4489,0	4698,7	4775,0	2500,0	2275,0	Rooms in dwellings in thousands
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	82048,7	89361,7	94364,4	96191,6	46638,5	49553,0	Useful floor area of dwellings in thousand m ²
Przeciętna w zasobach:							Dwelling stocks, average:
liczba izb w mieszkaniu	3,89	3,92	3,92	3,91	3,46	4,57	number of rooms in a dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :							useful floor area in m ² :
1 mieszkania	76,2	78,0	78,7	78,8	64,5	99,6	per dwelling
na 1 osobę	24,6	26,5	27,7	28,2	28,4	28,0	per person
liczba osób na:							number of persons:
1 mieszkanie	3,10	2,94	2,83	2,79	2,27	3,55	per dwelling
1 izbę	0,80	0,75	0,72	0,71	0,66	0,78	per room

a Na podstawie bilansów.

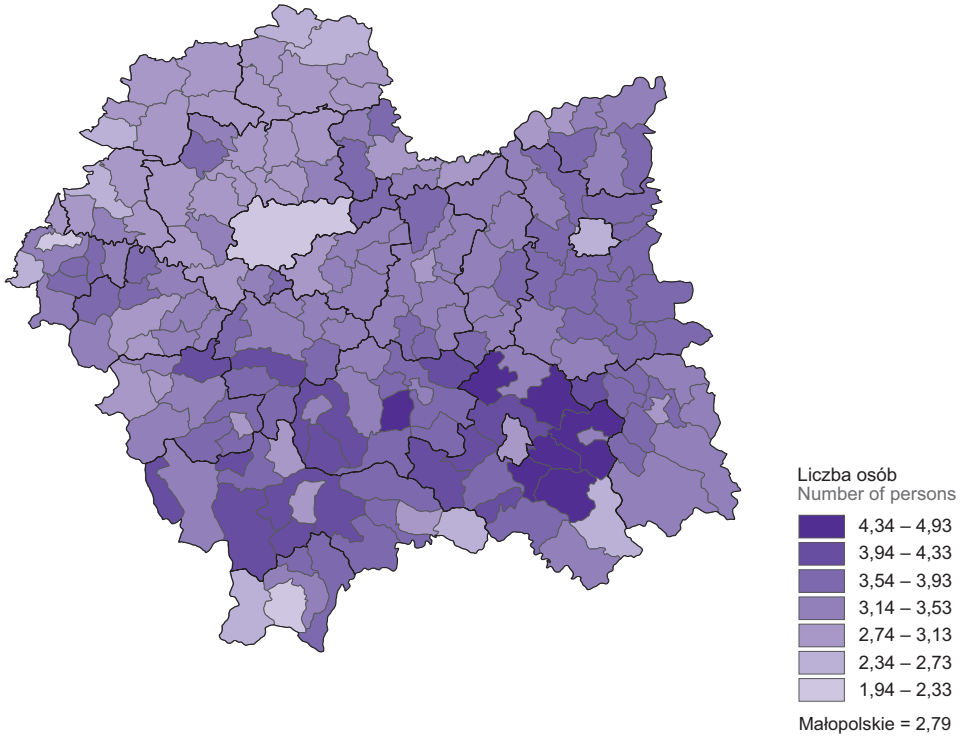
a Based on balances.

WYKRES 6 (38). MIESZKANIA W ZASOBACH MIESZKANIOWYCH WYPOSAŻONE W INSTALACJE W 2019 R.

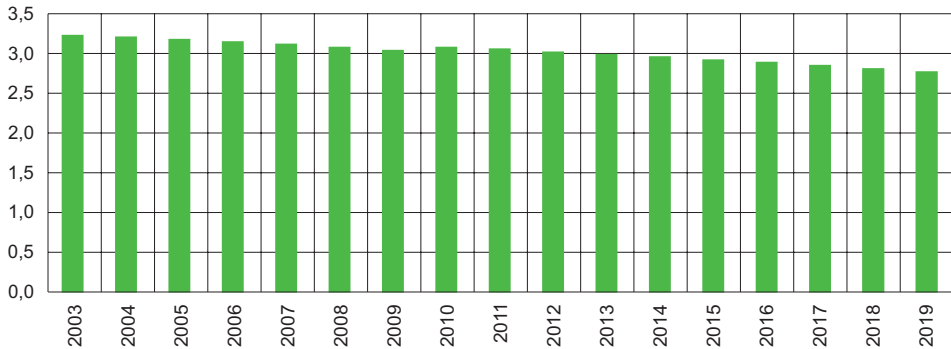
CHART 6 (38). DWELLINGS IN DWELLING STOCKS FITTED WITH INSTALLATIONS IN 2019

MAPA 1 (18). PRZECIĘTNA LICZBA OSÓB NA 1 MIESZKANIE W 2019 R.
 MAP 1 (18). AVERAGE NUMBER OF PERSONS PER DWELLING IN 2019

Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie
 Average number of persons per dwelling

TABL. 8 (50). MIESZKANIA, NA BUDOWĘ KTÓRYCH WYDANO POZWOLENIA^a
DWELLINGS FOR WHICH PERMITS HAVE BEEN GRANTED^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	23152	17323	23546	23108	T O T A L
W nowych budynkach mieszkalnych ^b	22425	16837	22894	22575	In new residential buildings ^b
jednorodzinnych ^c	10202	8518	12586	13465	single-family ^c
wielorodzinnych ^d	12223	8319	10308	9110	multi-family ^d
W nowych budynkach zbiorowego zamieszkania i nowych budynkach niemieszkalnych	26	13	19	15	In new residences for communities and new non-residential buildings
Powstałe w wyniku rozbudowy ^e i przebudowy ^f	701	473	633	518	Created as a result of enlarging ^e and adapting ^f

a Od lipca 2015 r. łącznie z mieszkaniami, na budowę których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. b Bez budynków zbiorowego zamieszkania. c O jednym lub dwóch mieszkaniach. d O trzech lub więcej mieszkaniach. e Budynków mieszkalnych i niemieszkalnych. f Mieszkań i pomieszczeń niemieszkalnych.

a Since July 2015 including dwellings which have been registered with a construction project. b Excluding residences for communities. c With one or two dwellings. d With three or more dwellings. e Of residential and non-residential buildings. f Of dwellings and non-residential spaces.

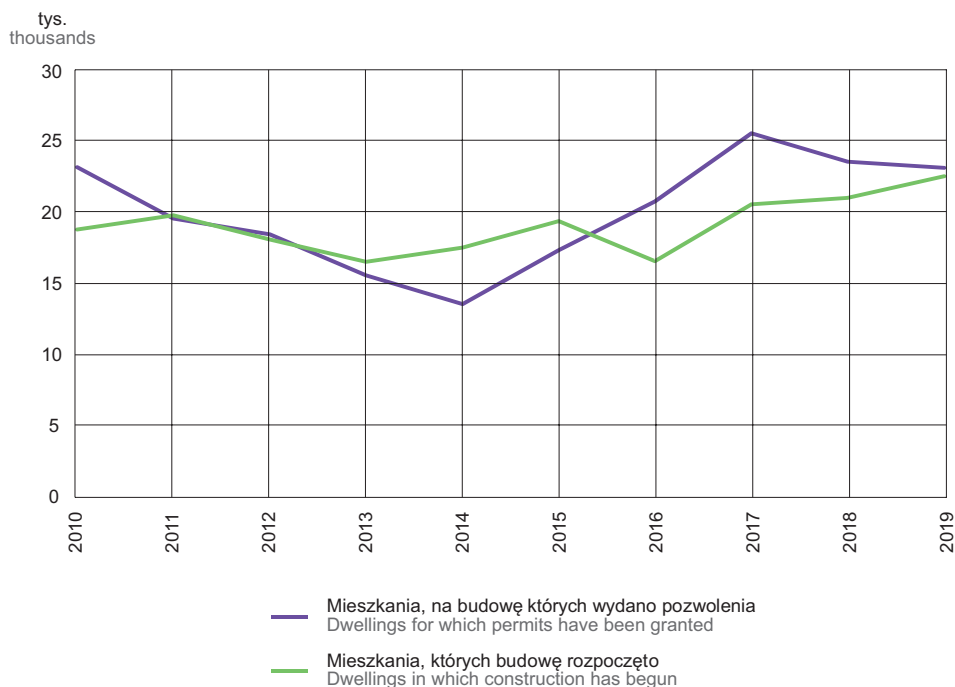
TABL. 9 (51). MIESZKANIA, KTÓRYCH BUDOWĘ ROZPOCZĘTO
DWELLINGS IN WHICH CONSTRUCTION HAS BEGUN

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	18780	19373	21003	22525	T O T A L
Indywidualne	10041	8626	9611 ^a	10166 ^a	Private
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	8607	10645	11061 ^b	12289 ^b	For sale or rent
Spółdzielcze	24	25	103	–	Cooperatives
Komunalne (gminne)	11	–	178	–	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	97	76	50	70	Public building society
Zakładowe	–	1	–	–	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 181.

a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 181.

WYKRES 7 (39). MIESZKANIA (POZWOLENIA, ROZPOCZĘTE BUDOWY)
CHART 7 (39). DWELLINGS (PERMITS, CONSTRUCTION IN PROGRESS)

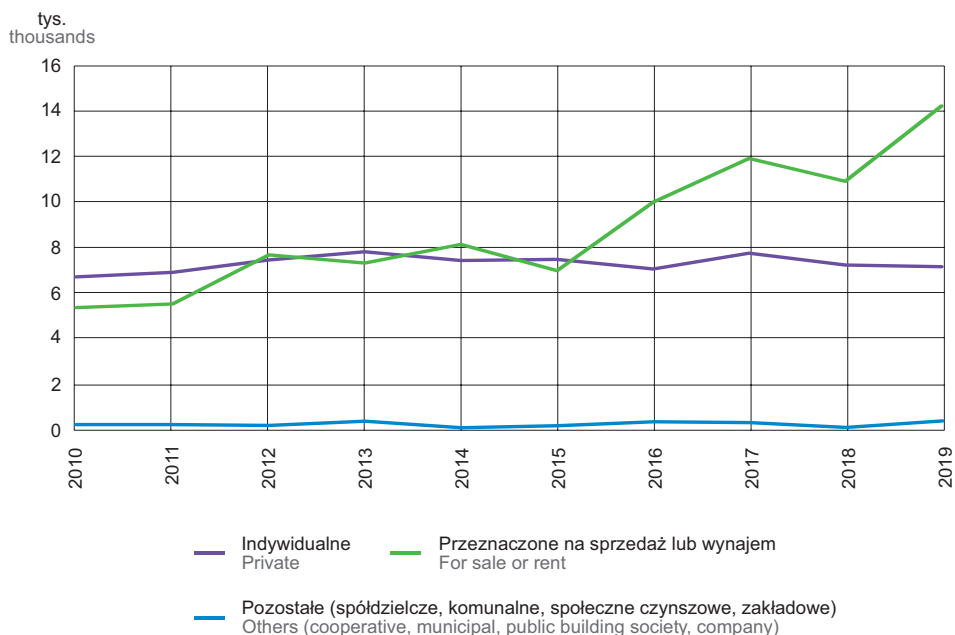
TABL. 10 (52). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Mieszkania	12264	14600	18220	21751	Dwellings
miasta	6962	8419	12163	15524	urban areas
wieś	5302	6181	6057	6227	rural areas
Indywidualne ^a	6709	7469	7230	7157	Private ^a
miasta	1788	1713	1784	1710	urban areas
wieś	4921	5756	5446	5447	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	5352	6978	10909	14222	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	42	–	–	78	Cooperative
Komunalne (gminne)	124	148	48	221	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	28	–	26	26	Public building society
Zakładowe	9	5	7	47	Company
Mieszkania na 1000 zawartych małżeństw	602	836	988	1216	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	732	1033	1391	1765	Urban areas
Wieś	488	664	624	685	Rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	114,9	106,4	94,5	88,3	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	87,8	75,4	68,7	65,0	urban areas
wieś	150,5	148,7	146,2	146,4	rural areas
Indywidualne ^a	154,2	152,8	151,5	153,9	Private ^a
miasta	158,3	156,9	154,7	157,6	urban areas
wieś	152,7	151,6	150,5	152,7	rural areas
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	68,3	58,3	57,1	56,5	For sale or rent ^b
Spółdzielcze	56,2	–	–	57,1	Cooperative
Komunalne (gminne)	38,3	34,2	30,3	39,2	Municipal (gmina)
Spółeczne czynszowe	42,7	–	53,5	53,7	Public building society
Zakładowe	71,6	68,4	32,6	51,8	Company

a Przeznaczone na użytek własny inwestora. b Łącznie z budownictwem indywidualnym przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem; patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 181.

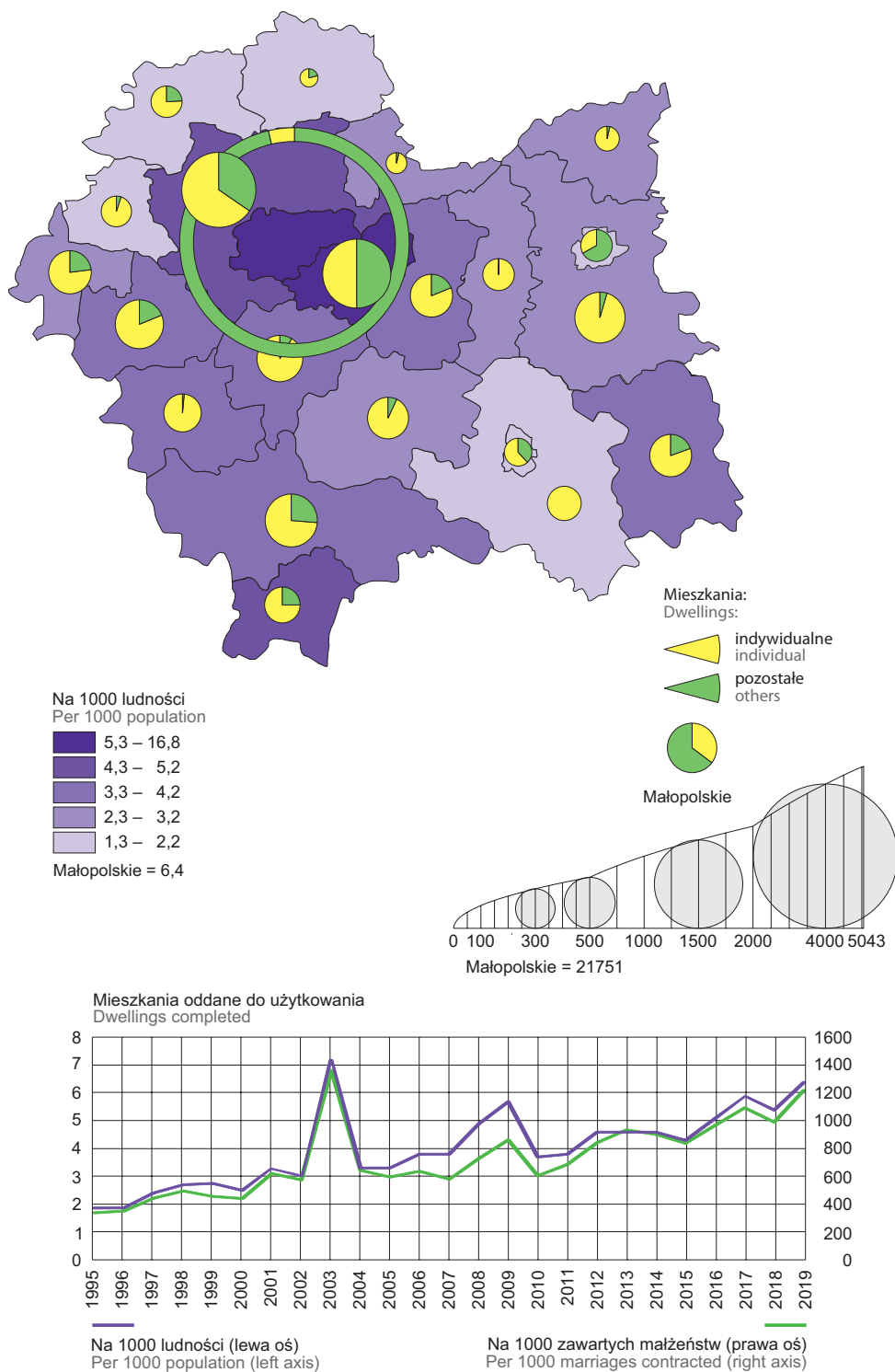
a Intended for the own use of the investor. b Including private construction intended for sale or rent; see general notes, item 5 on page 181.

WYKRES 8 (40). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG FORM BUDOWNICTWA**
CHART 8 (40). DWELLINGS COMPLETED BY FORMS OF CONSTRUCTION

MAPA 2 (19). MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA W 2019 R.

MAP 2 (19). DWELLINGS COMPLETED IN 2019

TABL. 11 (53). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**

Stan w dniu 31 grudnia

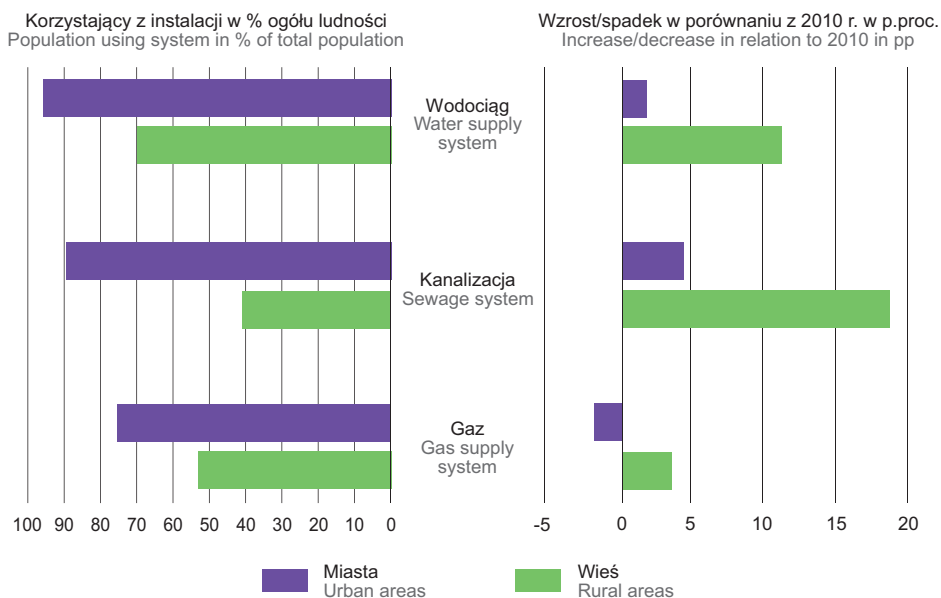
WATER SUPPLY AND SEWAGE SYSTEMS^a

As of 31 December

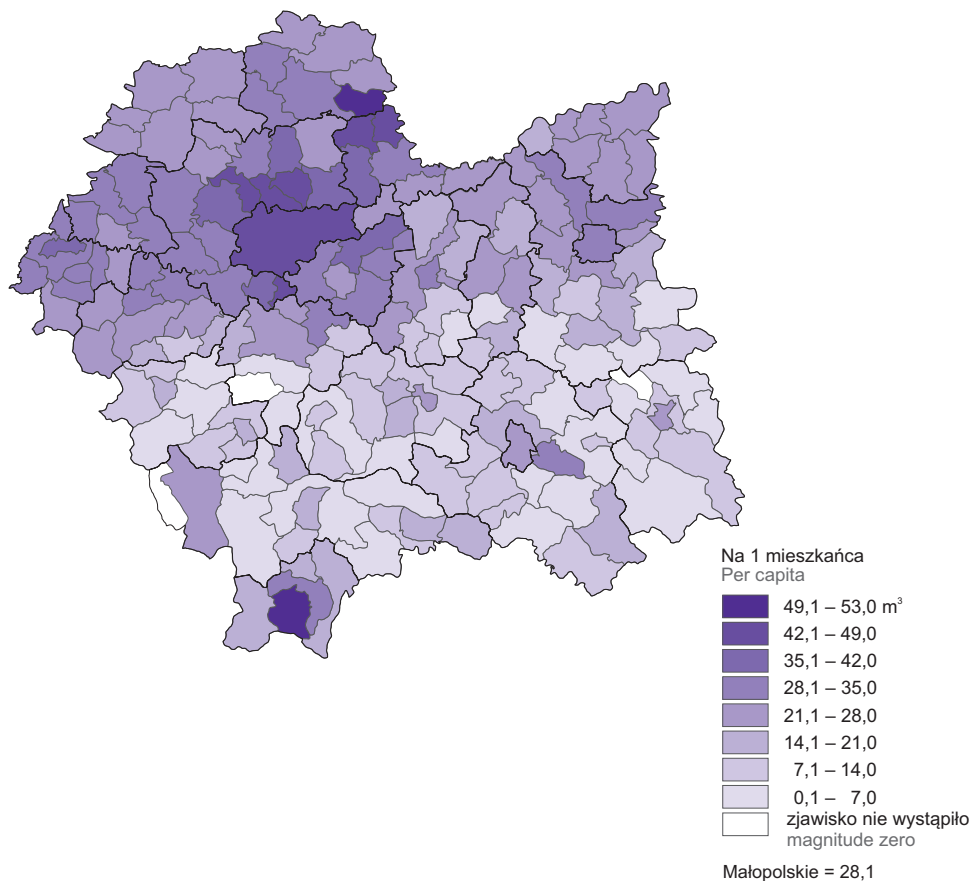
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km:					Distribution network in km:
Wodociągowa	17621,9	19787,1	20861,4	21292,3	Water supply
miasta	4125,3	4669,6	4924,0	5007,0	urban areas
wieś	13496,6	15117,5	15937,4	16285,3	rural areas
Kanalizacyjna ^a	10008,2	15050,4	16268,2	16746,8	Sewage ^a
miasta	4235,8	5120,0	5380,6	5486,6	urban areas
wieś	5772,4	9930,4	10887,6	11260,2	rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	89,2	90,3	94,1	95,7	Consumption of water from water supply systems in households (during the year) in hm³
na 1 mieszkańca w m ³	26,8	26,8	27,7	28,1	per capita in m ³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	61,4	60,1	61,0	61,2	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	37,4	36,7	37,3	37,3	per capita in m ³
Wieś:					Rural areas:
w hm ³	27,8	30,2	33,0	34,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	16,4	17,4	18,8	19,5	per capita in m ³
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm³	115,9	105,9	115,4	115,9	Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm³
W tym oczyszczane	115,8	105,9	115,4	115,0	Of which treated

a Łącznie z kolektorami.

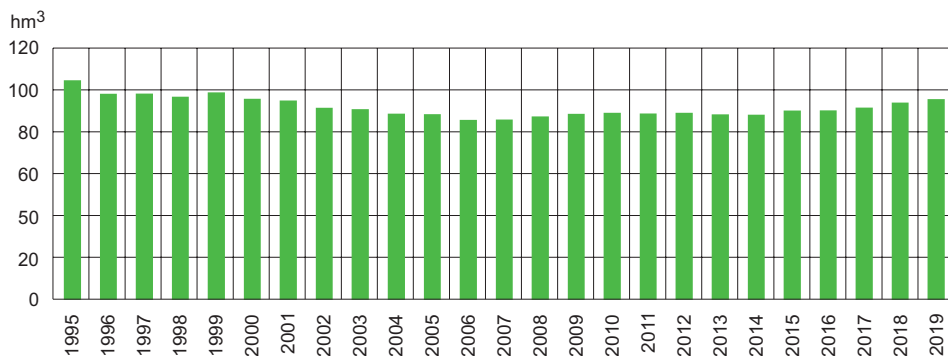
a Including collectors.

WYKRES 9 (41). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ W 2019 R.**CHART 9 (41). **POPULATION USING WATER SUPPLY, SEWAGE AND GAS SUPPLY SYSTEM IN 2019**

MAPA 3 (20). **ZUŻYCIE WODY Z WODOCIĄGÓW W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W 2019 R.**
 MAP 3 (20). CONSUMPTION OF WATER FROM WATER SUPPLY SYSTEMS IN HOUSEHOLDS IN 2019

Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych
 Consumption of water from water supply system in households

TABL. 12 (54). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1199,4	1249,5	1347,9	1364,2	Consumers (as of 31 December) in thousands
Miasta	681,4	715,2	782,1	795,0	Urban areas
Wieś	518,0	534,3	565,8	569,2	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
W GWh	2775,0	2652,3	2829,7	2858,0	In GWh
miasta	1506,0	1381,4	1455,1	1464,2	urban areas
wieś	1269,0	1270,9	1374,7	1393,9	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	917,2	844,0	888,0	892,1	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	2210	1932	1860	1842	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	2450	2378	2429	2449	rural areas – per consumer ^a

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Energii.

a The number of consumers as of 31 December was used in calculations.

Source: data of the Ministry of Energy.

TABL. 13 (55). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
Stan w dniu 31 grudnia
GAS SUPPLY SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS SUPPLY SYSTEM IN HOUSEHOLDS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza i przesyłowa w km	22123,1	23213,3	24157,8	24474,6	Distribution and transmission network in km
w tym przesyłowa	1439,3	1488,9	1490,1	1490,1	of which transmission
miasta	342,6	348,1	360,1	360,1	urban areas
wieś	1096,7	1140,8	1130,0	1130,0	rural areas
Miasta	5348,7	5757,6	6192,2	6290,0	Urban areas
Wieś	16774,4	17455,6	17965,5	18184,6	Rural areas
Odbiorcy gazu z sieci^a w tys.	693,8	713,3	735,1	791,8	Consumers of gas from gas supply system^a in thousands
Miasta	471,9	474,3	480,9	531,2	Urban areas
Wieś	221,9	239,0	254,2	260,6	Rural areas
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku):					Consumption of gas from gas supply system (during the year):
W GWh ^b	411,4	4355,1	5128,1	5429,5	In GWh ^b
miasta	272,3	2784,9	3123,5	6056,9	urban areas
wieś	139,1	1570,2	2004,6	8489,8	rural areas
Na 1 mieszkańca w kWh ^c	123,5	1292,0	1510,2	1594,6	Per capita in kWh ^c
miasta	167,3	1701,4	1906,1	1960,4	urban areas
wieś	83,0	905,6	1140,9	1254,3	rural areas

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b, c W 2010 r. w jednostkach naturalnych: b – hm³, c – m³.

a Including consumers using collective gas-meter. b, c In 2010 in natural units: b – hm³, c – m³.

TABL. 14 (56). **OGRZEWNICTWO**
Stan w dniu 31 grudnia
HOUSE-HEATING
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019			SPECIFICATION
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepłna przesyłowa i rozdzielcza w km	1888	1941	2014	2036	1970	66	Heating transmission and distribution network in km
Kotłownie	1006	1607	1693	2520	1936	584	Boiler rooms
Sprzedaż energii cieplnej (w ciągu roku) w TJ	12614	13176	14588	14180	14080	100	Sale of heating energy (during the year) in TJ

Dział VIII. Edukacja Chapter VIII. Education

TABL. 1 (57). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE ^a		PRE-PRIMARY EDUCATION ^a			
Placówki	1922	2175	2310	2350	Establishments
w tym na wsi	1264	1365	1390	1407	of which in rural areas
w tym:					of which:
Przedszkola	923	1216	1376	1439	Nursery schools
w tym specjalne	10	15	18	27	of which special
w tym na wsi	451	585	631	657	of which in rural areas
Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	947	863	835	826	Pre-primary sections in primary schools
SZKOŁY		SCHOOLS			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	1478	1461	1536	1532	primary
w tym na wsi	1127	1088	1083	1075	of which in rural areas
gimnazja	743	766	88	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	28	37	39	41	special job-training
branżowe I stopnia ^b	160	156	146 ^c	152	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	234	169	178	184	general secondary ^d
technika ^e	180	153	150	147	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	11	10	10	12	general art
policealne	229	182	159	124	post-secondary
dla dorosłych	269	121	97	88	for adults
podstawowe	–	–	3	5	primary
gimnazja	3	7	1	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	11	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	192	114	93	83	general secondary ^d
technika ^e	63	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	33	31	29	28	Higher education institutions
NAUCZYCIELE ^f		TEACHERS ^f			
Szkoły:					Schools:
podstawowe	16692	17560	24155	25503	primary
w tym na wsi	6794	7037	9535	13938	of which in rural areas
gimnazja	9875	9094	3120	.	lower secondary
branżowe I stopnia ^g	1648	1503	1386 ^c	1641	stage I sectoral vocational ^g
licea ogólnokształcące ^d	4604	3402	3459	4416	general secondary ^d
technika ^h	4435	4378	4381	5091	technical secondary ^h
policealne	657	629	398	182	post-secondary
Uczelnie	12661	12610	12712	12804	Higher education institutions
DZIECI, UCZNIOWIE I STUDENCI		CHILDREN, PUPILS AND STUDENTS			
Wychowanie przedszkolne:					Pre-primary education ⁱ :
dzieci w wieku 6 lat	28509	37223	35305	34189	6-year-old children
w tym w przedszkolach	16240	25592	23540	22635	of which in nursery schools
Szkoły:					Schools:
podstawowe	203230	220561	278064	280755	primary
w tym na wsi	113330	118591	147344	147634	of which in rural areas
gimnazja	114048	100382	32502	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	629	822	818	938	special job-training
branżowe I stopnia ^b	22662	19389	15962 ^c	20719	stage I sectoral vocational ^b
licea ogólnokształcące ^d	59462	44843	43620	59572	general secondary ^d
technika ^e	51476	50633	50497	62785	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	1332	1249	1190	1399	general art
policealne	23398	20621	17387	14166	post-secondary
dla dorosłych	18119	10112	8104	6873	for adults
podstawowe	–	–	47	115	primary
gimnazja	230	171	47	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	227	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	14274	9941	8010	6758	general secondary ^d
technika ^e	3388	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	211408	175596	148246	142876	Higher education institutions

a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne. b W latach szkolnych 2010/11 i 2015/16 zasadnicze szkoły zawodowe. c Z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi. f–h Łącznie ze szkołami: f – dla dorosłych; g – specjalnymi przysposabiającymi do pracy; h – artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe. i W roku szkolnym 2015/16 – w wieku 5 lat.

a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres. b In the 2010/11 and 2015/16 school years, basic vocational schools. c Including basic vocational school sections. d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools. f–h Including schools: f – for adults; g – special job-training schools; h – general art schools leading to professional certification. i In the 2015/16 school year – 5 years old.

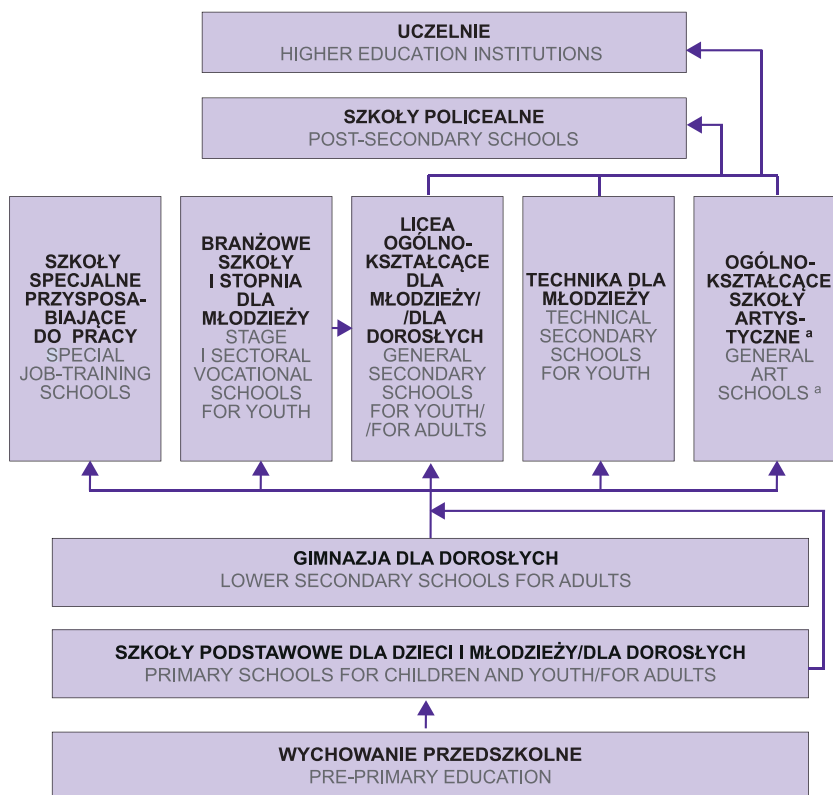
TABL. 1 (57). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
ABSOLWENCI			GRADUATES		
Szkoły:					Schools:
podstawowe	34985	32331	34185	.	primary
gimnazja	38156	33808	31885	.	lower secondary
specjalne przysposabiające do pracy	130	179	176	.	special job-training
zasadnicze zawodowe	7857	6603	4985	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	20749	14872	14034	.	general secondary ^d
technika ^e	12148	11330	11252	.	technical secondary ^e
artystyczne ogólnokształcące	221	215	193	.	general art
policealne	6827	6453	4116	.	post-secondary
dla dorosłych	4863	3122	2564	.	for adults
podstawowe	–	–	21	.	primary
gimnazja	75	82	29	.	lower secondary
zasadnicze zawodowe	87	.	.	.	basic vocational
licea ogólnokształcące ^d	4038	3040	2514	.	general secondary ^d
technika ^e	663	.	.	.	technical secondary ^e
Uczelnie	55006	48255	40714	.	Higher education institutions

d W roku szkolnym 2010/11 łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi i liceami profilowanymi. e W roku szkolnym 2010/11 łącznie z technikami uzupełniającymi.

d In the 2010/11 school year, including supplementary general secondary and specialised secondary schools. e In the 2010/11 school year, including supplementary technical secondary schools.

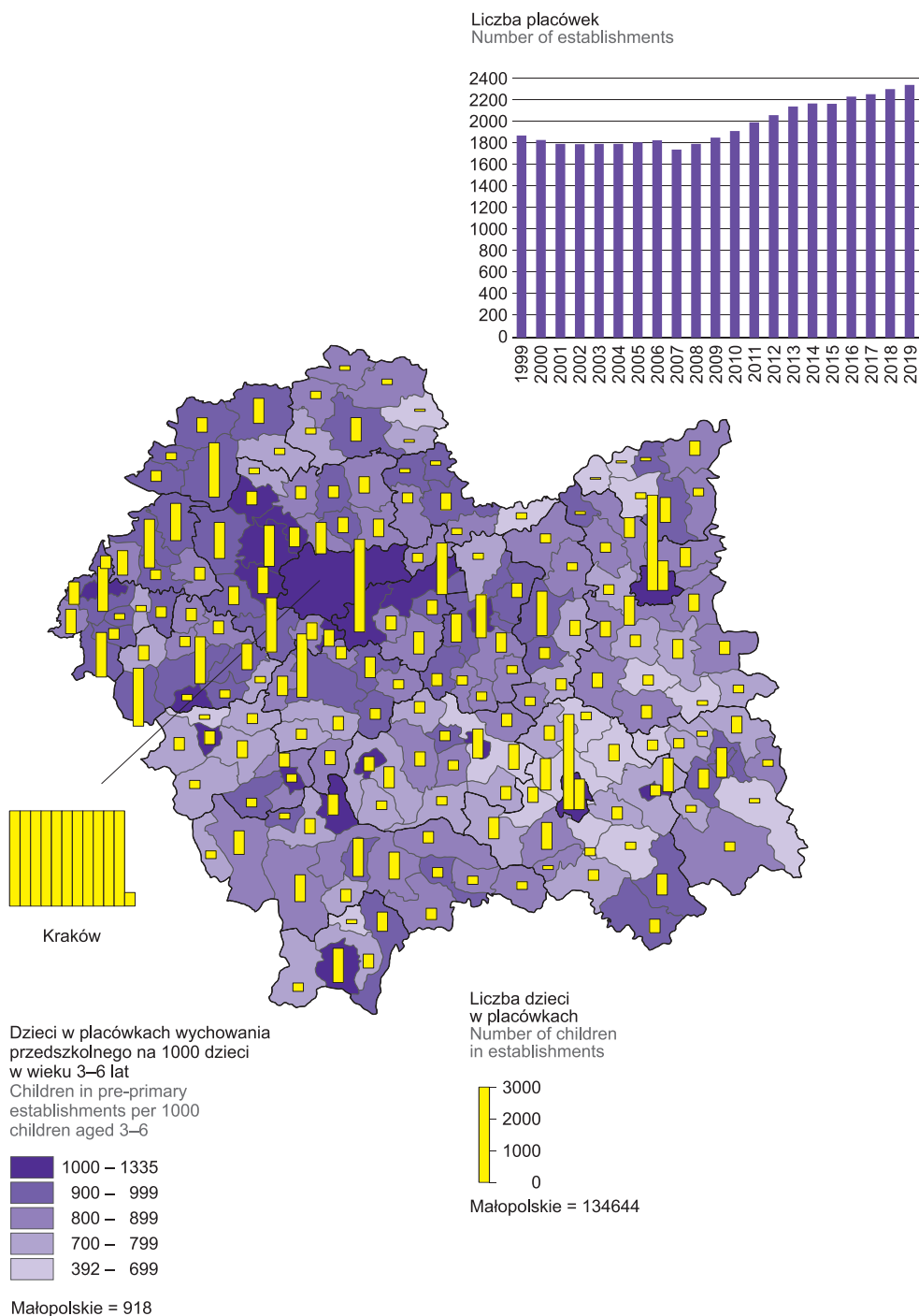
EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2019/20
EDUCATION BY LEVELS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

^a Dające uprawnienia zawodowe.

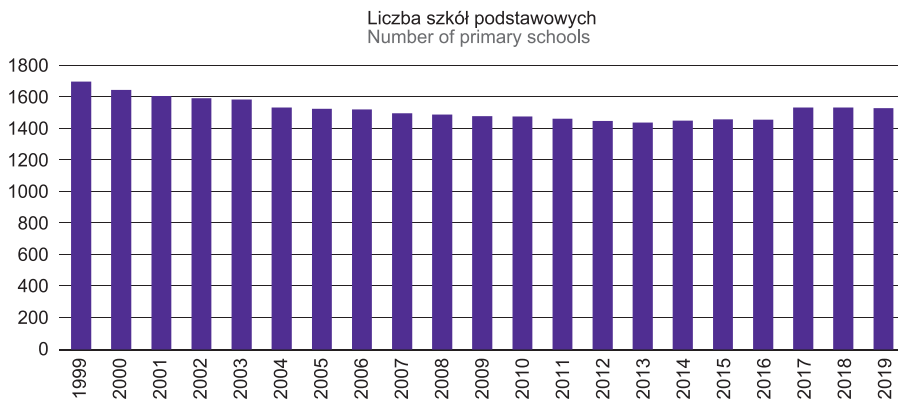
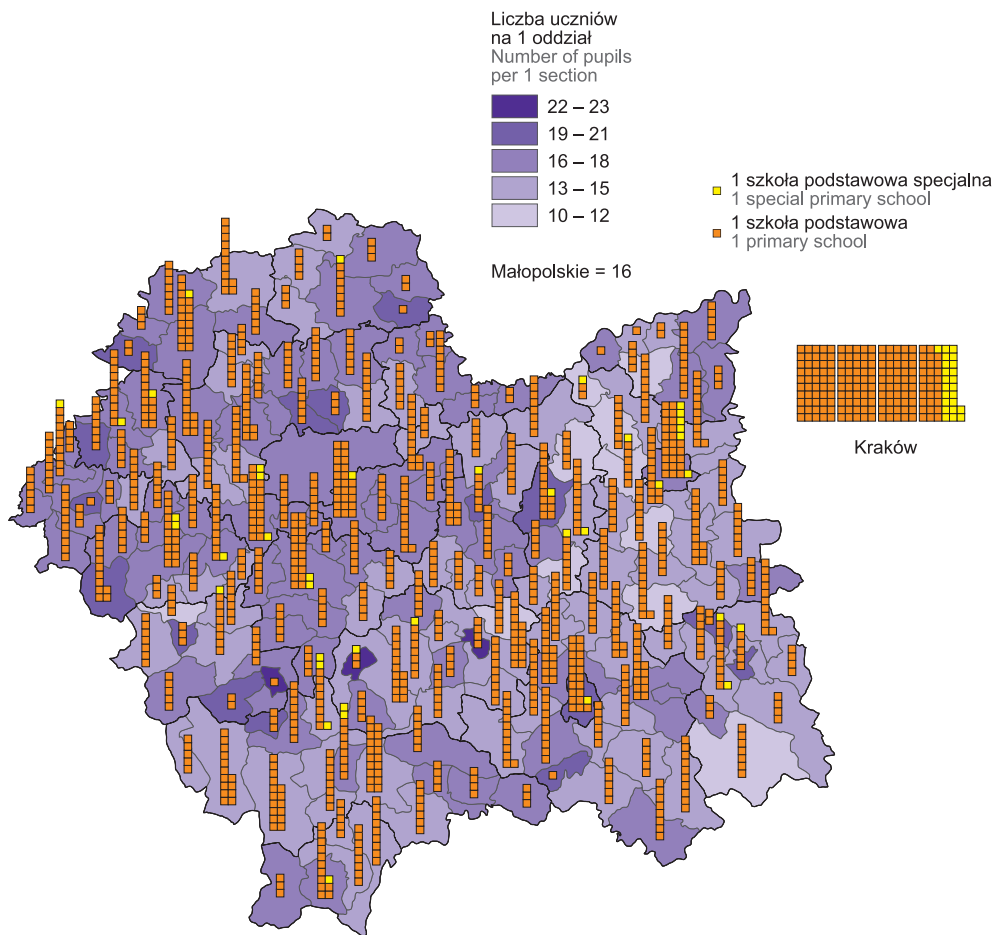
^a Leading to professional certification.

MAPA 1 (21). **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE^a W ROKU SZKOLNYM 2019/20**
 MAP 1 (21). **PRE-PRIMARY EDUCATION^a IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR**

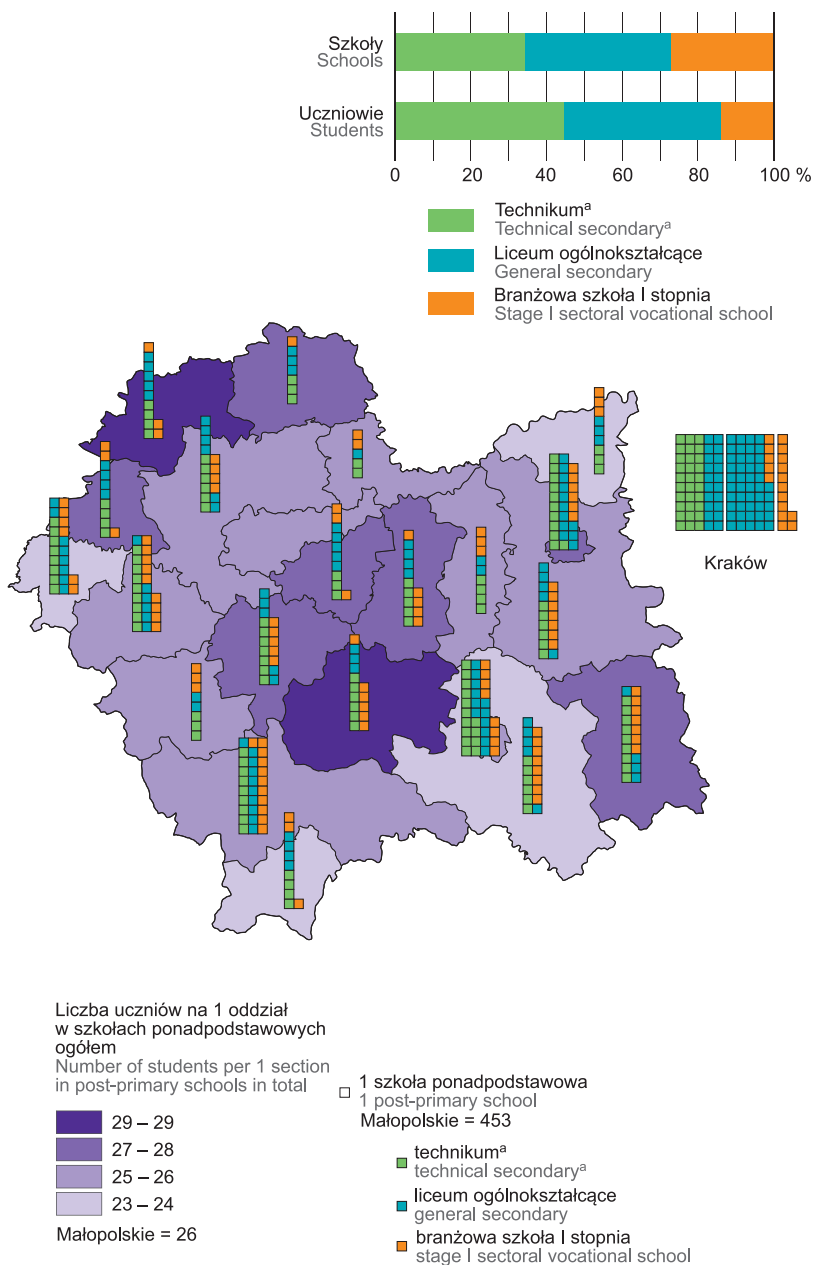
^a Obejmuje przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne.
^a Includes nursery schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres.

MAPA 2 (22). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20
 MAP 2 (22). PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

MAPA 3 (23). SZKOŁY PONADPODSTAWOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
W ROKU SZKOLNYM 2019/20

MAP 3 (23). POST-PRIMARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)
IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

^a Łącznie z ogólnokształcącymi szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

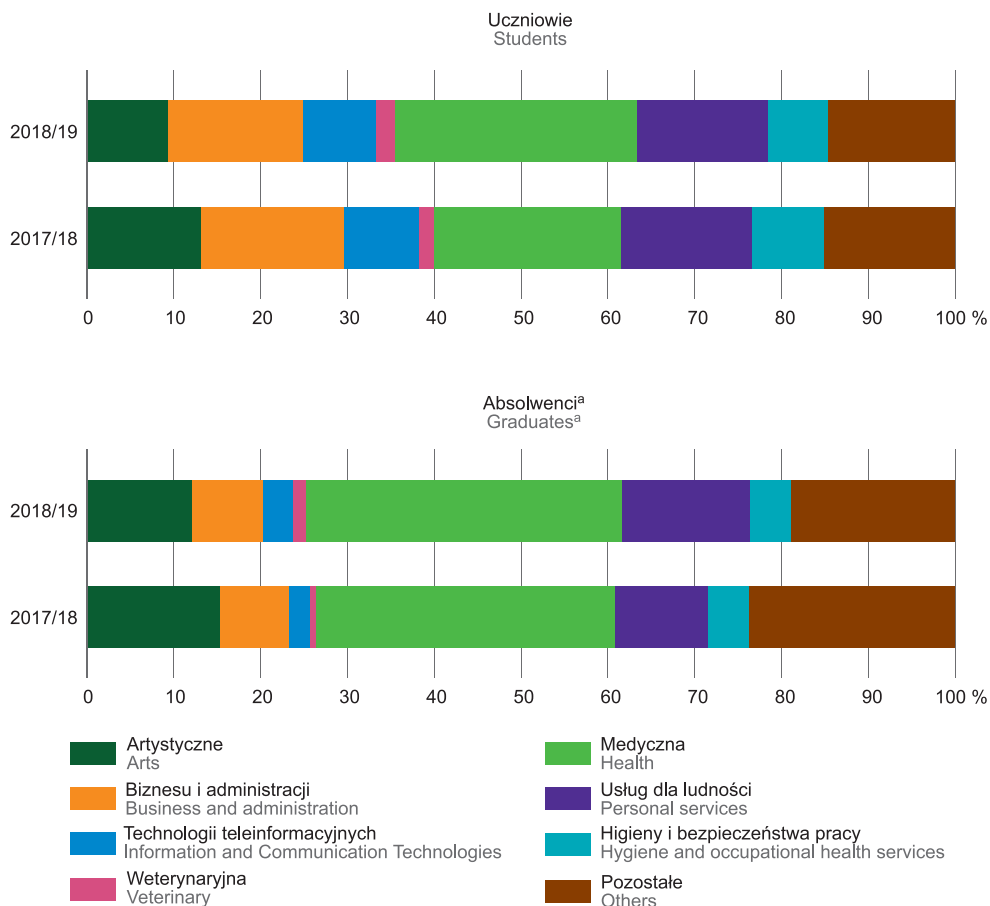
^a Including general art schools leading to professional certification

TABL. 2 (58). **SZKOŁY POLICEALNE (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2015/16	2018/19	2019/20	SPECIFICATION
Szkoły	228	180	157	122	Schools
Oddziały	958	963	875	755	Sections
Uczniowie	23345	20524	17320	14102	Students
w tym kobiety	15422	14936	12522	10137	of which females
Absolwenci	6803	6403	4104	.	Graduates
w tym kobiety	4922	5044	3476	.	of which females

WYKRES 1 (42). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG PODGRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA

CHART 1 (42). **STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS**
(excluding special schools) BY NARROW FIELDS OF EDUCATION

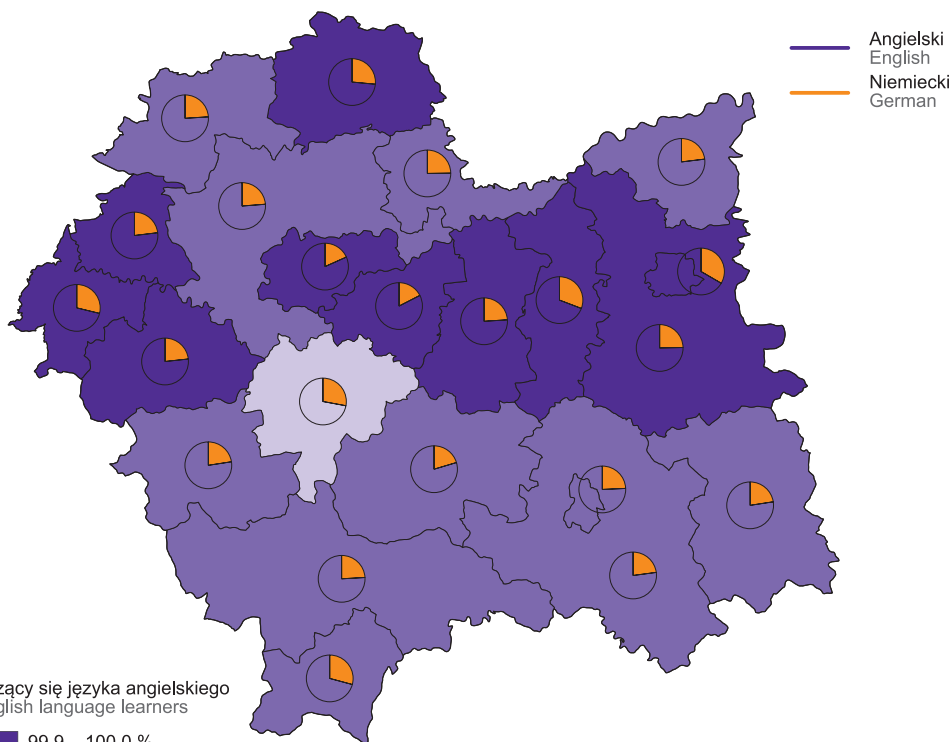
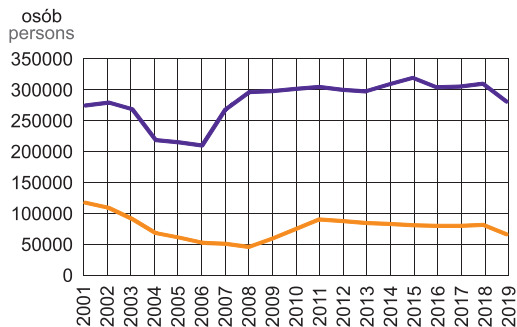

^a Dane dotyczą absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.
^a Data concern the graduates who passed examination confirming vocational qualifications.

MAPA 4 (24). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PODSTAWOWYCH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY W ROKU SZKOLNYM 2019/20**

MAP 4 (24). PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN PRIMARY SCHOOLS IN THE 2019/20 SCHOOL YEAR

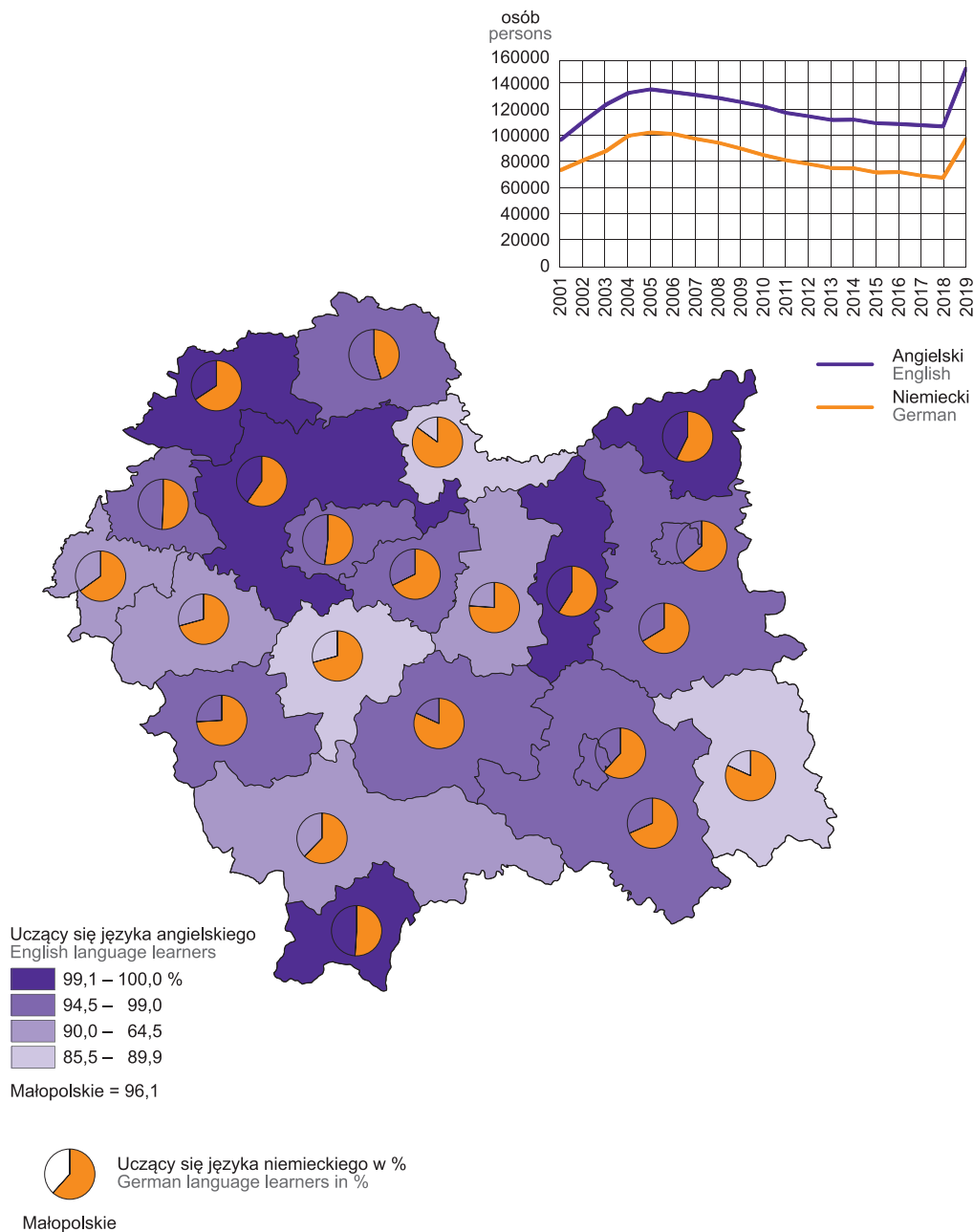
W szkołach podstawowych i gimnazjach dla dzieci i młodzieży
In primary schools and lower secondary schools for children and youth

Małopolskie

MAPA 5 (25). **UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH PONADPODSTAWOWYCH
DLA MŁODZIEŻY I SZKOŁACH POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2019/20
(bez szkół specjalnych)**

MAP 5 (25). **PUPILS AND STUDENTS LEARNING FOREIGN LANGUAGES IN POST-PRIMARY
SCHOOLS FOR YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN THE 2019/20
SCHOOL YEAR (excluding special schools)**

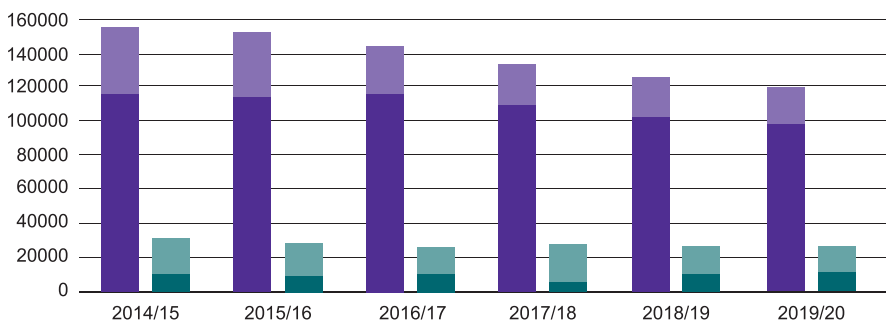
TABL. 3 (59). **UCZELNIE W ROKU AKADEMICKIM 2019/20**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN THE 2019/20 ACADEMIC YEAR

WYSZCZEGÓLNIENIE	Uczelnie Higher education institutions	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci Students			Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
			ogółem total	z ogółem na studiach stacjonarnych full-time programmes	z ogółem na studiach niestacjonarnych of total of non-full-time programmes		
OGÓŁEM	28	12804	142876	107006	8218	40714	TOTAL
w tym nadzorowane przez Ministerstwo:							of which supervised by the Ministry of:
Nauki i Szkolnictwa Wyższego	23	11607	135666	100834	7850	39091	Science and Higher Education
Kultury i Dziedzictwa Narodowego	3	692	2225	2134	200	563	Culture and National Heritage

a Pełno- i niepełnozatrudnieni w przeliczeniu na pełne etaty, zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej uczelni wykazani zostali w każdym miejscu pracy. b W podziale według uczelni – osoby, które uzyskały dyplom ukończenia studiów w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r.

a Full-time and part-time employed converted into full-time equivalent units, teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. b In the breakdown by higher education institutions – persons who obtained higher education diplomas between 1 January 2019 and 31 December 2019.

WYKRES 2 (43). **STUDENCI UCZELNI**
CHART 2 (43). STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Studenci uczelni publicznych:
Students of public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

Studenci uczelni niepublicznych:
Students of non-public higher education institutions:

studia niestacjonarne
part-time programmes
studia stacjonarne
full-time programmes

TABL. 4 (60). **SŁUCHACZE STUDIÓW PODYPLOMOWYCH I DOKTORANCI**
NON-DEGREE POSTGRADUATE PROGRAMMES STUDENTS AND DOCTORAL STUDENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Słuchacze studiów podyplomowych Non-degree postgraduate programme students		Doktoranci Doctoral students				SPECIFICATION
				na studiach doktoranckich in doctoral programmes		w szkołach doktorskich in doctoral schools		
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
		OGÓŁEM	2010/11	16609	11537	5342	2779	
	2015/16	10946	7518	6810	3719	.	.	
	2018/19	11021	7255	5994	3267	.	.	
	2019/20	10395	6741	4609	2522	668	322	

Dział IX. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Chapter IX. Health care and social welfare

TABL. 1 (61). **OCHRONA ZDROWIA – PODSTAWOWE DANE**

Stan w dniu 31 grudnia
BASIC DATA ON HEALTH CARE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
PRACOWNICY MEDYCZNI		MEDICAL PERSONNEL		
Lekarze	7668	8115	8159	Doctors
Lekarze dentyści	1359	1509	1556	Dentists
Pielęgniarki i położne	20169	20329	20402	Nurses and midwives
Fizjoterapeuci	2559	3078	3281	Physiotherapists
Diagności laboratoryjni	1096	1233	1161	Laboratory diagnosticians
Farmaceuci	2612	2546	2534	Pharmacists
AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA		OUTPATIENT HEALTH CARE		
Przychodnie	1817	1976	1924	Outpatient departments
miasta	1238	1379	1348	urban areas
wieś	579	597	576	rural areas
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	189	161	141	Practices of doctors and dentists ^a
miasta	96	83	71	urban areas
wieś	93	78	70	rural areas
Porady udzielone ^b w ciągu roku w tys.	28107,4	29286,1	29570,9	Consultations provided ^b during the year in thousands
lekarskie ^c	24684,5	25870,1	26048,2	doctors ^c
w tym w opiece zdrowotnej:				of which in health care:
podstawowej	13338,1	14090,3	14296,0	primary
specjalistycznej	10879,7	11318,3	11293,5	specialised
stomatologiczne	3422,9	3416,0	3522,6	stomatological
SZPITALE		HOSPITALS		
Szpital ogólny	81	88	73	General hospitals
Łóżka	14861	14853	13750	Beds
Leczeni ^d w ciągu roku na:				Inpatients ^d during the year per:
10 tys. ludności	1826	1820	1790	10 thousand population
1 łóżko ^e	41	42	44	bed ^e

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakt z NFZ lub z przychodniami. b Łącznie z poradami opłaconymi w przychodniach przez pacjentów oraz łącznie z poradami udzielonymi w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. c Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom nieohospitalizowanym. d Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. e Do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną miesięczną liczbę łóżek w roku.

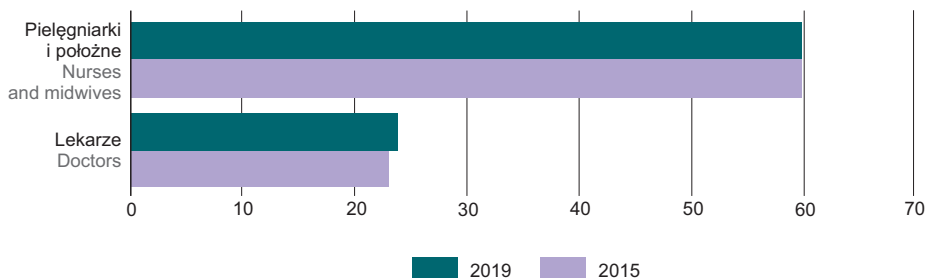
Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a Data concern practices that have signed contract with the National Health Fund or outpatient departments. b Including consultations paid by patients in outpatient departments as well as including consultations provided as part of night and holiday health care. c Including consultations provided in admission rooms for non-hospitalized patients. d Excluding inter-ward patient transfer. e For calculating of indice the average monthly number of beds in year was used.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

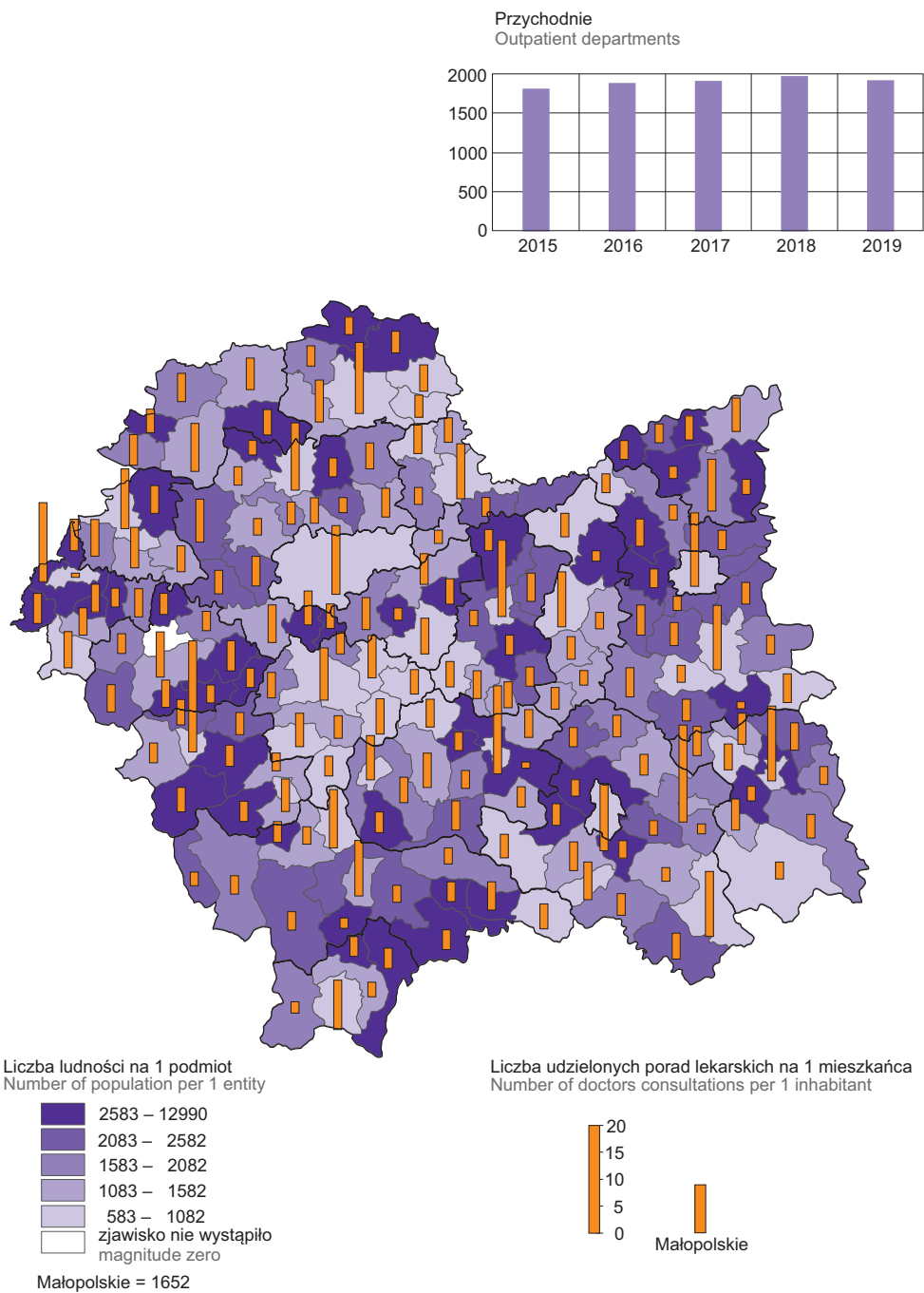
WYKRES 1 (44). **PRACOWNICY MEDYCZNI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**

CHART 1 (44). **MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUSAND POPULATION**

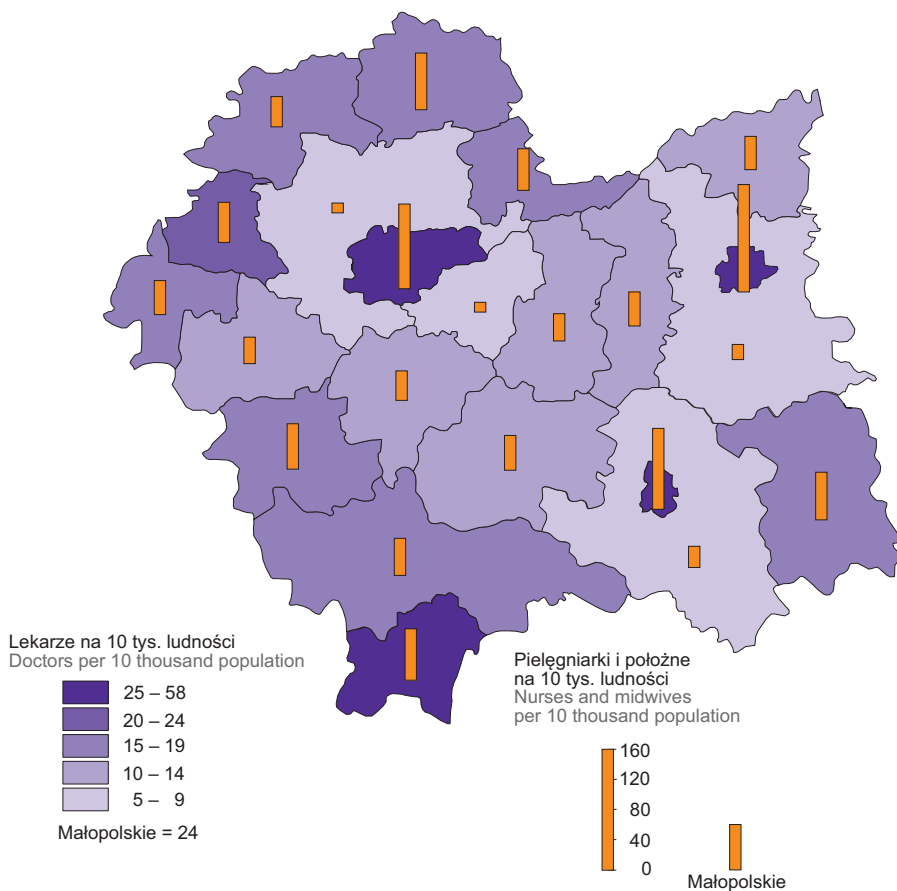
MAPA 1 (26). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA W 2019 R.**

MAP 1 (26). OUTPATIENT HEALTH CARE IN 2019

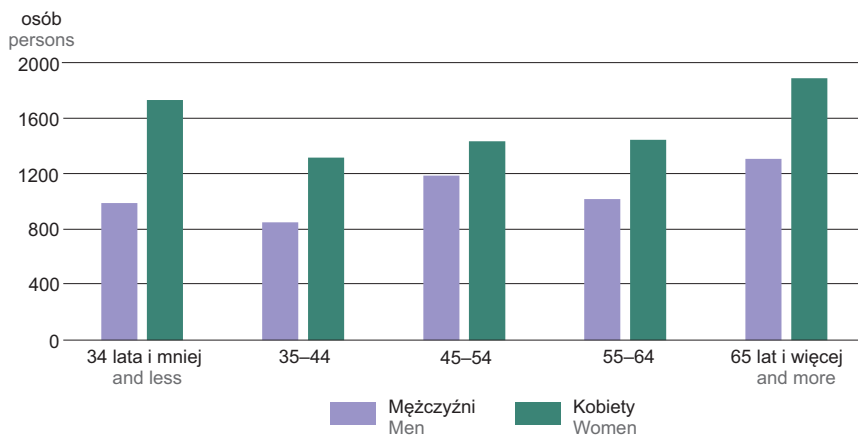

MAPA 2 (27). PRACOWNICY MEDYCZNI W 2019 R.

MAP 2 (27). MEDICAL PERSONNEL IN 2019

Lekarze uprawnieni do wykonywania zawodu medycznego według grup wieku i płci w 2019 r.
Doctors entitled to practise medical profession by age groups and sex in 2019

TABL. 2 (62). **LEKARZE SPECJALIŚCI**

Stan w dniu 31 grudnia

DOCTORS SPECIALISTS

As of 31 December

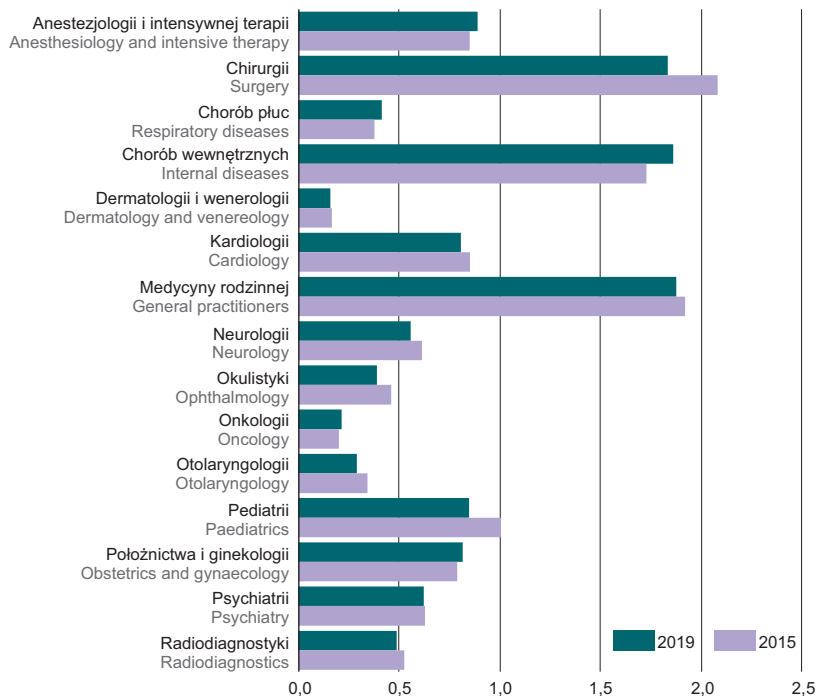
WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Lekarze specjaliści	5037	5288	5263	Doctors specialists
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	300	289	300	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii	618	707	725	Surgery
Chorób płuc	140	129	129	Respiratory diseases
Chorób wewnętrznych	627	587	588	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii	54	57	54	Dermatology and venereology
Kardiologii	272	290	294	Cardiology
Medycyny rodzinnej	632	652	649	General practitioners
Neurologii	188	209	195	Neurology
Okulistyki	132	157	157	Ophthalmology
Onkologii	73	69	69	Oncology
Otolaryngologii	98	117	114	Otolaryngology
Pediatrici	286	342	326	Paediatrics
Położnictwa i ginekologii	275	268	251	Obstetrics and gynaecology
Psychiatrii	210	214	226	Psychiatry
Radiodiagnostyki	165	179	175	Radiodiagnostics

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

WYKRES 2 (45). **LEKARZE SPECJALIŚCI WEDŁUG WYBRANYCH SPECJALNOŚCI NA 10 TYS. LUDNOŚCI**

CHART 2 (45). **DOCTOR SPECIALISTS BY SELECTED SPECIALISATION PER 10 THOUSAND POPULATION**

TABL. 3 (63). SZPITALE OGÓLNE
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Leczeni ^a w tys.	642,9	649,6	639,2	Inpatients ^a in thousands
Przeciętny pobyt chorego w dniach	5,9	5,8	5,8	Average patient stay in days
Łóżka ^b	14861	14853	13750	Beds ^b
w tym na oddziałach:				of which in specified wards:
Chorób wewnętrznych	2039	1889	1668	Internal diseases
Kardiologicznych ^c	713	837	749	Cardiological ^c
Chirurgicznych	3047	2941	2758	Surgical
Pediatrycznych	698	741	644	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	1440	1447	1302	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	449	384	379	Oncological
Intensywnej terapii	356	357	382	Intensive therapy
Zakaźnych	344	311	253	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	782	726	640	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	98	98	74	Dermathological
Neurologicznych	650	641	622	Neurological
Psychiatrycznych	564	527	520	Psychiatric

a Leczeni w trybie stacjonarnym łącznie z ruchem międzyoddziałowym. b Stan w dniu 31 grudnia. c Łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

a Inpatients including inter-ward transfer. b As of 31 December. c Including intensive cardiological care wards.

Source: data of the Ministry of Health, the Ministry of the Interior and Administration.

TABL. 4 (64). LECZNICTWO UZDROWISKOWE
HEALTH RESORT TREATMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sanatoria ^{ab}	34	36	36	36	Sanatoria ^{ab}
łóżka ^a	4205	4326	4988	4990	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	54,8	69,3	73,7	75,3	inpatients in thousands
Szpitala uzdrowiskowe ^a	6	8	7	7	Health resort hospitals ^a
łóżka ^a	970	1398	1138	1094	beds ^a
kuracjusze lecznictwa stacjonarnego w tys.	12,4	17,1	13,6	14,5	inpatients in thousands

a Stan w dniu 31 grudnia. b Od 2015 r. łącznie z sanatorium w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym.

Uwaga. W 2019 r. w sanatoriach i szpitalach uzdrowiskowych z leczenia w trybie ambulatoryjnym skorzystało łącznie 1,9 tys. kuracjuszy.

Źródło: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Głównego Urzędu Statystycznego.

a As of 31 December. b Since 2015 including the health resort in an underground mining excavation.

Note. In 2019 in sanatoria and health resort hospitals there were 1.9 thousand inpatients treated in outpatient health care system.

Source: data of the Ministry of the Interior and Administration as well as Statistics Poland.

TABL. 5 (65). **POMOC DORAŻNA I RATOWNICTWO MEDYCZNE**

Stan w dniu 31 grudnia

FIRST AID AND EMERGENCY MEDICAL SERVICES

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Jednostki systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne:					Units of the State Emergency Medical Services:
Zespoły ratownictwa medycznego	111	123	131	134	Emergency rescue teams
podstawowe	61	84	105	111	basic
specjalistyczne	50	39	26	23	specialists
Lotniczy zespół ratownictwa medycznego	1	1	1	1	Medical air rescue team
Szpitalne oddziały ratunkowe	23	20	21	21	Hospital emergency wards
Wyjazdy na miejsca zdarzenia (w ciągu roku):					Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	207,3	224,7	236,6	238,0	in thousands
na 1000 ludności	62,2	66,7	69,7	69,9	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):					Persons who received health care benefits in the place of occurrence (during the year):
w tysiącach	209,8	225,3	236,8	239,4	in thousands
na 1000 ludności	63,5	66,9	69,7	70,3	per 1000 population

TABL. 6 (66). **KRWIODAWSTWO^a**BLOOD DONATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Regionalne centra ^b	1	1	1	1	Regional centres ^b
Oddziały terenowe ^b	17	16	15	15	Local branches ^b
Krwiodawcy w tys.	48,2	45,9	44,8	44,6	Blood donors in thousands
w tym honorowi	48,1	45,9	44,8	44,6	of which voluntary
Liczba donacji ^c krwi pełnej w tys.	87,4	91,1	94,1	95,0	Number of collected donations ^c of whole blood in thousands
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza (FFP) ^d w tys.	87,1	86,5	91,3	92,0	Number of prepared units of fresh frozen plasma (FFP) ^d in thousands

a Bez danych Ministerstwa Obrony Narodowej i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. b Stan w dniu 31 grudnia. c Donacja jest to pobranie krwi lub jej składnika do celów klinicznych, diagnostycznych lub produkcyjnych. d Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Ź r ó d ł o: dane Narodowego Centrum Krwi.

a Excluding data of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration. b As of 31 December. c Donation is collection of blood or blood components for clinical, diagnostic or manufacturing purposes. d One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

S o u r c e: data of the National Blood Centre.

TABL. 7 (67). **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUKTY APTECZNE**

Stan w dniu 31 grudnia

GENERALLY AVAILABLE PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Apteki	991	1140	1117	1062	Pharmacies
w tym prywatne	990	1139	1117	1062	of which private
w tym na wsi	224	274	280	266	of which in rural areas
Punkty apteczne	97	139	128	123	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	95	138	127	122	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	3067	2637	2731	2878	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	5313	4218	4329	4553	of which in rural areas
1 aptekę	3367	2958	3044	3212	pharmacy
w tym na wsi	7566	6342	6292	6642	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2174	2440	2358	2340	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

TABL. 8 (68). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA NA 100 TYS. LUDNOŚCI**
INCIDENCE OF SELECTED INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS PER
100 THOUSAND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Gruźlica	14,7	16,5	13,0	11,7	Tuberculosis
Tężec	0,1	0,1	.	0,1	Tetanus
Ksztuś	1,4	14,3	4,1	7,7	Whooping cough
Odra	0,0	0,3	0,3	5,1	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby:					Viral hepatitis:
typ A	0,2	0,4	1,6	0,8	type A
typ B	0,8	2,9	6,0	3,7	type B
typ C	0,6	5,1	4,8	2,6	type C
Różyczka	9,2	5,1	1,1	0,7	Rubella
AIDS ^a	0,2	0,1	0,1	.	AIDS ^a
Salmonellozy	21,6	29,7	35,8	34,1	Other salmonella infections
Czerwonka bakteryjna	0,2	0,3	0,7	0,3	Shigellosis
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	3,2	0,8	0,1	0,1	Other bacterial foodborne intoxications
Biegunki u dzieci w wieku do lat 2 ^b	190,0	499,0	427,0	487,8	Acute diarrhoea in children up to the age of 2 ^b
Szkarlatyna (płonica)	39,5	72,9	69,6	67,4	Scarlet (fever)
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu	2,2	1,9	1,1	1,2	Bacterial meningitis and/or encephalitis
Wirusowe zapalenie opon mózgowych	3,8	2,0	3,1	2,6	Viral meningitis
Wirusowe zapalenie mózgu	0,8	0,4	0,7	0,7	Viral encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne)	6,6	5,7	4,9	3,8	Mumps
Włośnica	.	.	0,0	.	Trichinellosis
Grypa ^c	1531,0	11759,7	15311,6	14027,9	Influenza ^c
Szczepieni przeciw wściekliznie	35,2	41,2	28,6	33,1	Rabies vaccinations

a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

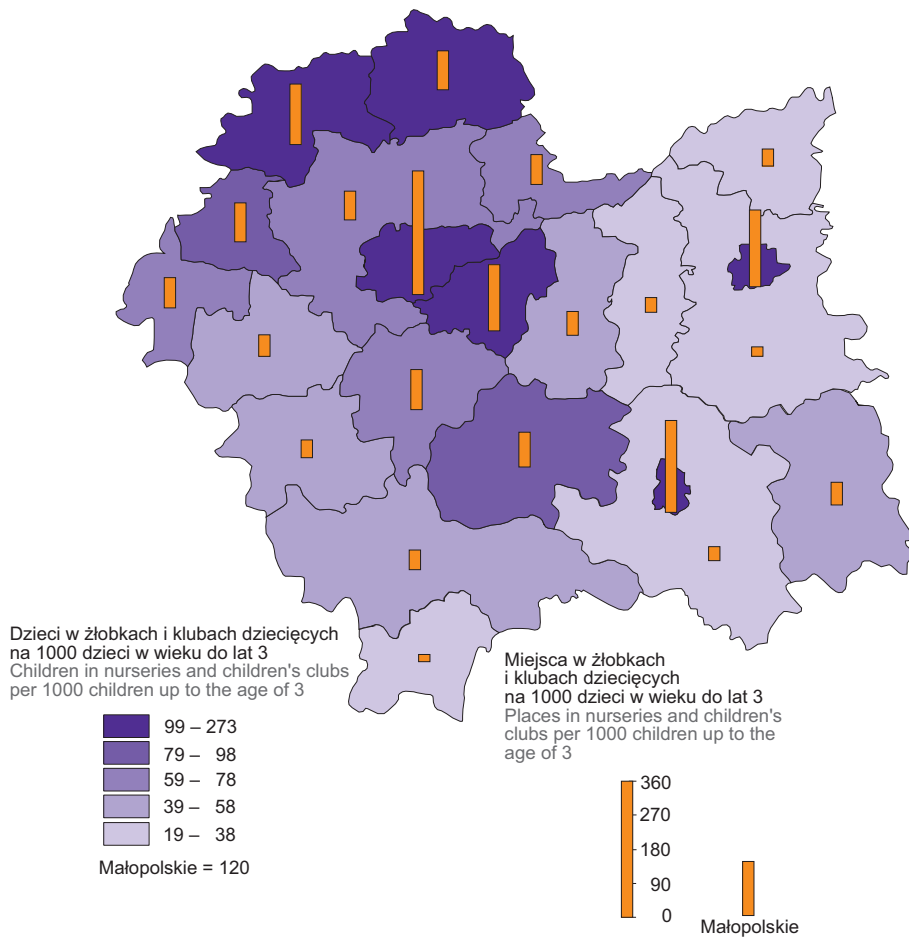
Źródło: dane Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH (na podstawie rejestru chorób zakaźnych prowadzonego przez stacje sanitarno-epidemiologiczne) oraz Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc.

a Preliminary data because of specific features of the disease. b Ratio calculated per 10 thousand children up to the age of 2. c Including influenza-like illness.

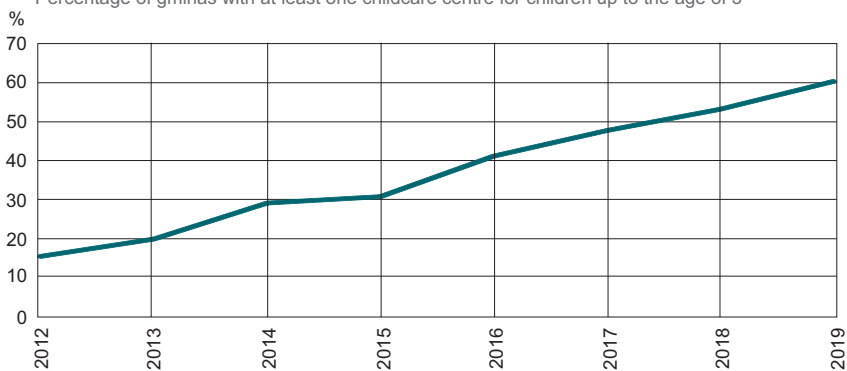
Source: data of the National Institute of Public Health – National Institute of Hygiene (on the ground of register of infectious diseases kept by sanitary and epidemiological stations) and the Tuberculosis and Lung Diseases Institute.

MAPA 3 (28). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE W 2019 R.

MAP 3 (28). NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS IN 2019

Odsetek gmin, w których znajduje się przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3
Percentage of gminas with at least one childcare centre for children up to the age of 3

TABL. 9 (69). ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE^{ab}
Stan w dniu 31 grudnia
NURSERIES AND CHILDREN'S CLUBS^{ab}
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Żłobki	33	171	336	339	Nurseries
w tym publiczne	33	38	47	55	of which public
Oddziały żłobkowe	1	–	1	–	Nursery wards
Kluby dziecięce	.	39	69	72	Children's clubs
w tym publiczne	.	3	7	8	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	2441	6412	12862	14909	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	687	1256	1275	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	4443	9134	17481	20013	in nurseries
w klubach dziecięcych	.	881	1820	1851	in children's clubs
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych:					Children staying in nurseries and children's clubs:
na 1000 dzieci w wieku do lat 3	25,3	62,6	107,3	119,9	per 1000 children up to the age of 3
na 100 miejsc	100,5	91,4	85,6	83,9	per 100 places

a Miejsca i dzieci w żłobkach łącznie z oddziałami żłobkowymi. b Ponadto w 2019 r. opiekę nad dziećmi sprawowało 65 dziennych opiekunów opiekujących się 332 dziećmi i 928 niań zarejestrowanych w ZUS.

a Places and children staying in nurseries including nursery wards. b Moreover, childcare for 65 children was provided by 332 day carers and 928 nannies registered in the Social Insurance Institution.

TABL. 10 (70). RODZINNA PIECZA ZASTĘPCZA^a
Stan w dniu 31 grudnia
FAMILY FOSTER CARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	2140	2122	1952	1923	Foster families
Spokrewnione	1749	1330	1182	1170	Related
dzieci ^b	2344	1730	1521	1518	children ^b
Niezawodowe	266	632	599	575	Non-professional
dzieci ^b	364	849	803	777	children ^b
Zawodowe ^c	125	160	171	84	Professional ^c
dzieci ^b	377	378	413	251	children ^b
Rodzinne domy dziecka	.	28	22	24	Foster homes
dzieci ^d	.	188	154	147	children ^d

a Niektóre dane nie są w pełni porównywalne z danymi za 2010 r. z powodu zmiany przepisów prawnych. b Do 2011 r. – w wieku do 18 lat, od 2012 r. – w wieku do 25 lat. c Do 2011 r. rodziny zastępcze zawodowe niespokrewnione z dzieckiem. d W wieku do 25 lat.

a Some data are not fully comparable with data for 2010 due to changes of the provisions of the law. b Until 2011 – up to the age of 18, since 2012 – up to the age of 25. c Until 2011 professional, not related to the child foster families. d Up to the age of 25.

TABL. 11 (71). **INSTYTUCJONALNA PIECZA ZASTĘPCZA**

Stan w dniu 31 grudnia
 INSTITUTIONAL FOSTER CARE
 As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	placówki centres				wychowankowie residents				
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	64	86	81	87	1154	1194	959	1053	Care and education centres
interwencyjne	5	5	5	6	112	85	54	59	intervention
rodzinne	20	23	21	24	155	159	137	165	family
socjalizacyjne	30	53	43	44	663	862	569	660	socialisation
specjalistyczno-terapeutyczne	.	3	8	10	.	33	86	102	specialist therapy
inne ^a	9	3	4	3	224	55	113	67	others ^a

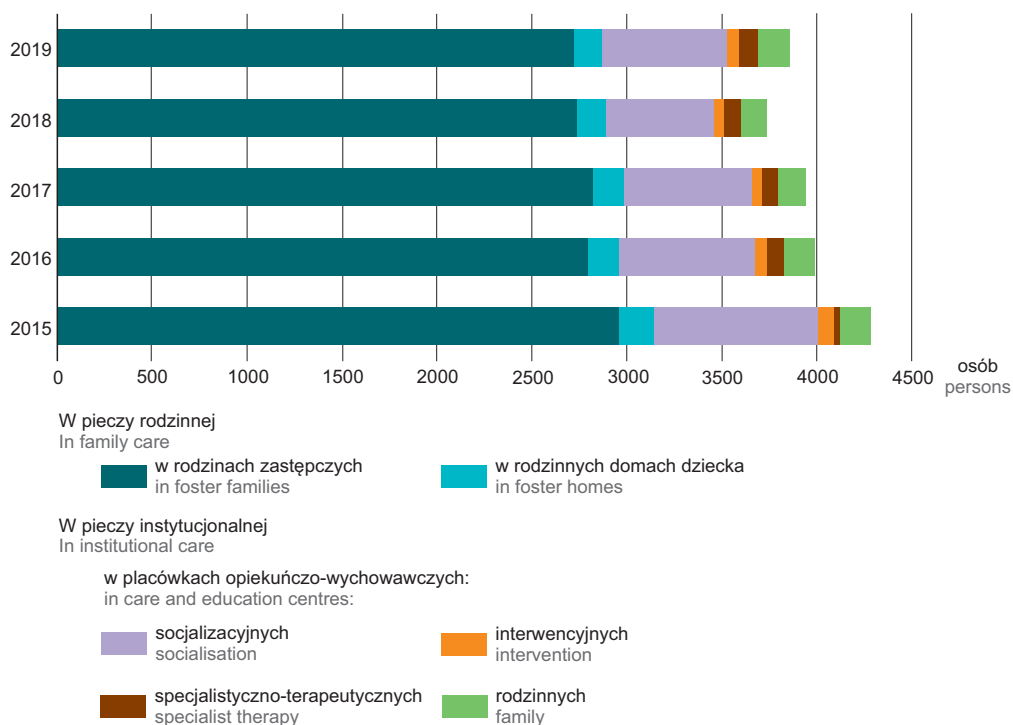
a Łączące zadania placówek interwencyjnych, socjalizacyjnych i specjalistyczno-terapeutycznych; w 2010 r. – placówki wielofunkcyjne.

a Combining tasks of the intervention, socialisation and specialist therapy centres; in 2010 – multifunctional centres.

WYKRES 3 (46). **DZIECI (WYCHOWANKOWIE) W WYBRANYCH FORMACH PIECZY ZASTĘPCZEJ**

Stan w dniu 31 grudnia

CHART 3 (46). **CHILDREN (RESIDENTS) IN SELECTED FORMS OF FOSTER CARE**
 As of 31 December

TABL. 12 (72). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA^a**

Stan w dniu 31 grudnia
STATIONARY SOCIAL WELFARE^a
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	128	160	165	166	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca (łącznie z filiami):					Places (including branches):
ogółem	8857	10468	10652	10785	total
na 10 tys. ludności	26,5	31,0	31,3	31,6	per 10 thousand population
Mieszkańcy (łącznie z filiami):					Residents (including branches):
ogółem	8828	9990	10205	10280	total
na 10 tys. ludności	26,5	29,6	30,0	30,1	per 10 thousand population
Osoby oczekujące na umieszczenie	447	354	571	495	Persons awaiting a place

^a Łącznie ze środowiskowymi domami samopomocy.
^a Including community self-help homes.

TABL. 13 (73). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Korzystający ^a Beneficiaries ^a	Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2010	145699	221267,3	TOTAL
	2015	130279	236610,8	
	2018	105528	265866,2	
	2019	100469	279324,5	
Pomoc pieniężna		89017	186358,6	Monetary assistance
w tym:				of which:
Zasilek stały		13433	72051,6	Permanent benefit
Zasilek okresowy		22075	41293,6	Temporary benefit
Zasilek celowy		52512	68866,2	Appropriated benefit
Pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki		87	333,2	Assistance to reach self-dependence and to continue education
Pomoc niepieniężna		49674	92965,9	Non-monetary assistance
w tym:				of which:
Schronienie		1705	6623,7	Shelter
Posiłek		38541	30640,1	Meal
Ubranie		1	0,5	Clothing
Sprawienie pogrzebu		269 ^b	735,8	Burial
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze		9078	54887,3	Attendance services and specialized attendance services
Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, zatrudnienia i na zagospodarowanie		35	77,5	Assistance in gaining adequate housing conditions, gaining employment and for running one's own household

^a Osoby, którym przyznano świadczenie decyzją; w podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie. ^b Podano liczbę świadczeń, która w tym przypadku oznacza liczbę zmarłych.

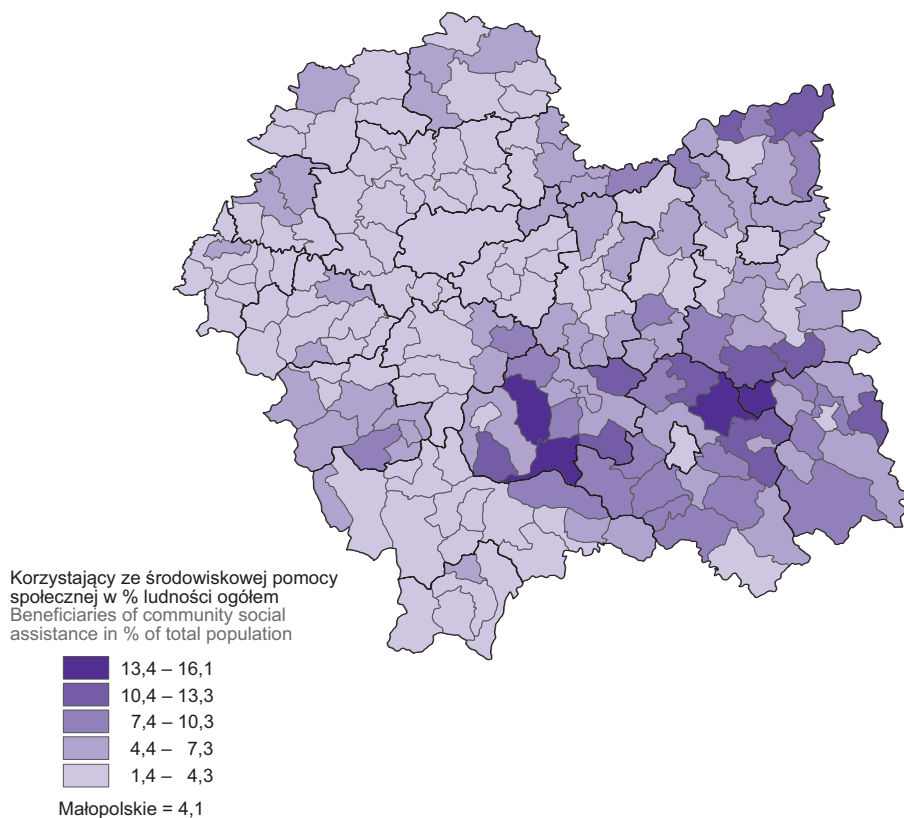
Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a Persons awarded the benefit by the decision; under the item benefits, recipients may be shown several times. ^b The number of benefits is provided, which in this case means the number of deceased.

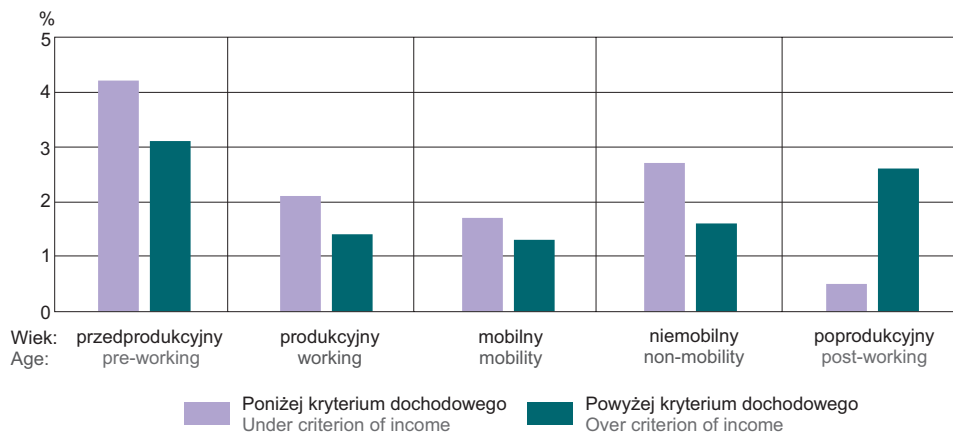
Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

MAPA 4 (29). BENEFICJENCI ŚRÓDOWISKOWEJ POMOCY SPOŁECZNEJ W 2019 R.

MAP 4 (29). BENEFICIARIES OF COMMUNITY SOCIAL ASSISTANCE IN 2019

Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej według kryterium dochodowego w 2019 r.
Share of beneficiaries of community social assistance by criterion of income in 2019

Dział X. Kultura. Turystyka. Sport Chapter X. Culture. Tourism. Sport

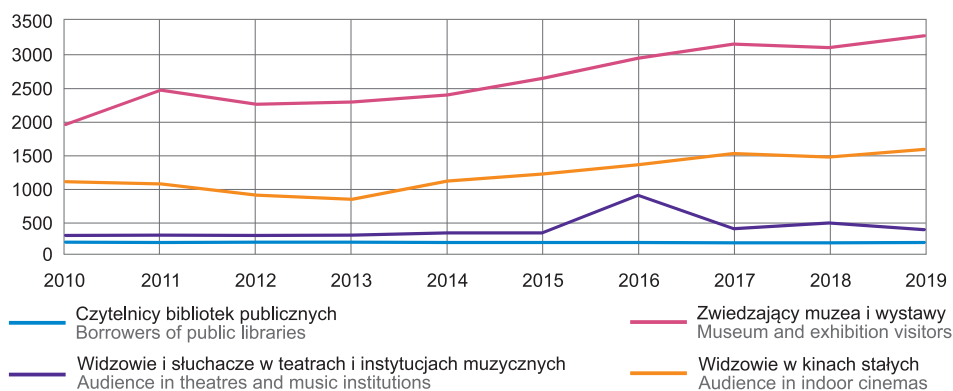
Kultura Culture

TABL. 1 (74). DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA – TYTUŁY
PUBLISHING ACTIVITIES – TITLES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	liczba tytułów	number of titles			
Książki i broszury	3748	3907	4789	5346	Books and brochures
Wydawnictwa naukowe	1464	1592	1381	1539	Scientific publications
Podręczniki dla szkół wyższych	163	68	58	73	University textbooks
Wydawnictwa zawodowe	118	157	108	220	Professional publications
Podręczniki szkolne	76	22	35	122	School textbooks
Wydawnictwa popularne	1175	1398	1914	2083	Popular science
Literatura piękna	752	670	1293	1309	Belles-lettres
w tym dla dzieci i młodzieży	249	149	393	340	of which for children and youth
Gazety i czasopisma	768	734	742	604	Newspapers and magazines

Źródło: dane Biblioteki Narodowej.
Source: data of the National Library.

WYKRES 1 (47). KORZYSTAJĄCY Z INSTYTUCJI KULTURY NA 1000 LUDNOŚCI
CHART 1 (47). PERSONS USING CULTURAL INSTITUTIONS PER 1000 POPULATION

TABL. 2 (75). BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 grudnia)	759	725	719	714	Libraries (as of 31 December)
w tym na wsi	559	544	540	533	of which in rural areas
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 grudnia)	57	45	37	32	Library service points (as of 31 December)
w tym na wsi	27	15	11	8	of which in rural areas
Księgozbiór (stan w dniu 31 grudnia)					Collection (as of 31 December)
w tys. wol.	10835,2	11033,2	11177,2	11181,2	in thousand volumes
w tym na wsi	5479,3	5595,2	5681,1	5630,9	of which in rural areas
Czytelnicy ^a w tys.	670,6	664,7	657,4	663,5	Borrowers ^a in thousand
w tym na wsi	196,2	202,9	200,5	200,2	of which in rural areas
Wypożyczenia ^{ab} :					Loans ^{ab} :
w tys. wol.	10867,4	9992	9609,5	9742,2	in thousand volumes
w tym na wsi	3615,4	3453,5	3197,3	3193,3	of which in rural areas
na 1 czytelnika w wol.	16,2	15,0	14,6	14,7	per borrower in volumes
w tym na wsi	18,4	17,0	15,9	15,9	of which in rural areas

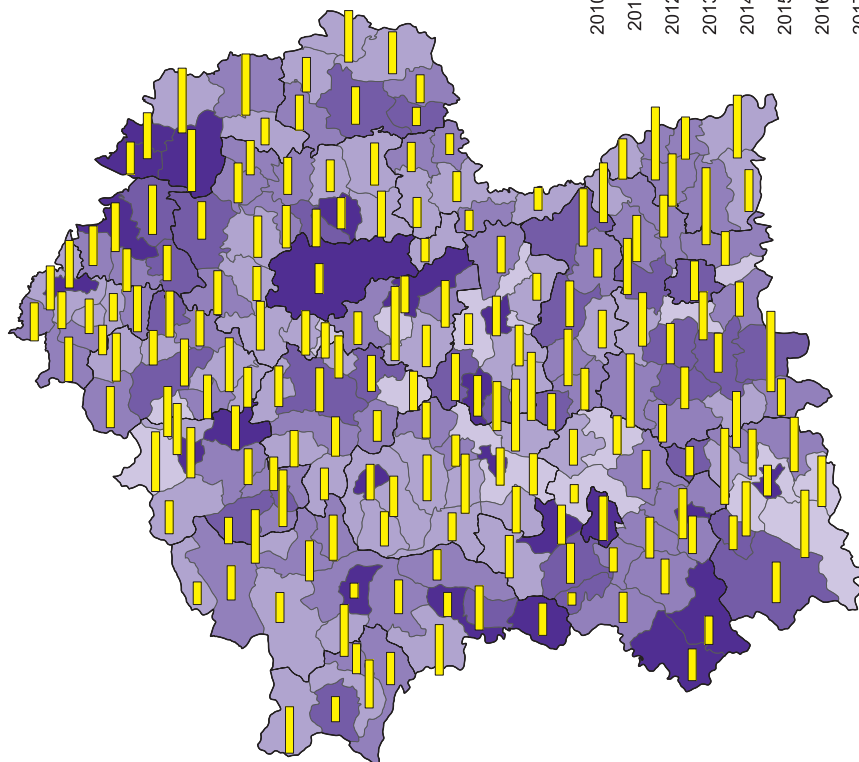
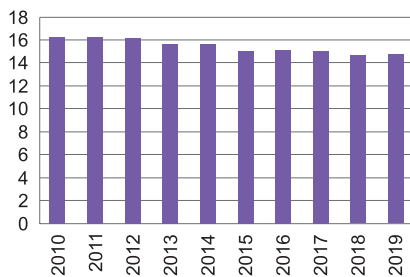
a Łącznie z punktami bibliotecznymi, dane za lata 2015–2019 przyporządkowano w podziale na miasta i wieś według siedziby jednostki macierzystej. b W 2010 r. bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points, data for 2015–2019 were assigned with division into urban areas and rural areas according to the location of the main unit. b In 2010 excluding interlibrary loans.

MAPA 1 (30). BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2019 R.

MAP 1 (30). PUBLIC LIBRARIES IN 2019

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika
w woluminach
Loans per borrower in volumes

Czytelnicy bibliotek publicznych
na 1000 ludności

Borrowers of public libraries per 1000 population

226 – 454

175 – 225

124 – 174

73 – 123

22 – 72

Małopolskie = 195

Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Loans per borrower in volumes

31,6

30,0

20,0

10,0

0,0

Małopolskie

TABL. 3 (76). MUZEA
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Muzea i oddziały muzealne ^a	115	134	135	135	Museums with branches ^a
Muzealia ^a w tys. szt	.	.	5225,0	5310,7	Museum exhibits ^a in thousand pcs
Wystawy czasowe:					Temporary exhibitions:
własne ^b	306	388	433	416	own ^b
obce ^c	219	194	87	77	exterior ^c
współorganizowane	.	.	120	133	co-organized
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	6479,7	8890,6	10503,0	11126,8	Museum and exhibition visitors in thousand
w tym młodzież szkolna ^d	1695,9	1376,1	1308,4	1627,1	of which primary and secondary school students ^d

a Stan w dniu 31 grudnia. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 December. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 4 (77). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE		Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seats in fixed halls ^a	Przedsta- wienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thousand	SPECIFICATION
Teatry i instytucje muzyczne	2010	17	5774	4714	1001,0	Theatres and music institutions
	2015	18	7685	5635	1143,3	
	2018	24	8100	7001	1658,7	
	2019	22	8055	6281	1256,3	
Teatry ^c		15	5179	4684	836,0	Theatres ^c
dramatyczne		12	4550	3906	716,6	dramatic
lalkowe		3	629	778	119,4	puppet
Teatry muzyczne		3	1383	647	190,1	Music theatres
Filharmonie		1	693	736	112,9	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne, chóry		3	800	214	117,3	Symphonic and chamber orche- stras, choirs
Przedsiębiorstwa	2010	4	.	504	186,2	Entertainment enterprises
estradowe	2015	5	.	654	734,6	
	2018	2	3852	369	135,5	
	2019	2	3852	371	126,6	

a Stan w dniu 31 grudnia. b Według siedziby. c Posiadające własny, stały zespół artystyczny.

a As of 31 December. b According to the seat. c Possessing own permanent artistic ensemble.

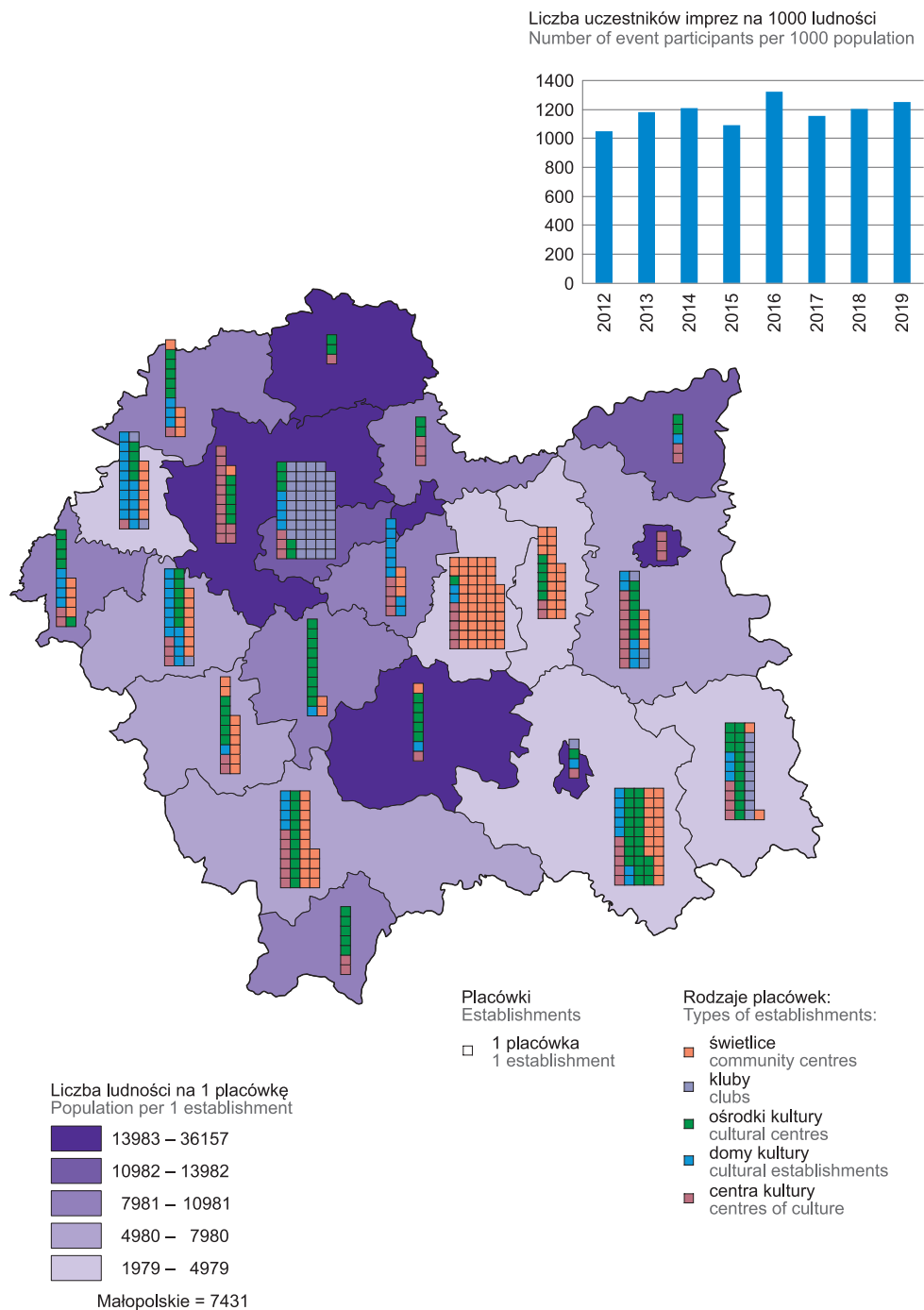
TABL. 5 (78). KINA STAŁE
INDOOR CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 grudnia)	46	45	44	45 ^a	Cinemas (as of 31 December)
w tym multiplexy	5	5	5	5	of which multiplexes
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 grudnia)	24239	24376	24745	24987	Seats (as of 31 December)
w tym multiplexy	12894	12757	12654	12654	of which multiplexes
Seanse:					Screenings:
w tys.	153,9	182,5	193,1	199,0	in thousand
w tym multiplexy	111,6	106,6	108,8	106,2	of which multiplexes
na 1 kino	3345	4056	4389	4422	per cinema
Widzowie:					Audience:
w tys.	3669,0	4087,6	4978,7	5384,2	in thousand
w tym multiplexy	2651,4	2540,6	3032,3	3121,1	of which multiplexes
na 1 kino	79761	90836	113152	119648	per cinema
na 1 seans	24	22	26	27	per screening

a W tym 8 miniplexsów.

a Of which 8 miniplexes.

MAPA 2 (31). **PLACÓWKI KULTURY W 2019 R.**
 MAP 2 (31). **CULTURE CENTRES IN 2019**

Turystyka
 Tourism

TABL. 6 (79). BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 lipca)	875	1448	1510	1546	Establishments (as of 31 July)
w tym całoroczne	801	1192	1276	1312	of which open all year
Obiekty hotelowe	394	467	552	567	Hotels and similar establishments
hotele	249	315	374	391	hotels
motele	10	9	5	7	motels
pensjonaty	64	73	84	83	boarding houses
inne obiekty hotelowe	71	70	89	86	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	481	981	958	979	Other establishments
schroniska ^b	57	51	51	50	shelters ^b
kempingi	10	10	11	11	camping sites
pola biwakowe	9	8	8	9	tent camp sites
ośrodki wczasowe	113	106	107	105	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	68	62	60	56	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych	16	14	17	19	complexes of tourist cottages
hostele	29	38	32	31	hostels
pokoje gościnne	.	449	448	478	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	96	83	80	agrotourism lodgings
inne obiekty	179	147	141	140	miscellaneous establishments
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 lipca)	69959	90304	101065	104921	Bed places (as of 31 July)
w tym całoroczne	61152	79047	91204	95020	of which open all year
Obiekty hotelowe	33684	42038	52776	55263	Hotels and similar establishments
hotele	26282	34775	43504	45516	hotels
motele	383	357	223	291	motels
pensjonaty	3413	3294	3728	3722	boarding houses
inne obiekty hotelowe	3606	3612	5321	5734	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	36275	48266	48289	49658	Other facilities
schroniska ^b	3567	3115	3038	2965	shelters ^b
kempingi	1273	1012	811	804	camping sites
pola biwakowe	760	600	530	575	tent camp sites
ośrodki wczasowe	8822	8914	8937	8965	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	4762	4986	5047	5007	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	793	953	1172	1227	complexes of tourist cottages ^c
hostele	1403	2807	3077	3134	hostels
pokoje gościnne	.	11791	12844	14034	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	1553	1397	1457	agrotourism lodgings
inne obiekty	14895	12535	11436	11490	miscellaneous establishments
Korzystający z noclegów	2872501	4075024	5207352	5597485	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	896116	1218093	1504318	1684226	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	1961193	2944782	3891572	4225861	Hotels and similar establishments
hotele	1692322	2669546	3437041	3725127	hotels
motele	31683	18760	12642	11738	motels
pensjonaty	98526	111171	140559	146889	boarding houses
inne obiekty hotelowe	138662	145305	301330	342107	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	911308	1130242	1315780	1371624	Other establishments
schroniska ^b	137853	144308	148463	140172	shelters ^b
kempingi	11154	12106	19730	19435	camping sites
pola biwakowe	4343	4848	3242	4185	tent camp sites
ośrodki wczasowe	197613	176826	223710	219584	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	134165	128897	158643	164281	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	12097	27933	23650	28721	complexes of tourist cottages ^c
hostele	104064	179841	201358	206144	hostels
pokoje gościnne	.	153343	248391	281503	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	11468	15284	15360	agrotourism lodgings
inne obiekty	310019	290672	273309	292239	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

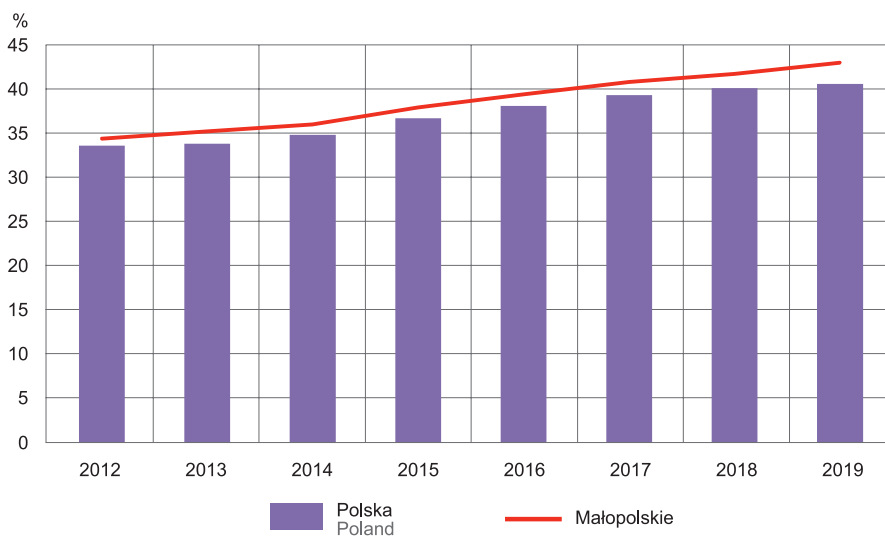
a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

TABL. 6 (79). **BAZA NOCLEGOWA TURYSTYKI^a (dok.)**
TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Udzielone noclegi	7973724	10942837	13918770	14855514	Nights spent (overnight stays)
w tym turystom zagranicznym	2135297	2940536	3652754	4105050	of which by foreign tourists
Obiekty hotelowe	4263685	6452872	8745210	9491973	Hotels and similar establishments
hotele	3501216	5658210	7510582	8171410	hotels
motele	40261	33800	25476	26510	motels
pensjonaty	373801	364914	460446	467972	boarding houses
inne obiekty hotelowe	348407	395948	748706	826081	other hotel establishments
Pozostałe obiekty	3710039	4489965	5173560	5363541	Other establishments
schroniska ^b	286330	268878	275111	256662	shelters ^b
kempingi	27001	29542	44499	44100	camping sites
pola biwakowe	15604	13225	11236	13025	tent camp sites
ośrodki wczasowe	880593	794362	953528	928131	holiday centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	476978	437177	548820	584078	training-recreational centres
zespoły domków turystycznych ^c	53577	65489	77834	75632	complexes of tourist cottages ^c
hostele	210107	366136	427746	434739	hostels
pokoje gościnne	.	580912	854010	980649	rooms for rent
kwatery agroturystyczne	.	41482	49591	50983	agrotourism lodgings
inne obiekty	1759849	1892762	1931185	1995542	miscellaneous establishments

a W 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych; w latach 2015–2019 dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane za lata 2018 i 2019 opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu. a In 2010 excluding rooms for rent and agrotourism lodgings; in 2015–2019 concerns establishments with 10 and more bed places. Data for 2018 and 2019 were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Including youth hostels and school youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the complexes of tourist cottages.

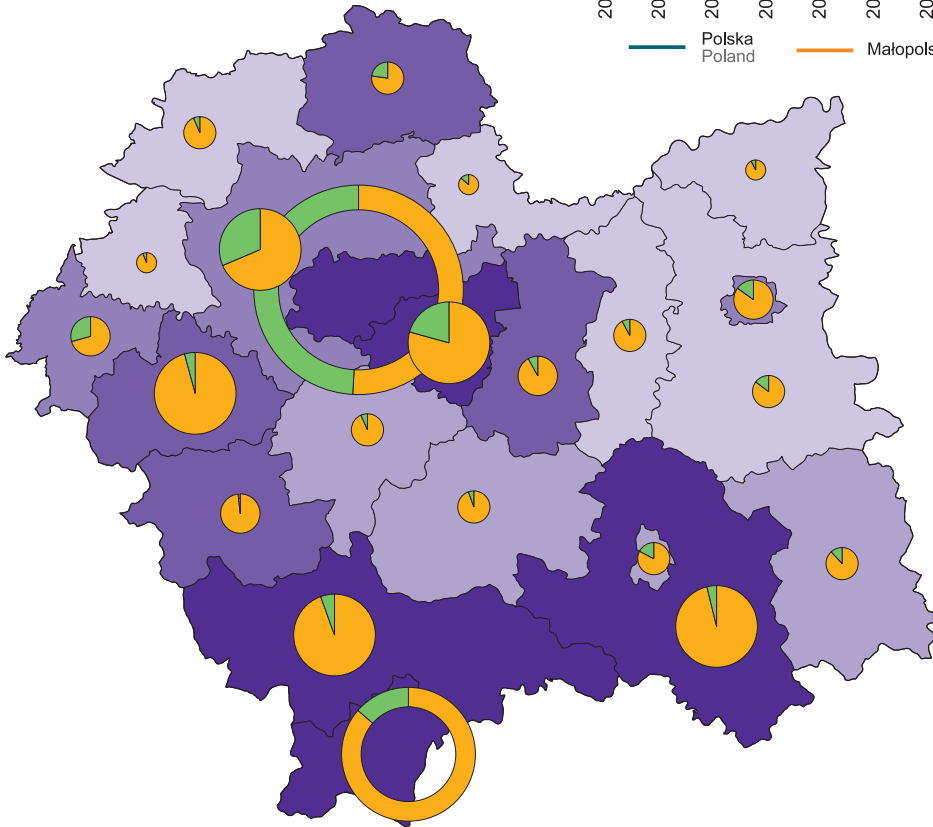
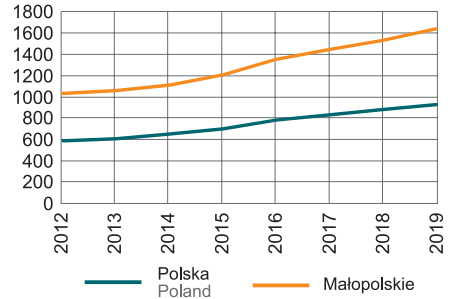
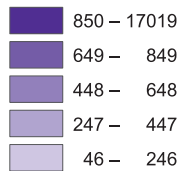
WYKRES 2 (48). **STOPIEŃ WYKORZYSTANIA MIEJSC NOCLEGOWYCH^a**
CHART 2 (48). OCCUPANCY RATE OF BED PLACES^a

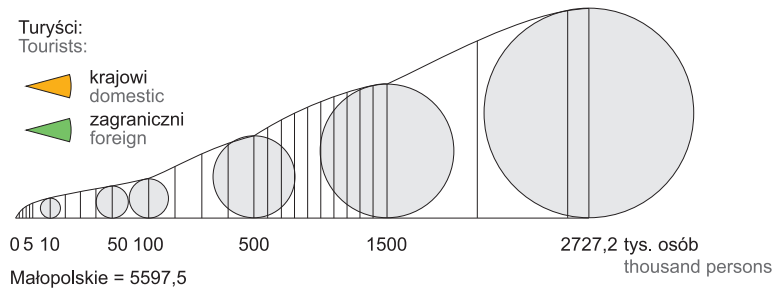
a Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych.
a Concerns establishments with 10 and more bed places.

MAPA 3 (32). WYKORZYSTANIE BAZY NOCLEGOWEJ TURYSTYKI W 2019 R.

MAP 3 (32). OCCUPANCY OF TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS IN 2019

Turyści korzystający z noclegów na 1000 ludności
Tourists accommodated per 1000 populationNa 1000 ludności
Per 1000 population

Małopolskie = 1644

Turyści:
Tourists:

Sport
 Sport
TABL. 7 (80). **ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ I KLUBY SPORTOWE**

Stan w dniu 31 grudnia

PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS AND SPORTS CLUBS

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2014	2016	2018	SPECIFICATION
ORGANIZACJE KULTURY FIZYCZNEJ PHYSICAL EDUCATION ORGANIZATIONS					
Jednostki organizacyjne	738	848	791	762	Organizational units
Członkowie	53329	57123	48826	50343	Members
Ćwiczący ^a	83217	54504	48269	49055	Persons practising sports ^a
KLUBY SPORTOWE SPORTS CLUBS					
Jednostki organizacyjne	1372	1411	1422	1396	Organizational units
Członkowie	100471	105956	105633	108529	Members
Ćwiczący	96035	102780	105886	105731	Persons practising sports
mężczyźni	71681	78684	79582	79690	males
kobiety	24354	24096	26304	26041	females
w tym w wieku do 18 lat	69402	69355	78351	77602	of which aged up to 18 years
Sekcje sportowe	2834	2570	2541	2374	Sports sections
Trenerzy	1151	1544	2329	2684	Coaches
Instruktorzy sportowi	2309	2369	1984	1814	Sports instructors
Inne osoby prowadzące zajęcia sportowe	1221	966	825	699	Other persons running sports classes

^a Dane szacunkowe.

U w a g a. Dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

a Estimated data.

N o t e. Data on the basis of a periodic survey conducted every two years.

TABL. 8 (81). **WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R.**

Stan w dniu 31 grudnia

SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018

As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Alpinizm ^a	16	1247	359	109	11	41	Climbing ^a
Badminton	25	566	238	450	11	16	Badminton
Biathlon ^a	13	266	117	252	17	10	Biathlon ^a
Boks	22	742	148	445	34	21	Boxing
Brydż sportowy	10	142	34	88	4	6	Bridge
Gimnastyka ^a	28	1434	1102	1399	42	39	Gymnastics ^a
Hokej na lodzie	12	844	148	569	36	4	Ice hockey
Jeździectwo ^a	41	855	682	523	18	65	Equestrian sports ^a
Judo	23	1832	591	1747	28	30	Judo
Ju-jitsu	14	615	197	466	10	22	Ju-jitsu
Kajakarstwo ^a	13	428	160	352	14	20	Canoeing ^a
Karate ^a	54	4819	1540	3779	61	117	Karate ^a
Kick-boxing	21	728	198	451	12	29	Kick-boxing
Kolarstwo ^a	34	793	181	517	20	16	Cycling ^a
Koszykówka	104	3781	1662	3353	89	64	Basketball
Lekkoatletyka	66	2168	1067	1751	69	44	Athletics
Łucznictwo	6	114	73	107	6	4	Archery
Łyżwiarstwo ^a	12	448	256	395	16	34	Skating ^a
Narciarstwo ^a	102	2784	1165	2481	98	117	Skiing ^a
Piłka nożna ^a	832	53275	3424	39760	1575	387	Football ^a
Piłka ręczna	103	3686	1592	3351	84	56	Handball

^a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

a A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

TABL. 8 (81). WYBRANE DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW W KLUBACH SPORTOWYCH W 2018 R. (dok.)
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS IN SPORTS CLUBS IN 2018 (cont.)
As of 31 December

DZIEDZINY I RODZAJE SPORTÓW	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruktorzy sportowi Sports instructors	SPORTS FIELDS AND KINDS OF SPORTS
		ogółem total	z liczby ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
Piłka siatkowa	266	9049	5028	7870	170	207	Volleyball
Rugby	9	350	73	215	11	5	Rugby
Snowboard	9	174	91	108	11	9	Snowboard
Sport lotniczy ^a	15	658	83	88	1	55	Air sport ^a
Sport motorowy ^a	21	817	86	99	12	8	Motorsport ^a
Sport pływacki ^a	66	4084	1958	3753	97	93	Swimming sport ^a
Strzelectwo sportowe ^a	14	1269	106	119	18	20	Sport shooting ^a
Szachy	45	1680	465	1358	25	35	Chess
Taekwondo ^a	13	1111	376	921	17	22	Taekwondo ^a
Taniec sportowy	15	909	755	872	8	14	Sport dance
Tenis	39	2660	1133	1735	25	50	Tennis
Tenis stołowy	115	2730	904	2054	42	88	Table tennis
Żeglarstwo ^a	12	410	155	302	22	42	Sailing ^a

a Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych rodzajów sportu).

A A sports field (consists of a number of related kinds of sports).

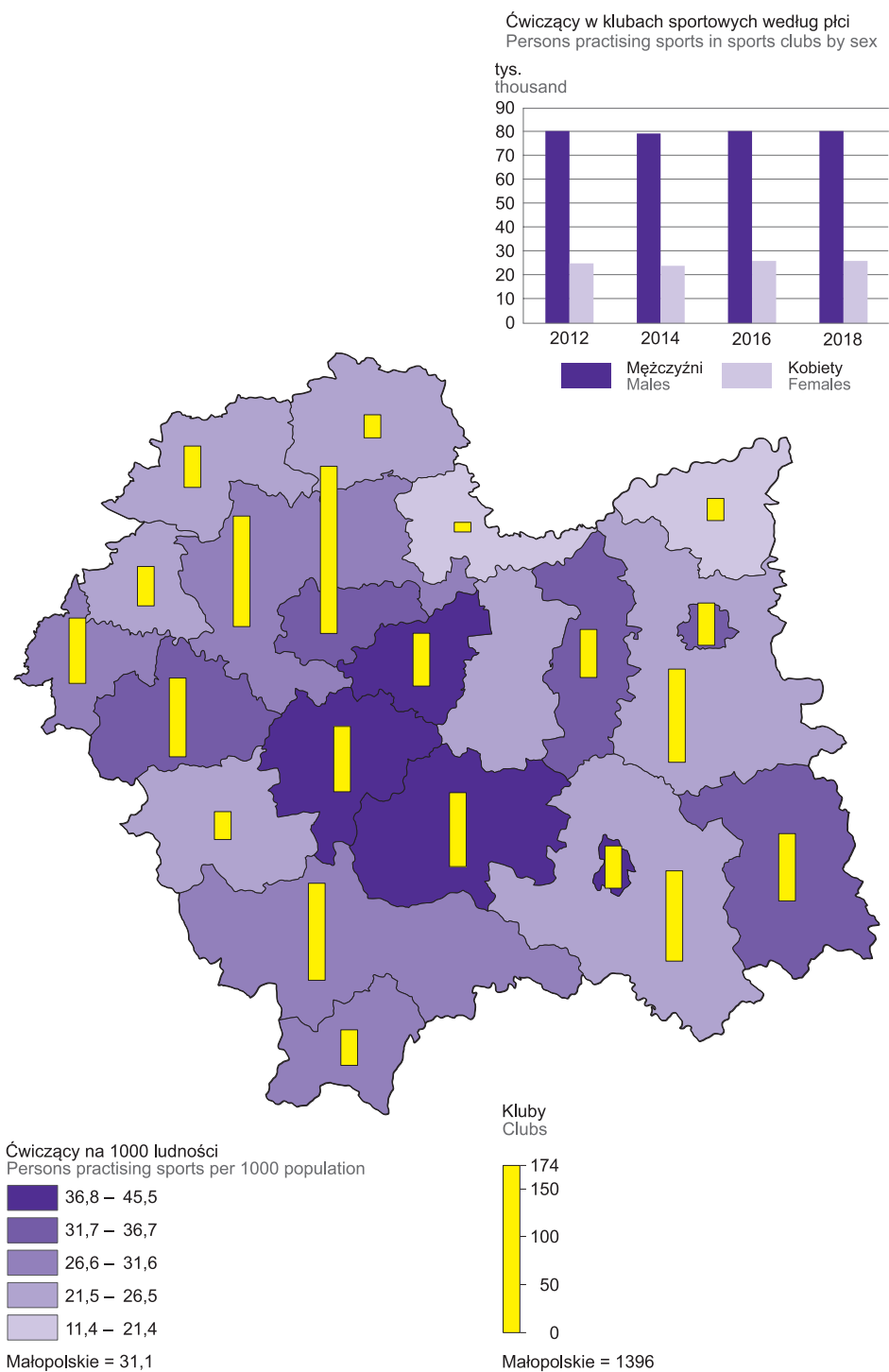
TABL. 9 (82). WYBRANE OBIEKTY SPORTOWE^a W 2018 R.
Stan w dniu 31 grudnia
SELECTED SPORTS FACILITIES^a IN 2018
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym dostosowane do potrzeb niepełnosprawnych osób ćwiczących Of which adapted to the needs of disabled persons practising sports	SPECIFICATION
Stadiony ogółem ^b	262	63	Stadiums total ^b
w tym piłkarskie	197	43	of which football
Boiska do gier wielkich ^c	714	161	Fields for big games ^c
w tym piłkarskie	713	160	of which football
Boiska do gier małych ^c	213	68	Fields for small games ^c
w tym:			of which:
koszykówki	60	24	basketball
piłki ręcznej	17	6	handball
piłki siatkowej	57	20	volleyball
Boiska uniwersalne (wielozadaniowe)	311	139	Universal and multipurpose sports fields
Korty tenisowe	208	41	Tennis courts
Hale sportowe	85	68	Sports halls
Sale gimnastyczne ^d	108	40	Gyms ^d
Pływalnie	92	59	Swimming pools
Tory sportowe	18	6	Sports tracks
Lodowiska sztucznie mrożone	33	11	Ice skating rinks

a Bez obiektów przyszkolnych. b Łącznie z deklarowanymi obiektami niespełniającymi wymogów przewidzianych dla stadionów, np. widowni. c Łącznie z obiektami niepełnowymiarowymi. d Łącznie z salami pomocniczymi.

a Excluding schools facilities. b Including declared facilities not satisfying the requirements for stadiums, e.g. the seating. c Including non-full-size facilities. d Including auxiliary gym.

MAPA 4 (33). KLUBY SPORTOWE W 2018 R.
MAP 4 (33). SPORTS CLUBS IN 2018

Dział XI. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne
Chapter XI. Science and technology. Information society

TABL. 1 (83). PODMIOTY, STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ ORAZ NAKŁADY W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ
ENTITIES, DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT AND EXPENDITURES IN RESEARCH AND DEVELOPMENT

A. PODMIOTY^a
ENTITIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	162	397	578	592	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	64	79	109	102	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	17	16	15	15	institutes ^b
uczelnie ^b	19	20	21	20	higher education institutions ^b
pozostałe	28	43	73	67	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	4	4	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	66	163	235	238	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	64	149	221	223	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	11	12	Construction
Usługi ^c	96	227	328	338	Services ^c

B. STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI B+R^a
DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN R&D^a

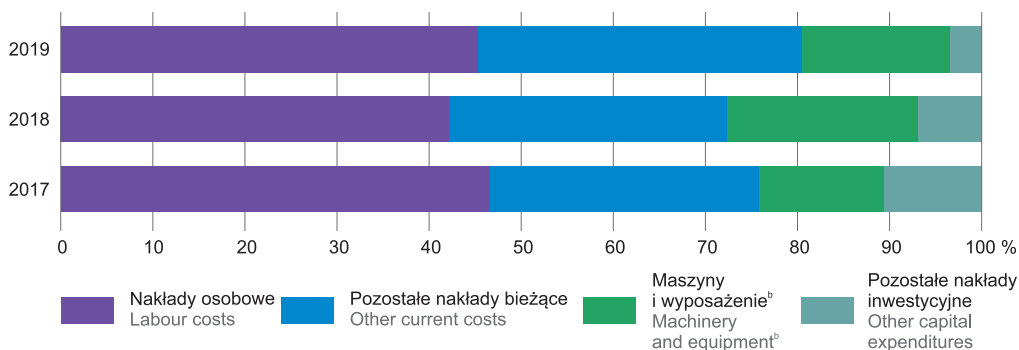
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % in %				
O G Ó Ł E M	72,4	73,1	79,7	78,2	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	73,2	74,4	84,6	86,1	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	72,4	87,9	72,8	71,1	institutes ^b
uczelnie ^b	73,3	69,1	89,0	90,7	higher education institutions ^b
pozostałe	76,7	85,9	42,4	64,8	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	–	–	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	40,6	59,8	81,2	49,3	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	40,6	59,8	81,2	50,1	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	34,2	45,1	Construction
Usługi ^c	73,1	74,3	79,3	85,1	Services ^c

C. NAKŁADY^d NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ
EXPENDITURES^d ON RESEARCH AND DEVELOPMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł		in PLN millions		
O G Ó Ł E M	1091,4	2118,6	3692,4	4132,8	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	879,7	1216,0	1502,6	1886,3	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	263,0	371,2	316,1	306,8	institutes ^b
uczelnie ^b	576,4	775,7	970,3	1318,3	higher education institutions ^b
pozostałe	40,3	69,2	216,3	261,2	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	.	5,3	9,8	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	74,1	588,5	1432,4	1466,1	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	73,8	579,8	1419,0	1447,6	of which manufacturing
Budownictwo	.	.	16,1	5,3	Construction
Usługi ^c	1017,3	1528,6	2238,6	2651,6	Services ^c

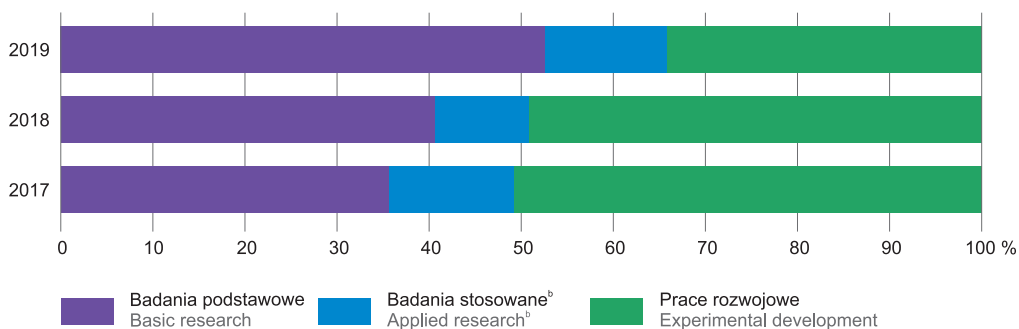
a Stan w dniu 31 grudnia. b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 185. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U). d Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a As of 31 December. b See general notes, item 1 on pages 185. c Other kinds of activity (sections G–U). d Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 1 (49). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW KOSZTÓW**CHART 1 (49). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF COSTS**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b Dotyczy maszyn i urządzeń technicznych, narzędzi, przyrządów, ruchomości, wyposażenia oraz środków transportu (grupy 3–8 KŚT).

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b Concerns machinery and technical equipment, tools, instruments, movable properties, equipment not elsewhere classified and means of transport (groups 3–8 according to Classification of Fixed Assets).

WYKRES 2 (50). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI B+R**CHART 2 (50). EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY TYPE OF R&D**

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych. b W 2017 r. łącznie z nakładami na badania przemysłowe.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets. b In 2017 including expenditures on industrial research.

TABL. 2 (84). NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG DZIEDZIN B+R (ceny bieżące)

EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FIELD OF R&D (current prices)

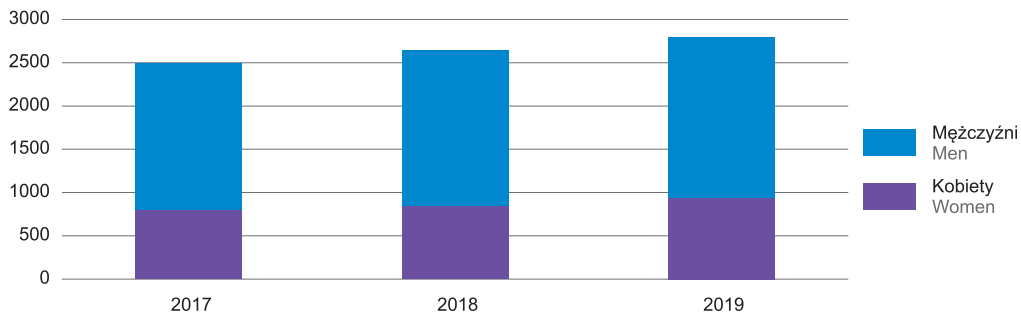
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	1091,4	2118,6	3692,4	4132,8	TOTAL
w dziedzinie:					in the field of:
Nauk przyrodniczych	296,4	565,7	882,8	1124,4	Natural sciences
Nauk inżynierskich i technicznych	476,5	1195,8	2257,3	2182,5	Engineering and technology
Nauk medycznych i nauk o zdrowiu	99,6	145,8	255,9	295,7	Medical and health sciences
Nauk rolniczych i weterynaryjnych	77,8	90,4	109,0	.	Agricultural and veterinary sciences
Nauk społecznych	57,3	52,1	98,9	230,8	Social sciences
Nauk humanistycznych i sztuki	83,8	68,7	88,6	.	Humanities and the arts

a Wewnętrzne; bez amortyzacji środków trwałych.

a Intramural; excluding depreciation of fixed assets.

WYKRES 3 (51). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG PŁCI
CHART 3 (51). INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY SEX

w osobach
in persons

a Uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny.

a Taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant.

TABL. 3 (85). PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY EDUCATIONAL LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Z wykształceniem With level of education					SPECIFICATION	
		wyższym tertiary			pozostałym other			
		z tytułem profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of					
			doktora habilitowanego habilitated doctor ^b (HD)	doktora doctor (PhD)				
OGÓŁEM	2018	26425	1557	2995	6498	12799	2576	TOTAL
	2019	27955	1492	3256	6358	14430	2419	
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo		15365	1452	3208	6033	4053	619	of which R&D dedicated entities
instytuty ^c		2123	155	282	644	796	246	institutes ^c
uczelnie ^c		12018	1287	2905	5171	2373	282	higher education institutions ^c
pozostałe		1224	10	21	218	884	91	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		106	.	.	6	45	53	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		6363	.	.	157	4877	1299	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe		6219	.	.	150	4743	.	of which manufacturing
Budownictwo		75	–	–	5	51	19	Construction
Usługi ^d		21411	1482	3234	619	9457	1048	Services ^d

a W osobach; uwzględniono wszystkie osoby, które w danym roku przeznaczyły na działalność B+R minimum 10% całkowitego czasu pracy lub ich wkład w działalność B+R był bardzo istotny. c Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 185. d Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In persons; taking into account all persons who in a given year allocated a minimum 10% of their total working time to R&D or their contribution to the R&D was very significant. b The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. c See general notes, item 1 on pages 185. d Other kinds of activity (sections G–U).

TABL. 4 (86). **PRACUJĄCY (personel wewnętrzny)^a W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG FUNKCJI**
INTERNAL PERSONNEL^a IN RESEARCH AND DEVELOPMENT BY FUNCTIONS

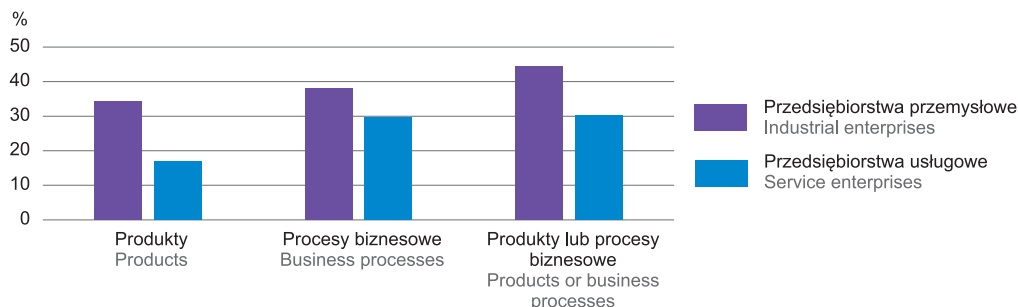
WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019				SPECIFICATION
	ogółem total	badacze research- ers	technicy i pracownicy równor- zędni techni- cians and equivalent staff	pozostały personel pomocniczy other supporting staff		
O G Ó Ł E M	16899	18158	14846	2416	896	T O T A L
w tym podmioty wyspecjalizowane badawczo	8235	8655	7371	887	396	of which R&D dedicated entities
instytuty ^b	1840	1744	1134	446	165	institutes ^b
uczelnie ^b	5561	5875	5270	388	217	higher education institutions ^b
pozostałe	835	1036	967	54	15	others
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	.	86	.	9	.	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	4329	4939	3872	731	336	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	4215	4856	3812	717	327	of which manufacturing
Budownictwo	.	55	.	19	.	Construction
Usługi ^c	12467	13079	10889	1657	533	Services ^c

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 185. c Pozostałe rodzaje działalności (sekcje G–U).

a In full-time equivalents (FTE). b See general notes, item 1 on pages 185. c Other kinds of activity (sections G–U).

WYKRES 4 (52). **PRZEDSIĘBIORSTWA^a INNOWACYJNE W LATACH 2017–2019 WEDŁUG RODZAJÓW INNOWACJI^b**

CHART 4 (52). **INNOVATIVE ENTERPRISES^a IN THE YEARS 2017–2019 BY INNOVATION TYPES^b**

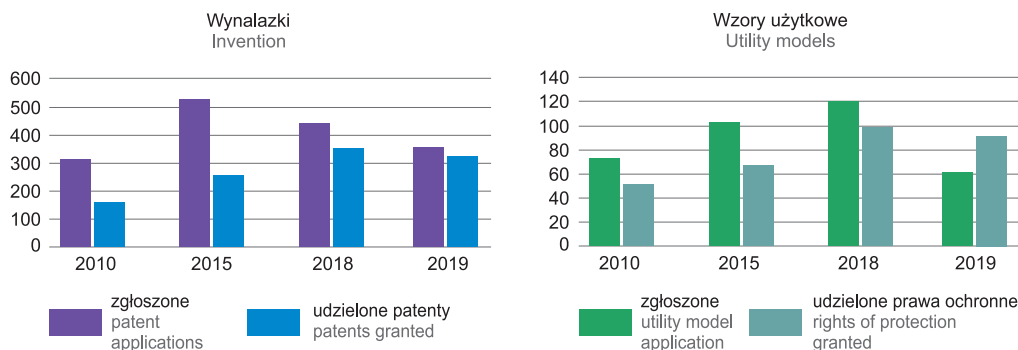

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49. b W % liczby przedsiębiorstw ogółem.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons. b As a % of total number of enterprises.

WYKRES 5 (53). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE^a**

CHART 5 (53). **DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS^a**

a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

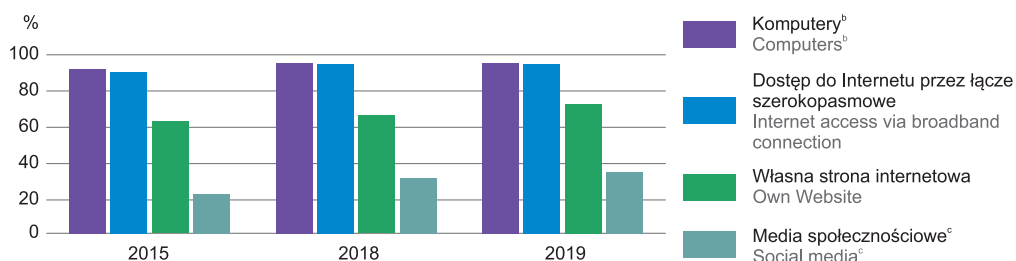
Spółeczeństwo informacyjne
Information society
TABL. 5 (87). CELE WYKORZYSTANIA INTERNETU W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a
PURPOSES OF USING THE INTERNET BY ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w % ogółu przedsiębiorstw in percent of total enterprises				
Przedsiębiorstwa kupujące usługi w chmurze obliczeniowej	.	24,6	11,1	19,1	Enterprises buying cloud computing services
Przedsiębiorstwa prowadzące sprzedaż elektroniczną	7,9	16,8	15,6	16,2	Enterprises conducting electronic sales
Przedsiębiorstwa korzystające z otwartych danych publicznych	.	17,7	17,5	18,1	Enterprises using open data

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

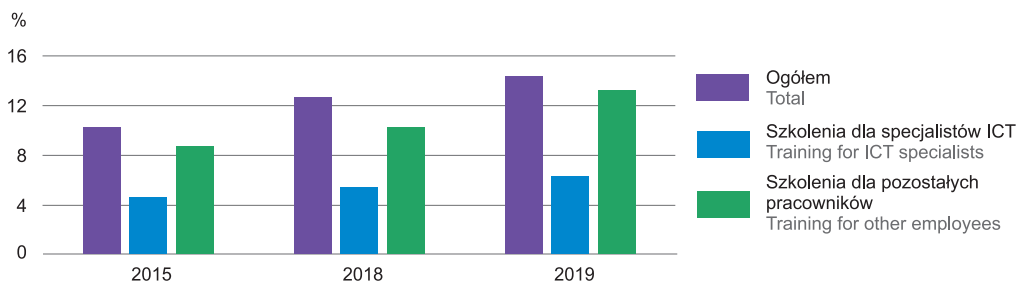
WYKRES 6 (54). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

CHART 6 (54). ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES
As of January

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9. b Stacjonarne i przenośne np. laptopy (notebooki); od 2015 r. również smartfony i nettopy. c Serwisy społecznościowe, blogi, strony umożliwiające udostępnianie multimediów i narzędzi wymiany informacji Wiki.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Desktop and portable computers e.g. laptops (notebooks); since 2015 including smartphones and nettops. c Social networks, blogs, multimedia content sharing websites, Wiki based knowledge sharing tools.

WYKRES 7 (55). PRZEDSIĘBIORSTWA ZAPEWNIAJĄCE SWOIM PRACOWNIKOM SZKOLENIA PODNOSZĄCE UMIEJĘTNOŚCI Z ZAKRESU ICT
CHART 7 (55). ENTERPRISES PROVIDING ICT TRAINING TO THEIR EMPLOYEES

Dział XII. Ceny Chapter XII. Prices

TABL. 1 (88). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:					Consumer and for feeds cereal grain – per dt:
pszenicy	56,83	63,42	71,81	69,30	wheat
żyta	43,46	50,61	54,34	59,84	rye
jęczmienia	45,98	54,91	67,20	67,78	barley
owsa i mieszanek zbożowych	47,38	42,47	51,51	60,91	oats and cereal mixed
pszenżyta	47,50	50,71	62,96	62,99	triticale
Ziemniaki – za 1 dt	74,16	49,10	60,64	127,28	Potatoes – per dt
w tym jadalne (bez wczesnych)	71,54	44,43	61,54	119,86	of which edible (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	10,69	9,80	7,66	7,64	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	133,47	147,75	149,98	157,20	Industrial rape and turnip rape – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	450,64	678,13	700,33	731,09	Raw tobacco – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	4,90	6,32	6,16	6,64	cattle (excluding calves)
cielęta	9,88	10,91	12,58	13,75	calves
trzoda chlewna	3,92	4,19	4,55	5,46	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,93	1,08	1,23	1,25	Cows' milk – per l
Jaja kurze konsumpcyjne – za 1 szt.	0.20	0.24	0.25	0.23	Consumer hen eggs – per piece

TABL. 2 (89). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w zł in PLN				
Ziarno zbóż – za 1 dt:					Cereal grain – per dt:
pszenicy	68,21	77,04	81,98	90,45	wheat
żyta	58,78	71,15	74,51	82,49	rye
jęczmienia	61,47	73,04	78,56	86,16	barley
owsa	57,54	66,99	71,75	78,37	oats
pszenżyta	62,44	74,16	75,96	83,40	triticale
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych) – za 1 dt	101,41	74,51	87,67	173,21	Potatoes (excluding edible early kinds) – per dt
Siano łąkowe – za 1 dt	33,33	40,01	46,55	44,18	Meadow hay – per dt
Słoma zbóż ozimych – za 1 dt	.	30,17	34,51	39,37	Straw of winter cereals – per dt
Zwierzęta gospodarskie – prosię na chów – za 1 szt.	144,43	172,19	219,37	237,18	Livestock – piglet – per head
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
cielęta	8,48	10,20	10,37	10,61	calves
trzoda chlewna	4,07	4,81	4,93	5,69	pigs
Jaja kurze – za 1 szt.	0.58	0.75	0.88	0.87	Hen eggs – per piece

WYKRES 1 (56). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH

Rok poprzedni=100

CHART 1 (56). PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

Previous year=100

Dział XIII. Rolnictwo
Chapter XIII. Agriculture

TABL. 1 (90). POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a

Stan w czerwcu
 AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
		w ha in ha		
O G Ó Ł E M	2010	595034	574793	T O T A L
	2015	537466	520138	
	2018	557114	537229	
	2019	570869	551729	
W dobrej kulturze rolnej		567089	548858	In good agricultural condition
Pod zasiewami		302752	288110	Sown area
Grunty ugorowane		8803	8599	Fallow land
Uprawy trwałe		10792	10682	Permanent crops
Ogrody przydomowe		3769	3768	Kitchen gardens
Łąki trwałe		221464	219039	Permanent meadows
Pastwiska trwałe		19510	18661	Permanent pastures
Pozostałe		3780	2871	Others

^a Według siedziby użytkownika.
^a By residence of the holder.

TABL. 2 (91). GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH

Stan w czerwcu
 FARMS BY AREA GROUPS
 As of June

LATA YEARS	Gospodarstwa Farms										Przeciętna powierzchnia ogólna gospodarstwa w ha Average total farm area in ha	
	w tys. in thousands	o powierzchni użytków rolnych – w odsetkach with agricultural land area of – in percent										
		do 1,00 ha up to	1,01– –1,99	2,00– –4,99	5,00– –9,99	10,00– –14,99	15,00– –19,99	20,00– –49,99	50,00 ha i więcej and more	ogółem total	w tym użytki rolne of which agricultural land	
OGÓŁEM TOTAL												
2010	153,8	2,0	36,1	45,4	12,7	2,1	0,7	0,7	0,2	5,1	3,9	
2013	142,9	4,2	32,7	45,6	12,6	2,5	1,1	1,0	0,3	4,8	3,9	
2016	139,9	1,5	36,1	44,7	13,1	2,4	0,8	1,0	0,4	4,9	4,0	
W tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE Of which PRIVATE FARMS												
2010	153,6	2,0	36,1	45,4	12,7	2,1	0,7	0,7	0,2	4,9	3,8	
2013	142,8	4,2	32,8	45,6	12,6	2,5	1,1	1,0	0,2	4,6	3,8	
2016	139,8	1,5	36,1	44,7	13,1	2,4	0,8	1,0	0,4	4,7	3,9	

U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.
 N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

TABL. 3 (92). EKOLOGICZNE GOSPODARSTWA ROLNE
ORGANIC FARMS

LATA YEARS	Z certyfikatem Certified		W okresie przestawiania Under conversion	
	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha	gospodarstwa farms	powierzchnia ekologicznych użytków rolnych w ha organic agricultural land in ha
2010	1729	17835	427	4133
2015	1070	11689	58	1287
2018	674	7548	96	1296
2019	627	8039	94	1708

Ź r ó d ł o: dane Głównego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.
 S o u r c e: data the Main Inspectorate of Agricultural and Food Quality.

TABL. 4 (93). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPŁODY	2010	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
		w ha in ha				
OGÓŁEM	290889	312964	288419	302752	288110	TOTAL
w tym:						of which:
Zboża	202107	224622	213726	226532	217261	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	162808	175431	164358	180930	174035	basic cereals
pszenica	83250	94774	96722	103091	98219	wheat
żyto	8013	4343	4324	2733	2621	rye
jęczmień	36883	36797	26208	34070	32985	barley
owies	17977	16098	16565	18978	18685	oats
pszenżyto	16685	23420	20539	22058	21525	triticale
mieszanki zbożowe	27004	23885	26574	20331	20301	cereal mixed
kukurydza na ziarno	11828	24893	22577	25049	22706	maize for grain
Ziemniaki	33211	24945	23069	22311	22299	Potatoes
Buraki cukrowe	1554	854	1522	1852	1205	Sugar beets
Rzepak i rzepik	5354	7751	10792	12365	9502	Rape and turnip rape

TABL. 5 (94). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**

SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2011-2015 ^a	2015	2018	2019		CROPS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes						
Zboża	796193	790440	822898	876266	820697	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	581850	584892	580083	641046	599475	basic cereals
pszenica	333568	339254	367991	397282	366522	wheat
żyto	18801	11905	12452	7865	7470	rye
jęczmień	129521	124188	91542	117122	111047	barley
owies	44314	39742	42707	49334	47834	oats
pszenżyto	55647	69803	65391	69444	66602	triticale
mieszanki zbożowe	78790	67814	75149	57411	57346	cereal mixed
Ziemniaki	581953	523994	565346	457570	457130	Potatoes
Buraki cukrowe	67269	57823	95115	79303	45355	Sugar beets
Rzepak i rzepik	18727	20046	32642	35787	27980	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	869670	709634	990259	895526	890290	Meadow hay
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Zboża	36,2	35,2	38,5	38,7	37,8	Cereals
w tym:						of which:
zboża podstawowe	33,7	33,3	35,3	35,4	34,4	basic cereals
pszenica	36,0	35,8	38,0	38,5	37,3	wheat
żyto	28,1	27,4	28,8	28,8	28,5	rye
jęczmień	34,6	33,7	34,9	34,4	33,7	barley
owies	25,7	24,7	25,8	26,0	25,6	oats
pszenżyto	30,4	29,8	31,8	31,5	30,9	triticale
mieszanki zbożowe	29,7	28,4	28,3	28,2	28,2	cereal mixed
Ziemniaki	210	210	245	205	205	Potatoes
Buraki cukrowe	656	677	625	636	755	Sugar beets
Rzepak i rzepik	29,0	25,9	30,2	28,9	29,4	Rape and turnip rape
Siano łąkowe	44,6	40,7	45,1	40,4	40,6	Meadow hay

a Przeciętne roczne.

a Annual averages.

TABL. 6 (95). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH^a**
 AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2018	2019		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu AREA in ha – as of June					
OGÓŁEM	17491	18473	17314	17295	TOTAL
Kapusta	4254	4280	4145	4145	Cabbages
Kalafiory	2100	2120	2030	2030	Cauliflowers
Cebula	1816	1881	1720	1720	Onions
Marchew jadalna	1781	1721	1585	1585	Carrots
Buraki ćwikłowe	1071	1050	995	995	Beetroots
Ogórki	1061	1021	1020	1020	Cucumbers
Pomidory	305	291	260	260	Tomatoes
Pozostałe ^b	5104	6109	5559	5540	Others ^b
ZBIORY w t PRODUCTION in tonnes					
OGÓŁEM	440639	499298	445116	444987	TOTAL
Kapusta	170200	196880	178235	178235	Cabbages
Kalafiory	51250	57240	50750	50750	Cauliflowers
Cebula	33842	36097	33540	33540	Onions
Marchew jadalna	54565	53339	47556	47550	Carrots
Buraki ćwikłowe	26520	28355	26370	26368	Beetroots
Ogórki	14175	17350	15300	15300	Cucumbers
Pomidory	4880	5229	4420	4420	Tomatoes
Pozostałe ^b	85207	104808	88945	88824	Others ^b
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt					
Kapusta	400	460	430	430	Cabbages
Kalafiory	244	270	250	250	Cauliflowers
Cebula	186	192	195	195	Onions
Marchew jadalna	306	310	300	300	Carrots
Buraki ćwikłowe	248	270	265	265	Beetroots
Ogórki	134	170	150	150	Cucumbers
Pomidory	160	180	170	170	Tomatoes
Pozostałe ^b	167	172	160	160	Others ^b

a Łącznie z ogrodami przydomowymi. b Pietruszka, pory, seler, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

a Including kitchen gardens. b Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

WYKRES 1 (57). **ZBIORY OWOCÓW**
 CHART 1 (57). **FRUIT PRODUCTION**

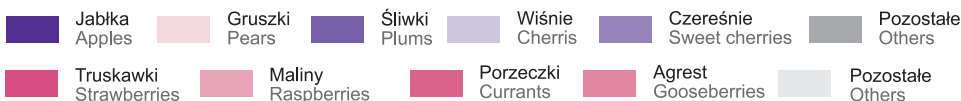
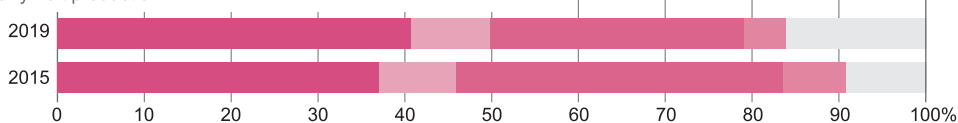
Zbiory owoców z drzew owocowych:

Tree fruit production:

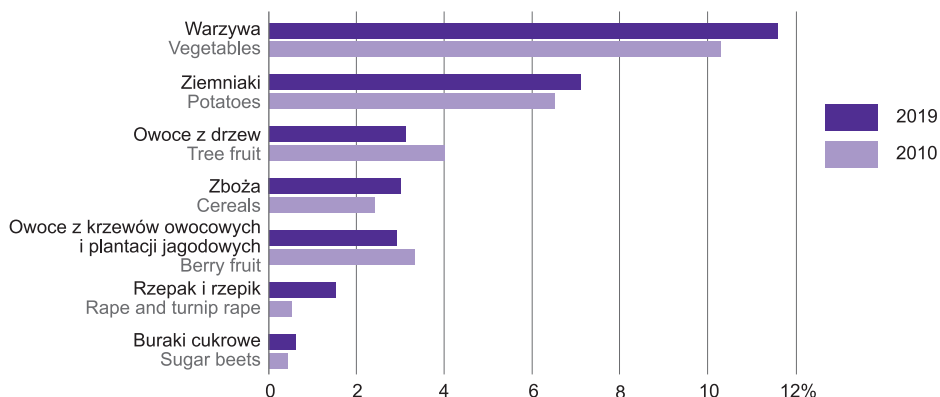
Zbiory owoców z krzewów owocowych i z plantacji jagodowych:

Berry fruit production:

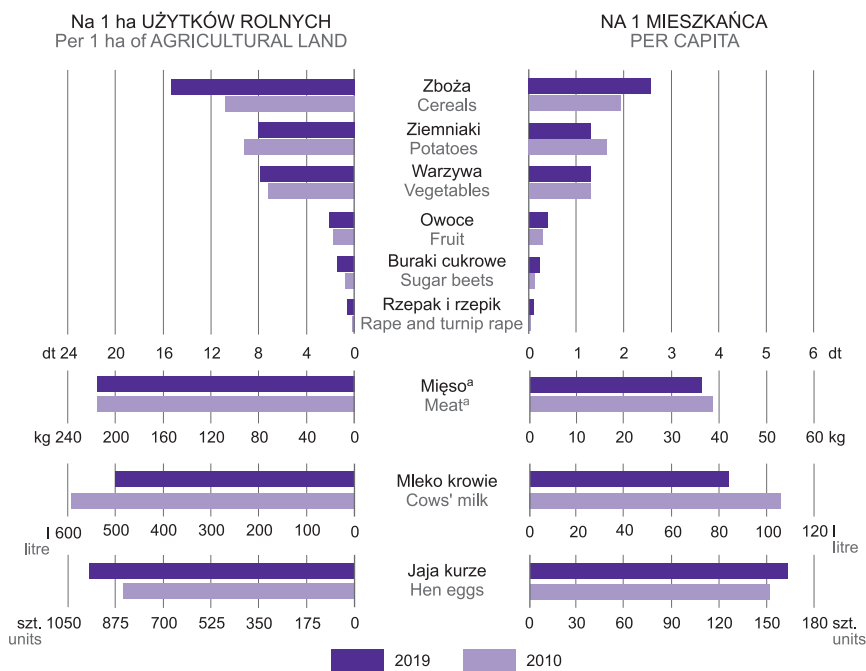
WYKRES 2 (58). UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWEJ PRODUKCJI WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW ROLNYCH I OGRODNICZYCH

CHART 2 (58). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC PRODUCTION OF SELECTED AGRICULTURAL AND HORTICULTURAL CROPS

WYKRES 3 (59). PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

CHART 3 (59). PRODUCTION OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywca rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; including fats and pluck; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

TABL. 7 (96). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA I OWCE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS AND SHEEP

As of June

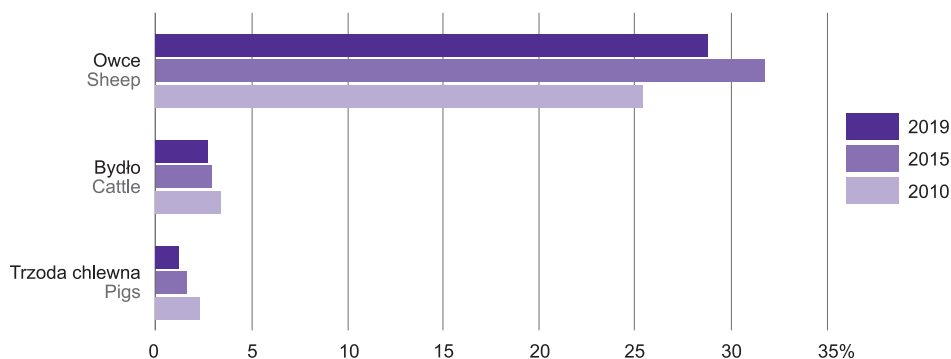
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
W SZTUKACH IN HEADS									
Bydło	196637	173483	170902	172048	191290	168529	166738	167743	Cattle
w tym krowy	104603	86707	84200	80914	102347	84614	82252	79061	of which cows
Trzoda chlewna	356696	189959	169136	125036	341021	180496	159826	117480	Pigs
w tym lochy	46980	23682	20537	13902	44541	22608	19630	13071	of which sows
Owce	66337	72448	89024	78667	65666	71918	88357	78159	Sheep
w tym maciorki	44249	48703	55224	49535	43749	48448	55001	49333	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	236546	188765	184032	177505	229320	182949	179202	172838	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads									
Bydło	33,0	32,3	30,7	30,1	33,3	32,4	31,0	30,4	Cattle
w tym krowy	17,6	16,1	15,1	14,2	17,8	16,3	15,3	14,3	of which cows
Trzoda chlewna	59,9	35,3	30,4	21,9	59,3	34,7	29,8	21,3	Pigs
w tym lochy	7,9	4,4	3,7	2,4	7,7	4,3	3,7	2,4	of which sows
Owce	11,1	13,5	16,0	13,8	11,4	13,8	16,4	14,2	Sheep
w tym maciorki	7,4	9,1	9,9	8,7	7,6	9,3	10,2	8,9	of which ewes
W przeliczeniowych sztukach dużych ^a (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	39,8	35,1	33,0	31,1	39,9	35,2	33,4	31,3	In terms of large heads ^a (cattle, pigs, sheep and horses)

a W 2015 r. do przeliczeń przyjęto stan koni z 2013 r., w 2018 r. i 2019 r. – stan z 2016 r.

a In 2015 for calculations horses stocks of 2013 were adopted, in 2018 and in 2019 – as of 2016.

WYKRES 4 (60). **UDZIAŁ WOJEWÓDZTWA W KRAJOWYM POGLÓWIU BYDŁA, TRZODY CHLEWNEJ I OWIEC**

CHART 4 (60). THE VOIVODSHIP'S SHARE IN DOMESTIC STOCK OF CATTLE, PIGS AND SHEEP

TABL. 8 (97). PRODUKCJA MIĘSA^a
PRODUCTION OF MEAT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)					Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	120,1	92,8	111,9	115,3	meat and fats
wołowe	28,2	19,6	21,5	26,2	beef
cielęce	3,7	0,8	-0,1	-0,1	veal
wieprzowe	53,8	39,7	42,3	41,3	pork
baranie	0,3	0,2	0,2	0,2	mutton
końskie	2,5	1,4	1,2	1,3	horseflesh
drobiowe	30,7	30,3	45,8	45,6	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	0,8	1,0	0,8	goat and rabbit ^b
podroby	8,3	6,1	7,2	7,9	pluck
NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg					
O G Ó Ł E M	215,9	184,1	213,8	215,8	T O T A L

a W wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie. b Łącznie z dziczyzną.

a In post-slaughter warm weight. Since 2018, data have not been comparable with data for previous years. b Including game.

TABL. 9 (98). PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH
PRODUCTION OF COWS' MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:						Milk production:
w milionach litrów	353,0	324,6	314,4	285,0	269,5	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	59,3	60,4	56,4	49,9	48,8	per 100 ha agricultural land in thousand litres
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	3140	3805	3870	3533	3421	Average annual quantity of milk per cow in litres
Produkcja jaj w mln szt.	506,1	556,2	579,9	555,7	553,3	Egg production in million pieces
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt.	201	206	206	200	203	Average annual number of eggs per laying hen in pieces

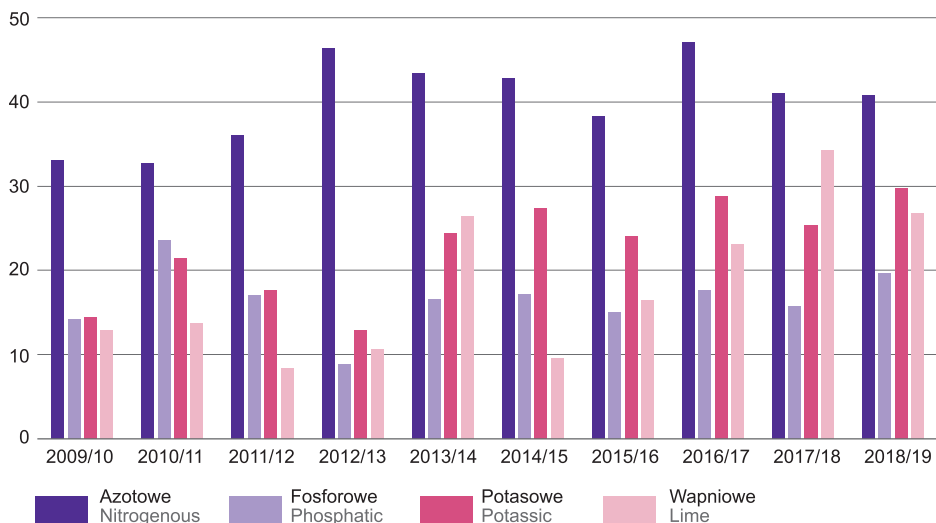
TABL. 10 (99). CIĄGNIKI ROLNICZE
Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	W tym gospodarstwa indywidualne Of which private farms	SPECIFICATION
W sztukach	2010	108080	107505	In units
	2013	108483	108027	
	2016	110880	110455	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2010	5,5	5,3	Agricultural land area per tractor in ha
	2013	5,1	5,0	
	2016	5,0	4,9	

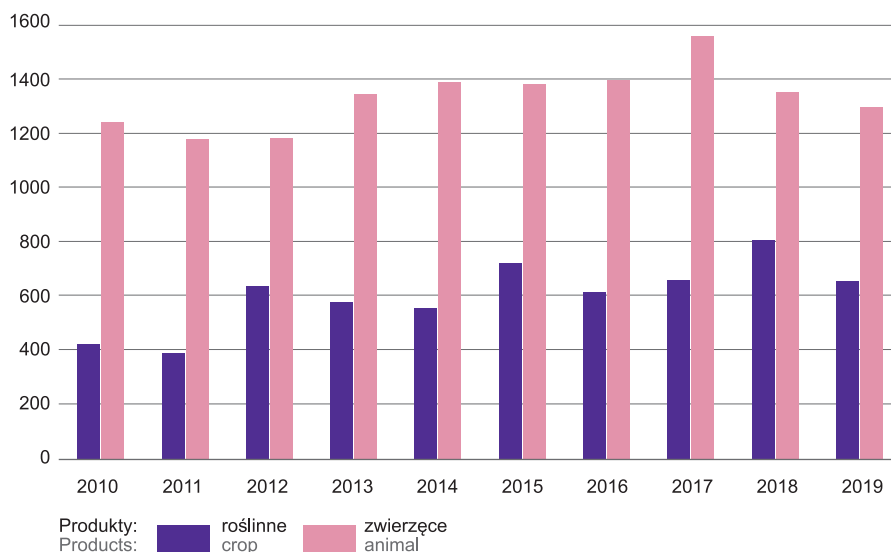
U w a g a. Od 2013 r. dane na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co trzy lata.

N o t e. Since 2013, data on the basis of period survey conducted every three years.

WYKRES 5 (61). ZUŻYCIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH^a ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK
CHART 5 (61). CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL^a AND LIME FERTILISERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

 na 1 ha użytków rolnych w kg
 per 1 ha of agricultural land in kg

 a Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi.
 a Including mixed fertilizers.

WYKRES 6 (62). WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące)
CHART 6 (62). VALUE OF AGRICULTURE PRODUCTS PROCUREMENT (current prices)

 na 1 ha użytków rolnych w zł
 per 1 ha of agricultural land in PLN

TABL. 11 (100). SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2010	2015	2018	2019		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem total	w tym gospodar- stwa indywi- dualne of which private farms	
Zboża w t	49708	145026	113417	115059	93104	Cereals in tonnes
w tym zboża podstawowe	34547	81800	54664	56040	47629	of which basic cereals
pszenica	24438	72400	45734	50050	42391	wheat
żyto	3693	1177	1700	193	193	rye
jęczmień	5083	3914	3257	2658	2082	barley
owies i mieszanki zbożowe	174	835	1190	902	826	oats and cereal mixed
pszenżyto	1159	3474	2783	2237	2137	triticale
Ziemniaki w t	14356	15168	17778	14128	13687	Potatoes in tonnes
Buraki cukrowe w t	44490	58563	95757	85461	63075	Sugar beets in tonnes
Rzepak i rzepik w t	10959	18421	32952	34045	26383	Rape and turnip rape in tonnes
Warzywa w t	86368	144836	178565	90309	90095	Vegetables in tonnes
Owoce w t	38160	40605	73002	60427	59453	Fruit in tonnes
Żywiec rzeźny ^a w t	141023	117939	118197	106221	103686	Animals for slaughter ^a in tonnes
bydło (bez cieląt)	45607	35944	29326	32644	32127	cattle (excluding calves)
cielęta	1046	677	439	394	388	calves
trzoda chlewna	54791	41710	43344	32621	31742	pigs
owce	194	159	256	162	136	sheep
konie	2185	1872	1497	1266	1266	horses
drob	37200	37577	43335	39134	38027	poultry
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^b w t	94630	78976	82849	72873	71059	Animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^b in tonnes
Mleko krowie w tys. l	137777	133382	139765	134973	119936	Cows' milk in thousand litres
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	68421	68610	78941	69030	67153	Consumer hen eggs in thousand units

a W wadze żywej. b Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej. Od 2018 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie.

a In live weight. b Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight. Since 2018 data been not comparable with data for previous years.

TABL. 12 (101). DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ
(ceny stałe)
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	ogółem total				w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms				
	rok poprzedni=100				previous year=100				
Produkcja globalna	88,6	90,2	94,5	100,5	88,8	90,2	94,3	99,9	Gross output
roślinna	81,5	86,3	93,2	102,5	81,6	86,1	92,5	101,9	crop
zwierzęca	97,3	96,0	96,3	97,7	97,6	96,2	97,0	97,3	animal
Produkcja końcowa	88,7	87,9	91,8	102,0	89,0	87,9	91,7	101,2	Final output
roślinna	77,8	80,7	87,4	106,7	77,9	80,6	86,6	105,6	crop
zwierzęca	97,4	95,9	96,5	97,5	97,7	96,1	97,2	97,0	animal
Produkcja towarowa	87,4	91,2	94,3	102,3	87,6	91,0	94,2	101,8	Market output
roślinna	76,5	84,7	88,8	110,3	76,9	83,8	87,7	109,9	crop
zwierzeca	95,8	98,6	100,3	94,7	95,7	99,2	101,4	94,0	animal

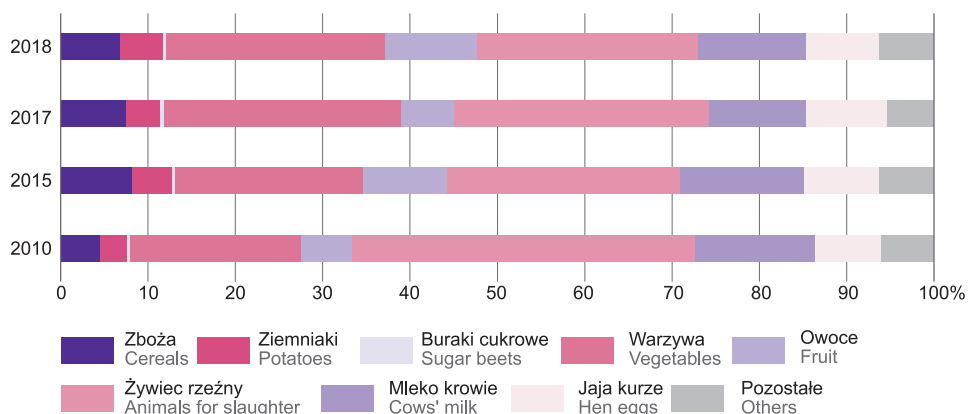
TABL. 13 (102). **GLOBALNA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
GROSS AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2017	2018	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent				
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	50,6	56,9	58,8	58,6	Crop output
Zboża	9,1	13,6	13,4	12,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	7,3	10,6	9,9	9,0	of which basic cereals
w tym: pszenica	4,5	6,5	6,1	6,0	of which: wheat
żyto	0,3	0,2	0,1	0,2	rye
jęczmień	1,4	2,1	1,8	1,3	barley
Ziemniaki	7,2	7,4	7,4	7,9	Potatoes
Przemysłowe	1,3	1,6	1,9	1,9	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,2	0,2	0,3	0,2	of which sugar beets
Warzywa	17,4	19,1	23,5	21,6	Vegetables
Owoce	4,7	7,5	4,8	8,4	Fruit
Siano łąkowe	5,4	2,6	3,4	3,0	Meadow hay
Pozostałe	5,5	5,1	4,4	3,7	Others
Produkcja zwierzęca	49,4	43,1	41,2	41,4	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	27,8	19,2	22,1	19,7	Animals for slaughter ^a
w tym:					of which:
bydło (bez cieląt)	8,4	6,4	7,8	6,5	cattle (excluding calves)
cielęta	1,9	0,3	0,2	0,2	calves
trzoda chlewna	10,7	6,8	7,6	6,7	pigs
owce	0,1	0,1	0,1	0,1	sheep
drób	5,6	5,0	5,9	5,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-0,5	-0,3	-0,3	0,1	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	12,8	14,1	10,6	12,2	Cows' milk
Jaja kurze	6,7	7,3	7,7	7,3	Hen eggs
Pozostałe	2,6	2,8	1,1	2,1	Others

a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

WYKRES 7 (63). **TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA (ceny stałe)**
CHART 7 (63). MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices)

Dział XIV. Leśnictwo i łowiectwo Chapter XIV. Forestry and hunting

TABL. 1 (103). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 grudnia

FOREST LAND

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	438933	440681	440486	440477	T O T A L in ha
Lasy	433502	435417	435244	435399	Forests
Publiczne	245184	245413	245664	245966	Public
własność Skarbu Państwa	233533	227326	227688	228062	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	198951	199036	198908	199101	managed by the State Forests
parki narodowe	27144	27161	27183	25821	national parks
własność gmin ^a	11651	11715	11609	11623	gmina ^a owned
pozostałe		6372	6367	6282	other
Prywatne	188318	190004	189580	189433	Private
Grunty związane z gospodarką leśną	5431	5264	5242	5078	Land connected with forest management
LESISTOŚĆ w %	28,6	28,7	28,7	28,7	FOREST COVER in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	28,9	29,0	29,0	29,0	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF THE VOIVODSHIP in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta w prawach powiatu.

a Including gminas which are also cities with powiat status.

Uwaga do wykresów 1 i 2

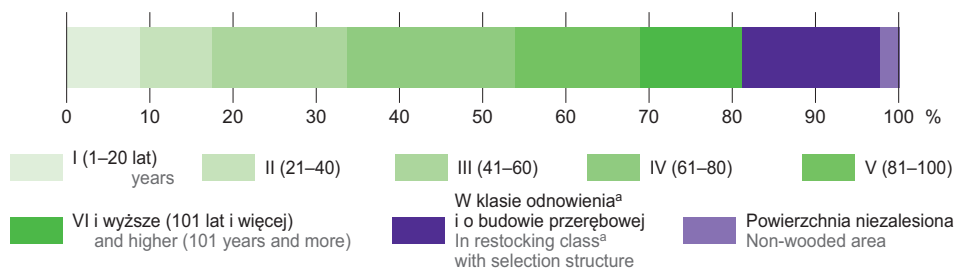
Dane opracowano na podstawie Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasów przeprowadzonej w latach 2015–2019 przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej.

Note to charts 1 and 2

Data prepared on the National Forest Inventory conducted in 2015–2019 by the Bureau for Forest Management and Geodesy.

WYKRES 1 (64). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG KLAS WIEKU DRZEWOSTANÓW

CHART 1 (64). STRUCTURE OF FOREST AREA BY AGE CLASSES OF TREE STANDS

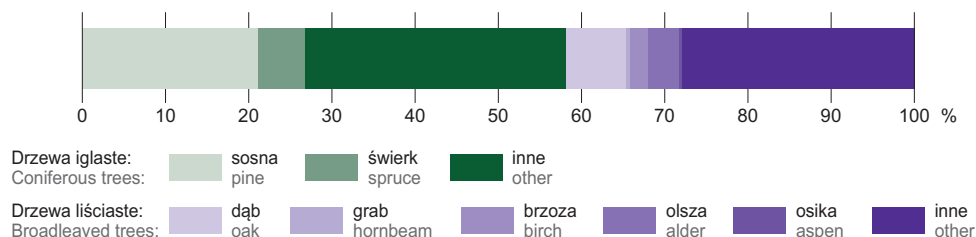

a Łącznie z klasą do odnowienia.

a Including class for restocking.

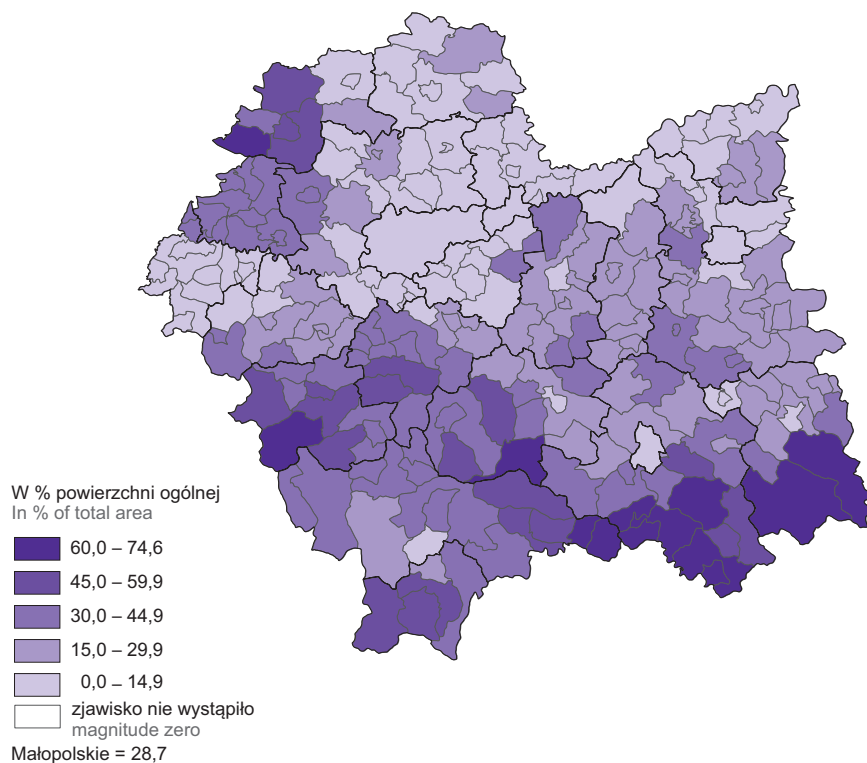
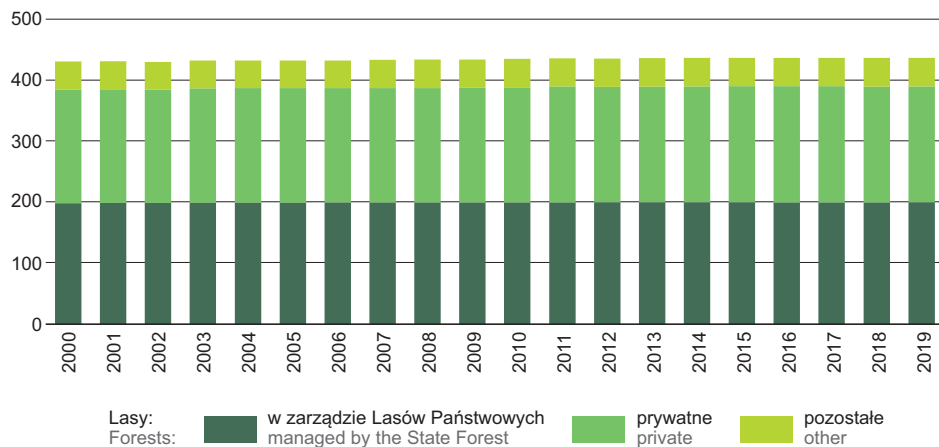
WYKRES 2 (65). STRUKTURA POWIERZCHNI LASÓW WEDŁUG GATUNKÓW PANUJĄCYCH (przeważających) W DRZEWOSTANIE

CHART 2 (65). STRUCTURE OF FOREST AREA BY DOMINANT (prevailing) SPECIES IN TREE STANDS

MAPA 1 (34). LASY W 2019 R.

MAP 1 (34). FORESTS IN 2019

Powierzchnia lasów
Forest areatys. ha
thousand ha

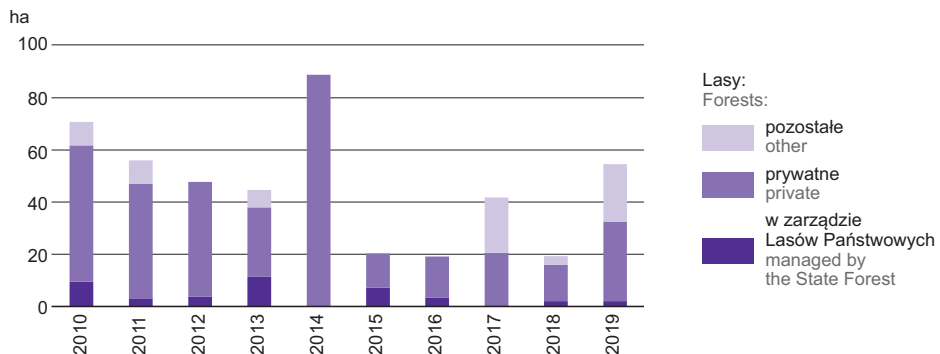
TABL. 2 (104). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATION AND OTHER SILVICULTURE
TREATMENT ACTIVITIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne ^a private forests ^a	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
w ha in ha								
Odnowienia i zalesienia	1677	2086	1225	1399	1171	1056	228	Renewals and afforestation
Odnowienia	1606	2065	1205	1344	1147	1054	198	Renewals
sztuczne ^b	707	987	844	823	752	721	73	artificial ^b
naturalne	899	1078	361	521	395	333	125	natural
Zalesienia ^c	71	21	19	55	24	2	30	Afforestation ^c
Poprawki i uzupełnienia	151	93	101	91	89	87	2	Replantings and refillings
Pielęgnowanie lasu	9536	9737	9215	9255	8855	8398	400	Forest tending
Powierzchnia objęta trzebieżami	16290	16896	19233	17377	10013	9514	7364	Area covered by thinnings

a Dane szacunkowe. b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. c Użytków rolnych nieprzydatnych do produkcji rolnej i nieużytków określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

a Estimated data. b Including renewals under cover. c Agricultural land not suitable for agricultural production and wasteland designated for afforestation in land development plan or a decision on building conditions and site management.

WYKRES 3 (66). **ZALESIENIA GRUNTÓW NIELEŚNYCH**
CHART 3 (66). AFFORESTATION OF NON-FOREST LAND

WYKRES 4 (67). **POZYSKANIE DREWNA (grubizny)**
CHART 4 (67). TIMBER REMOVALS

TABL. 3 (105). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019				SPECIFICATION
				ogółem grand total	lasy publiczne public forests		lasy prywatne private forests	
					razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury		
O G Ó Ł E M w dam³	1261,3	1323,8	1384,6	1343,5	1147,8	1086,7	195,7	T O T A L in dam³
Grubizna	1232,0	1295,4	1360,8	1324,8	1129,1	1068,2	195,7	Timber
Grubizna iglasta	816,9	821,9	864,5	830,8	664,5	619,9	166,4	Coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	566,5	577,4	612,5	589,3	444,0	400,3	155,3	of which large-size wood
Grubizna liściasta	415,1	473,5	496,4	494,0	464,7	448,4	29,3	Non-coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe	198,8	228,2	233,5	235,5	218,4	209,4	17,1	of which large-size wood
Drewno małowymiarowe ^b	29,3	28,4	23,8	18,6	18,6	18,5	.	Slash ^b
Do przerobu przemysłowego	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	.	Slash for industrial purposes
Opałowe	29,0	28,1	23,6	18,4	18,4	18,3	.	Firewood
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³	284,2	297,5	312,7	304,3	459,1	468,4	103,3	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREA in m³

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; z wyłączeniem karpiny. b Wyłącznie w lasach publicznych.

a Excluding (timber) removals from afforested areas; excluding stump wood. b Solely in public forests.

TABL. 4 (106). SKUP OWOCÓW I GRZYBÓW LEŚNYCH^a ORAZ ZWIERZNY ŁOWNEJ
PROCUREMENT OF FOREST FRUITS AND MUSHROOMS^a
AS WELL AS GAME ANIMALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w t in t				
Owoce leśne	228	72	17	142	Forest fruits
Grzyby leśne	8	4	9	27	Forest mushrooms
Zwierzyna łowna	155	218	333	338	Game animals

a Dane dotyczą owoców i grzybów leśnych świeżych.

a Data concern fresh forest fruits and mushrooms.

TABL. 5 (107). POŻARY W LASACH
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Pożary	130	348	236	190	Number of fires
w tym: podpalenia	97	216	162	115	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	13	39	17	21	negligence of adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	46,6	102,3	82,5	52,7	Area of forest burned in ha
w tym: podpalenia	37,7	71,8	64,0	26,7	of which: arsoners
nieostrożność dorosłych	2,9	8,3	4,8	13,7	negligence of adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,36	0,29	0,35	0,28	Average forest area burned by fire in ha

Ź r ó d ł o: dane z Krajowego Systemu Informacji o Pożarach prowadzonego przez Instytut Badawczy Leśnictwa.

S o u r c e: data of the National Forest Fire Information System held by the Forest Research Institute.

Uwaga do tablic 6–8.

Dane dotyczą łowieckiego roku gospodarczego liczonego od 1 kwietnia danego roku do 31 marca roku następnego.

Note to tables 6–8.

Data concern the hunting economic year from 1 April of a given year to 31 March of the following year.

**TABL. 6 (108). KOŁA I CZŁONKOWIE POLSKIEGO ZWIĄZKU ŁOWIECKIEGO
ORAZ OBWODY ŁOWIECKIE**
Stan w dniu 10 marca
**CLUBS AND MEMBERS OF THE POLISH HUNTING ASSOCIATION
AND HUNTING DISTRICTS**
As of 10 March

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Koła łowieckie:					Hunting clubs:
liczba ^a	180	199	199	201	number ^a
członkowie ^b	8705	7453	8024	8169	members ^b
Obwody łowieckie:					Hunting districts:
liczba	242	241	241	241	number
powierzchnia w tys. ha	1121,0	1128,2	1115,8	1121,0	area in thousand ha
w tym na gruntach leśnych	355,4	353,4	353,9	354,1	of which on forest land

a, b Dane grupowane według: a – siedziby koła łowieckiego, b – miejsca zamieszkania członka koła.

Źródło: dane Polskiego Związku Łowieckiego.

a, b Data grouped according to: a – the seat of a hunting club, b – a place of residence of a member of a hunting club.

Source: data of the Polish Hunting Association.

TABL. 7 (109). WAŻNIEJSZE ZWIERZĘTA ŁOWNE^a
Stan w dniu 10 marca
MAJOR GAME SPECIES^a
As of 10 March

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010 ^b	2015	2018	2019	GAME SPECIES
W SZTUKACH IN HEADS					
Łosie	8	75	140	173	Moose
Daniele	94	219	248	255	Fallow deer
Muflony	–	–	–	15	Mouflons
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Jelenie	4,1	6,2	8,7	9,0	Deer
Sarny	29,3	33,0	42,9	41,5	Roe deer
Dziki	4,2	5,7	2,1	1,9	Wild boars
Lisy	9,7	9,0	9,9	10,2	Foxes
Zajęce	35,6	36,9	38,1	38,7	Hares
Bażanty	57,0	57,1	57,4	57,2	Pheasants
Kuropatwy	21,0	10,5	10,6	10,2	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

TABL. 8 (110). ODSTRZAŁ^a WAŻNIEJSZYCH ZWIERZĄT
CULLING^a OF MAIN GAME SPECIES

ZWIERZĘTA ŁOWNE	2010/11 ^b	2015/16	2018/19	2019/20	GAME SPECIES
	w szt.	in heads			
Daniele	7	31	44	39	Fallow deer
Jelenie	1088	2204	2510	3177	Deer
Sarny	6181	8151	9246	9420	Roe deer
Dziki	3581	8088	7802	12878	Wild boars
Lisy	7507	9154	10129	12260	Foxes
Zajęce	2302	2205	1670	1806	Hares
Bażanty	12050	17565	14039	12120	Pheasants
Kuropatwy	118	47	10	12	Partridges

a Dane szacunkowe. b Dane nie obejmują ośrodków hodowli zwierzyny zarządzanych przez Lasy Państwowe.

Źródło: dane Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, Polskiego Związku Łowieckiego oraz innych jednostek prowadzących ośrodki hodowli zwierzyny.

a Estimated data. b Data excluding centres of game breeding managed by the State Forests.

Source: data of the Generale Directorate of the State Forests, Polish Hunting Association and other units running game breeding centres.

Dział XV. Przemysł i budownictwo Chapter XV. Industry and construction

TABL. 1 (111). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a

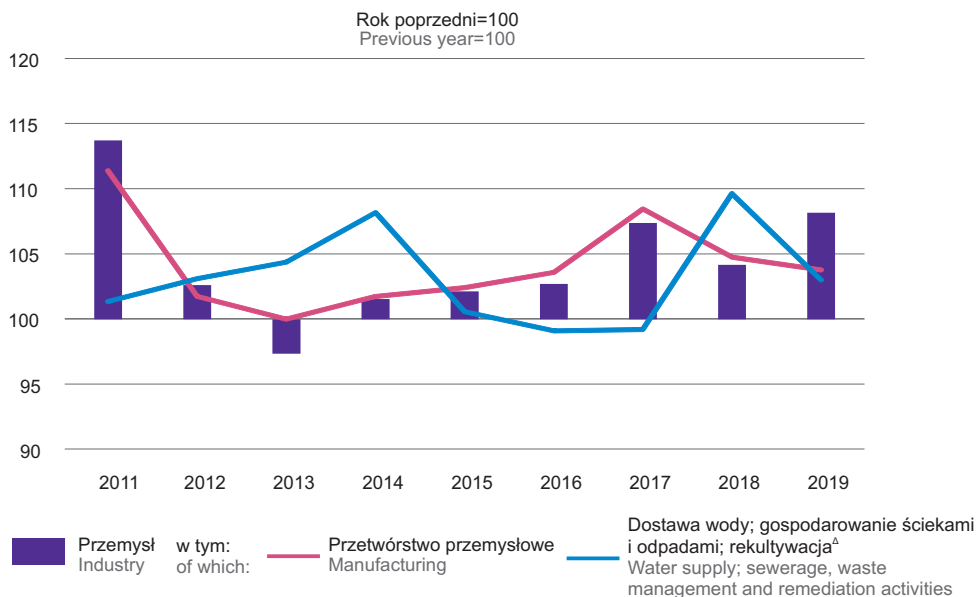
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010	2015	2018	2019		
	w mln zł in million PLN				w odset- kach in percent	2018 = 100 (ceny stałe) (constant prices)
	ceny bieżące current prices					
OGÓŁEM TOTAL	56971,7	78947,0	96025,3	105699,5	100,0	108,4
Górnictwo i wydobywanie Mining and quarrying	1281,8	.	.	1101,7	1,0	107,9
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	48861,8	67333,5	83891,9	87991,0	83,2	103,9
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a Electricity, gas, steam and air conditioning supply	5019,6	.	.	12753,4	12,1	159,6
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1808,5	2894,3	3579,0	3853,4	3,6	103,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (68). **DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU^a WEDŁUG SEKCJI PKD**
(ceny stałe)^b

CHART 1 (68). **INDICES OF SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NACE SECTIONS**
(constant prices)^b

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 190.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b See general notes, item 3 on page 190.

TABL. 2 (112). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2010	2015	2018	2019		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domes- tic pro- duction in %	
Produkty uboju wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:	25	37	41	30	1,9	Slaughter products included in slaughter capacity in thousand tonnes:
bydła i cieląt	14	28	30	18	8,4	cattle and calves
trzody chlewnej	11	10	10	12	0,9	pigs
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	531	1179	1238	1191	10,3	Fruit and vegetable juice in thousand hectolitres
Mleko płynne przetworzone w tys. hl	1035	156	1199	1027	3,0	Processed liquid milk in thousand hectolitres
Sery i twarogi w tys. t	11	13	13	13	1,4	Cheese and curd in thousand tonnes
Bielizna pościelowa w tys. szt.	636	248	1165	1265	5,6	Bed linen in thousand units
Garnitury i zestawy odzieżowe, męskie lub chłopięce w tys. szt.	240	125	133	188	11,2	Men's or boys' suits and ensembles in thousand units
Obuwie z wierzchami wykonanymi ze skóry ^b w tys. par	2982	3203	3342	2662	27,0	Footwear with leather uppers ^b in thousand pairs
Tarcica liściasta w dam ³	26	44	21	16	3,1	Leafy sawnwood in dam ³
Papier i tektura w tys. t	61	71	110	128	2,6	Paper and paperboard in thousand tonnes
Kontenery specjalne przystosowane do przewozu różnymi środkami transportu w szt.	1841	1138	1535	1959	3,0	Containers specially designed to carriage by one or more modes of transport in units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez obuwia sportowego.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. b Excluding sports footwear.

TABL. 3 (113). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	176226	179929	197300	211924	Average paid employment
Górnictwo i wydobywanie	3966	2790	.	2721	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	147825	155462	173217	176492	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	14801	10807	.	21145	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	9633	10871	11369	11567	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3165,20	3885,88	4586,60	5046,67	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Górnictwo i wydobywanie	4177,45	5349,16	5933,12	6262,63	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2942,81	3681,61	4413,82	4734,07	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	5000,59	6308,31	7199,22	7596,11	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	3341,33	4022,93	4591,45	4869,37	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

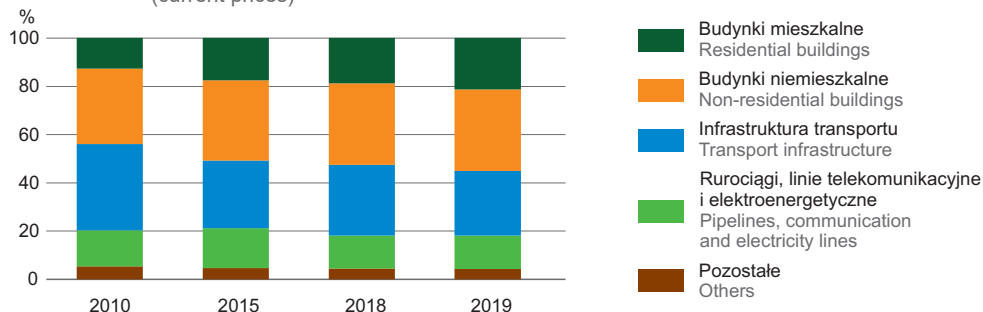
TABL. 4 (114). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
O G Ó Ł E M	15444,4	19341,9	22782,0	22691,7	T O T A L
W tym podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	7786,6	9046,8	11092,3	11506,1	Of which entities employing more than 9 persons
budowa budynków ^Δ	2779,6	3210,8	3921,5	4208,1	construction of buildings
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	3288,0	3327,5	3945,6	3899,4	civil engineering
roboty budowlane specjalistyczne	1719,0	2508,5	3225,1	3398,6	specialised construction activities

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców).
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation).

WYKRES 2 (69). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**

CHART 2 (69). **CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (115). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym Works with an investment character	Roboty o charakterze remontowym i pozostałe Works with a restoration character and other works	SPECIFICATION
		w mln zł	in million PLN		
O G Ó Ł E M	2010	7786,6	5105,8	2680,8	T O T A L
	2015	9046,8	6370,1	2676,7	
	2018	11092,3	8862,9	2229,4	
	2019	11506,1	8987,3	2518,7	
Budynki		6338,6	5140,0	1198,6	Buildings
budynki mieszkalne		2461,0	2142,6	318,4	residential buildings
budynki niemieszkalne		3877,6	2997,4	880,2	non-residential buildings
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej		5167,5	3847,3	1320,2	Civil engineering works
infrastruktura transportu		3066,6	2158,7	907,9	transport infrastructure
rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne		1597,4	1275,9	321,5	pipelines, communication and electricity lines
kompleksowe budowie na terenach przemysłowych		343,1	258,8	84,4	complex constructions on industrial sites
obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe		160,3	153,9	6,4	other civil engineering works

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa małopolskiego, siłami własnymi (bez podwykonawców). Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Realised by enterprises which have a seat of board in the Małopolskie Voivodship, with own resources (without subcontractors participation). Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 6 (116) BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Budynki^a	8606	9687	9831	10089	Buildings^a
miasta	2713	2678	2955	3132	urban areas
wieś	5893	7009	6876	6957	rural areas
Budynki mieszkalne	7164	8132	8222	8476	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	6974	7929	7990	8181	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	144	149	193	238	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	1442	1555	1609	1613	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	42	67	85	90	hotels and similar buildings
budynki biurowe	32	51	47	49	office buildings
budynki handlowo-usługowe	347	305	229	242	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	363	379	296	367	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	190	236	238	192	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	112	77	68	48	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	356	440	646	625	other non-residential buildings
Kubatura w dam³	11787	14774	16736	17531	Cubic volume in dam³
miasta	6597	7340	9146	10183	urban areas
wieś	5190	7434	7590	7348	rural areas
Budynki mieszkalne	6291	7505	8749	9972	Residential buildings
w tym: jednorodzinne ^b	4904	5795	5895	6151	of which: single-family ^b
wielorodzinne ^c	1282	1651	2777	3740	multi-family ^c
Budynki niemieszkalne	5496	7269	7987	7559	Non-residential buildings
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	194	392	342	492	hotels and similar buildings
budynki biurowe	360	708	1027	565	office buildings
budynki handlowo-usługowe	1674	1269	1210	1756	wholesale and retail buildings
budynki transportu i łączności	165	484	106	74	traffic and communication buildings
budynki przemysłowe i magazynowe	1723	3087	3678	3084	industrial buildings and warehouses
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	1066	531	565	1032	buildings for public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls
pozostałe budynki niemieszkalne	314	798	1059	556	other non-residential buildings

a Nowe. b Budynki mieszkalne o jednym lub dwóch mieszkaniach; bez domów letnich, domków wypoczynkowych i rezydencji wiejskich nieprzystosowanych do stałego zamieszkania. c Budynki mieszkalne o trzech lub więcej mieszkaniach.

a New. b Residential buildings with one or two dwellings; excluding summer homes, holiday cottages and rural residences not adapted for permanent residence. c Residential buildings with three or more dwellings.

TABL. 7 (117). PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE I PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA
BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a
AVERAGE PAID EMPLOYMENT AND AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES
AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Przeciętne zatrudnienie	46319	39345	42326	44524	Average paid employment
Budowa budynków ^a	18717	13647	14782	15975	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	15469	12765	11603	12456	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	12133	12933	15941	16093	Specialised construction activities
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	2716,25	3244,90	3863,34	4110,34	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Budowa budynków ^a	2339,76	2808,18	3489,64	3699,57	Construction of buildings
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^a	3292,62	3677,51	4387,57	4732,98	Civil engineering
Roboty budowlane specjalistyczne	2562,19	3278,75	3828,31	4036,17	Specialised construction activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

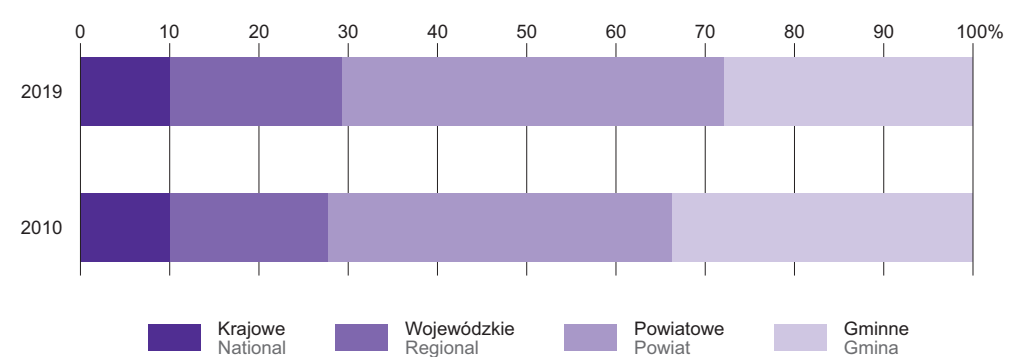
Dział XVI. Transport
Chapter XVI. Transport

TABL. 1 (118). SIEĆ KOMUNIKACYJNA
Stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT INFRASTRUCTURE
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w km in km				
Linie kolejowe eksploatowane ^a	1127	1087	1086	1083	Railways lines operated ^a
w tym: zelektryfikowane	909	898	912	912	of which: electrified
jednotorowe	662	611	603	599	single track
dwu- i więcej torowe	465	476	483	484	double and more track
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	7,4	7,2	7,2	7,1	Per 100 km ² of total area
Drogi publiczne o twardej nawierzchni	23651	24648	25845	26244	Hard surface public roads
w tym: miejskie	4259	4413	4611	4673	of which: urban
zamieskie	19392	20235	21234	21571	non urban
ekspresowe	22	22	26	31	expressways
autostrady	80	151	151	151	motorways
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	155,8	162,3	170,2	172,9	Per 100 km ² of total area
Drogi dla rowerów	.	371	542	637	Roads for bicycle
Na 100 km ² powierzchni ogólnej	.	2,4	3,6	4,2	Per 100 km ² of total area

a Dane dotyczą sieci PKP oraz innych podmiotów, będących zarządcami infrastruktury kolejowej.
Źródło: w zakresie dróg publicznych – dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
a Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as other entities which are managers of railway infrastructure.
Source: in regard to public roads – data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

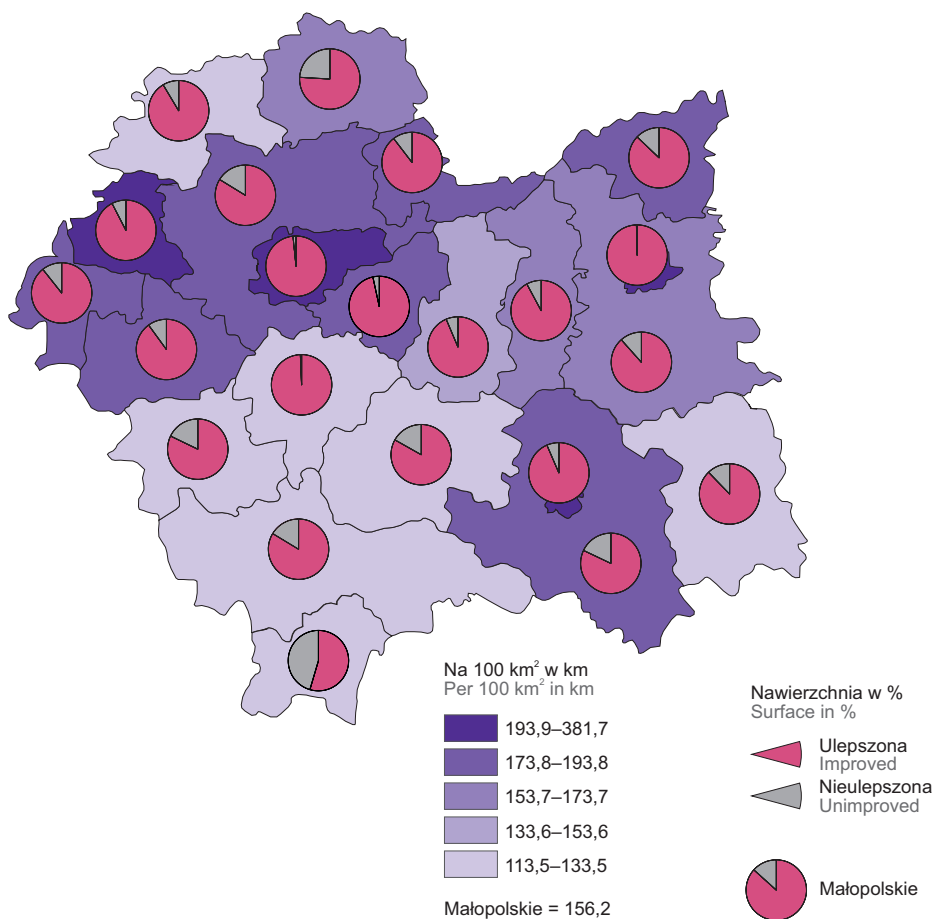
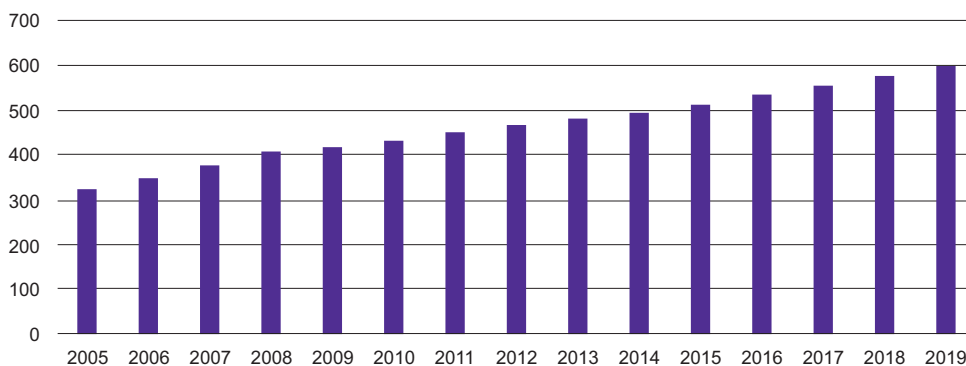
WYKRES 1 (70). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI
CHART 1 (70). HARD SURFACE PUBLIC ROADS

TABL. 2 (119). POJAZDY SAMOCHODOWE^a I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE
Stan w dniu 31 grudnia
REGISTERED ROAD VEHICLES^a AND TRACTORS
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1898517	2268179	2565658	2671787	TOTAL
w tym:					of which:
Samochody osobowe	1438973	1725672	1959487	2040816	Passenger cars
Autobusy	10145	11718	12870	13035	Buses
Samochody ciężarowe ^b	246104	278002	288171	297423	Lorries ^b
Ciągniki samochodowe i rolnicze	128264	150188	163616	169280	Road and agricultural tractors
Motorcycyle	79825	103484	127602	136331	Motorcycles

a Według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji; od 2015 r. łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu danego roku. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi.
a According to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs; since 2015 including vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the given year. b Including vans.

MAPA 1 (35). **DROGI GMINNE I POWIATOWE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2019 R.**MAP 1 (35). **GINNA AND POWIAT ROADS ON HARD SURFACE IN 2019**WYKRES 2 (71). **SAMOCODY OSOBOWE NA 1000 LUDNOŚCI**CHART 2 (71). **PASSENGER CARS PER 1000 POPULATION**

TABL. 3 (120). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 grudnia

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	452	282	174	176	National: number
długość w km	19348	11684	7372	8470	length in km
regionalne: liczba	69	34	15	20	regional: number
długość w km	5500	3023	1198	1703	length in km
podmiejskie: liczba	367	235	153	142	suburban: number
długość w km	8840	7422	4717	4332	length in km
miejskie: liczba	3	9	1	5	urban: number
długość w km	57	89	8	48	length in km
Międzynarodowe: liczba	14	5	–	2	International: number
długość w km	24884	4129	–	1012	length in km

a Przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 prowadzące regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Enterprises employing more than 9 persons, providing regular national and international traffic; excluding urban transport services.

TABL. 4 (121). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					National communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	27092,0	16958,0	12079,0	11619,4	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	33,9	29,6	33,9	36,2	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy pasażerów ^b w tys. osób	125,3	260,5	270,6	957,0	Transport of passengers ^b in thousands
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1202,5	1124,3	1213,8	841,3	Average transport distance per passenger in km

a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9. b Bez przewozów taborem komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

a Data concern enterprises employing more than 9 persons. b Excluding transports by urban road transport fleet (of which by taxis).

TABL. 5 (122). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 grudnia

URBAN TRANSPORT^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sieć komunikacyjna – linie w km	5053	5678	5169	5376	Transport network – lines in km
autobusowe	4712	5375	4866	5073	bus
tramwajowe	341	303	303	303	tram
Tabor:					Fleet of:
autobusy: w sztukach	929	911	957	987	buses: in units
liczba miejsc w tys.	90,1	85,8	91,0	94,1	number of seats in thousands
tramwaje: w sztukach	410	401	395	390	trams: in units
liczba miejsc w tys.	59,9	60,2	60,2	59,7	number of seats in thousands
Przewozy pasażerów ^b (w ciągu roku) w mln	390	397	451	455	Transport of passengers ^b (during the year) in millions

a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9. b Dane szacunkowe.

a Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Estimated data.

TABL. 6 (123). RUCH PASAŻERÓW W PORTACH LOTNICZYCH
PASSENGER TRAFFIC AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010 ^a	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tys. in thousands				
Pasażerowie przybyli ^b z portów:					Passengers arrivals ^b from airports:
krajowych	94,6	170,6	246,8	256,6	domestic
zagranicznych	1319,6	1926,2	3120,2	3934,5	foreign
Pasażerowie odprowadzeni ^c do portów:					Passengers departures ^c to airports:
krajowych	100,0	175,0	252,1	269,0	domestic
zagranicznych	1329,3	1942,0	3147,8	3942,8	foreign

a Dane nie obejmują dzieci w wieku do 2 lat. b, c Pasażerowie, dla których port Międzynarodowy Port Lotniczy im. Jana Pawła II Kraków-Balice jest: b — portem zakończenia podróży rozpoczętej w porcie krajowym lub zagranicznym, c — portem rozpoczęcia podróży kończącej się w porcie krajowym lub zagranicznym.

a Data do not include children below the age of 2. b, c Passengers for whom the airport the John Paul II International Airport Kraków-Balice is: b — the final destination of a journey begun at a domestic or foreign airport, c — the point of departure for a journey terminating at a domestic or foreign airport.

TABL. 7 (124). PRZEŁADUNEK^a ŁADUNKÓW W PORTACH LOTNICZYCH
FREIGHT/MAIL LOADED AND UNLOADED^a AT AIRPORTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w tonach in tonnes				
Ładunki wyładowane z samolotów przybywających z portów:					Freight/mail unloaded from aircraft arriving from airports:
krajowych	828	695	219	80	domestic
zagranicznych	1411	488	962	477	foreign
Ładunki załadowane do samolotów odlatających do portów:					Freight/mail loaded into aircraft departing to airports:
krajowych	834	865	916	25	domestic
zagranicznych	1391	1905	1815	614	foreign

a W handlowych usługach lotniczych (przewozach lotniczych).

a In commercial air service (air transport).

TABL. 8 (125). WYPADKI DROGOWE^a I ICH OFIARY
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a AND THEIR CASUALTIES

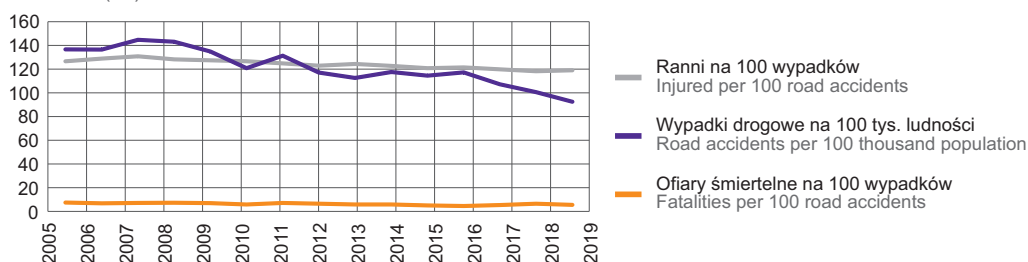
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018 ^b	2019 ^c	SPECIFICATION
Wypadki	4006	3839	3404	3136	Accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^d	21,1	17,1	13,3	11,7	Per 10 thousand registered motor vehicles and tractors ^d
Ofiary wypadków	5284	4817	4226	3892	Road traffic casualties
Śmiertelne	235	198	223	176	Fatalities
na 100 tys. ludności	7,1	5,9	6,6	5,2	per 100 thousand population
Ranni	5049	4619	4003	3716	Injured
na 100 tys. ludności	152,0	137,0	118,0	109,2	per 100 thousand population

a Zarejestrowane przez Policję. b, c Dane z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWIK) według stanu na: b – 25 lutego 2019 r., c – 16 lutego 2020 r. d Pojazdy według stanu w dniu 31 grudnia; w latach 2015–2019 łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

a Registered by the Police. b, c Data from Accident and Collision Register System as of: b – 25 February 2019, c – 16 February 2020. d Vehicles as of 31 December; in 2015–2019 including road vehicles having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. Source: data of the National Police Headquarters.

WYKRES 3 (72) WYPADKI DROGOWE I ICH OFIARY
CHART 3 (72). ROAD TRAFFIC ACCIDENTS AND THEIR CASUALTIES

Dział XVII. Handel i gastronomia Chapter XVII. Trade and catering

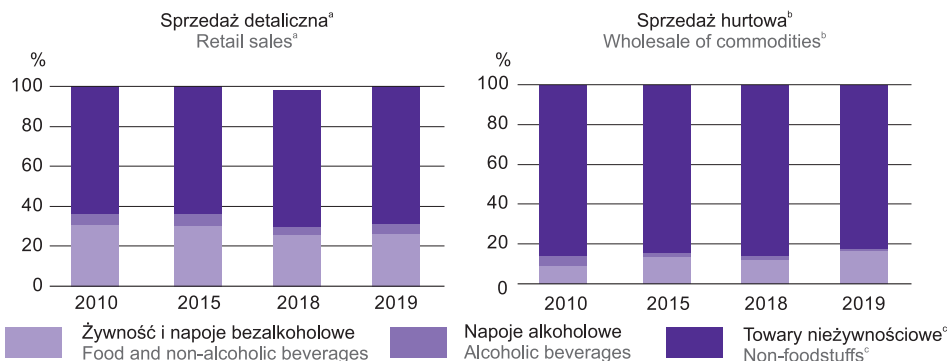
TABL. 1 (126). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
SPRZEDAŻ DETALICZNA RETAIL SALES					
O G Ó Ł E M w mln zł	57262,3	67716,1	79321,6	74041,8	T O T A L in million PLN
W tym w przedsiębiorstwach handlowych ^a :					Of which in trade enterprises ^a :
w milionach złotych	28423,0	32599,9	35676,9	34859,0	in million PLN
w %	49,6	48,1	45,0	47,1	in %
NA 1 MIESZKAŃCA w zł	17191	20090	23360	21746	PER CAPITA in PLN
SPRZEDAŻ HURTOWA ^b WHOLESALE OF COMMODITIES ^b					
O G Ó Ł E M w mln zł	37280,8	47124,3	54739,0	95323,2	T O T A L in million PLN

a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Trade enterprises employing more than 49 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons.

WYKRES 1 (73). **SPRZEDAŻ DETALICZNA I HURTOWA TOWARÓW WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CHART 1 (73). RETAIL SALES AND WHOLESALE OF COMMODITIES BY GROUPS (current prices)

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Dane dotyczą przedsiębiorstw handlowych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. c Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

a Data concern enterprises conducting trade activity (excluding catering establishments) employing more than 9 persons. b Data concern trade enterprises employing more than 9 persons. c Consumer and non-consumer goods.

TABL. 2 (127). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHOPS BY ORGANISATIONAL FORM AND PETROL STATIONS^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Sklepy	30353	32507	29232	29619	Shops
Domy towarowe	7	10	9	9	Department stores
Domy handlowe	13	8	7	8	Trade stores
Supermarkety	294	492	543	540	Supermarkets
Hipermarkety	36	45	46	44	Hypermarkets
Sklepy powszechne	645	770	749	696	Universal stores
Sklepy wyspecjalizowane	2391	3076	3266	3219	Specialised shops
Pozostałe sklepy ^b	26967	28106	24612	25103	Other shops ^b
Stacje paliw	642	663	783	655	Petrol stations

a Dane opracowano według lokalizacji sklepu/stacji paliw. b Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

a Data are compiled by location of shop/petrol stations. b Data concern shops of economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

TABL. 3 (128). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 grudnia)	1480	1934	1844	2087	Number of catering establishments (as of 31 December)
w tym restauracje	515	622	596	745	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	1151379	1871085	2698953	2933845	Sales from catering activity (current prices) in thousand PLN
w tym produkcja gastronomiczna	900430	1511123	2217137	2389009	of which catering production

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

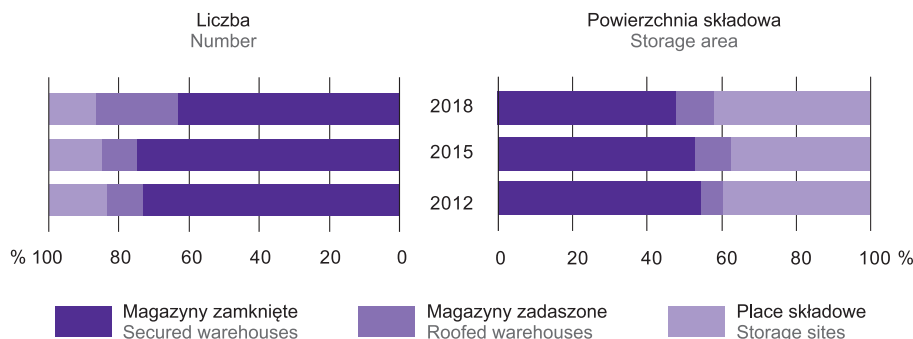
a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 4 (129). **TARGOWISKA**
MARKETPLACES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
Targowiska stałe (stan w dniu 31 grudnia):					Permanent marketplaces (as of 31 December):
liczba	150	155	157	158	number
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	137	145	147	148	permanent small-retail sales outlets
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	1167	1174	1239	1207	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	22063	22959	24469	26497	Annual receipts from marketplace fees in thousand PLN

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares opened seasonally.

WYKRES 2 (74). **MAGAZYNY HANDLOWE^a**
CHART 2 (74). TRADE WAREHOUSES^a

a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność hurtową o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

a Data concern enterprises conducting wholesale activity employing more than 9 persons.

Dział XVIII. Finanse przedsiębiorstw Chapter XVIII. Finances of enterprises

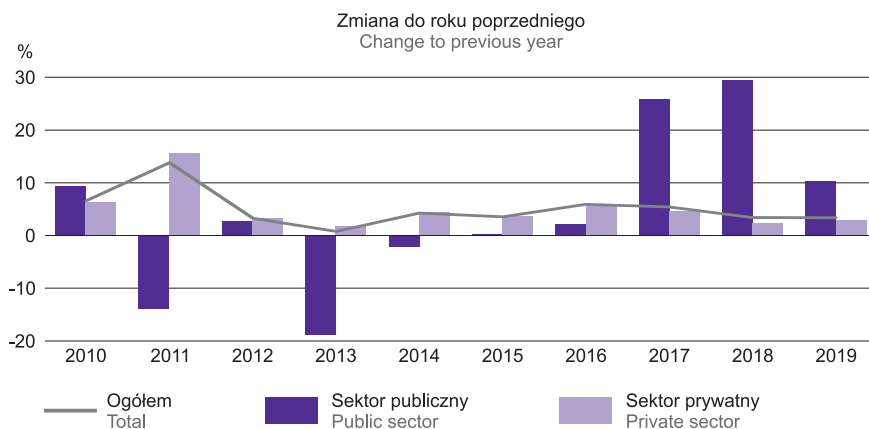
TABL. 1 (130). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
Przychody ogółem	181795,9	231886,8	267261,3	276094,4	Total revenues
w tym:					of which:
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług)	85504,3	113265,6	138731,3	150723,0	Net revenues from sale of products (goods and services)
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	91189,9	111869,4	121963,4	117784,8	Net revenues from sale of goods and materials
Przychody finansowe	2413,5	2658,0	3154,7	3532,9	Financial revenues
Koszty ogółem	172966,5	219910,5	252826,0	260415,5	Total costs
w tym:					of which:
Koszt własny sprzedanych produktów (wytworów i usług)	96057,2	125505,4	153173,7	163885,5	Cost of products sold (goods and services)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	72284,9	88526,0	93871,5	89892,3	Value of goods and materials sold
Koszty finansowe	2619,9	2970,2	3377,9	3577,7	Financial costs
Wynik finansowy brutto^a	8827,9	12063,7	14435,3	15678,9	Gross financial result^a
Zysk brutto	9819,1	14211,5	16516,4	17994,3	Gross profit
Strata brutto	991,2	2147,8	2081,1	2315,4	Gross loss
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto	1410,6^b	1417,4	2139,2	2266,8	Obligatory encumbrances on gross financial result
W tym podatek dochodowy	1410,6	1417,4	2136,5	2266,8	Of which income tax
Wynik finansowy netto	7417,3	10646,3	12296	13412,1	Net financial result
Zysk netto	8412,4	12686,1	14361,1	15737,0	Net profit
Strata netto	995,1	2039,8	2065	2324,9	Net loss

a W latach 2010 i 2015 skorygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych (odpowiednio: -1,5 mln zł i +87,4 mln zł); od 2016 r. zdarzenia nadzwyczajne zaliczane są do pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych. b Obejmują tylko podatek dochodowy.

a In 2010 and 2015 corrected by result on extraordinary events (respectively: minus PLN 1.5 millions and plus PLN 87.4 millions); since 2016 extraordinary events are classified as other operating revenues/costs. b Include only income tax.

WYKRES 1 (75). **PRZYCHODY OGÓŁEM PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
CHART 1 (75). **TOTAL REVENUES OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS**

TABL. 2 (131). PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKCJI
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SECTIONS

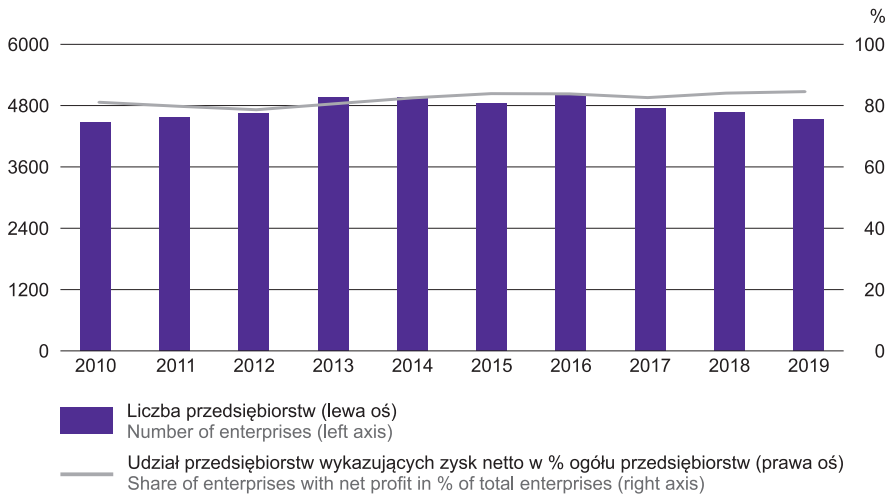
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody ogółem Total revenues	Koszty ogółem Total costs	Wynik finansowy brutto ^a Gross finan- cial result ^a	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbran- ces on gross financial result	Wynik finansowy netto Net financial result
		w mln zł in million PLN				
OGÓŁEM	2010	181795,9	172966,5	8827,9	1410,6 ^b	7417,3
TOTAL	2015	231886,8	219910,5	12063,7	1417,4	10646,3
	2018	267261,3	252826,0	14435,3	2139,2	12296,0
	2019	276094,4	260415,5	15678,9	2266,8	13412,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		605,4	573,0	32,3	1,7	30,6
Przemysł Industry		115981,7	107924,0	8057,7	1089,5	6968,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		1043,8	891,2	152,6	25,3	127,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		89156,0	83668,2	5487,8	709,1	4778,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		21728,5	19648,0	2080,5	297,6	1782,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities		4053,4	3716,6	336,8	57,5	279,3
Budownictwo Construction		15675,7	14499,9	1175,8	128,2	1047,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		103498,7	100127,5	3371,1	575,7	2795,5
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		7884,1	7481,8	402,3	57,7	344,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		1917,8	1737,4	180,4	16,6	163,8
Informacja i komunikacja Information and communication		9954,7	8945,5	1009,2	182,5	826,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1874,7	2144,7	-270,0	21,0	-291,0
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		1814,5	1669,7	144,8	18,4	126,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		8601,0	7551,2	1049,8	89,7	960,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		3943,2	3702,8	240,4	30,3	210,1
Edukacja Education		183,8	179,5	4,4	0,8	3,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		3086,1	2940,6	145,5	38,7	106,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		774,8	651,1	123,7	13,6	110,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities		298,2	286,9	11,3	2,3	9,1

a, b Notki patrz na str. 135.

a, b See footnotes on page 135.

WYKRES 2 (76). UDZIAŁ LICZBY PRZEDSIĘBIORSTW WYKAZUJĄCYCH ZYSK NETTO
W OGÓLNEJ LICZBIE PRZEDSIĘBIORSTW

CHART 2 (76). SHARE OF NUMBER OF ENTERPRISES SHOWING NET PROFIT IN THE TOTAL
NUMBER OF ENTERPRISES

TABL. 3 (132). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

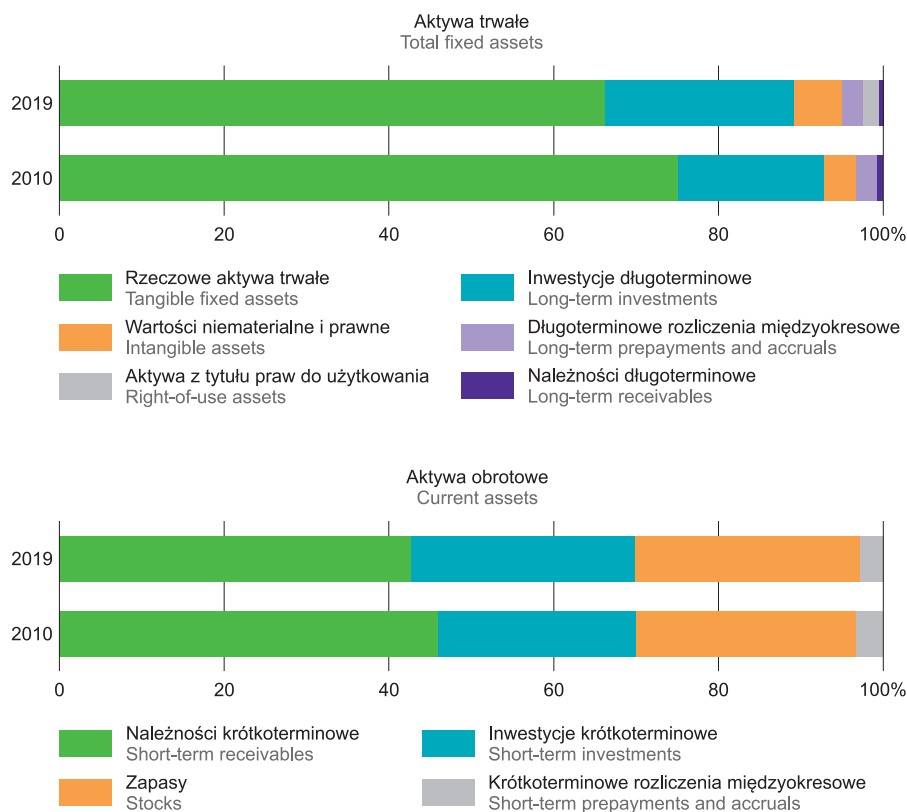
WYSZCZEGÓLNIENIE		Wskaźnik – w % – rentowności obrotu Turnover – in % – profitability rate		SPECIFICATION
		brutto gross	netto net	
OGÓŁEM	2010	4,9	4,1	TOTAL
	2015	5,2	4,6	
	2018	5,4	4,6	
	2019	5,7	4,9	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		5,3	5,1	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		6,9	6,0	Industry
górnictwo i wydobywanie		14,6	12,2	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe		6,2	5,4	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		9,6	8,2	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		8,3	6,9	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo		7,5	6,7	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3,3	2,7	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		5,1	4,4	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		9,4	8,5	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		10,1	8,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		-14,4	-15,5	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		8,0	7,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		12,2	11,2	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		6,1	5,3	Administrative and support service activities
Edukacja		2,4	1,9	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		4,7	3,5	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		16,0	14,2	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		3,8	3,0	Other service activities

TABL. 4 (133). AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW

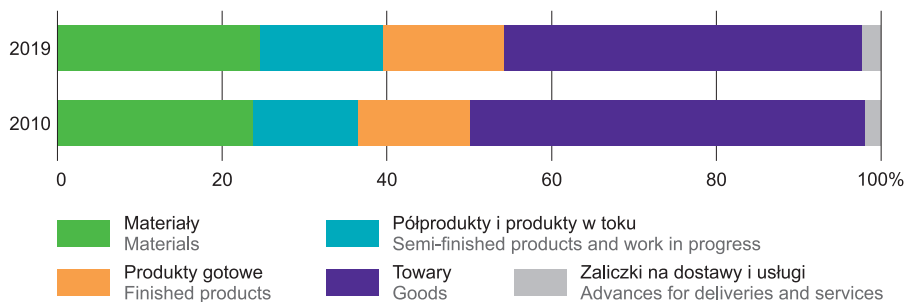
Stan w dniu 31 grudnia
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Stocks	Należności krótkoterminowe Short-term receivables		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term prepayments and accruals
				razem total	w tym z tytułu dostaw i usług of which from deliveries and services		
OGÓŁEM TOTAL	2010	54869,8	14688,1	25235,7	21348,4	13251,1	1694,9
	2015	68499,7	18695,9	30519,2	25917,8	17417,7	1867,0
	2018	86145,0	24021,9	36866,5	31591,9	23204,3	2052,5
	2019	88201,5	24074,1	37668,3	31906,0	24105,4	2353,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		290,0	94,2	72,3	35,4	120,5	3,0
Przemysł Industry		37367,1	10959,9	18239,2	15676,9	7675,1	492,8
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		458,2	59,5	211,0	173,2	178,5	9,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		31027,7	10646,9	13761,2	11888,3	6231,5	388,1
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		4657,1	151,5	3755,1	3227,3	693,8	56,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1224,2	102,1	512,0	388,1	571,3	38,8
Budownictwo Construction		9134,9	2174,9	3759,6	3012,2	2540,8	659,6
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		26447,0	10038,8	8534,1	7409,3	7561,2	312,9
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2331,1	103,2	1353,8	1138,0	820,2	53,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		554,2	35,5	153,7	94,8	345,6	19,4
Informacja i komunikacja Information and communication		3803,2	255,1	2249,9	1994,2	973,4	324,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		749,4	10,4	350,6	243,6	371,0	17,5
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1199,7	111,8	177,1	106,9	759,3	151,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		3775,5	155,8	1512,1	1189,2	1873,2	234,4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		1343,3	55,1	741,5	617,0	518,7	27,9
Edukacja Education		38,4	4,9	14,5	13,0	16,2	2,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		773,2	47,0	375,8	319,3	327,7	22,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		287,9	11,7	76,5	18,0	175,0	24,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities		106,7	15,8	57,5	38,3	27,4	6,0

WYKRES 3 (77). **AKTYWA TRWAŁE I OBROTOWE**
 CHART 3 (77). TOTAL FIXED AND CURRENT ASSETS

WYKRES 4 (78). **ZAPASY**
 CHART 4 (78). STOCKS

TABL. 5 (134). **KAPITAŁY (fundusze) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW^a**

Stan w dniu 31 grudnia

SHARE EQUITY (funds) OF ENTERPRISES^a

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which			
			kapitał (fundusz) podstawowy share capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzielony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
OGÓŁEM	2010	66864,8	31311,3	23716,4	-1255,5	7383,0
TOTAL	2015	97431,4	34493,8	42578,3	-2897,7	10634,2
	2018	109556,2	40935,9	50864,7	-6228,4	12293,2
	2019	126085,5	50866,5	53879,6	-3463,5	13211,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		603,8	374,0	147,1	-1,2	30,6
Przemysł Industry		78822,4	28481,4	34348,5	-117,4	6952,2
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		705,7	225,5	389,2	-95,6	127,2
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		44182,1	12239,1	18781,0	172,0	4762,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		27154,3	12224,0	12896,0	-145,3	1782,9
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remediation activities		6780,4	3792,7	2282,2	-48,5	279,3
Budownictwo Construction		6379,6	1585,2	3245,6	167,2	1047,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		19061,6	12083,9	6944,4	-2451,7	2800,1
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		3229,3	1096,2	1735,0	-37,0	338,2
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		1147,6	700,6	209,3	-99,9	160,3
Informacja i komunikacja Information and communication		3376,6	838,7	1992,6	-192,5	583,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		619,9	655,7	457,7	-331,2	-289,0
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		3749,4	2214,5	1020,5	64,3	126,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		5985,2	1580,9	2480,1	245,2	954,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		1093,4	239,4	698,4	-117,8	218,4
Edukacja Education		15,9	7,6	17,1	-12,3	3,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1298,7	735,9	279,4	-378,8	165,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		504,9	239,6	208,1	-196,8	110,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities		197,2	32,9	95,5	-3,6	9,1

a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Finanse przedsiębiorstw”, ust. 10 na str. 193.

a See general notes to the chapter “Finances of enterprises”, item 10 on page 193.

TABL. 6 (135). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 grudnia
LIABILITIES OF ENTERPRISES
As of 31 December

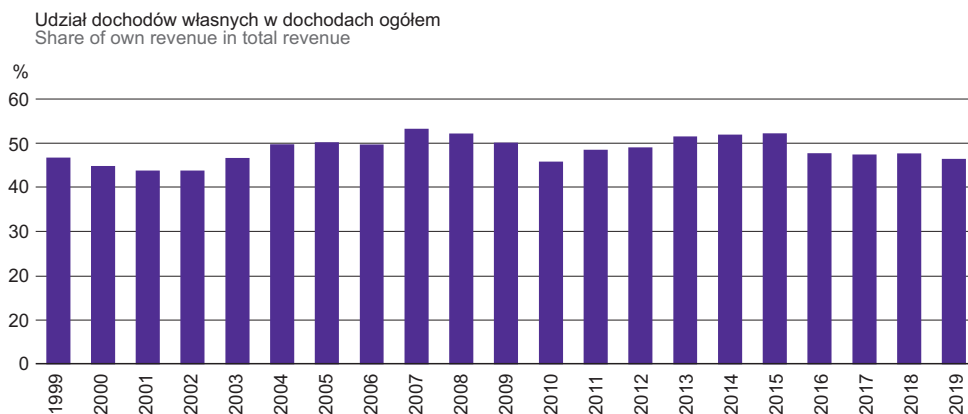
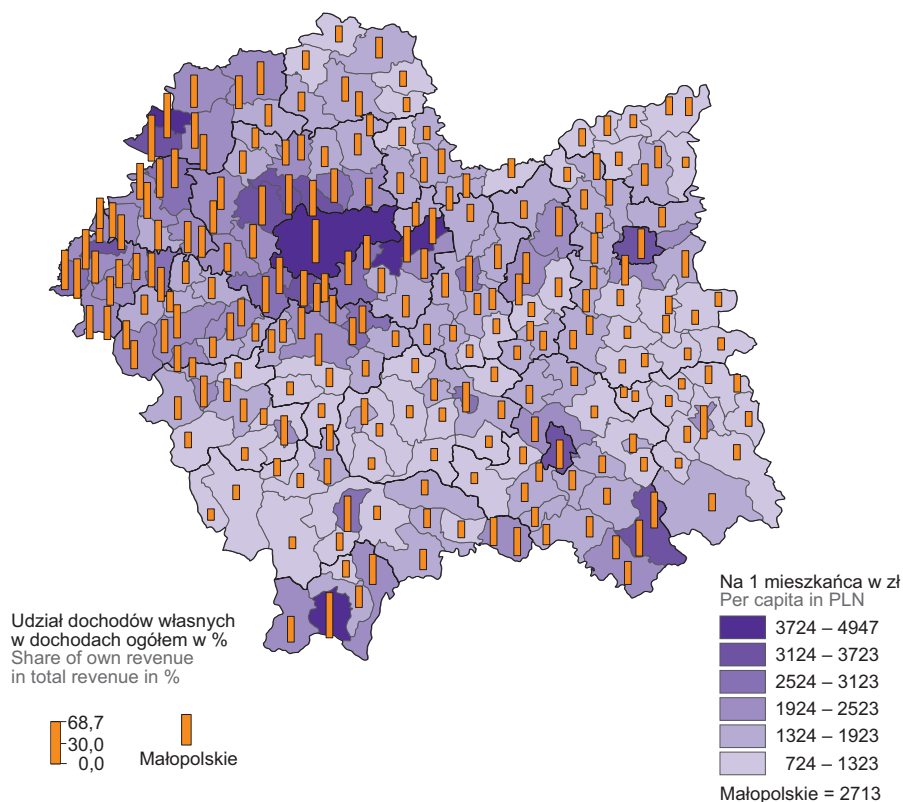
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
			razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym	of which
						kredyty i pożyczki credits and loans	z tytułu dostaw i usług from deli- veries and services
		w mln zł in million PLN					
OGÓŁEM TOTAL	2010	48683,9	10619,3	6130,7	38064,6	5924,1	20399,3
	2015	72200,9	25204,0	16380,9	46996,9	11271,4	23715,3
	2018	87036,7	28113,7	17755,3	58923,0	13600,8	28663,1
	2019	93798,4	32564,1	22686,6	61234,3	12921,6	28547,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		123,5	15,9	15,6	107,7	16,4	38,5
Przemysł Industry		48063,8	19803,4	13451,1	28260,4	5772,9	12379,5
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		443,5	63,4	51,2	380,1	21,2	117,6
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		34688,9	12842,0	8519,8	21846,9	5487,1	10011,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektrycz- ną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ electricity, gas, steam and air conditioning supply		11196,5	5973,5	4182,8	5223,0	104,4	1946,5
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpa- dami; rekultywacja ^Δ water supply; sewerage, waste management and remediation activities		1734,8	924,4	697,3	810,4	160,2	303,9
Budownictwo Construction		6300,1	1395,4	832,4	4904,7	777,7	2402,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ		23010,1	2855,8	1567,1	20154,3	5083,7	10458,6
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		2415,7	875,0	388,3	1540,6	216,0	793,3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ		1149,8	808,1	769,7	341,8	87,4	146,3
Informacja i komunikacja Information and communication		1957,1	437,1	384,2	1520,0	202,1	738,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		1257,2	733,8	679,4	523,4	114,5	198,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities		1395,2	658,4	550,9	736,8	82,7	233,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		5233,9	3603,0	2919,4	1630,9	288,0	573,7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities		836,6	172,0	122,4	664,5	98,8	217,3
Edukacja Education		33,5	3,6	3,5	29,9	15,3	6,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		1065,7	526,4	468,7	539,3	77,8	243,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		721,2	550,8	501,6	170,4	56,4	71,1
Pozostała działalność usługowa Other service activities		235,1	125,5	32,4	109,6	31,9	46,4

Dział XIX. Finanse publiczne
Chapter XIX. Public finance

TABL. 1 (136). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS

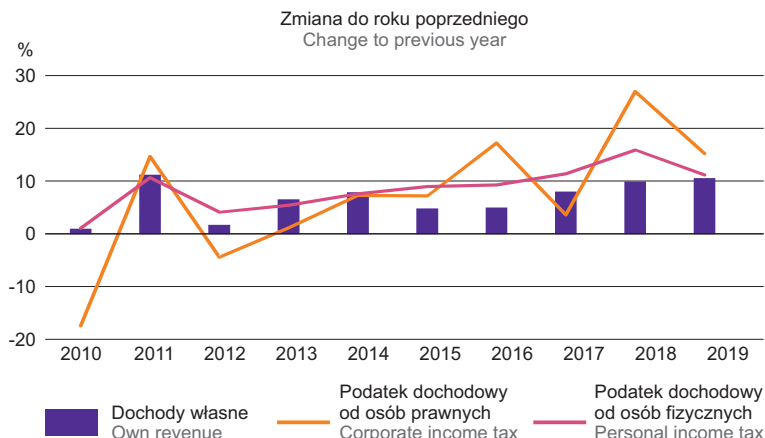
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2010	13833128,2	6601628,3	4235362,8	1918941,6	1077195,5
TOTAL	2015	16267587,5	7956757,5	5183926,3	1989864,6	1137039,1
	2018	21275224,7	11073736,1	6622643,3	2212306,0	1366539,4
	2019	23802206,4	12532691,0	7352515,6	2499484,7	1417515,1
Dochody własne		11061423,4	4776709,4	4460260,5	1020626,4	803827,1
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatku dochodowym		5721022,4	2188670,1	2245105,0	583783,4	703463,9
Share in income tax						
od osób prawnych		848128,6	89503,0	192562,4	18750,4	547312,8
corporate income tax						
od osób fizycznych		4872893,9	2099167,1	2052542,6	565033,0	156151,2
personal income tax						
Podatek od nieruchomości		1675286,5	989668,4	685618,1	.	.
Tax on real estate						
Podatek rolny		86138,2	82920,7	3217,5	.	.
Agricultural tax						
Podatek od środków transportowych		92947,6	59280,0	33667,7	.	.
Tax on means of transport						
Podatek od czynności cywilnoprawnych		244235,6	109055,0	135180,6	.	.
Tax on civil law transactions						
Oплата skarbową		41240,9	15605,3	25635,7	.	.
Stamp duty						
Dochody z majątku		493426,8	239405,3	215041,9	12627,5	26352,0
Revenue from property						
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów		280767,7	140637,2	122644,9	11048,1	6437,4
of which income from renting and tenancy as well as agree-						
ments with a similar character						
Wpływy z usług		756318,6	216529,7	375435,6	148016,5	16336,8
Services revenue						
Dotacje		7074464,3	4560102,4	1537734,3	509643,5	466984,1
Grants						
Dotacje celowe		5660328,4	3918025,9	1272633,4	392789,4	76879,7
Targeted grants						
z budżetu państwa		5364344,7	3749577,2	1227055,9	326552,3	61159,3
from the state budget						
na zadania:						
for tasks:						
z zakresu administracji rządowej		4738998,9	3373241,6	1088649,4	217542,2	59565,7
for government administration tasks						
własne		615782,9	371493,7	135899,6	106893,6	1496,1
for own tasks						
realizowane na podstawie porozumień z organami admini-		9562,9	4841,9	2506,9	2116,5	97,6
stracji rządowej						
realised on the basis of agreements with government admini-						
stration bodies						
na zadania realizowane na podstawie porozumień między		161607,6	100238,2	43400,4	13734,0	4235,0
jednostkami samorządu terytorialnego						
for tasks realised on the basis of agreements between local						
government units						
otrzymane z państwowych funduszy celowych		52736,4	46350,9	520,3	5865,2	.
received from state appropriated funds						
z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami		81639,7	21859,7	1656,7	46638,0	11485,3
samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań						
for financial assistance between local government units for						
additional financing of own tasks						
Dotacje z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 ^b		1414135,8	642076,5	265100,9	116854,1	390104,4
Grants from paragraphs 200 and 620; 205 and 625 ^b						
Subwencja ogólna z budżetu państwa		5666318,7	3195879,2	1354520,8	969214,8	146703,9
General subvention from the state budget						
W tym część oświatowa		4372078,4	2266477,1	1291422,9	758313,3	55865,1
Of which educational part						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Klasyfikacji dochodów i wydatków budżetowych.
a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. b Of the classification of budget revenue and expenditure.

MAPA 1 (36). DOCHODY WŁASNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.MAP 1 (36). OWN REVENUE OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019

^a Łącznie z dochodami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

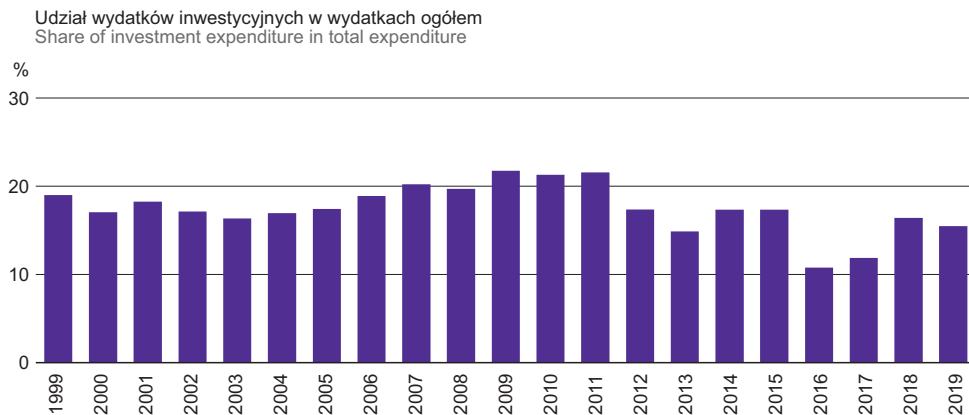
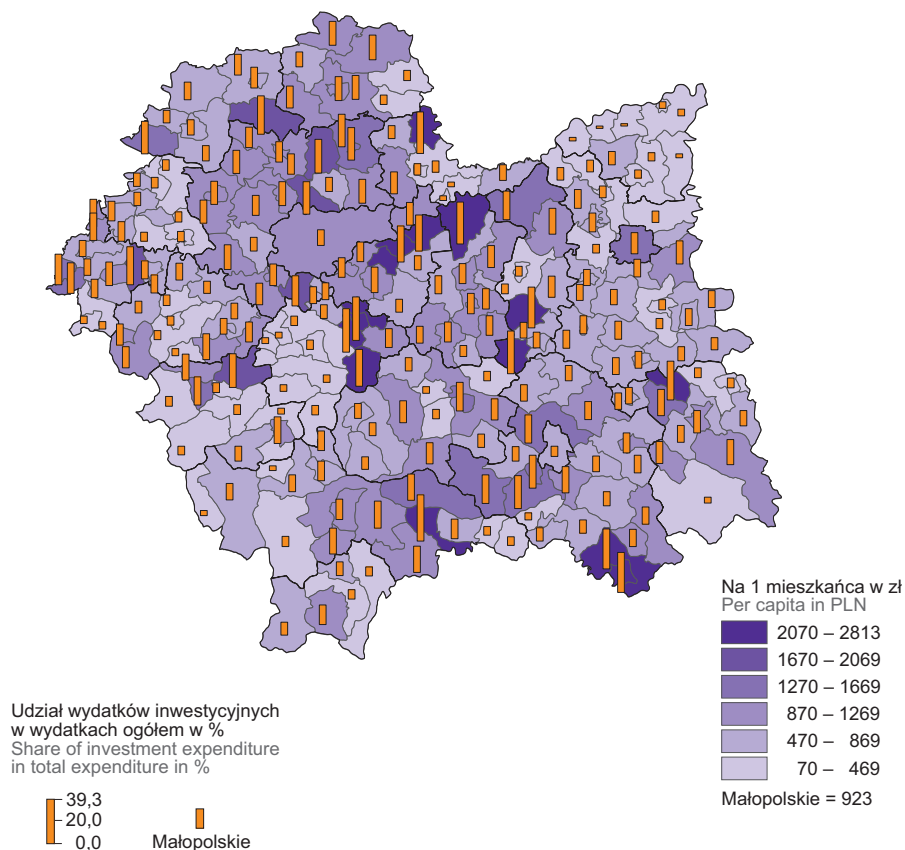
a Including revenue of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 1 (79). WYBRANE RODZAJE DOCHODÓW WŁASNYCH JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
CHART 1 (79). SELECTED TYPES OF OWN REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS

TABL. 2 (137). WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
		w tys. zł		in thousand PLN		
OGÓŁEM	2010	14678735,9	7149017,5	4295840,1	2035080,0	1198798,3
TOTAL	2015	16300755,2	7908371,5	5283534,4	2001029,4	1107819,9
	2018	22049861,5	11511429,9	6973143,6	2252300,7	1312987,2
	2019	24071564,4	12642598,5	7700597,6	2394602,1	1333766,3
Wydatki bieżące Current expenditure		19984115,8	10522313,1	6577047,6	1956037,3	928717,8
w tym: of which:						
Dotacje Grants		2328465,2	783128,3	893654,7	196369,5	455312,7
w tym dla samorządowych zakładów budżetowych of which for local government budgetary establishments		21869,4	17994,8	2938,8	935,8	—
Świadczenia na rzecz osób fizycznych Benefits for natural persons		4623583,6	3481892,8	1038355,4	70983,3	32352,2
Wydatki bieżące jednostek budżetowych Current expenditure of budgetary units		12721528,0	6157400,5	4465136,5	1669191,4	429799,5
w tym: of which:						
wynagrodzenia wages and salaries		6485884,3	3237023,9	2014033,6	1015467,9	219359,0
pochodne od wynagrodzeń ^b wages and salaries related expenditure ^b		1192950,1	627776,2	354163,4	170866,0	40144,6
zakup materiałów i usług purchase of materials and services		4437724,6	1973657,9	1935660,0	380696,1	147710,7
Obsługa długu publicznego Public debt servicing		187859,5	86138,6	82481,3	14522,8	4716,8
Wydatki majątkowe Property expenditure		4087448,7	2120285,5	1123550,0	438564,8	405048,4
W tym inwestycyjne ^c Of which investment expenditure ^c		4053823,8	2087500,6	1123550,0	437724,8	405048,4

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Obejmują składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz składkę na Fundusz Emerytur Pomostowych. ^c Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Include contributions to compulsory social security and the Labour Fund as well as contribution to the Bridging Pension Fund. ^c Including grants for financing investment tasks of local government budgetary establishments.

MAPA 2 (37). WYDATKI INWESTYCYJNE BUDŻETÓW GMIN^a W 2019 R.MAP 2 (37). INVESTMENT EXPENDITURES OF GMINAS^a BUDGETS IN 2019

^a Łącznie z wydatkami gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (138). **STRUKTURA WYDATKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2019 R.**
STRUCTURE OF EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS BY DIVISION IN 2019

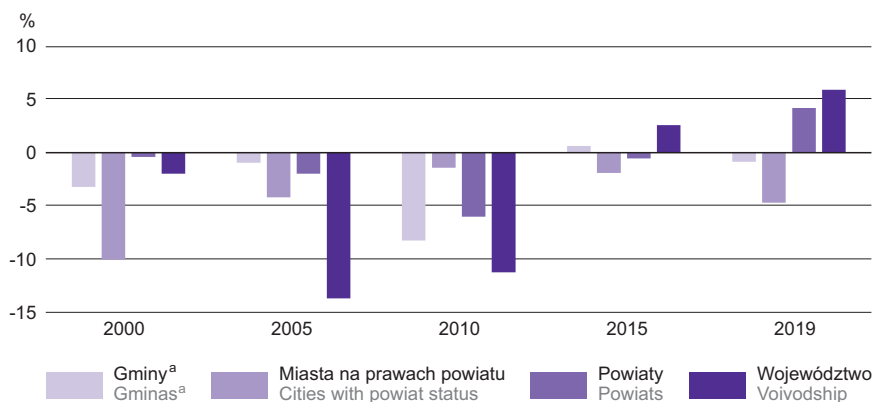
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Województwo Voivodship
	w odsetkach in percent				
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo Agriculture and hunting	1,4	2,2	0,0	0,4	3,1
Transport i łączność Transport and communication	12,9	7,2	16,3	17,1	39,0
Gospodarka mieszkaniowa Dwelling economy	2,5	2,5	3,2	1,2	0,1
Działalność usługowa Service activities	0,5	0,3	0,4	2,4	0,2
Administracja publiczna Public administration	7,6	7,3	6,2	11,8	10,9
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa Public safety and fire care	1,7	1,0	2,2	4,6	1,0
Oświata i wychowanie Education	27,9	30,6	26,0	31,5	5,7
Ochrona zdrowia Health care	1,2	0,4	1,3	2,6	5,3
Pomoc społeczna Social assistance	5,2	4,1	5,8	10,4	1,4
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej Other tasks in sphere of social policy	1,4	0,3	1,1	3,4	9,0
Edukacyjna opieka wychowawcza Educational care	2,5	0,9	3,8	7,2	1,1
Rodzina Family	18,7	26,3	13,9	3,9	0,2
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Municipal economy and environmental protection	8,2	9,3	9,7	0,5	2,5
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Culture and national heritage	3,8	2,9	4,3	1,0	13,9
Kultura fizyczna Physical education	2,3	2,3	3,0	0,5	1,6

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

WYKRES 2 (80). **RELACJA WYNIKÓW BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO DO DOCHODÓW OGÓŁEM**

CHART 2 (80). **RELATION OF RESULTS OF LOCAL GOVERNMENT UNITS BUDGETS TO TOTAL REVENUE**

a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Dział XX. Inwestycje. Środki trwałe Chapter XX. Investments. Fixed assets

Inwestycje Investments

TABL. 1 (139). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

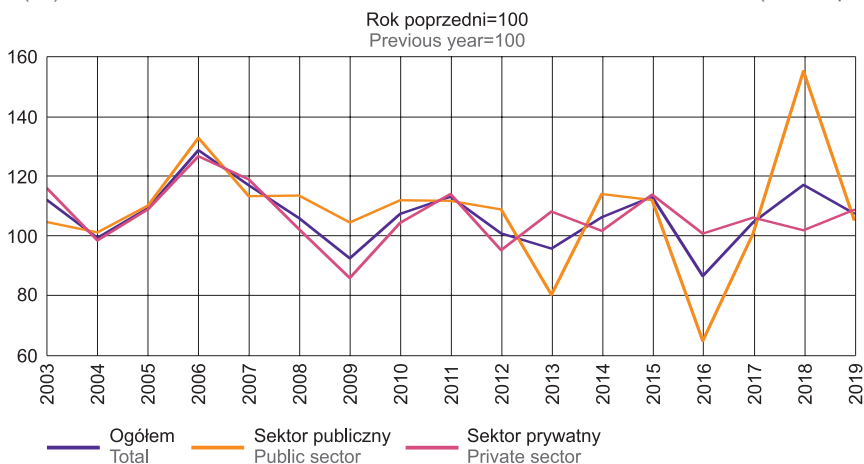
WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	16024,2	21158,3	22504,0	24222,3	TOTAL
sektor publiczny	6672,4	8365,6	8516,4	8989,9	public sector
sektor prywatny	9351,8	12792,7	13987,5	15232,4	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	196,5	251,3	257,9	249,2	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	3658,3	6931,6	7393,9	7554,2	Industry
górnictwo i wydobywanie	205,4	239,2	203,8	256,5	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	2020,4	4107,9	4667,0	4840,5	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	693,7	1394,5	1809,9	1517,1	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	738,8	1190,0	713,2	940,0	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1181,8	599,8	603,5	769,9	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	1372,1	1522,1	1523,6	1732,4	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa ^b	2674,5	4104,8	4203,1	4458,4	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	218,8	306,5	270,6	357,4	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	174,6	410,1	468,4	462,3	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	423,7	237,2	80,3	243,4	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	2438,2	3505,1	3347,9	3532,0	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	377,4	874,4	613,4	572,8	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	185,4	158,6	154,3	252,5	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	602,7	455,2	493,3	646,7	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	855,5	807,5	1062,2	1045,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	550,9	515,6	676,9	984,7	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	928,0	413,0	1044,7	1270,5	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	185,8	65,4	310,0	90,9	Other service activities

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie z nakładami inwestycyjnymi na drogi publiczne, ulice i place.

a According to investment location. b Including investment outlays on public roads, streets and squares.

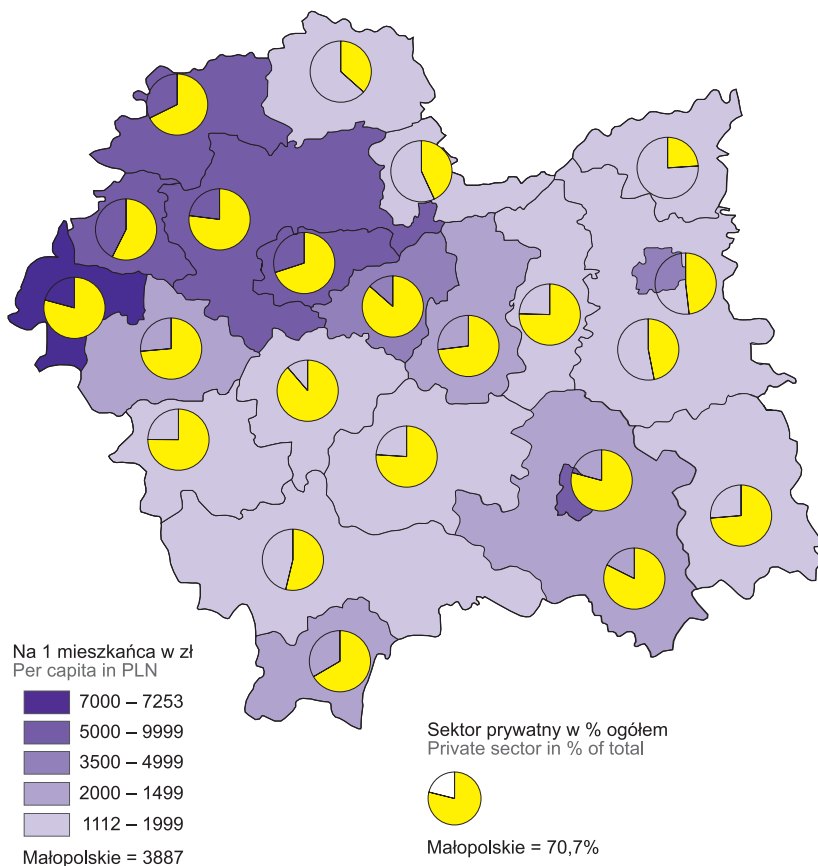
WYKRES 1 (81). **DYNAMIKA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

CHART 1 (81). **INDICES OF INVESTMENT OUTLAYS^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)**

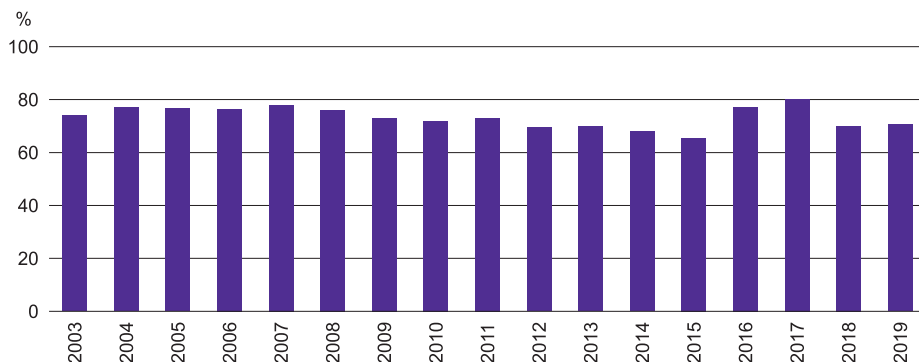

a Według lokalizacji inwestycji.

a According to investment location.

MAPA 1 (38). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a W 2019 R. (ceny bieżące)MAP 1 (38). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a IN 2019 (current prices)

Udział sektora prywatnego w nakładach inwestycyjnych ogółem
Share of the private sector in total investment outlays

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 2 (140). **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

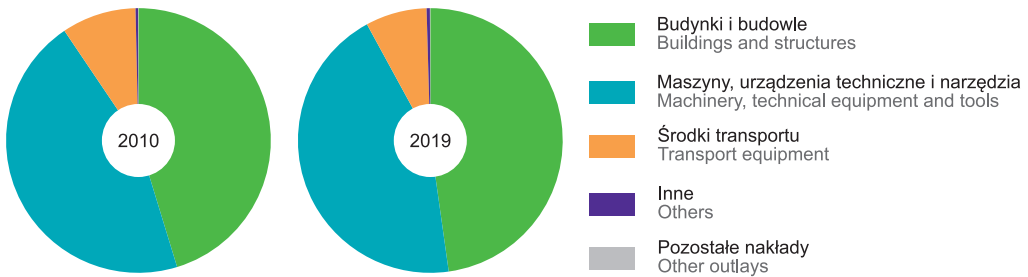
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment
			w mln zł in million PLN		
OGÓŁEM	2010	6598,6	2990,3	2985,5	600,0
TOTAL	2015	11537,9	4912,3	5440,6	1151,7
	2018	11286,1	4608,1	5374,5	1257,7
	2019	14179,3	6777,6	6274,7	1063,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing		49,3	33,9	10,6	4,7
Przemysł Industry		9994,6	4861,9	4668,1	414,1
górnictwo i wydobywanie mining and quarrying		63,3	10,7	38,5	13,8
przetwórstwo przemysłowe manufacturing		4906,9	1268,0	3316,9	305,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a electricity, gas, steam and air conditioning supply		4440,4	3194,7	1171,5	43,2
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a water supply; sewerage, waste management and remedia- tion activities		584,0	388,6	141,1	51,8
Budownictwo Construction		326,8	110,3	115,6	99,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a Trade; repair of motor vehicles ^a		1269,8	607,0	442,4	217,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		415,2	83,6	88,1	241,4
Zakwaterowanie i gastronomia ^a Accommodation and catering ^a		139,7	91,3	43,7	4,7
Informacja i komunikacja Information and communication		195,4	50,4	128,2	14,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities		56,3	20,6	32,8	2,9
Obsługa rynku nieruchomości ^a Real estate activities		100,7	84,4	9,9	5,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna Professional, scientific and technical activities		259,2	120,7	125,7	12,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^a Administrative and support service activities		65,1	22,0	31,0	12,2
Edukacja Education		17,2	8,8	7,3	1,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities		693,4	321,0	347,8	22,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation		523,2	312,7	202,0	7,7
Pozostała działalność usługowa Other service activities		73,3	49,1	21,7	2,4

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

WYKRES 2 (82). NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG RODZAJÓW (ceny bieżące)

CHART 2 (82). INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY TYPE (current prices)

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investor seat.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 3 (141). WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 grudnia

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN			
OGÓŁEM	184326,1	258678,7	299889,9	318941,3	TOTAL
sektor publiczny	68203,0	98963,4	119185,4	124327,1	public sector
sektor prywatny	116123,1	159715,3	180704,4	194614,2	private sector
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	6799,9	7485,8	8077,5	8342,3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	52731,7	72967,4	84083,1	93543,9	Industry
górnictwo i wydobywanie	2187,9	1986,8	2663,3	2771,4	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	30839,6	43806,2	49865,9	57310,3	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a	11144,4	13668,0	15830,9	16993,7	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^a	8559,8	13506,4	15722,9	16468,6	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	7035,6	6031,3	6718,5	7102,5	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a	17212,2	21757,6	23837,7	22665,4	Trade; repair of motor vehicles ^a
Transport i gospodarka magazynowa ^b	22444,6	36936,9	44210,3	45619,7	Transportation and storage ^b
Zakwaterowanie i gastronomia ^a	3410,8	4619,9	4955,8	5274,4	Accommodation and catering ^a
Informacja i komunikacja	4791,1	5426,5	6800,8	6658,1	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2318,3	1574,1	1708,2	1813,8	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^a	40148,9	53981,4	62356,1	65376,6	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2860,7	5004,7	5155,0	5636,6	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^a	972,6	1413,3	2134,4	2314,8	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	6548,4	13664,3	15698,6	16753,1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	8555,2	12902,3	15049,8	16754,1	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4503,0	7278,7	8820,3	10158,0	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3178,4	6292,5	8858,1	9583,6	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	814,6	1342,1	1425,8	1344,4	Other service activities

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD 2007 dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności. ^b Łącznie z wartością dróg publicznych, ulic i placów.

^a The division of fixed assets by NACE Rev. 2 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit. ^b Including value of public roads, streets and squares.

Dział XXI. Rachunki regionalne Chapter XXI. Regional accounts

TABL. 1 (142). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

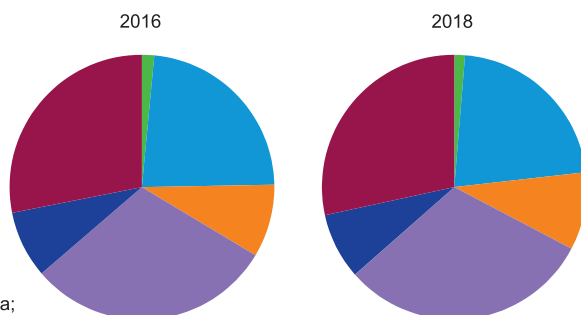
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2016	2017	2018	2016	2017	2018
	w mln zł	in million PLN		w odsetkach	in percent	
OGÓŁEM TOTAL	148446	160254	172708	.	.	.
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	131144	140739	151211	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:						
przedsiębiorstw niefinansowych non-financial corporations	66899	72515	78865	51,0	51,5	52,2
instytucji rządowych i samorządowych general government	20673	21795	23289	15,8	15,5	15,4
gospodarstw domowych households	38738	41087	42993	29,5	29,2	28,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo Agriculture, forestry and fishing	1930	2198	1963	1,5	1,6	1,3
Przemysł Industry	30392	31595	33058	23,2	22,4	21,9
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	25351	26379	27906	19,3	18,7	18,5
Budownictwo Construction	11736	12428	14354	8,9	8,8	9,5
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommodation and catering ^Δ ; information and communication	39491	42676	46614	30,1	30,3	30,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ Financial and insurance activities; real estate activities	10718	11273	12274	8,2	8,0	8,1
Pozostałe usługi Other services	36877	40568	42949	28,1	28,8	28,4
NA 1 MIESZKAŃCA^a PER CAPITA^a	43967	47326	50861	.	.	.

a W złotych.

a In PLN.

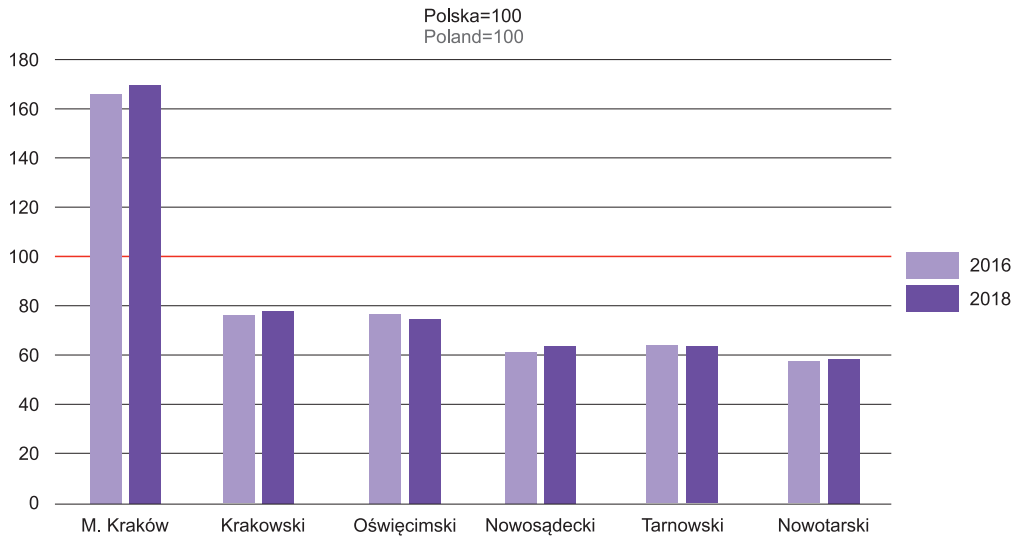
WYKRES 1 (83). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI**
(ceny bieżące)

CHART 1 (83). GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY (current prices)

WYKRES 2 (84). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

CHART 2 (84). **GROSS DOMESTIC PRODUCT PER CAPITA IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

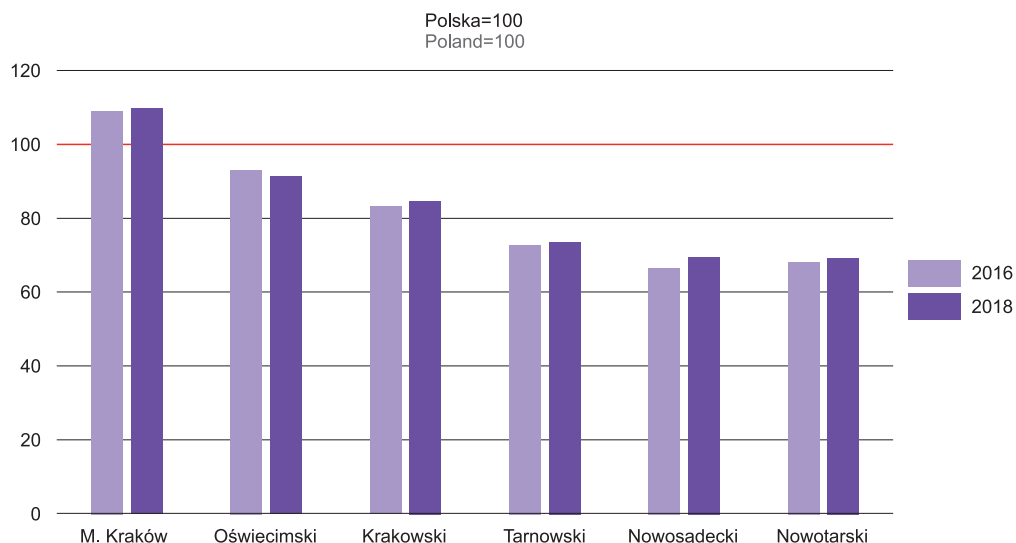

TABL. 2 (143). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO (ceny bieżące)**
GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSONS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w zł in PLN			
O G Ó Ł E M	100866	105169	110482	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8407	9579	8553	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	135726	136646	140286	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	129244	129347	133562	of which manufacturing
Budownictwo	124875	129161	142375	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^a ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^a ; informacja i komunikacja	119144	123309	131048	Trade; repair of motor vehicles ^a ; transportation and storage; accommodation and catering ^a ; information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;obsługa rynku nieruchomości ^a	242118	249177	267703	Financial and insurance activities; real estate activities
Pozostałe usługi	97822	104038	107067	Other services

WYKRES 3 (85). **WARTOŚĆ DODANA BRUTTO NA 1 PRACUJĄCEGO W PODREGIONACH WOJEWÓDZTWA (ceny bieżące)**

CHART 3 (85). **GROSS VALUE ADDED PER EMPLOYED PERSON IN SUBREGIONS OF THE VOIVODSHIP (current prices)**

TABL. 3 (144). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
	w mln zł	in million PLN		
Produkcja globalna	288178	312816	339947	Gross output
Zużycie pośrednie	157034	172077	188736	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	131144	140739	151211	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	59951	65572	71766	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	70300	74278	78172	Gross operating surplus

TABL. 4 (145). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	2018	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych	98216	104960	113320	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	29090	30997	33372	per capita in PLN
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych	93522	99017	104973	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	27699	29242	30914	per capita in PLN

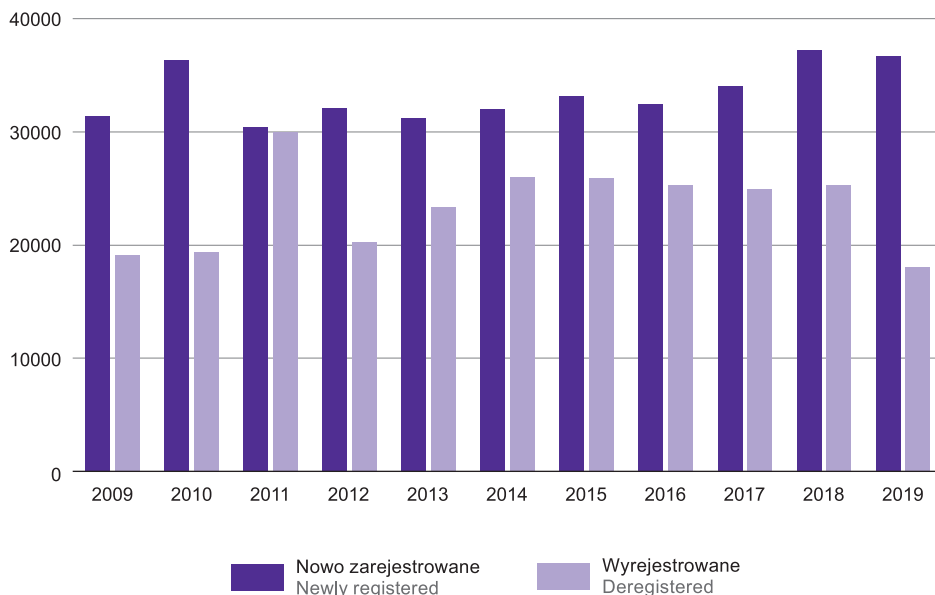
Dział XXII. Podmioty gospodarki narodowej Chapter XXII. Entities of the national economy

TABL. 1 (146). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGION**
Stan w dniu 31 grudnia
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGION REGISTER
As of 31 December

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2018	2019	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	331363	363883	391539	409849	T O T A L
sektor publiczny	8020	7862	6967	6972	public sector
sektor prywatny	323343	352956	380243	398086	private sector
w tym:					of which:
Przedsiębiorstwa państwowe	28	20	13	12	State owned enterprises
Spółki	50212	64357	70226	72974	Companies
w tym:					of which:
handlowe	22530	36083	41526	44357	commercial
cywilne	27357	27905	28307	28217	civil
Spółdzielnie	1120	1137	796	777	Cooperatives
Fundacje	1085	1995	2566	2761	Foundations
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	7852	9699	10134	10438	Associations and social organisations
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	253184	265355	285802	300589	Natural persons conducting economic activity

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

WYKRES 1 (86). **PODMIOTY NOWO ZAREJESTROWANE I WYREJESTROWANE Z REJESTU REGION^a**
CHART 1 (86). **NEWLY REGISTERED AND DEREGISTERED ENTITIES FROM THE REGION REGISTER^a**

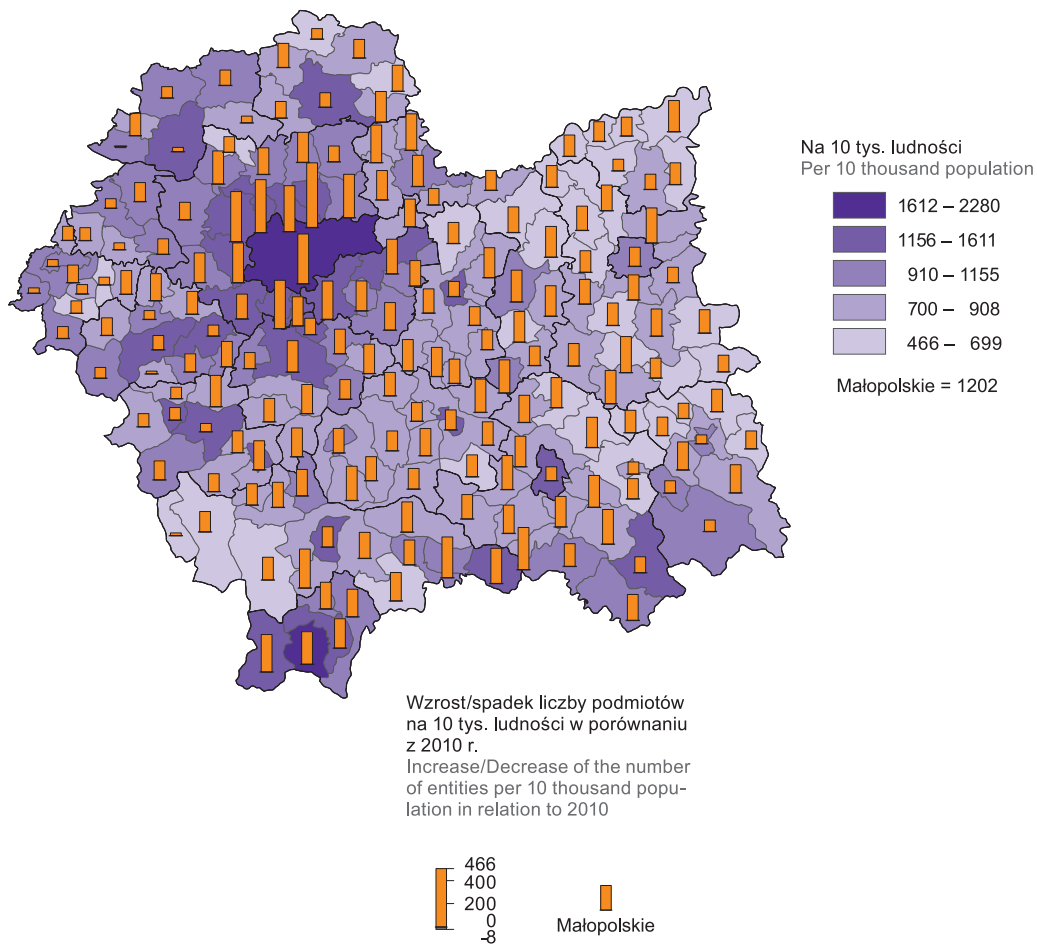
^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

MAPA 1 (39). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON W 2019 R.**

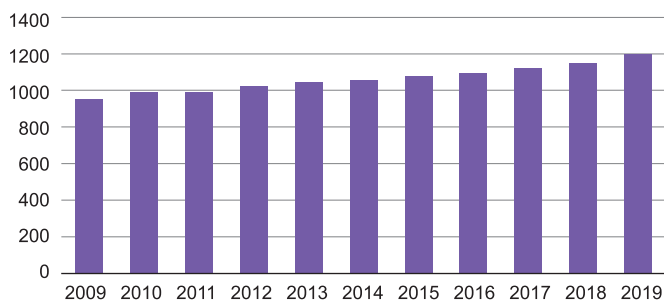
Stan w dniu 31 grudnia

MAP 1 (39). **ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER IN 2019**

As of 31 December

Podmioty gospodarki narodowej^a w rejestrze REGON na 10 tys. ludności
Entities of the national economy^a in the REGON register per 10 thousand population

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.
^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R.

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100	

POWIERZCHNIA. SAMORZĄD TERYTORIALNY – stan w dniu 31 grudnia AREA. LOCAL GOVERNMENT – as of 31 December

Powierzchnia w km ²	312705	15183	4,9	Area in km ²
Powiaty	314	19	6,1	Powiats
Miasta na prawach powiatu	66	3	4,5	Cities with powiat status
Gminy	2477	182	7,3	Gminas
Miasta	940	62	6,6	Towns
Miejscowości wiejskie	52477	1951	3,7	Rural localities
Sołectwa	40789	1915	4,7	Village administrator's offices

OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	27,1	1,6	6,0	particulate
gazowych	198441	8996	4,5	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3278	246	7,5	Municipal wastewater treatment plants ^a (as of 31 December)
w tym: biologiczne	2454	180	7,3	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	817	66	8,1	with increased biogene removal (disposal)
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) w tys. t	114134	6511	5,7	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) in thousand tonnes
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku) w tys. t	12753	1079	8,5	Municipal waste collected ^b (during the year) in thousand tonnes
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				in environmental protection:
w milionach złotych	12415	940	7,6	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	3,9	.	in % of total investment outlays
służące gospodarce wodnej:				in water management:
w milionach złotych	3224	259	8,0	in million PLN
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,0	1,1	.	in % of total investment outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone przez Policję w zakończonych postępowaniach przygotowawczych ^c :				Ascertained crimes by the Police in completed preparatory proceedings ^c :
w liczbach bezwzględnych	796557	80015	10,0	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	208	235	.	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^c w %	73,1	79,2	.	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^c in %

LUDNOŚĆ POPULATION

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38383	3411	8,9	Population (as of 31 December) in thousands
miasta	23033	1644	7,1	urban areas
wieś	15350	1767	11,5	rural areas
w tym kobiety	19816	1755	8,9	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	125	.	Population per 1 km ² of total area (as of 31 December)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	67	65	.	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)

a Pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe. c Bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.
a Working on sewage network. b Estimated data. c Excluding punishable acts committed by juveniles.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

LUDNOŚĆ (dok.)
POPULATION (cont.)

Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,91	1,16	.	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,16	2,02	.	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES

Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII) w tys.	15783	1476	9,4	Employed persons ^{ab} (as of 31 December) in thousands
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	4920,09	4808,56	97,7	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	866	62,6	7,2	Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^b (stan w dniu 31 XII) w %	5,2	4,1	.	Registered unemployment rate ^b (as of 31 December) in %

MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA
DWELLINGS. INFRASTRUCTURE

Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwelling stocks ^c (as of 31 December):
mieszkania: w tysiącach	14813	1221	8,2	dwelling: in thousands
na 1000 ludności	386	358	.	per 1000 population
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	207	21,8	10,5	in thousands
na 1000 ludności	5,4	6,4	.	per 1000 population
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 December) in km:
wodociągowej rozdzielczej	310898	21292	6,8	water supply distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^d	165099	16747	10,1	sewage distribution ^d
gazowej	157869	24475	15,5	gas supply

EDUKACJA I WYCHOWANIE^e – stan na początku roku szkolnego
EDUCATION^e – as of beginning of the school year

Uczniowie w szkołach ^f w tys.:				Pupils and students in schools ^f in thousands:
podstawowych	3061	281	9,2	primary
branżowych I stopnia ^g	208	21,7	10,4	stage I sectoral vocational ^g
liceach ogólnokształcących	642	59,6	9,3	general secondary
technikach	648	62,8	9,7	technical secondary
artystycznych ogólnokształcących ^h	14,1	1,4	9,9	general art ^h
policealnych	188	14,2	7,5	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ⁱ :				Children attending pre-primary education establishments ⁱ :
w tysiącach	1401	135	9,6	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat	904	918	.	per 1000 children aged 3–6

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. c Na podstawie bilansu. d Łącznie z kolektorami. e Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 182. f Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. g Łącznie z uczniami w oddziałach zasadniczych szkół zawodowych oraz uczniami szkół specjalnych przysposabiających do pracy. h Dających uprawnienia zawodowe. i Łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.

a By actual workplace and kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results of the Agricultural Census 2010. c Based of balance. d Including collectors. e See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 182. f Excluding schools for adult, except post-secondary schools. g Including students of basic vocational school sections and students of special job-training schools. h Leading to professional certification. i Including the children attending for all school year in the units performing health care activities.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship	SPECIFICATION
	ogółem total	Polska=100 Poland=100	

OCHRONA ZDROWIA^a – stan w dniu 31 grudnia
HEALTH CARE^a – as of 31 December

Pracownicy medyczni ^b :	90884	8159	9,0	Medical personnel ^b :
lekarze	13509	1556	11,5	doctors
lekarze dentyści	193132	18357	9,5	dentists
pielęgniarki ^c	21839	1924	8,8	nurses ^c
Przychodnie	890	73	8,2	Out-patients departments
Szpitala ogólne	166,8	13,8	8,2	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys.	12286	1062	8,6	Beds in general hospitals in thousands
Apteki ogólnodostępne ^d	12286	1420	11,6	Generally available pharmacies ^d

KULTURA. TURYSTYKA
CULTURE. TOURISM

Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	7881	714	9,1	Public libraries (including branches; as of 31 December)
Wypożyczenia na 1 czytelnika w wol.	17,2	14,7	85,5	Loans per borrower in vol.
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	959	135	14,1	Museums with branches (as of 31 December)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	40217	11127	27,7	Museum and exhibition visitors in thousands
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	523	45	8,6	Fixed cinemas (as of 31 December)
Widzowie w kinach stałych w tys.	61711	5384	8,7	Audience in fixed cinemas in thousands
Baza noclegowa turystyki ^e :				Tourist accommodation establish- ments ^e :
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	526	105	12,7	number of beds (as of 31 July) in thousands
korzystający z noclegów w tys.	35668	5597	15,7	tourists accommodated in thousands

ROLNICTWO
AGRICULTURE

Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej (stan w czerwcu) w tys. ha	14550	567	3,9	Agricultural land in good agricultural condition (as of June) in thousand ha
w tym pod zasiewami	10898	303	2,8	of which sown area
Zbiory w tys. t:				Production in thousand tonnes:
zboża	28990	876	3,0	cereals
ziemniaki	6482	458	7,1	potatoes
warzywa gruntowe ^f	3850	445	11,6	ground vegetables ^f
Plony z 1 ha w dt:				Yields per 1 ha in dt:
zboża	36,7	38,7	105,4	cereals
ziemniaki	214	205	95,8	potatoes

a Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej oraz spraw wewnętrznych i administracji. b Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ. c Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. d Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 8 na str. 183. e Dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. f Łącznie z ogrodami przydomowymi; dane według szacunków.

a Data include health care units subordinated to the Ministry of National Defence as well as the Ministry of the Interior and Administration. b Data concern working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, units of state or local government administration and National Health Fund. c Including master nurses. d See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 8 on page 183. e Concern establishments possessing 10 and more bed places. g Data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. f Including kitchen gardens; data based on estimation.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (cd.)

I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

LEŚNICTWO
FORESTRY

Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9259	435	4,7	Forest area (as of 31 December) in thousand ha
Lesistość w %	29,6	28,7	.	Forest cover in %

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO
INDUSTRY AND CONSTRUCTION

Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				Sold production of industry (current prices):
w milionach złotych	1615203	116193	7,2	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	42077	34126	81,1	per capita in PLN
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):				Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	230209	21678	9,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5997	6367	106,2	per capita in PLN

TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 grudnia
TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 December

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km	307066	26244	8,5	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
Samochody osobowe zarejestrowane ^b w tys. szt.	24360	2041	8,4	Registered passenger cars ^b in thousand units
Placówki pocztowe ^c	7627	563	7,4	Postal offices ^c
Łącza abonenckie ^d : w tysiącach	3583	368	10,3	Subscriber lines ^d : in thousands
na 1000 ludności	93	108	.	per 1000 population

HANDEL – stan w dniu 31 grudnia
TRADE – as of 31 December

Sklepy	333340	29619	8,9	Shops
Targowiska stałe	2156	158	7,3	Permanent marketplaces

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^a				Budgets of gminas^a
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	135161,5 ^f	12533	9,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5240 ^f	5141	98,1	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	135316,9 ^f	12643	9,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	5246 ^f	5186	98,9	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	93894	7353	7,8	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7466	7602	101,8	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	96886	7701	8,0	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	7703	7961	103,4	per capita in PLN

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonania robót. b Łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. c Dane dotyczą placówek operatora wyznaczonego. d Własne; dane częściowo szacunkowe. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. f Bez gminy Boguszków-Gorce, która nie przekazała sprawozdań budżetowych do Ministerstwa Finansów.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. c Data concern operators of the public telecommunication network. d Own; partly estimated data. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status. f Excluding the gmina of Boguszków-Gorce, which did not submit budget reports to the Ministry of Finance.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2019 R. (dok.)**I. VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2019 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska=100 Poland=100	

FINANSE PUBLICZNE (dok.)**PUBLIC FINANCE (cont.)**

Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	30696	2500	8,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1189	1025	86,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	29631	2395	8,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1148	982	85,6	per capita in PLN
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	18755	1418	7,6	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	489	416	85,2	per capita in PLN
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	18376	1334	7,3	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	479	392	81,8	per capita in PLN

**INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS**

Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				Investment outlays ^a (current prices):
w milionach złotych	320937	24222	7,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8361	7114	85,1	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				Gross value of fixed assets ^b (as of 31 December; current book- -keeping prices):
w milionach złotych	4263508	318941	7,5	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	111079	93506	84,2	per capita in PLN

**RACHUNKI REGIONALNE W 2018 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2018**

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	2121555	172708	8,1	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	55230	50861	92,1	per capita in PLN
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				Gross value added (current prices):
w milionach złotych	1857482	151211	8,1	in million PLN
na 1 pracującego ^c w zł	123451	110482	89,5	per employed person ^c in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	1245199	104973	8,4	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	32416	30914	95,4	per capita in PLN

**PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY**

Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^d (stan w dniu 31 XII)	4509916	409849	9,1	Entities of the national economy in the REGON register ^d (as of 31 December)
sektor publiczny	111788	6972	6,2	public sector
sektor prywatny	4325275	398086	9,2	private sector

a Według lokalizacji inwestycji. b Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. c Do przeliczeń przyjęto przeciętną w roku liczbę pracujących. d Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie; w podziale według sektorów – bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

a According to investment location. b According to the abode of local kind-of-activity unit. c For calculations the average number of employed persons was applied. d Excluding persons tending private farms in agriculture; in divisions by ownership sectors – excluding entities, for which information on the ownership form does not exist in the REGON register.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
POWIERZCHNIA AREA					
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII)	15144	15183	15183	15183	Area in km ² (as of 31 XII)
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem)	66,2	57,3	58,7	49,1	production ^a (excluding agriculture, forestry, hunting and fishing)
eksploatacji sieci wodociągowej ^b	22,5	28,7	30,2	38,6	exploitation of water supply network ^b
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności na 1 km ² w dam ³	48,1	32,5	30,9	25,9	Consumption of water for needs of the national economy and population per 1 km ² in dam ³
w tym do produkcji przemysłowej	33,6	19,8	19,5	14,1	of which for industrial production
Ścieki przemysłowe i komunalne ^c odprowadzone do wód lub do ziemi:					Industrial and municipal ^c wastewater discharged into waters or into the ground:
oczyszczane w % wymagających oczyszczania	93,5	97,9	95,0	94,5	treated in % of requiring treatment
nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³	1,4	0,4	0,9	1,0	untreated per 1 km ² in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności ^d	47,1	55,4	64,6	67,3	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^d
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in thousand tonnes:
pyłowych	16,7	3,9	2,8	1,6	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	201,5	131,2	103,8	70,6	gaseous (excluding carbon dioxide)
Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:					Reduction of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in % of pollutants produced:
pyłowych	98,3	99,5	99,6	99,7	particulate
gazowych (bez dwutlenku węgla)	35,5	45,9	51,1	56,5	gaseous (excluding carbon dioxide)
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):					Area of special nature value under legal protection (as of 31 XII):
w % powierzchni ogólnej	58,0	52,0	53,0	53,0	in % of total area
na 1 mieszkańca w m ²	2720	2368	2386	2358	per capita in m ²
Odpady wytworzone (w ciągu roku; z wyłączeniem odpadów komunalnych) na 1 km ² w t	661	401	400	429	Waste generated (during the year; excluding municipal waste) per 1 km ² in tonnes
Odpady komunalne zebrane ^e (w ciągu roku) na 1 mieszkańca w kg	212	230	236	317	Municipal waste collected ^e (during the year) per capita in kg
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w % nakładów inwestycyjnych ogółem:					Outlays on fixed assets (current prices) in % of total investment outlays:
służące ochronie środowiska	4,6	3,8	7,7	3,9	in environmental protection
służące gospodarce wodnej	1,8	2,7	1,8	1,1	in water management
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY					
Przestępstwa stwierdzone przez Policję ^f w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:					Ascertained crimes by the Police ^f in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	95672	94302	69300	80015	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	297	283	206	235	per 10 thousand population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych przez Policję ^f w %	43,8	66,1	67,1	79,2	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes by the Police ^f in %

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Od 2010 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę metodologii badania ścieków komunalnych. d Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – dane szacunkowe, ludność ogółem – na podstawie bilansów. e Dane szacunkowe; w 2000 r. określane jako odpady stałe wywiezione; od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów. f Do 2012 r. – łącznie z prokuraturą; od 2014 r. bez czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

a From own intakes. b Water withdrawal at intakes before entering the water network. c Since 2010, data are not comparable with data for previous years due to change in the methodology of municipal wastewater. d Population connected to waste water treatment plants – estimated data, total population – based on balances. e Estimated data; in 2000 defined as solid waste removed; since 2003 data are not comparable with data for previous years due to change in the catalogue of waste. f Until 2012 – including prosecutor's office; since 2014 excluding punishable acts committed by juveniles.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
LUDNOŚĆ POPULATION					
Ludność (stan w dniu 31 XII)	3222426	3336699	3372618	3410901	Population (as of 31 XII)
miasta	1628996	1641920	1634901	1644172	urban areas
wieś	1593430	1694779	1737717	1766729	rural areas
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	213	220	222	225,0	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII):					Population of age (as of 31 XII):
przedprodukcyjnym	819752	663462	638551	649010	pre-working
produkcyjnym	1924517	2122614	2106080	2065802	working
poprodukcyjnym	478157	550623	627987	696089	post-working
Małżeństwa na 1000 ludności	5,7	6,1	5,2	5,3	Marriages per 1000 population
Rozwody na 1000 ludności	0,8	1,1	1,4	1,4	Divorces per 1000 population
Urodzenia żywe na 1000 ludności	11,0	11,1	10,3	10,9	Live births per 1000 population
Zgony na 1000 ludności	8,9	8,9	9,3	9,7	Deaths per 1000 population
Przyrost naturalny na 1000 ludności	2,1	2,2	1,0	1,2	Natural increase per 1000 population
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	7,3	4,5	2,8	3,1	Infant deaths per 1000 live births
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,6	1,3	0,9a	2,0	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia:					Life expectancy at the moment of birth:
mężczyźni	71,3	73,7	75,1	75,3	males
kobiety	78,8	81,4	82,4	82,7	females
RYNEK PRACY LABOUR MARKET					
Pracujący ^{bc} (stan w dniu 31 XII):					Employed persons ^{bc} (as of 31 XII):
w tysiącach	1334	1225	1322	1476	in thousands
w tym kobiety	656	588	646	711	of which women
na 1000 ludności	413	367	392	433	per 1000 population
Przeciętne zatrudnienie:					Average paid employment:
w przemyśle:					in industry:
w tysiącach	.	195	197	233	in thousands
na 1000 ludności	.	58,4	58,5	68,4	per 1000 population
w budownictwie:					in construction:
w tysiącach	.	67,9	62,4	71,0	in thousands
na 1000 ludności	.	20,4	18,5	20,9	per 1000 population

a Do obliczenia salda wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Według faktycznego miejsca pracy. c Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

a For calculating net migration, data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014 were used. b By actual workplace. c Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)					
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	185	142	120	62,6	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thousands
2000=100	100,0	76,8	64,6	33,8	2000=100
W % bezrobotnych zarejestrowanych (stan w dniu 31 XII):					In % of registered unemployed (as of 31 XII):
kobiety	55,9	53,1	53,7	56,8	women
w wieku 24 lata i mniej	36,0	27,6	18,0	13,3	aged 24 years and less
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	44,5	29,7	40,2	37,7	out of work for longer than 1 year
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) na 1 ofertę pracy	654	72	40	17	Registered unemployed persons (as of 31 XII) per a job offer
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a (stan w dniu 31 XII) w %	12,2	10,4	8,3	4,1	Registered unemployment rate ^a (as of 31 XII) in %
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA SPOŁECZNE WAGES AND SALARIES. SOCIAL BENEFITS					
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	1744,42	2973,79	3667,02	4808,56	Average monthly gross wages and salaries in PLN
2000=100	100,0	170,5	210,2	275,7	2000=100
w tym: w przemyśle	.	3037,03	3748,12	4850,05	of which: in industry
w budownictwie	.	2418,28	2878,49	4795,31	in construction
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys.	816	756	719	744	Average number of retirees and pensioners in thousands
pobierających emerytury i renty wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	673	648	620	650	receiving retirement and other pension paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	144	108	99,1	93,8	farmers
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł:					Average monthly gross retirement and other pension in PLN:
wypłacana przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych	815,38	1543,10	1938,81	2224,97	paid by the Social Insurance Institution
rolników indywidualnych	574,82	924,05	1140,46	1256,27	farmers
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA DWELLINGS. INFRASTRUCTURE					
Zasoby mieszkaniowe ^b (w 2000 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII):					Dwelling stocks ^b (in 2000 – inhabited; as of 31 XII):
mieszkania:					dwelling:
w tysiącach	911	1076	1146	1221	in thousands
na 1000 ludności	282	323	340	358	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	64,3	76,2	78,0	78,8	average useful floor area of dwelling in m ²
Mieszkania oddane do użytkowania:					Dwellings completed:
mieszkania:					dwelling:
w tysiącach	8,0	12,3	14,6	21,8	in thousands
na 1000 ludności	2,5	3,7	4,3	6,4	per 1000 population
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	100	115	106	88,3	average useful floor area of dwelling in m ²
Długość sieci rozdzielczej (stan w dniu 31 XII) w km:					Distribution network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej	14184	17622	19787	21292	water supply
kanalizacyjnej ^c	4307	10008	15050	16747	sewage ^c

a Do wyliczenia przyjęto liczbę pracujących uwzględniającą pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w 2000 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, od 2010 r. – Powszechnego Spisu Rolnego 2010. b Na podstawie bilansów. c Łącznie z kolektorami.

a The number of employed persons, including estimated data of employed persons on private farms in agriculture was used for calculation, estimated using the results: in 2000 – of the Agricultural Census 1996, since 2010 – of the Agricultural Census 2010. b Based on balances. c Including collectors.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
MIESZKANIA. INFRASTRUKTURA (dok.) DWELLINGS. INFRASTRUCTURE (cont.)					
Zużycie w gospodarstwach domowych:					Consumption in households:
wody z wodociągów:					water from water supply systems:
w hektometrach sześciennych	95,9	89,2	90,3	95,7	in cubic hectometre
na 1 mieszkańca w m ³	29,8	26,8	26,8	28,1	per capita in m ³
energii elektrycznej w miastach ^a :					electricity in urban areas ^a :
w gigawatogodzinach	1248	1506	1381	1464	in gigawatt-hour
na 1 mieszkańca w kWh	766	917	844	892	per capita in kWh
EDUKACJA I WYCHOWANIE EDUCATION					
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:					Pupils and students in schools ^b (as of beginning of the school year) in thousands:
podstawowych ^c	285	203	221	281	primary ^c
branżowych I stopnia ^{de}	47,9	23,3	20,2	21,7	stage I sectoral vocational ^{de}
liceach ogólnokształcących ^f	76,1	59,5	44,8	59,6	general secondary ^f
liceach profilowanych	.	2,5	.	.	specialised secondary
technikach ^g	80,0	51,5	50,6	62,8	technical secondary ^g
artystycznych ogólnokształcących ^h	1,5	1,3	1,2	1,4	general art ^h
policealnych	18,6	23,4	20,6	14,2	post-secondary
Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących, techników oraz artystycznych ogólnokształcących dających uprawnienia zawodowe ^{efgik} (bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	14,5	12,6	9,8	9,0	Graduates of basic vocational, general and technical secondary as well as general art leading to professional certification schools ^{efgik} (excluding schools for adults) per 1000 population
Studenci uczelni ⁱ (stan w dniu 31 XII; w latach 2000–2017 – stan w dniu 30 XI) w tys.	142	209	168	137	Students of higher education institutions ⁱ (as of 31 XII; in years 2000–2017 – as of 30 XI) in thousands
Absolwenci uczelni ^{lm} w tys.	22,9	32,9	48,9	39,1	Graduates of higher education institutions ^{lm} in thousands
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	26,3	18,1	10,1	6,9	Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thousands
Absolwenci szkół dla dorosłych ⁱ w tys.	6,0	4,8	3,7	2,5	Graduates of schools for adults ⁱ in thousands

a W 2000 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania był dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. c Bez dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w placówkach wychowania przedszkolnego. d Do roku szkolnego 2016/17 zasadnicze szkoły zawodowe i od roku szkolnego 2017/18 łącznie z oddziałami zasadniczych szkół zawodowych. e–g Łącznie ze szkołami: e – od roku szkolnego 2004/05 specjalnymi przysposabiającymi do pracy, f – z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi (w latach szkolnych 2004/05–2012/13 – uczniowie, 2005/06–2012/13 – absolwenci), g – z uzupełniającymi technikami (w latach szkolnych 2004/05–2013/14 – uczniowie, 2006/07–2013/14 – absolwenci), h Dające uprawnienia zawodowe. i Z poprzedniego roku szkolnego. k Łącznie z liceami profilowanymi w latach szkolnych 2004/05–2013/14. l Łącznie z filiami uczelni mających siedzibę jednostki macierzystej poza województwem małopolskim; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. m Osoby, które uzyskały dyplomy ukończenia studiów wyższych w okresie od 1 grudnia 2017 r. do 31 grudnia 2019 r.; w latach 2005–2018 – z poprzedniego roku akademickiego, a w 2000 r. – z roku kalendarzowego.

a In 2000, excluding households, whose the main source of maintenance was income from a private farm in agriculture. b Excluding schools for adults, except post-secondary schools. c Excluding children aged 6 attending pre-primary education establishments. d Until the 2016/17 school year, basic vocational schools and since the 2017/18 school year, including basic vocational school sections. e–g Including schools: e – since the 2004/05 school year special job-training schools, f – supplementary general secondary schools (in the 2004/05–2012/13 school years – students, 2005/06–2012/13 – graduates), g – supplementary technical secondary schools (in the 2004/05–2013/14 school years – students, 2006/07–2013/14 – graduates). h Leading to professional certification. i From the previous school year. k Including specialised secondary schools in the 2004/05–2013/14 school years. l Including branches of higher education institutions seated outside the territory of Małopolskie Voivodship; excluding higher education institutions of the Ministry of National Defence; excluding foreigners. m Persons who obtained higher education diplomas between 1 December 2017 and 31 December 2019; 2005–2018 – from the previous academic year, and in 2000 – from the calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
EDUKACJA I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION (cont.)					
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):					Pre-primary education (as of beginning of the school year):
miejsca w przedszkolach w tys.	59,0	74,3	96,9	107	places in nursery schools in thousands
dzieci ^a w tys.					children ^a in thousands
w przedszkolach	57,6	73,2	86,9	108	in nursery schools
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	20,9	20,5	21,9	24,1	in pre-primary sections in primary schools
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ^b	358	520	678	738	Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6 ^b
OCHRONA ZDROWIA ^c I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE ^c AND SOCIAL WELFARE					
Pracownicy medyczni ^d (stan w dniu 31 XII):					Medical personnel ^d (as of 31 XII):
lekarze	6874	7180	7668	8159	doctors
lekarze dentyści	1194	1271	1359	1556	dentists
pielęgniarki ^e	15804	16591	18214	18357	nurses ^e
Łóżka w szpitalach ogólnych ^f (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	46,2	42,8	44,1	40,3	Beds in general hospitals ^f (as of 31 XII) per 10 thousand population
Leczeni w szpitalach ogólnych (bez międzyoddziałowego ruchu chorych) na 10 tys. ludności	1353	1688	1826	1790	In-patients in general hospitals (excluding inter-ward patient transfer) per 10 thousand population
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	719	1403	1817	1924	Out-patient departments (as of 31 XII)
Apteki ogólnodostępne (stan w dniu 31 XII)	763	991	1140	1062	Generally available pharmacies (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 aptekę ogólnodostępną	4232	3367	2958	3212	Population (as of 31 XII) per generally available pharmacy
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:					Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:
lekarskie	5,8	6,5	7,3	7,7	medical
stomatologiczne	0,8	0,9	1,0	1,0	dental
Dzieci w żłobkach ^g i klubach dziecięcych (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku ^h do lat 3	18,1	22,3	62,6	120	Children in nurseries ^g and children's clubs (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3 ^h
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM					
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	778	759	725	714	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych ⁱ w wol.:					Public library loans ⁱ in volumes:
na 1000 ludności	3927	3263	2964	2861	per 1000 population
na 1 czytelnika	19,5	16,2	15,0	14,7	per borrower
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,7	1,7	2,3	2,4	Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^k na 1000 ludności	232	301	339	389	Audience in theatres and music institutions ^k per 1000 population
Muzea i oddziały muzealne (stan w dniu 31 XII)	100	115	134	135	Museums with branches (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności	1295	1945	2638	3268	Museum and exhibition visitors per 1000 population

a Od 2008 r. łącznie z – nieuwzględnionymi w podziale według rodzaju placówek – zespołami wychowania przedszkolnego i punktami przedszkolnymi; od 2007 r. bez wychowania przedszkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą (do 2011 r. określanych jako zakłady opieki zdrowotnej). b W 2015 r. do przeliczenia wskaźnika użyto liczbę dzieci w grupie wieku 3–5 lat. c Od 2012 r. łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji oraz do 2011 r. Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego. d Od 2005 r. pracujący bezpośrednio z pacjentem; od 2006 r. łącznie z osobami, dla których głównym miejscem pracy jest praktyka lekarska i pielęgniarska. e Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. f Bez miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych; od 2008 r. łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków. g Łącznie z oddziałami żłobkowymi. h Do 2010 r. bez klubów dziecięcych. i Od 2015 r. łącznie z wypożyczeniami międzybibliotecznymi. k Według siedziby.

a Since 2008, including pre-primary education groups and pre-primary points not listed in division by type of establishments; since 2007, excluding pre-primary education in the units performing health care activities (until 2011 defined as health care institution). b In 2015, the rate was calculated using the number of children aged 3–5. c Since 2012, data have included health care of: the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration as well as until 2011 the Internal Security Agency. d Since 2005, working directly with a patient; since 2006 including persons whose primary workplace is a medical and nurse practice. e Including masters of nursery. f Excluding day places in hospital wards; since 2008, including beds and incubators for newborns. g Including nursery wards. h Until 2010, excluding children's clubs. i Since 2015, including interlibrary lending. k According to the seat.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
KULTURA. TURYSTYKA (dok.)			CULTURE. TOURISM (cont.)		
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	58	46	45	45	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	4,8	7,3	7,2	7,3	Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	543	1102	1213	1581	Audience in fixed cinemas per 1000 population
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności:					Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:
radiowi	221	142	143	141	radio
telewizyjni	213	136	136	134	television
Obiekty noclegowe turystyki ^a (stan w dniu 31 VII)	911	875	1448	1546	Tourist accommodation establishments ^a (as of 31 VII)
w tym hotele	77	249	315	391	of which hotels
Miejsca noclegowe ^a (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	203	210	268	308	Number of beds ^a (as of 31 VII) per 10 thousand population
Korzystający z noclegów ^a na 1000 ludności	610	862	1209	1644	Tourists accommodated ^a per 1000 population
ROLNICTWO			AGRICULTURE		
Użytki rolne (stan w czerwcu) w tys. ha	842	595	537	571	Agricultural land (as of VI) in thousand ha
w tym w dobrej kulturze rolnej w %	.	95,9	98,4	99,3	of which in good agricultural condition in %
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha	525	291	313	303	Sown area (as of June) in thousand ha
w tym w %:					of which in %:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	53,3	65,3	63,7	66,5	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	17,1	11,4	8,0	7,4	potatoes
buraki cukrowe	0,3	0,5	0,3	0,6	sugar beets
Zbiory w tys. t:					Crop production in thousand tonnes:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	767	577	653	698	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	1601	524	524	458	potatoes
buraki cukrowe	68,8	44,4	57,8	79,3	sugar beets
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi)	27,4	30,4	32,7	34,7	basic cereals (including cereal mixed)
ziemniaki	178	158	210	205	potatoes
buraki cukrowe	393	286	677	636	sugar beets
Zwierzęta gospodarskie (stan w czerwcu):					Livestock (as of June):
bydło					cattle
na 100 ha użytków rolnych w szt.	46,4	33,0	32,3	30,1	per 100 ha of agricultural land in heads
trzoda chlewna (w 2000 r. – stan w końcu lipca):					pigs (in 2000 – as of the end of July):
na 100 ha użytków rolnych w szt.	56,7	59,9	35,3	21,9	per 100 ha of agricultural land in heads
Produkcja na 1 ha użytków rolnych:					Production per 1 ha of agricultural land:
żywa rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^b w kg	160	216	184	216	of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^b in kg
mleka krowiego w l	900	593	604	499	of cows' milk in l

a Od 2011 r. dotyczy obiektów posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Od 2016 r. dane opracowano z uwzględnieniem imputacji dla jednostek, które odmówiły udziału w badaniu. b Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej ciepłej. Od 2018 r. dane nie są porównywalne z danymi za lata poprzednie z uwagi na zmianę współczynników przeliczeniowych żywa rzeźnego na wagę poubojową ciepłą.

a Since 2011, concern establishments 10 and more bed places. Since 2016, data were compiled with consideration imputation for units, which refused to participate in the survey. b Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. Since 2018, data have been incomparable with those for previous years due to the change of conversion rates in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
ROLNICTWO (dok.) AGRICULTURE (cont.)					
Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych w kg:					Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land in kg:
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi)	73,7	61,9	87,6	90,3	mineral or chemical (including mixed fertilizers)
wapniowych	105	12,8	9,5	26,8	lime
LEŚNICTWO FORESTRY					
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	434	439	441	441	Forest land (as of 31 XII) in thousand ha
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII):					Forest areas (as of 31 XII):
w tysiącach hektarów	429	434	435	435	in thousand hectares
na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,1	0,1	per capita in ha
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	28,4	28,6	28,7	28,7	Forest cover (as of 31 XII) in %
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³	240	284	298	304	Removals (timber) per 100 ha of forest area in m ³
PRZEMYSŁ INDUSTRY					
Produkcja sprzedana przemysłu:					Sold production of industry:
w milionach złotych (ceny bieżące)	.	63250	86963	116193	in million PLN (current prices)
rok poprzedni=100 (ceny stałe)	.	118,6	103,5	108,4	previous year=100 (constant prices)
2005=100 (ceny stałe)	.	110,7	103,5	110,1	2005=100 (constant prices)
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące)	.	325070	440461	498724	per employee in PLN (current prices)
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	.	18989	25800	34126	per capita in PLN (current prices)
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION					
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące):					Sales of construction and assembly production ^a (current prices):
w milionach złotych	.	7454	8440	10493	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	2238	2504	3082	per capita in PLN
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII TRANSPORT, TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII					
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe ^b :					Railway lines operated – standard gauge ^b :
w kilometrach	1141	1127	1087	1083	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	7,5	7,4	7,2	7,1	per 100 km ² of total area in km
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie):					Hard surface public roads (urban and non-urban):
w kilometrach	21784	23651	24648	26244	in kilometres
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km	144	156	162	173	per 100 km ² of total area in km

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót. b Dane dotyczą sieci kolejowej Polskich Kolei Państwowych (PKP) oraz od 2005 r. również innych podmiotów będących zarządcami infrastruktury kolejowej.

a Realised by construction units – by place of performing works. b Data concern rail network of Polskie Koleje Państwowe (PKP) as well as since 2005 of other entities which are administrators of railway infrastructure.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
TRANSPORT. TELEKOMUNIKACJA – stan w dniu 31 XII (dok.)			TRANSPORT. TELECOMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)		
Samochody osobowe zarejestrowane ^a :					Registered passenger cars ^a :
w tysiącach sztuk	829	1439	1726	2041	in thousand units
na 1000 ludności	257	431	512	598	per 1000 population
Placówki pocztowe ^b :					Postal service offices ^b :
na 100 tys. ludności	20	18	16	17	per 100 thousand population
Łączna abonamenty ^c :					Subscriber lines ^c :
w tysiącach	.	673	511	368	in thousands
na 1000 ludności	.	202	152	108	per 1000 population
HANDEL TRADE					
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące):					Retail sales (current prices):
w milionach złotych	27893	57262	67716	74042	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	8657	17191	20090	21746	per capita in PLN
Sklepy (stan w dniu 31 XII)	34419 ^d	30353	32507	29619	Shops (as of 31 XII)
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep	94	110	104	115	Population (as of 31 XII) per shop
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE					
Budżety gmin^e					Budgets of gminas^e
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	2544	6602	7957	12533	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1124	2780	3297	5141	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	2626	7149	7908	12643	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1161	3010	3277	5186	per capita in PLN
Budżety miast na prawach powiatu					Budgets of cities with powiat status
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	1751	4235	5184	7353	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	1825	4430	5415	7602	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	1928	4296	5284	7701	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2009	4493	5519	7961	per capita in PLN
Budżety powiatów					Budgets of powiats
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	908	1919	1990	2500	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	401	808	825	1025	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	912	2035	2001	2395	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	403	857	829	982	per capita in PLN
Budżet województwa					Budget of voivodship
Dochody:					Revenue:
w milionach złotych	272	1077	1137	1418	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	84	323	337	416	per capita in PLN
Wydatki:					Expenditure:
w milionach złotych	278	1199	1108	1334	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	86	360	329	392	per capita in PLN

a Od 2011 r. łącznie z posiadającymi pozwolenia czasowe (na okres 30 dni) wydane w końcu roku. b Dane dotyczą operatora wyznaczonego (do 2012 r. operatora publicznego); w 2000 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Własne; dane częściowo szacunkowe. d Dane nieporównywalne w związku ze zmianą w 2004 r. metody badania sklepów. e Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Since 2011, including having temporary permission (for the period of 30 days) issued at the end of the year. b Data concern the appointed operator (until 2012 the public operator); in 2000 post offices and telecommunication service offices. c Own; partly estimated data. d Data are not comparable due to change in 2004 the method of shop survey. e Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2010	2015	2019	SPECIFICATION
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a					
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące):					Investment outlays ^b (current prices):
w milionach złotych	9407	16024	21158	24222	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	2920	4811	6277	7114	per capita in PLN
Wartość brutto środków trwałych ^c (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):					Gross value of fixed assets ^c (as of 31 XII; current book-keeping prices):
w milionach złotych	100926	184326	258679	318941	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	31255	55242	76700	93506	per capita in PLN
RACHUNKI REGIONALNE^{de} REGIONAL ACCOUNTS^{de}					
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):					Gross domestic product (current prices):
w milionach złotych	.	.	142292	172708	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	42214	50861	per capita in PLN
Produkt krajowy brutto (ceny stałe) – rok poprzedni=100	.	.	.	106,1	Gross domestic product (constant prices) – previous year=100
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):					Gross value added (current prices):
w milionach złotych	.	.	126248	151211	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	37454	44531	per capita in PLN
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:					Gross nominal disposable income in the households sector:
w milionach złotych	.	.	89036	104973	in million PLN
na 1 mieszkańca w zł	.	.	26415	30914	per capita in PLN
Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych – rok poprzedni=100	.	.	.	103,7	Gross real disposable income in the households sector – previous year=100
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ W REJESTRZE REGON^f – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY IN THE REGON REGISTER^f – as of 31 XII					
Ogółem: w tysiącach	252	331	364	410	Total: in thousands
na 10 tys. ludności	779	993	1079	1202	per 10 thousand population
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej:					Legal persons and organisational entities without legal personality:
w tysiącach	54,5	78,2	98,5	109	in thousands
2000=100	100,0	143,4	180,7	200,4	2000=100
w tym:					of which:
spółdzielnie	1,2	1,1	1,1	0,8	cooperatives
spółki handlowe	10,3	22,5	36,1	44,4	commercial companies
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2,2	3,7	5,1	5,9	of which with foreign capital participation
spółki cywilne	28,3	27,4	27,9	28,2	civil law partnerships
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą:					Natural persons conducting economic activity:
w tysiącach	197	253	265	301	in thousands
2000=100	100,0	128,4	134,6	152,5	2000=100
na 10 tys. ludności	611	759	787	881	per 10 thousand population

a Dane za 2000 r. nieporównywalne w związku z nowelizacją w 2002 r. ustawy o rachunkowości. b Według lokalizacji inwestycji. c Według siedziby jednostki lokalnej rodzaju działalności. d W rubryce dla 2019 r. dane dotyczą 2018 r. e Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 13 na str. 196. f Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data for 2000 are not comparable due to amendments in 2002 of The Accounting Act. b According to investment location. c According to the abode of local kind-of-activity unit. d In the column for 2019, data concern 2018. e See general notes to the chapter „Regional accounts”, item 13 on page 196. f Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w Roczniku – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.

W tablicach zawierających informacje w podziale na **miasta i wieś**, przez „**miasta**” rozumie się gminy miejskie oraz miasta w gminach miejsko-wiejskich, przez „**wieś**” – gminy wiejskie oraz obszary wiejskie w gminach miejsko-wiejskich.

2. Dane prezentowane są w układzie **Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)** obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, wprowadzonej rozporządzeniem Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21 czerwca 2003 r., z późn. zm.). Klasyfikacja została ustanowiona w celu zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla statystyk regionalnych. Obecna czwarta rewizja (NUTS 2016) została wprowadzona Rozporządzeniem Komisji (UE) 2016/2066 z dnia 1 listopada 2016 r., zgodnie z którym od 1 stycznia 2018 r. Polskę podzielono na 3 poziomy, w ramach których funkcjonuje 97 jednostek statystycznych NUTS:

- NUTS 1 – **makroregiony** (grupujące województwa) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – **regiony** (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – **podregiony** (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

3. Prezentowane dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- 50 osób i więcej.

5. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.).

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa” oraz „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

- **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotów.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

6. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

General notes

1. Data in the Yearbook, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.

In the tables containing information divided into **urban areas** and **rural areas**, the term “**urban areas**” is understood as urban gminas and towns in urban-rural gminas, while the term “**rural areas**” is understood as rural gminas and rural area in urban-rural gminas.

2. Data are presented in accordance with the **Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)**, obligatory in the countries of the European Union, introduced according to the Regulation No. 1059/2003 of the European Parliament and of the Council of 26 May 2003 (Official Journal of the EU L 154, 21 June 2003, with later amendments). Classification was established to enable the collection, compilation and dissemination of harmonised regional statistical data in the European Union. Current, forth revision (NUTS 2016) was introduced by Commission Regulation (EU) 2016/2066 of 21 November 2016, according to which from 1 January 2018 Poland is divided into 3 levels, under which there are 97 NUTS statistical units:

- NUTS 1 – **macroregions** (grouping voivodships) – 7 units,
- NUTS 2 – **regions** (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – **subregions** (grouping powiats) – 73 units.

3. Presented data, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed** and, unless otherwise indicated, include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- 50 persons and more.

5. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item “**Industry**” was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities” as well as “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

- 3) according to **ownership sectors**:

- **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,
- **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

6. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with the **respective organisational status of units of the national economy**.

7. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

8. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

9. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności (KZIS)**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2015 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 227) w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2014 r.;
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług – PKWiU 2015**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2015, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2016 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 września 2015 r. (Dz. U. poz. 1676) w miejsce PKWiU 2008 obowiązującej do 31 grudnia 2015 r.;
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania obiektów budowlanych; PKOB, opracowana na podstawie Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316, z późn. zm.);
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT 2016 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2017 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. 2016 poz. 1864), w miejsce obowiązującej do 31 grudnia 2016 r.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i na mapach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i z importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako **cenę stałą** przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) dla lat 2006–2010,
 - ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
 - ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

12. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

7. Data according to NACE Rev. 2 sections as well as according to territorial division are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organisational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

8. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.

9. Other than NACE Rev. 2, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specialisations Classification (KZIS)**, on the basis of which councillors of organs of local government units are grouped; the classification, compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 January 2015 by the decree of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 (uniform text Journal of Laws 2018 item 227) replacing the classification valid until 31 December 2014;
- 2) the **Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015**, on the basis of which products and goods are grouped; compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 January 2016 by the decree of the Council of Ministers, dated 4 September 2015 (Journal of Laws item 1676) replacing the classification PKWiU 2008 valid until 31 December 2015;
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which type of constructions are grouped; PKOB, compiled on the basis of the Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 January 2000 by the decree of the Council of Ministers, dated 30 December 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316 with later amendments);
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT 2016 was introduced on 1 January 2017 by the decree of the Council of Ministers, dated 3 October 2016 (Journal of Laws 2016 item 1864), replacing the classification valid until 31 December 2016.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and maps in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: value added tax on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including excise tax), as well as other taxes on products and taxes on selected types of services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. **Constant prices** were adopted as follows:

- 1) agricultural output – average national current prices from the year preceding the reference year, with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry:
 - 2005 constant prices (2005 average current prices) for 2006–2010,
 - 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
 - 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

12. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Do przeliczeń danych według liczby ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto liczbę ludności według krajowej definicji zamieszkania, opracowaną metodą bilansową.

Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja) – według stanu w dniu 30 czerwca.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za lata 2000–2009 na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, przy czym dla lat 2000 i 2001 według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2002 r., od 2010 r. na bazie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, przy czym dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods – are calculated in comparable conditions.

Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. For the purpose of calculating data by population number, unless otherwise indicated, the population number according to the national definition of residence, compiled using the balance method, was adopted.

When **computing per capita data (per 1000 population, etc.)** as of the end of a year (e.g. beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production) – as of 30 June.

For calculations, it was assumed to use the number of population calculated – unless otherwise indicated – for the years 2000–2009 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002, for 2000 and 2001 by the administrative division valid as of 31 December 2002, and since 2010 on the basis of the results of the Population and Housing Census 2011, for 2010 by the administrative division valid as of 31 December 2011.

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

16. Due to data rounding, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item “total”.

17. Statistical information derived from sources other than the Statistics Poland is indicated in the appropriate notes.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 STATISTICAL CLASSIFICATION OF ECONOMIC ACTIVITIES IN THE EUROPEAN COMMUNITY – NACE Rev. 2	
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

*
*

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych znajdują się w uwagach do poszczególnych działów, a bardziej szczegółowe informacje dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki w publikacjach tematycznych oraz w serii „Metodologia badań statystycznych”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are contained in the notes to individual chapters, while more detailed information on particular fields of statistics can be found in thematic publication as well as in the series “Statistical Research Methodology”.

Uwagi do działów

Warunki naturalne i ochrona środowiska

1. Informacje o stanie geodezyjnym i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów i budynków wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. z 2016 r. poz. 1034, z późn. zm.).

2. **Zużycie wody** obejmuje ilość wody zużytej na potrzeby gospodarki narodowej i ludności, pochodzącej z ujęć własnych bądź z sieci wodociągowej lub zakupionej od innych jednostek.

3. Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

4. Informacje o emisji i redukcji zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 1986 r. w sprawie opłat za gospodarce korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późn. zm.).

Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i ogrzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przeładunku, z hał produkcyjnych itp.).

5. **Ochrona przyrody** polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody.

Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, z późn. zm.).

6. **Opady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbawia się, zamierza pozbyć się lub do których pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach opracowano w oparciu o ustawę z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2019 r. poz. 701, z późn. zm.).

7. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych (z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji), a także odpadów niezawierających odpadów niebezpiecznych pochodzących od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

8. Dane o **nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej** oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 marca 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska oraz Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Samorząd terytorialny

1. Z dniem 1 stycznia 1999 r. na mocy ustawy z dnia 24 lipca 1998 r. o wprowadzeniu zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa, (Dz. U. Nr 96 poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 5 lat, li-

Uwagi do działów

Environment and environmental protection

1. Information regarding the **geodesic status and use of voivodship land** is classified by ownership and register groups, according to the land and building register introduced by the Regulation of the Minister of Regional Development and Construction of 29 March 2001 on the registration of land and buildings (Journal of Laws 2016 item 1034, with later amendments).

2. **Water consumption** consists of the amount of water used for the needs of national economy and population, coming from either own intakes or a water supply network or purchased from other entities.

3. **Wastewater requiring treatment** is understood as wastewater discharged by means of channel or open ditch systems directly into waters, into the ground or to sewage network from production entities (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

4. Information regarding **emission and reduction of air pollutants** from plants of significant nuisance to air quality as well as **the systems reducing such pollutants and the effects of their utilization** concerns units established by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 1986 on payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

Data regarding emission of particulate and gaseous pollutants include organized emission (from technological and heating facilities) and unorganized emission (from waste dumps and landfills, in the course of reloading, from production halls etc.).

5. **Nature protection** consists in maintenance, sustainable use and renewal of natural resources, objects and elements of nature.

The legal basis regulating establishing forms of nature protection is the Act of 16 April 2004 on Nature Protection (Journal of Laws 2018 item 1614, with later amendments).

6. **Waste** means any substance or object, which the holder discards, intends to discard or is required to discard.

Data on waste have been compiled on the basis of the Act of 14 December 2012 on Waste (Journal of Laws 2019 item 701, with later amendments).

7. Data on **municipal waste** concern waste generated by households (excluding discarded vehicles) as well as waste not containing hazardous waste originating from other producers of waste, which, because of its character or composition, is similar to waste from households.

8. Data regarding **outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management** are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers of 2 March 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of the ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE) implemented by the European Union.

Local government

1. On 1 January 1999 a new fundamental three-tier territorial division of the country (The Act on the introduction of the basic three-tier territorial division of the state Journal of Laws No. 96 item 603, dated 24 July 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

A gmina is a basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat

cząc od dnia wyborów.

3. Prezentowane informacje o administracji publicznej dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych i obejmują jednostki zaliczane według PKD 2007 do grupy „Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna” w sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”.

Do administracji państwowej zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
 - instytucje naczelne i centralne (np. kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - terenowe organy administracji rządowej niezespołonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);
- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutycznej, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materialowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do administracji samorządu terytorialnego zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
 - urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urzędów wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości

1. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego (ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 września 1999 r. Kodeks karny skarbowy, tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 19) lub innych ustaw szczególnych.

Artykuły kodeksu karnego dotyczącej rodzajów przestępstw wymienionych w tabeli 1 (14).

- przeciwko życiu i zdrowiu – art. 148–162,
- przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji – art. 163–180,
- przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania – art. 189–196,
- przeciwko wolności seksualnej i obyczajności – art. 197–205,
- przeciwko rodzinie i opiece – art. 206–211,
- przeciwko czci i nienawiści cielesnej – art. 212–217,
- przeciwko mieniu – art. 278–295,
- przeciwko wiarygodności dokumentów – kradzież lub przywłaszczenie dokumentu tożsamości – art. 275 § 1.

2. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Przestępstwo stwierdzone w zakończonym postępowaniu przygotowawczym, w którym ustalono przynajmniej jednego podejrzanego, jest to **przestępstwo wykryte**.

U w a g a. Dane o przestępstwach stwierdzonych od 2014 r. nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Zgodnie z obowiązującą metodologią stwierdzenie popełnienia czynów karalnych przez nieletnich dokonywane jest w postępowaniu sądowym po uprzednim przekazaniu przez Policję akt w sprawach nieletnich do sądu rodzinnego. W związku z tym

councils lasts 5 years, starting from the day of election.

3. Information presented concerning public administration involves employment and wages and salaries in the state administration, local government administration and local government appeal councils and covers entities included, in accordance with NACE Rev. 2, in the group “Public administration and economic and social policy” in the section “Public administration and defence; compulsory social security”.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
 - principle and central institutions (e.g., chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
 - territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary units);
- 2) territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);

3) some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units. Local government administration comprises:

- 1) gminas and cities with powiat status:
 - gmina offices and auxiliary service units (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),
 - offices of cities with powiat status and auxiliary service units (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);
- 2) powiaty, i.e., powiat starost offices and auxiliary service units (e.g., labour offices, public road boards);
- 3) voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).

4. Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in foreign entities.

Public safety. Justice

1. Data concerning ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code (Act of 6 June 1997 The Law of Criminal Code, uniform text: Journal of Laws 2020 item 1444, with later amendments) and the Penal Fiscal Code (Act of 10 September 1999 The Law of Penal Fiscal Code, unified text: Journal of Laws 2020 item 19) or other specific laws.

Articles of the Criminal Code on the types of crimes listed in the table 1 (14).

- against life and health – Art. 148–162,
- against public safety and safety in transport – Art. 163–180,
- against freedom, freedom of conscience and religion – Art. 189–196,
- against sexual freedom and morals – Art. 197–205,
- against the family and guardianship – Art. 206–211,
- against good name and personal integrity – Art. 212–217,
- against property – Art. 278–295,
- against the reliability of documents – theft or appropriation of identification – Art. 275 § 1.

2. An ascertained crime is an event which after the completion of preparatory proceedings, was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation, in connection with the Penal Fiscal Code – is a fiscal offence.

An ascertained crime in completed preparatory proceeding, in which at least one suspect was found is a **detected crime**.

N o t e. Data about ascertained crimes since 2014 do not include punishable acts committed by juveniles. In accordance with the existing methodology, the specification of the number of juveniles committing punishable acts takes place during court proceedings after the Police provides records in juvenile cases to the family court. Thus data are not fully comparable with the data for previous years.

dane nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych.

3. Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu do umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

4. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

5. Sprawy (postępowania) załatwione lub zakończone w danym roku obejmują również sprawy niezakończonych w latach poprzednich.

6. Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem wynika z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst Dz. U. z 2018 poz. 969).

Zmiany dokonane w ustawie, które weszły w życie z dniem 2 stycznia 2014 r. zniósł dwuetapową procedurę postępowania sądów wobec nieletnich. Zgodnie z obowiązującą jednoetapową procedurą sąd prowadzi postępowanie i orzeka w sprawach, w których zachodzi podejrzenie demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.

Ludność

1. Tablice działu opracowano na podstawie:

- bilansów stanu i struktury ludności zamieszkałej na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów między spisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego,
- rejestrów Ministerstwa Cyfryzacji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały oraz czasowy,
- sprawozdań urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach,
- sprawozdań sądów – o prawomocnie orzeczonych rozwodach i separacjach.

Dane dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 grudnia 2011 r.

2. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku **nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

4. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

5. Współczynniki reprodukcji ludności:

- współczynnik dzieciństwa** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rozdziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że ko-

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police information systems.

3. The rate of detectability of delinquents is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

4. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

5. The resolved cases and completed proceedings in the given year also include the cases unresolved from previous years.

6. Court proceedings against juveniles are based on the Law on Proceedings Involving Juveniles, dated 26 October 1982 (uniform text Journal of Laws 2018 item 969).

Amendments to the law entered into force as of 2 January 2014 abolished the two-stage court proceedings against juveniles. According to the valid single-stage procedure the court conducts the proceedings and adjudges of cases in which occur suspicion of demoralization or commitment punishable act by a juvenile.

Population

1. Chapter tables were compiled on the basis of:

- the balances of the size and structure of the population in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census,
- the registers of the Ministry of Digital Affairs – on internal and international migration of population for permanent and temporary residence,
- documentation of Civil Status Offices – regarding registered marriages, births and deaths,
- documentation of courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

Data for 2010 according to administrative division of the country valid in 31 December 2011.

2. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

3. Median age of population is a parameter determining border of age, which half of population has already exceeded and second half has not reached yet.

4. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

5. Reproduction rates:

- total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assum-

bieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstotścią, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),

– **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

6. Przrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

7. Prognoza ludności do 2050 r. opracowana została w 2014 r. na podstawie stanu wyjściowego ludności z dnia 31 grudnia 2013 r. (w podziale administracyjnym w dniu 1 stycznia 2014 r.) oraz założeń dotyczących tendencji w dzietności, umieralności i migracjach zagranicznych.

8. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

9. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 czerwca.

Rynek pracy

1. Dane o aktywności ekonomicznej ludności obejmują osoby w wieku 15 lat i więcej będące członkami gospodarstw domowych i prezentowane są na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**. Badanie prowadzone jest metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną ludności bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału; badanie nie obejmuje osób bezdomnych oraz nieobecnych w gospodarstwie domowym 12 miesięcy i więcej. Badanie nie obejmuje ludności zamieszkałej w obiektach zbiorowego zakwaterowania. Wyniki BAEL zostały uogólnione w oparciu o bilanse ludności w wieku 15 lat i więcej przebywającej w gospodarstwach domowych.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) do **pracujących** zaliczono osoby, które w badanym tygodniu:

– wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód,

– formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały; jeżeli przerwa w pracy wynosiła mniej niż 3 miesiące; jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

– w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,

– w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,

– były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej (ogółem lub danej grupy).

ing that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

– **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

6. Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

7. Population projection until 2050 calculated in 2014 on the basis of population number and structure as of 31 December 2013 (in administrative division valid of 1 January 2014) as well as assumption concerning fertility, mortality and international migration.

8. Data regarding **internal migration of the population** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

9. Data regarding **international migration** were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 June.

Labour market

1. The data on economic activity of population include persons aged 15 and more, members of households, and they are presented on the basis of the sample survey **Labour Force Survey (LFS)**. The survey has been carried out with the appliance of the continuous observation method, i.e. economic activity of population is observed in each week during the whole quarter; the survey does not cover the homeless and persons absent in a household for 12 months and more. The survey does not include the population living in the institutional households.

The LFS results have been generalised on the basis of population balances aged 15 and more living in households.

2. The main criterion in dividing the population into the economically active and inactive is work, i.e. performing, holding or looking for work.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are individuals who during the reference week:

– performed, for at least 1 hour, any work generating pay or income,

– formally had work but did not perform; if the break in work did not exceed 3 months; moreover, if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in the case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

2) **unemployed persons** are persons aged 15–74 who simultaneously fulfilled three conditions:

– within the reference week were not employed,

– within a 4 weeks (the last week being the reference week) were actively looking for work,

– were ready (able) to take up work within 2 weeks following the reference week.

The unemployed also include persons who had found a job and were waiting to begin work within a three-month period and were ready to take up this work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. Activity rate is calculated as the share of the economically active persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Employment rate is calculated as the share of the employed persons (total or in a given group) in the population aged 15 and more (total or in a given group).

Unemployment rate is calculated as the share of unemployed persons (total or in a given group) in the economically

Stope bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych (ogółem lub danej grupy) w liczbie ludności aktywnej zawodowo (ogółem lub danej grupy).

4. Dane opracowano na podstawie sprawozdań z działalności (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

5. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Nie ujęto w nich pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 grudnia** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w głównym miejscu pracy.

7. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 grudnia wyznaczano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

8. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełne etaty;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Informacje o ruchu zatrudnionych obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o liczbę osób powracających do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o liczbę osób, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 grudnia z roku poprzedzającego rok badany.

Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych.

11. Źródłem informacji o wolnych miejscach pracy jest badanie popytu na pracę (sprawozdanie Z-05). **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone;
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy;
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 czerwca 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2019, poz. 1482) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonyującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest to osoba niepełnosprawna – zdolna i gotowa do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

13. **Stope bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

active population (total or in a given group).

4. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e. in regard to private farms in agriculture).

5. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income. Data do not include persons employed in budgetary entities conducting activity in the scope of national defence and public safety.

6. Data concerning **employment as of 31 December** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the main workplace.

7. Data concerning **employed persons on private farms in agriculture** as of 31 December were estimated on the basis of the Agricultural Census 2010.

8. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

1) **the employment, as of 31 December** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;

2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

9. The data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a surveyed year to the number of full-time paid employees as of 31st December from the year preceding the surveyed year.

Data regarding **school leavers starting work for the first time** concern full-time paid employees.

11. The labour demand survey (the Z-05 report) is the source of **information on job vacancies**.

Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that simultaneously meet the following three conditions:

- positions and jobs were actually unoccupied on the survey day;
- employer made efforts to find people willing to take up the job;
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would be ready to hire them immediately.

Newly created jobs are the jobs created in the course of organisational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established units.

12. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20th April 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1st June 2004 (uniform text Journal of Laws 2019, item 1482, with later amendments), are classified as unemployed.

Unemployed person is a person aged 18 and more and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work, capable of work and ready to take full-time employment (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam covering this school curriculum) or tertiary schools in part-time programme, registered in the local labour office competent for his/her place of residence (permanent or temporary), and seeking employment or any other incomegenerating work, with additional provisions concerning the sources of income, included in the law.

13. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding employees of budgetary units conducting activity within the scope of national defence and public safety.

14. Information on **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of whether incapacity for work was indicated. Information on accidents at work in budgetary units conducting

14. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze „Statystycznej karty wypadku”.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, z tytułu których przyznano w danym roku jednorazowe odszkodowania.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

15. Dane według sekcji i działów PKD 2007 opracowano metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności.

16. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- w czasie pozostawiania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej;
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

17. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zszeregzenie lub zniekształcenie ciała.

18. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

19. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia opracowano na podstawie rocznego sprawozdania o warunkach pracy, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób zaliczanych do wybranych sekcji PKD (szersze informacje dostępne w publikacji „Warunki pracy w 2019 r.”)
- 2) dane dotyczą zatrudnionych w warunkach zagrożenia: związane z środowiskiem pracy (substancje chemiczne, pyły, hałas, wibracje (drgania mechaniczne), gorącość lub zimny mikroklimat itp.), związane z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 grudnia z roku badanego.

Wynagrodzenia. Świadczenia społeczne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do wynagrodzeń osobowych zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie

activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees).

Data on accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from “Statistical accident report”.

Accidents at work on private farms in agriculture were compiled on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to the accidents for which one-off compensations were granted in a given year.

Each accident, regardless whether the victim was injured during a single or multiple casualty incident, is counted as one accident at work.

15. Data according to sections and divisions of the PKD 2007/ NACE Rev. 2 were compiled using the local kind-of-activity unit method.

16. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason, leading to injury or death, which occurred in connection with work:

- during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the obligation arising from the employment relationship.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance against accidents at work and occupational diseases, if the employee had such an accident:

- during a business trip;
- during a training within the scope of the national self-defence;
- while performing tasks ordered by trade union organisations operating at the employer's.

17. Serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e. loss of sight, hearing, speech, ability to procreate, other bodily harm or health-related problems, which disrupts primary bodily functions or results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant incapacity for work in the occupation, or a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

18. Fatal accident at work is an accident which leads to the death of a victim at the site of the accident or within 6 months of the accident.

19. Information regarding persons exposed to risk factors at work is compiled on the basis of annual reports on working conditions, wherein:

- 1) data concern economic entities employing more than 9 persons, included in selected sections of NACE/ PKD (more detailed information available in the publication “Working conditions in 2019”).
- 2) data concern persons exposed to factors arising from the work environment (chemicals, dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work (awkward postures, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors associated with particularly dangerous machinery;
- 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 December of the surveyed year was used to calculate the ratio per 1,000 paid employees in units covered by the survey.

Wages and salaries. Social benefits

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in cooperatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries include, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in ma-

funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przeście platne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w ujęciu brutto, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) placowanymi przez ubezpieczonego pracownika, wprowadzone z dniem 1 stycznia 1999 r. zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.).

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa) oraz w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 30 czerwca 2014 r. ze środków zgromadzonych w otwartych funduszach emerytalnych (OFE).

Informacje o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. także z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) rolnicy indywidualni;
- 8) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Emerytury oraz renty z tytułu niezdolności do pracy i renty rodzinne (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) dotyczą uprawnionych wymienionych w pkt. od 1) do 7).

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe nie obejmują wypłat emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

5. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy.

nagement positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in cooperatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television programme producers.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e. including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness) paid by the insured employee, introduced on 1st January 1999, in accordance with the Law on the Social Security System, dated 13th October 1998 (Journal of Laws No. 137, item 887, with later amendments).

Social security benefits

1. Information regarding retirement and other pension benefits (excluding farmers) concerns benefits which are paid in regard to non-agricultural social security system by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund, the state budget (within the scope of targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) as well as in the period 1st January 2009 to 30 June 2014 from the sources gathered in the open pension funds (OFE).

Information regarding retirement and other pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the sources of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of the targeted grant as well as since 2007 also from the separate division of the state budget expenditures) and also from the sources which are paid in regard to non-agricultural social security system, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement and other pensions:

- 1) employed persons;
- 2) outworkers;
- 3) members of agricultural producers' cooperatives and cooperatives established on their basis as well as agricultural farmers' cooperatives;
- 4) persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;
- 5) persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);
- 6) clergy;
- 7) farmers;
- 8) war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.

Retirement, disability and survivors pensions (also paid due to accidents at work and occupational diseases) concern the persons mentioned in points 1) to 7).

3. Retirement and other pension benefits (also paid due to accidents at work and occupational diseases) include:

- 1) retirement pensions;
- 2) disability pensions;
- 3) survivors pensions.

4. Retirement and other pension benefits do not provide for the payments of retirement and other pension arising out of international agreements.

5. Retirement and other pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work.

6. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczone dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiedni liczbę świadczeniobiorców.

7. Dane o przeciętnych świadczeniach emerytalno-rentowych prezentowane są **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

8. **Świadczenie wychowawcze** "Rodzina 500+" od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2019 r. poz. 2407, z późn. zm.). Od 1 lipca 2019 r. świadczenie wychowawcze przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Gospodarstwa domowe

Prognoza gospodarstw domowych do 2050 r. została opracowana w 2016 r. na podstawie wyników narodowych spisów powszechnych ludności i mieszkań z lat 2002 i 2011 w zakresie liczby i struktury gospodarstw domowych oraz założeń dotyczących tendencji w kształtowaniu się procesów demograficznych, społecznych i ekonomicznych zachodzących w Polsce, szczególnie wynikających z zachowań prorodzinnych i promażeńskich osób młodych, które uczestniczą w procesie formowania się rodzin i tworzenia nowych gospodarstw domowych.

Budżety gospodarstw domowych

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków, spożycia, wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne **badanie budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujących w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujących się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane za lata 2003–2009 uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, a od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

2. Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące poszczególne społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura lub renta).

3. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie) bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych), bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

4. **Wydatki** obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Data regarding the **average monthly retirement and other pension** are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

7. Data concerning average retirement and other pension benefits are presented in **gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

8. Since 1 April 2016 the **child-raising benefit** "Family 500+" has been granted to persons authorised on the basis of the Law on State Aid in Raising Children dated 11 February 2016 (Journal of Laws 2019 item 2407, with later amendments). Since 1 July 2019 the child-raising benefit has been granted to every child until 18 years of age regardless of family income.

The benefit is financed from the state budget.

Households

The **households projection** until 2050 was calculated in 2016 on the basis of the results of the population and housing censuses in 2002 and 2011 in terms of the number and composition of households and assumptions about trends in the development of demographic, social and economic processes in Poland, especially under the pro-family and pro-marriage behavior patterns of young people who participate in the formation of families and the creation of new households.

Households budgets

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures, consumption, the equipment of households with durable goods as well as risk of poverty, is a representative **household budget survey**. The survey covers all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish language participate in the survey.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the household budget survey. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2003–2009 obtained from the household budget survey are weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002, and since 2010 – Population and Housing Census 2011.

2. The survey covered all households within randomly selected dwellings representing individual socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees and pensioners as well as households maintained from non-earned sources (other than retirement or other pension).

3. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge) excluding prepayments on personal income tax paid (with income from hired labour, from social benefits – from social security benefits and other social benefits), excluding contributions to obligatory social security (retirement, other pensions and sickness) paid by the insured employee as well as excluding taxes paid by self-employed persons.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is allocated to purchasing consumer goods and services and savings increase.

4. **Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and noncommercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the nomenclature adopted in household budget survey since 2013 on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), including expenditures on life insurance in item "miscellaneous goods and services" and expenditures on Internet services under item

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z przyjętą w badaniu budżetów gospodarstw domowych od 2013 r. nomenklaturą Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), włączając wydatki na ubezpieczenia na życie w pozycji „pozostałe wydatki na towary i usługi” oraz wydatki na usługi internetowe w pozycji „łączność”.

5. Zasięg ubóstwa – gospodarstwo domowe (a tym samym wszystkie osoby wchodzące w jego skład) zostało uznane za ubogie, jeżeli poziom jego wydatków (obejmujących także wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego) był niższy od wartości przyjętej za granicę ubóstwa. Dla wyeliminowania wpływu, jaki na koszty utrzymania gospodarstw domowych wywiera ich skład społeczno-demograficzny, zarówno przy obliczaniu poziomu wydatków w gospodarstwach domowych, jak i ustalaniu granic ubóstwa (relatywnego oraz skrajnego), zastosowano tzw. **oryginalną skalę ekwiwalentności OECD**. Według tej skali wagę 1,0 przypisuje się pierwszej osobie w gospodarstwie domowym w wieku 14 lat i więcej, wagę 0,7 – każdej następnej osobie w tym wieku oraz wagę 0,5 – każdemu dziecku w wieku poniżej 14 lat.

Relatywna granica ubóstwa to 50% średnich miesięcznych wydatków ustalonych na poziomie wszystkich gospodarstw domowych w kraju z uwzględnieniem tzw. oryginalnej skali ekwiwalentności OECD.

„Ustawowa” granica ubóstwa to kwota, która zgodnie z obowiązującą ustawą o pomocy społecznej uprawnia do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z systemu pomocy społecznej.

Granica ubóstwa skrajnego ustalana jest na podstawie minimum egzystencji szacowanego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych dla 1-osobowego gospodarstwa pracowniczego. Minimum egzystencji wyznacza poziom zaspokojenia potrzeb, poniżej którego występuje biologiczne zagrożenie życia oraz rozwoju psychofizycznego człowieka.

Mieszkania. Infrastruktura komunalna

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracownicze, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanych (pomieszczeń inwentarskich, barakowców, statków, wagonów i in.).

2. **Bilanse zasobów mieszkaniowych** sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego (dla lat 2003–2009 przyjęto jako bazę wyjściową wyniki spisu 2002, od 2010 r. – wyniki spisu 2011), przyjmując od 2002 r. za podstawę mieszkania zamieszkane i niezamieszkane oraz uwzględniając przyrosty i ubytki zasobów mieszkaniowych.

Dane o **zasobach mieszkaniowych** opracowano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych według stanu w dniu 31 grudnia.

3. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto** dotyczą mieszkań: w nowych budynkach mieszkalnych, w budynkach niemieszkalnych, uzyskanych w wyniku rozbudowy budynków (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

4. Informacje o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej mieszkań oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

5. W związku ze **zmianą metodologiczną**, od 2018 r. dane o efektach budownictwa „indywidualnego” realizowanego z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku, zostały włączone do formy budownictwa „przeznaczone na sprzedaż lub wynajem”. Dane o **mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej** przeliczono zgodnie nowo obowiązującą metodologią. Dane o **mieszkaniach, których budowę rozpoczęto**, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń **wstecz** zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa („indywidualne” oraz „na sprzedaż lub wynajem”), dla lat 2010 i 2015 zaprezentowano według metodologii obowiązującej do 2017 r.

6. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

„communication”.

5. Poverty rates – a household and thus all its members have been regarded as poor if the expenditure level (including the value of products received free of charge as well as the value of own consumption) falls below the adopted poverty threshold. In order to eliminate the effect of the socio-demographic composition of household on the maintenance costs, the so-called **original OECD equivalence scale** has been used for the calculation of the households' expenditure level and determination of poverty thresholds (relative and extreme). According to this scale, weight 1.0 is attributed to the first person in the household at the age of 14 and over, weight 0.7 – to any other person at that age and weight 0.5 – to every child under 14.

Relative poverty threshold is 50% of the mean monthly expenditure determined at the level of all households in Poland estimated with the use of the so-called original OECD equivalence scale.

“Legal” poverty threshold is the amount which, according to the Law on Social Assistance, provides eligibility for a monetary benefit from social assistance system.

Extreme poverty threshold sets on the basis of the subsistence minimum estimated by the Institute of Labour and Social Studies for 1-person employees' household. The subsistence minimum determines the level of the satisfaction of needs below which a biological threat to life and psychophysical human development occurs.

Dwellings. Municipal infrastructure

1. Information on **dwelling stocks and dwellings completed** concerns dwellings, rooms and useful floor area in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

2. **Balances of dwelling stocks** are estimated for the periods between censuses on the basis of results from the last census (for the years 2003–2009 the basis constituted the results of 2002 census, since 2010 – the results of 2011 census), since 2002 assuming inhabited and uninhabited dwellings as a basis and considering increase and decreases in dwelling stocks.

Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 December.

3. Data on **dwellings in which construction has begun** concern dwellings: in new residential buildings, in non-residential buildings, dwellings created as a result of enlarging building (the enlarged part), created as a result of adapting non-residential spaces.

4. Information on **dwellings and useful floor area of dwellings completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged part), as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

5. Due to **methodological change**, since 2018, data regarding effects of „private construction” realised for sale or rent in order to achieve a profit, are included into the form of construction “for sale or rent”. Data on **dwellings and useful floor area** are recalculated according to the new methodology. Data on **dwellings in which construction has begun**, due to the impossibility of recalculating data back, according to the revised scope of forms of construction (“private” and “for sale or rent”), for the years 2010 and 2015 are presented according to methodology valid until 2017.

6. Information on municipal installations and services was compiled using the **kind-of-activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity.

Data on municipal installations concern operative installations.

7. Information regarding the **length of the water supply and gas supply networks** concerns distribution network (excluding connections leading to residential buildings and other constructions) as well as the transmission (main) network, i.e. conduits

7. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów) oraz sieci przesyłowej (magistralnej), tj. przewodów doprowadzających do sieci rozdzielczej wodę i od 2003 r. – gaz.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

8. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

Dane o liczbie **odbiorców gazu** podano łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorowych.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie **energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

9. Informacje o **energii cieplnej** dotyczą budynków mieszkalnych oraz urzędów i instytucji.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. prawo oświatowe (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, z późn. zm.), ustawą o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 1481) oraz ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1668, z późn. zm.).

Od 1 września 2017 r. rozpoczęto reformę systemu edukacji, która wprowadziła 8-letnią szkołę podstawową, 4-letnie liceum ogólnokształcące, 5-letnie technikum, 3-letnią branżową szkołę I stopnia, 2-letnią branżową szkołę II stopnia oraz zlikwidowała gimnazja.

W wyniku wdrożenia nowego systemu edukacji w roku szkolnym 2019/20 w klasie pierwszej szkół ponadpodstawowych naukę rozpoczęli absolwenci gimnazjów realizujący 3-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (4-letni w technikach) oraz absolwenci szkół podstawowych realizujący 4-letni program nauczania w liceach ogólnokształcących (5-letni w technikach).

2. Prezentowane dane obejmują:

- 1) placówki wychowania przedszkolnego;
- 2) szkoły dla dzieci i młodzieży oraz dla dorosłych:
 - a) podstawowe,
 - b) gimnazja,
 - c) ponadpodstawowe;
 - 3) szkoły policealne;
 - 4) uczelnie.

3. **Uczelnie** realizują kształcenie w formie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Informacje z zakresu uczelni:

- 1) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce (w tym studiujący w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);
- 2) nie obejmują Polaków studiujących za granicą (z wyjątkiem osób studiujących w jednostkach zamiejscowych polskich uczelni za granicą);

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych uczelni łącznie z filiami i wydziałami zamiejscowymi.

4. Dane o nauczycielach, poza nauczycielami akademickimi, dotyczą nauczycieli (łącznie z nauczycielami religii) zatrudnionych przy realizacji obowiązujących zajęć edukacyjnych, tj. bez wychowawców świetlic, bibliotekarzy, prowadzących wyłącznie zajęcia pozalekcyjne itp.

Dane o nauczycielach dotyczą pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. **Studia podyplomowe** – forma kształcenia, na którą są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje co najmniej pierwszego stopnia, prowadzona w uczelniach lub instytucjach, kończąca się uzyskaniem kwalifikacji podyplomowych.

6. **Studia doktoranckie** (studia trzeciego stopnia), prowadzone przez uprawnioną jednostkę organizacyjną uczelni lub instytut, na które są przyjmowani kandydaci posiadający kwalifikacje drugiego stopnia, kończące się uzyskaniem kwalifikacji

providing water to the distribution network and since 2003 – gas.

Data regarding the **length of the sewage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining runoff.

8. Data regarding the **users of water supply and sewage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas supply system.

Data regarding the population connected to the water supply system, the sewage system and the gas supply system also include the population in collective accommodation facilities.

Data regarding the **number of consumers using** include consumers using collective gasmeters.

Data regarding the **consumption of gas**, concern all the households.

Consumption of electricity and gas from the gas supply system in households is established on the basis of an advance system of payments

9. Information on **heating energy** concern residential buildings, public authorities and institutions.

Education

1. The education system in Poland functions according to the Act of 14 December 2016, Law on School Education (uniform text Journal of Laws 2019 item 1148, with later amendments), the Act of 7 September 1991 on the Education System (uniform text Journal of Laws 2019 item 1481) and the Act of 20 July 2018, Law on Higher Education and Sciences (uniform text Journal of Laws 2018 item 1668, with later amendments).

Since 1 September 2017, the new school system has been implemented, introducing 8-year primary school, 4-year general secondary school, 5-year technical secondary school, 3-year stage I sectoral vocational school, 2-year stage II sectoral vocational school. Lower secondary schools have been abolished.

As a result of implementing the new education system in the 2019/20 school year, the lower secondary school graduates following the 3-year curriculum in general secondary schools (4-year in technical secondary schools) and the primary school graduates following 4-year curriculum in general secondary schools (5-year in technical secondary schools) pursued their education in grade 1 of post-primary schools.

2. The presented data include:

- 1) pre-primary establishments;
- 2) schools for children and youth and for adults:
 - a) primary schools,
 - b) lower secondary schools,
 - c) post-primary schools;
 - 3) post-secondary schools;
 - 4) higher education institutions.

3. **Higher education institutions** provide full-time and part-time programmes of education. Data regarding higher education institutions:

- 1) comprise foreigners studying in Poland (including students at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);
- 2) do not include Poles studying abroad (with an exception of persons at branch units of Polish higher education institutions operating abroad);

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including their branches and branch basic organisational units.

4. Data regarding **teachers**, excluding academic teachers, concern teachers (including teachers of religion) employed to implement compulsory educational programmes, i.e. excluding day-room teachers and librarians conducting exclusively extra-curricular activities, etc.

Data regarding teachers concern full-time and part-time paid employees converted into full-time equivalents.

5. **Non-degree postgraduate programmes** – a level of education open to first cycle degree holders and provided by higher education institutions or institutes, leading to the award of postgraduate qualifications.

6. **Doctoral studies** (third-cycle programmes), conferred by an authorised academic unit of a higher education institution or an institute, leading upon successful completion to the award of

trzeciego stopnia.

7. Szkoła doktorska - zorganizowana forma kształcenia doktorantów, prowadzona przez uprawnione uczelnie i instytuty w co najmniej 2 dyscyplinach, funkcjonująca od roku akademickiego 2019/20. Kształcenie przygotowuje do uzyskania stopnia doktora i kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

8. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza uczelniami) podano według stanu na początek roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) uczni – prezentuje się według stanu w dniu 31 grudnia (do roku akademickiego 2017/18 – w dniu 30 listopada).

9. Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Ochrona zdrowia i pomoc społeczna

1. Dane w ochronie zdrowia – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się łącznie z danymi o placówkach podległych resortom zdrowia, obrony narodowej, spraw wewnętrznych i administracji; z wyłączeniem ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Informacje o **pracownikach medycznych** dotyczą pracujących w: placówkach wykonujących działalność leczniczą, praktykach zawodowych, aptekach oraz domach i zakładach pomocy społecznej, żłobkach i klubach dziecięcych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, tj. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej, samorządu terytorialnego lub NFZ.

3. Dane o **specjalistach** dotyczą lekarzy i lekarzy dentystów ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2019 r. sprawie specjalizacji lekarzy i lekarzy dentystów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1566, z późn. zm.).

4. **Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów** w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podano łącznie z badaniami profilaktycznymi (z wyjątkiem porad udzielonych przez lekarza orzecznika) oraz z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych.

5. Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc dziennych na oddziałach szpitalnych oraz do 2007 r. miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków.

Rodzaje oddziałów w szpitalach ogólnych (tabl. 3) opracowano w oparciu o rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 maja 2012 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 173).

Dane o łóżkach na oddziałach:

- chirurgicznych obejmują chirurgię ogólną, dziecięcą, szczękową, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, kardiochirurgię, urologię oraz inne o charakterze chirurgicznym;
- zakaźnych obejmują łóżka na oddziałach obserwacyjno-zakaźnych;
- gruźlicy i chorób płuc – łóżka na oddziałach pulmonologicznych.

6. **Lecznictwo uzdrowiskowe** obejmuje szpitale i sanatoria działające na obszarze uzdrowiska albo poza uzdrowiskiem sanatoria znajdujące się w urządzonym podziemnym wyrobisku górniczym wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim właściwości naturalnych surowców leczniczych oraz właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

- 7.** Jednostkami systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne są:
- szpitalne oddziały ratunkowe;
 - zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, z którymi zawarto umowy o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej.

Z systemem współpracują centra urazowe oraz jednostki organizacyjne szpitali wyspecjalizowane w zakresie udzielenia świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego.

8. Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek działających w strukturze i na potrzeby szpitali.

a third cycle qualification

7. Doctoral school - an organised form of doctoral education, provided by authorised higher education institutions and institutes in at least 2 disciplines, operating from the 2019/20 academic year. The education prepares students for the doctoral degree and ends upon submitting the doctoral dissertation.

8. Data regarding:

- 1) pre-primary education and schools (excluding higher education institutions) are given as of the beginning of the school year; data concerning graduates – as of the end of the school year;
- 2) higher education institutions – are presented as of 31 December (until the 2017/18 academic year – as of 30 November).

9. The presented information, except for the data on higher education institutions, has been compiled on the basis of the Educational Information System administered by the Ministry of National Education.

Since the 2017/18 academic year, data on higher education institutions, except for the data on some higher schools run by churches and other religious associations, have been compiled on the basis of POL-on, the Integrated System of Information on Science and Higher Education, administered by the Ministry of Science and Higher Education.

Health care and social welfare

1. Data concerning health care – unless otherwise stated – are given including health care units subordinated to the Ministry of Health, the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration; excluding health care in prisons.

2. Information on **medical personnel** concerns persons employed in: units engaged in health care activities, professional practices, pharmacies as well as social welfare homes and facilities, nurseries and children's clubs.

Data concern persons working directly with a patient, i.e., excluding persons for whom the primary workplace is university, central or local government administration unit and the National Health Fund.

3. Data on **doctor specialists and dental specialists** concern doctors with grade II specialisation and with specialists title in proper medicine domains in accordance with the regulation of the Minister of Health, dated 29 March 2019 on Doctors and Dentist Specialisations (Journal of Laws 2020 item 1566, with later amendments).

4. **Consultations provided by doctors and dentists** in the scope of outpatient health care are presented together with preventive examinations (excluding consultations provided by medical experts), also together with consultations provided in admission rooms in general hospitals.

5. Data regarding **beds in general hospitals** do not include day-time places in hospital wards and until 2007 – places (beds and incubators) for newborns.

Types of wards in general hospitals (table 3), are compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Health, dated 17 May 2012 (Journal of Laws 2019 item 173).

Data regarding beds in:

- surgical wards include general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards;
- communicable diseases wards include beds in observation communicable diseases wards;
- tubercular and pulmonary wards – beds in pulmonology wards.

6. **Health resort treatment** includes hospitals and sanatoria, conducted on the area of health resort or outside the health resort area, located in an underground mining excavation, using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and healing properties of the climate in the areas where they are situated.

7. Units of the State Emergency Medical Services are:

- hospital emergency wards;
- emergency medical teams, including medical air rescue teams with which health care service contracts have been concluded.

Trauma centres and hospital organisational units specializing in providing health services necessary for medical rescue cooperate with the system.

8. **Generally available pharmacies** do not include pharmacies, which operate in the structure and for needs of hospitals.

Pharmaceutical outlets are created for selling prepared medicines and they can be located only in rural areas without

Punkty apteczne są to placówki, które prowadzą obrót detaliczny produktami leczniczymi, głównie na wsi.

9. Dane o zachorowaniach prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r., poz. 1239).

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne obejmują wszystkie przypadki zarejestrowane w województwie.

10. Dane o opiece nad dziećmi do lat 3 prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 326, z późn. zm.), na podstawie której opieka może być organizowana w formie żłobka, klubu dziecięcego albo sprawowana przez dziennego opiekuna lub nianię.

11. Dane dotyczące wspierania rodziny oraz pieczy zastępczej, począwszy od danych za 2012 r., prezentowane są zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny oraz systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r., poz. 821).

Wspieranie rodziny może być prowadzone w formie usług asystenta rodziny, udzielającego pomocy rodzinom m.in. w poprawie ich sytuacji życiowej, w rozwiązywaniu problemów społecznych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi i w poszukiwaniu pracy zarobkowej, przez rodzinę wspierającą, placówkę wsparcia dziennego lub w formie poradnictwa specjalistycznego.

12. Dane o placówkach i świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876.).

Kultura. Turystyka. Sport

Kultura

1. Do księgozbioru bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Czytelnik (użytkownik aktywnie wypożyczający) to użytkownik zarejestrowany, który wypożyczył na zewnątrz co najmniej jedną pozycję w ciągu roku.

2. Informacje o teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

3. Informacje o kinach dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video, nośnik cyfrowy). Wśród kin stałych wyróżnia się: miniplexy – posiadające od 3 do 7 sal i multiplexy – posiadające 8 sal i więcej.

Turystyka

1. Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 692/2011 obowiązującym od 2012 r. termin „**turystyka**” oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu, w tym w celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Powyższa definicja nie wpływa na dotychczas prezentowane dane.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów noclegowych, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty (do 2010 r. bez pokoi gościnnych i kwatery agroturystycznych).

Do obiektów hotelowych zaliczamy hotele, motele, pensjonaty i inne obiekty hotelowe (np. zajazdy, gościnie).

3. W informacjach o obiektach i miejscach noclegowych turystyki nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub wynajętych pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

generally available pharmacy.

9. Data regarding disease incidence are presented according to the Law dated 5 December 2008 on the Prevention and Control of Infections and Communicable Diseases in Humans (Journal of Laws 2019 item 1239).

Information concerning incidents of infectious diseases includes all cases registered in the voivodship.

10. Data on childcare for children up to the age of 3 are presented according to the law dated 4 February 2011 (Journal of Laws 2020 item 326, with later amendments). Childcare can be organised in the form of nurseries, children's clubs or provided by day carer or nanny.

11. Data concerning family support and foster care, from data for 2012, are presented according to the Law of Family Support and Foster Care System, dated 9 June 2011 (Journal of Laws 2019 item 821).

Family support shall also be provided in the form of family assistant's services, who assists in: improvement of family life situation, resolution of psychological and social issues and problems with upbringing children and searching for a job, as a supporting family day – support centre or a specialists guidance.

12. Data concerning social welfare facilities and social assistance benefits are presented according to the Law on Social Assistance, dated 12 March 2004 (Journal of Laws 2020 item 1876).

Culture. Tourism. Sport

Culture

1. Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.

Reader/borrower (user actively borrowing books) a person registered in the library, who borrowed at least one volume in reported year.

2. Information regarding theatres and music institutions as well as **entertainment enterprises** concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

3. Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive, magnetic tape and digital). Among fixed cinemas one can distinguish miniplexes – equipped with 3 to 7 screens and multiplexes – equipped with 8 screens and more.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the Regulation (EU) No 692/2011 of the European Parliament and of the Council in force since 2012, means the activity of visitors taking a trip to a main destination outside their usual environment, for less than a year, for any main purpose, including business, leisure or other personal purpose, other than to be employed by a resident entity in the place visited.

The above definition does not affect the previously presented data.

2. Tourist accommodation establishments include hotels and similar facilities and other facilities (until 2010 excluding rooms for rent and agro tourism lodgings).

Hotels and similar facilities cover: hotels, motels, boarding houses and other hotel facilities (e.g. road houses, inns).

3. Facilities and places temporarily unavailable due to expansion, renovation, etc., are not included in data regarding **facilities and the number of bed places for tourists**.

4. Occupancy rate of bed places or rooms is a relation of the number of overnight stays or rooms rented in a given year to the nominal number of bed places or rooms in a given year. The nominal number of bed places or rooms shall mean total bed places or rooms prepared for tourists each day of a facility's operation.

Sport

1. Dane o **organizacjach kultury fizycznej** obejmują wybrane organizacje o ogólnopolskim zasięgu działania (Akademicki Związek Sportowy, Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”, Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Zrzeszenie „Ludowe Zespoły Sportowe”) i dotyczą głównie rekreacji ruchowej, a w przypadku PZSN „Start” – rehabilitacji ruchowej w środowisku niepełnosprawnych.

2. W kategoriach: ćwiczący w organizacjach kultury fizycznej (tabl. 7) oraz ćwiczący, trenerzy i instruktorzy sportowi według dziedziny i rodzaju sportu w klubach sportowych (tabl. 8) jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia, bądź prowadzi zajęcia w kilku rodzajach sportu.

W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych rodzajów sportu stosuje się różne granice wieku.

Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne

Nauka i technika

1. Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy istniejącej.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

- **badania podstawowe**, tj. oryginalne prace badawcze, eksperymentalne lub teoretyczne podejmowane przede wszystkim w celu zdobywania nowej wiedzy o podstawach zjawisk i obserwowalnych faktów bez nastawienia na bezpośrednie zastosowanie komercyjne;
- **badania stosowane** (aplikacyjne), tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy, zorientowane przede wszystkim na zastosowanie w praktyce;
- **prace rozwojowe**, tj. nabywanie, łączenie, kształtowanie i wykorzystywanie dostępnej aktualnie wiedzy i umiejętności z dziedziny nauki, technologii i działalności gospodarczej oraz innej wiedzy i umiejętności do planowania produkcji oraz tworzenia i projektowania nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów i usług.

Dane dotyczące działalności badawczej i rozwojowej na poziomie regionalnym od roku 2012 zostały opracowane na podstawie danych jednostek lokalnych. Dane dotyczące podmiotów w tabl. 1 opracowano metodą przedsiębiorstw.

1. Dane z zakresu działalności badawczej i rozwojowej (B+R) prezentuje się zgodnie z metodologią stosowaną przez Eurostat w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej (B+R) obejmują:

- 1) **podmioty wyspecjalizowane badawczo**, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie; są to:
 - a) **instytuty**, do których zalicza się **instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2019 r. poz. 1183, z późn. zm.), **instytuty badawcze**, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1383) oraz **instytuty działające w ramach Sieci Badawczej Łukasiewicz**, działające na podstawie ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. poz. 534, z późn. zm.),
 - b) **uczelnie**, działające zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2020 r. poz. 85, z późn. zm.),
 - c) **pozostałe**, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), które obok swojej podstawowej działalności prowadzą lub finansują prace badawczo-rozwojowe.
2. Do **pracujących** w działalności B+R zaliczono:
 - 1) **badaczy**, tj. osoby prowadzące badania naukowe oraz ule-

Sport

1. Data regarding **physical education organizations** include selected organizations with a national scope of activity (the University Sports Association AZS, the Polish Sports Association for the Disabled “Start”, the Society for Promotion of Physical Education, the “Rural Sports Teams” Association) and primarily concern recreational activity, and in the case of the Polish Sports Association for the Disabled “Start” – rehabilitation activity for the persons with disabilities.

2. In the categories: persons practising sports in physical education organizations (table 7) as well as persons practicing sports, coaches and sports instructors according to sports field and kind of sport in sports clubs (table 8) one person may be shown multiple times if he/she practises or runs classes in several kinds of sport.

Persons practising sports are classified as either juniors or seniors depending on age; various age groups are applied for individual sports.

Science and technology. Information society

Science and technology

1. Research and experimental development (R&D) comprise all activities consisting in conducting and supporting scientific research and experimental development. It is a creative work, conducted in methodological manner, undertaken to increase the stock of knowledge, including knowledge of humankind, culture and society, and to devise new applications of available knowledge.

Research and experimental development (R&D) includes:

- **basic research**, i.e. original experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any direct commercial application or use in view;
- **applied research**, i.e. research undertaken in order to acquire new knowledge, directed primarily towards application or use in practice;
- **experimental development**, i.e. acquiring, combining, shaping and using existing scientific, technological, business and other relevant knowledge and skills for the purpose of producing plans and arrangements or designs for new, altered or improved products, processes and services.

Data on research and development at regional level since 2012 have been compiled on the basis of local units data. Data on entities in table 1 were compiled using an enterprise method.

1. Data on research and experimental development (R&D) are presented, in accordance with methodology applied by Eurostat, in a breakdown by **Statistical Classification of Economic Activities in the European Community (NACE Rev. 2)**.

Information regarding research and experimental development (R&D) covers:

- 1) **dedicated research entities**, i.e. entities whose main (statutory) aim is conducting scientific research and experimental development or its direct support; they include:
 - a) **institutes**, including **scientific institutes of the Polish Academy of Sciences**, operating on the basis of the Law on the Polish Academy of Sciences, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2019 item 1183, with later amendments), **research institutes**, operating on the basis of the Law on the Research Institutes, dated 30 April 2010 (Journal of Laws 2020 item 1383) and **institutes operating within the Łukasiewicz Research Network**, operating on the basis of the Law on the Łukasiewicz Research Network, dated 21 February 2019 (Journal of Laws item 534, with later amendments),
 - b) **higher education institutions**, operating under the Law on Higher Education and Science (Journal of Laws 2020 item 85, with later amendments),
 - c) **others**, i.e. other entities classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development” or other institutionally linked auxiliary or supervising units, classified or unclassified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”;
- 2) **economic entities** (not classified into NACE Rev. 2 division 72 “Scientific research and development”) which apart from their main activity perform or fund research and development.
2. **Employed persons in R&D** include:
 - 1) **researchers (RSE)**, i.e. persons conducting research and improving or developing concepts, theories, models, techniques, instrumentation, software or operational methods;

psujące lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne;

2) **techników i pracowników równorzędnych**, tj. pracowników, którzy uczestniczą w działalności B+R wykonując zadania naukowe i techniczne związane z zastosowaniem pojęć i metod operacyjnych oraz wykorzystaniem sprzętu badawczego, zazwyczaj pod kierunkiem badaczy;

3) **pozostały personel pomocniczy**, do którego należą wykwalifikowani i niewykwalifikowani pracownicy na stanowiskach robotniczych oraz pracownicy administracji, sekretariatów i biur, zaangażowani w projekty B+R lub bezpośrednio związani z takimi projektami.

3. Dane o **personelu B+R** dotyczą osób bezpośrednio zaangażowanych w prace B+R.

Dane o **pracujących** w działalności B+R – **personelu wewnętrznym** – obejmują zatrudnionych w danej jednostce na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego (tj. umowy o pracę, powołania, wyboru lub mianowania) oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek, agentów pracujących na podstawie umów agencyjnych, osoby wykonujące pracę nakładczą i członków spółdzielni produkcji rolniczej. Dane te prezentowane są w dwóch ujęciach, tj. w osobach (wykres 3, tabl. 3) oraz w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (tabl. 4).

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden EPC oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność B+R.

Osoby niezaliczone do pracujących w danej jednostce, a zaangażowane w jej projekty B+R zaliczane są do **personelu zewnętrznego**.

4. **Nakłady na działalność badawczą i rozwojową** obejmują **nakłady wewnętrzne**, tj. wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania

Nakłady inwestycyjne na działalność B+R obejmują nakłady poniesione na środki trwałe łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych.

5. W tablicach działu wyodrębniono, zgodnie z klasyfikacją badań naukowych i prac rozwojowych OECD, sześć podstawowych **dziedzin B+R**, tj. nauki przyrodnicze, nauki inżynierskie i techniczne, nauki medyczne i o zdrowiu, nauki rolnicze i weterynaryjne, nauki społeczne oraz nauki humanistyczne i sztuka.

6. **Działalność innowacyjna** obejmuje wszystkie działania rozwojowe, finansowe i komercyjne podejmowane przez przedsiębiorstwo, mające na celu doprowadzenie do powstania innowacji dla przedsiębiorstwa. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowania i wprowadzania na rynek nowych lub ulepszonych produktów (wyrobów, usług) – innowacja produktowa oraz wprowadzenia nowych lub ulepszenia procesów biznesowych w przedsiębiorstwie – innowacja w procesie biznesowym.

Innowacja produktowa to wprowadzenie na rynek nowego lub ulepszanego produktu (wyrobu lub usługi), znacznie różniących się od poprzednio oferowanych przez przedsiębiorstwo wyrobów lub usług.

Innowacja w procesie biznesowym to wprowadzenie nowego lub ulepszenie procesu biznesowego w przedsiębiorstwie, w ramach jednej lub wielu funkcji biznesowych, który znacząco zmienia dotychczas stosowane procesy biznesowe.

7. **Nakłady na działalność innowacyjną** obejmują nakłady na: działalność badawczą i rozwojową (B+R), własny personel pracujący nad innowacjami, materiały oraz usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, nakłady inwestycyjne na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne (w tym na zakup i rozwój oprogramowania oraz własności intelektualnej) oraz pozostałe przygotowania (w tym projektowanie produktu, definiowanie sposobu świadczenia usług, przygotowanie produkcji/dystrybucji dla realizacji innowacji, szkolenie i rozwój zawodowy personelu, marketing) do wdrożenia innowacji.

8. **Produkt nowy lub ulepszony** to wyrób lub usługa, który znacząco różni się od poprzednich produktów przedsiębiorstwa jedną lub wieloma cechami lub parametrami technicznymi. Zmiany te obejmują dodanie nowych lub ulepszenie istniejących funkcji bądź użyteczności. Istotne cechy funkcjonalne obejmują jakość, parametry techniczne, niezawodność, trwałość, wydajność w użytkowaniu, przystępność, wygodę, użyteczność oraz łatwość obsługi.

9. **Wynalazek podlegający opatentowaniu**

2) **technicians and equivalent staff**, i.e. persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods and the use of research equipment, normally under the supervision of researchers;

3) **other supporting staff**, including skilled and unskilled craftsmen, as well as administrative, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Data on **R&D personnel** cover personnel directly engaged in R&D.

Data on **employed persons in R&D – internal personnel** – cover persons employed in a given entity under employment relationship (i.e. under a contract of employment, election or appointment) as well as employers and self-employed, agents employed under agency contracts, home workers (outwork) and members of agricultural production cooperatives. Data are presented in two approaches, i.e. in persons (chart 3, table 3) and in full-time equivalents (table 4).

Full-time equivalent (FTE) is a conversion unit used to determine the number of person actually engaged in research and development. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

Persons not employed in a given entity but engaged in its R&D projects are included in **external personnel**.

4. Expenditures on research and development include **intramural expenditures**, i.e. the value of research and development works of a given entity carried out by their own research facilities, regardless of their sources of financing.

Capital R&D expenditures include expenditures on fixed assets together with costs of purchasing or manufacturing research equipment necessary for performing particular R&D projects, meeting the criteria for inclusion in fixed assets, but not included in records of fixed assets until completion of the project.

5. In the chapter tables, according to the classification of fields of research and development by OECD, six main **fields of R&D** were listed: natural sciences, engineering and technology, medical and health sciences, agricultural and veterinary sciences, social sciences as well as humanities and the arts.

6. **Innovation activity** include all developmental, financial and commercial activities undertaken by the enterprise that are intended to result in an innovation. Data presented in the chapter include innovation activity in industry and concern the development and introduction on the market of new or improved products (goods, services) – **product innovation** and bringing into use in the enterprise new or improved business process – **business process innovation**.

Product innovation is the introduction of a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services.

Business process innovation is a new or improved business process for one or more business functions that differs significantly from the firm's previous business processes and that has been brought into use in the enterprise.

7. **Expenditures on innovation activity** include expenditures on: R&D, own personnel working on innovation, services, materials and supplies purchased from other parties for innovation, capital expenditures on tangible and intangible assets (including acquisition and development of software and intellectual property rights) and other preparations for introducing innovation (including product/service design, preparation of production/distribution for innovation activities, training and professional development for innovation activities, marketing of innovations).

8. **New or improved product** is a new or improved good or service that differs significantly from the enterprise's previous goods or services with one or more characteristics or performance specifications. This includes the addition of new functions, or improvements to existing functions or user utility. Relevant functional characteristics include quality, technical specifications, reliability, durability, economic efficiency during use, affordability, convenience, usability, and user friendliness.

9. **A patentable invention** – regardless of the field of technology – is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

10. **An utility model eligible for protection**

– a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object permanent form.

– bez względu na dziedzinę techniki – jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

10. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do wybranych sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo”, „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

W 2018 r. w kraju badaniem objęto 19,1 tys. przedsiębiorstw (tj. 18,4% ich ogólnej liczby).

3. **Handel elektroniczny prowadzony przez przedsiębiorstwa** polega na składaniu zamówienia (zakup) lub przyjmowaniu przez przedsiębiorstwo zamówienia (sprzedaż) za pośrednictwem sklepu internetowego, formularzy elektronicznych na stronie internetowej przedsiębiorstwa, sieci extranet innego przedsiębiorstwa lub wiadomości typu EDI (wiadomości w uzgodnionej formie, np. EDIFACT, XML posiadające strukturę umożliwiającą ich automatyczne przetwarzanie). Nie uwzględnia się zamówień przyjmowanych lub składanych za pośrednictwem poczty elektronicznej.

Ceny

1. Podstawę do opracowania **wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych** stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług (ok. 1500 w 2019 r.).

Wskaźniki cen obliczono przy przyjęciu systemu wag opracowanego na podstawie struktury wydatków (bez spożycia naturalnego i wydatków na ubezpieczenie na życie) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług konsumpcyjnych z roku poprzedzającego rok badany, uzyskanej z badania budżetów gospodarstw domowych.

Grupowania towarów i usług konsumpcyjnych dokonano na podstawie Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP, do 2013 r. – COICOP/HICP).

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą cen produktów rolnych skupowanych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny roczne obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług – VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

3. Źródłem informacji o cenach **produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych 11 targowiskach. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

Rolnictwo

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji PKD 2007, do której są zaliczane.

Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika gospodarstwa.

2. **Gospodarstwo rolne** to jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the selected sections according to the NACE Rev. 2: "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage and waste management and remediation activities", "Construction", "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Accommodation and food service activities", "Information and communication", "Real estate activities", "Professional, scientific and technical activities" (excluding veterinary activities), "Administrative and support service activities", "Other service activities" (repair of computers and communication equipment). In 2018 the survey in country covered 19,1 thous. enterprises (i.e. 18,4% of total enterprises).

3. **E-commerce conducted by enterprise** type of trade where orders are received or sent via web shop, web forms on a enterprises website, an extranet of another enterprise or via EDI-type messages (which means messages in an agreed format, e.g. EDIFACT, XML allowing their automatic processing), without the e-mail messages typed manually.

Prices

1. The basis for compiling the **price indices of consumer goods and services** is price observation of representatives of goods and services (about 1500 in 2019).

The consumer price indices have been calculated applying the weights system based on the structure of households' expenditure (excluding own consumption and expenditures on life insurance) on purchasing consumer goods and services from the year preceding the surveyed year, derived from the household budgets survey.

The grouping of consumer goods and services is presented on the basis of the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP, until 2013 – COICOP/HICP).

2. Data on **procurement prices** concern agricultural products prices purchased by economic entities directly from their producers. Average annual prices were calculated as a quotient of value (without value added tax – VAT) and quantity of each agricultural product.

3. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on marketplaces** comes from price quotations of agricultural products, provided every month by a network of interviewers collecting it on selected 11 marketplaces. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

Agriculture

1. The presented information was compiled using the **kind-of-activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the section of the NACE Rev. 2 in which they are included.

Data – unless otherwise stated – are presented by the official residence of the land user.

2. **Agricultural holding** is a single unit, both technically and

kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i **prowadząca działalność rolniczą**.

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną.

Od 2010 r. w badaniach rolniczych nie ujmuje się posiadaczy użytków rolnych nieprowadzących działalności rolniczej oraz posiadaczy poniżej 1 ha użytków rolnych prowadzących działalność rolniczą o małej skali (poniżej określonych progów).

3. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem od 2010 r. powierzchni upraw zaliczonych do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyzrywanie uprawianych jako plon główny.

Dane o powierzchni i produkcji warzyw oraz truskawek uwzględniają ich uprawę w ogrodach przydomowych. Od 2013 r. dane dotyczące truskawek obejmują także uprawy ekologiczne.

Od 2014 r. powierzchnie upraw warzywniczych, sadowniczych oraz truskawek dla poziomu województwa są szacowane wyłącznie według położenia gruntów.

4. Globalna produkcja rolnicza obejmuje **produkcję roślinną i produkcję zwierzęcą**.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inventarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane nie uwzględniają płatności uzupełniających do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, olejnych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

5. Przy ustalaniu produkcji rolniczej w cenach stałych przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

6. Dane o produkcji **żywcza rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), ubój przemysłowy oraz ubój z przeznaczeniem na sprzedaż i samozaopatrzenie. Produkcja żywcza rzeźnego zbilansowana jest importem i eksportem zwierząt żywych.

7. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

8. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

9. Prezentowane dane opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

10. Dane za 2010 r. w zakresie użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

11. Do wyliczeń wskaźników natężenia przyjęto – jeśli nie zaznaczono inaczej – użytki rolne, powierzchnię zasiewów i zwierzęta gospodarskie według stanu w czerwcu, a w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 czerwca.

12. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 lipca do 30 czerwca (np. rok gospodarczy 2018/19 oznacza okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2019 r.).

Leśnictwo i łowiectwo

1. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,10 ha:

economically, which has a single management (holder or manager) and **conducts agricultural activity**.

Private farm is an agricultural holding used by a natural person.

Since 2010, agricultural surveys have not included owners of agricultural land who do not conduct agricultural activity, and owners of less than 1 ha of agricultural land who conduct agricultural activity on a small scale (below the specified thresholds).

3. Agricultural land area includes the area of agricultural land in good agricultural condition and other agricultural land.

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, excluding since 2010 the area of crops classified as permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Data on the area and production of vegetables and strawberries include their cultivation in kitchen gardens. Since 2013, data on strawberries have also included organic cultivation of this species.

Since 2014, data on the area under vegetables, fruit trees and bushes and strawberries have been estimated for the Voivodship level only according to the location of the land.

4. Gross agricultural output includes **crop output and animal output**.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, self-consumption of own agricultural production, the increase in inventories of plant and animal products and the increase in the value of the livestock population (livestock – breeding and non-breeding herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those own products that were utilised for production purposes, e.g. feed, seeds, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales in procurement centres and marketplaces.

In agricultural output (gross, final and market), the presented data do not include supplementary payments for particular crop areas (including: hop, tobacco, cereals, oilseeds crops, pulses and plants intended for seeds and feed).

5. The current prices for the year preceding the surveyed year were adopted to calculate agricultural output in constant prices (for marketplace sales – prices received by farmers in marketplaces, for other elements of production – average procurement prices), excluding potatoes, vegetables and fruit, for which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e. from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year.

6. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), livestock slaughter in slaughterhouses and slaughter intended for sales and own consumption. The production of animals for slaughter is balanced by import and export of live animals.

7. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

8. **Procurement of agricultural products** concerns the quantity and value of agricultural products (crop and animal) purchased by economic entities directly from producers.

9. Presented data were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census results and estimates.

10. Data for 2010 on land use, sown area, livestock, tractors, consumption of mineral or chemical and lime fertilisers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 June.

11. Intensity ratios were calculated on the basis of agricultural land, sown area, and livestock as of June – unless otherwise indicated, in 2010 on the basis of the Agricultural Census conducted in September 2010 – as of 30 June.

12. **Farming years** cover the period from 1 July to 30 June (e.g. the 2018/19 farming year covers the period from 1 July 2018 to 30 June 2019).

Forestry and hunting

1. **Forest land** includes forest area as well as land connected with forest management.

Forest area includes land with a contiguous area of at least 0.10 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (powierzchnia niezalesiona).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwałów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestru zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

2. Lesistość (wskaźnik lesistości) obliczono jako udział powierzchni lasów w ogólnej powierzchni województwa, powiatu, gminy.

3. Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną, tj. gruntach nieleśnych.

4. Obwód łowiecki stanowi obszar gruntów o ciągłej powierzchni, zamkniętej jego granicami, nie mniejszy niż 3 tys. ha, na którego obszarze istnieją warunki do prowadzenia łowiectwa (w szczególnych przypadkach mogą być tworzone obwody łowieckie o mniejszej powierzchni).

Przemysł i budownictwo

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007, do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Ponadto w tabl. 2 dane o produkcji wyrobów dotyczą podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, niezależnie od rodzaju prowadzonej działalności sklasyfikowanej według PKD 2007. Wyroby prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Wyrobów i Usług – PKWiU 2015 oraz nomenklaturą PRODPOL.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano metodą zakładową, tj. według rzeczywistej lokalizacji produkcji. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 7 na str. 172.

3. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje wartość sprzedanych wyrobów gotowych, półfabrykatów i części własnej produkcji, wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych, jak i nieprzemysłowych, zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej, wartość produktów w formie rozliczeń w naturze oraz produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **cen bazowych** podano w uwagach ogólnych do Roczника, ust. 10 na str. 172.

Jako ceny stałe przyjęto:

- ceny stałe 2010 r. (średnie ceny bieżące 2010 r.) dla lat 2011–2015,
- ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.) od 2016 r.

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość **pracy nakładczej**.

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2.Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję me-

- covered with forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (non-wooded area).

These areas are designated for forest production, comprising parts of nature reserves and national parks or registered as nature monuments.

Land connected with forest management includes land used for purposes of silviculture: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, depot areas etc.

2. Forest cover (forest cover indicator) has been calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of voivodship, powiat, gmina.

3. Renewals are understood as new tree stands formed in place of removed stands.

Afforestation consists in establishing forest cultures on land previously outside forest management, i.e. on non-forest land.

4. Hunting district is an area of land of at least 3 thousand ha on the territory with conditions for hunting (in special cases hunting districts can cover a smaller area).

Industry and construction

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Moreover, data in table 2 show industrial products manufactured by entities irrespective of the kind of their activity as classified according to NACE Rev. 2. Products are presented according to the Polish Classification of Goods and Services – PKWiU 2015 and PRODPOL nomenclature.

2. Data were compiled using **the enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled using the company method, i.e. by the real location of production. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 172.

3. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes the value of finished products sold, semi-finished products and parts of own production, the value of paid work and services rendered, i.e. both industrial and non-industrial, flat agent's fee in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent's fee in the case of concluding an agency agreement, the value of products in the form of settlements in kind as well as products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 172.

As constant prices, the following prices were adopted:

- 2010 constant prices (2010 average current prices) for 2011–2015,
- 2015 constant prices (2015 average current prices) since 2016.

4. Data concerning production include the value of **outwork**.

5. Data regarding **average employment and average monthly gross wages and salaries** concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Construction

1. Information in the chapter concerns activity of economic entities included, in accordance with NACE rev. 2, in the section "Construction".

2. Data were compiled using **the enterprise method**. The

tody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 7 na str. 1.

3. Produkcja budowlano-montażowa dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym (tj. na rzecz obcych zleceńiodawców) przez podmioty budowlane.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytku według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Informacje o budynkach oddanych do użytkowania (przez wszystkich inwestorów):

- w zakresie liczby budynków obejmują tylko budynki nowo wybudowane,
- w zakresie kubatury budynków obejmują budynki nowo wybudowane i rozbudowane (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane o przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeniach brutto dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości linii kolejowych eksploatowanych w dniu 31 grudnia ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu.

Linia kolejowa jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Drogi publiczne ze względu na funkcje w sieci drogowej dzielą się według przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 470) na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

3. Informacje o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych od 2009 r. prezentowane są według centralnej ewidencji pojazdów prowadzonej przez Ministerstwo Cyfryzacji.

4. Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy, zarówno w zakresie przewozu ładunków, jak i pasażerów, obejmuje usługi świadczone odpłatnie przez podmioty, w których transport samochodowy stanowi podstawową działalność gospodarczą; ponadto w zakresie przewozu pasażerów obejmuje również usługi wykonywane odpłatnie przez podmioty prowadzące podstawową działalność gospodarczą inną niż transport samochodowy.

6. Informacje o komunikacji miejskiej nazimowej dotyczą komunikacji autobusowej (łącznie z autobusami pospieszными), tramwajowej i trolejbusowej – łącznie z obsługą ruchu podmiejskiego i międzygminnego pozostającego w gestii zakładów komunikacji miejskiej oraz zakładów prywatnych obsługujących niektóre miasta lub określone linie.

Dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Autobusowej.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

7. Dane dotyczące transportu lotniczego obejmują przewoźników transportu lotniczego rozkładowego (transport pasażerów lub ładunków na stałych trasach i według stałych rozkładów lotów).

8. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 7 on page 1.

3. Construction and assembly production concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment, restoration and maintenance character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities with their own resources on the basis of the contract system (i.e. for outside clients).

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Types of Construction (PKOB).

5. Information on buildings completed (by all investors):

- within the scope of the number of buildings includes only newly built buildings,
- within the scope of the cubic volume of buildings includes newly built and expanded buildings (only concerning the expanded part).

6. Data regarding average employment and average monthly gross wages and salaries concern hired employees, i.e. persons employed on the basis of a work agreement (labour contract, appointment, promotion, selection or service relation) and include full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Transport

1. Data concerning the total length of railway lines operated on 31 December was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day.

The **railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. On account of functions in a road network public roads are divided, according to the Law on Public Roads dated 21 March 1985 (uniform text Journal of Laws 2020 item 470), into following categories: national, regional, district and communal roads.

3. Information on registered vehicles and tractors since 2009 has been presented according to central vehicle register maintained by the Ministry of Digital Affairs.

4. A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The **length of a bus line** is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Road transport for hire or reward with respect to transport of goods as well as transport of passengers includes services for remuneration carried out by entities, for which road transport services are the basic economic activity; moreover, in regard to transport of passengers includes also services for remuneration carried out by entities with basic economic other than road transport.

6. Information from urban ground transport concerns bus (including express buses), tram and trolleybus communication – including the handling suburban and intercity service under the responsibility of public and private urban transport enterprises and companies serving some cities and specific lines.

Data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolleybus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

7. Data concerning air transport include carriers of scheduled air transport (the transport of passengers or freight on permanent routes and according to established flight schedules).

8. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

Handel i gastronomia

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których przeważającym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana według PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych i produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej nie uwzględniono sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP), wydzielając sprzedaż w placówkach gastronomicznych.

W odróżnieniu od grupowań występujących w klasyfikacji COICOP wyodrębnia się „towary nieżywnościowe”.

Podziału towarów na żywność i napoje bezalkoholowe, napoje alkoholowe oraz towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

3. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

4. Podziału **sklepów według form organizacyjnych** dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Finanse przedsiębiorstw

1. **Wyniki finansowe przedsiębiorstw** prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują podmiotów prowadzących działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową oraz towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, a także samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. **Przychody ogółem (kwoty otrzymane i należne)** obejmują: przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług), przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów, pozostałe przychody operacyjne (od 2016 r. łącznie z przychodami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz przychody finansowe.

3. **Koszty ogółem** obejmują: koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), wartość sprzedanych towarów i materiałów, pozostałe koszty operacyjne (od 2016 r. łącznie ze stratami związanymi ze zdarzeniami losowymi) oraz koszty finansowe.

4. **Przychody i koszty uzyskania przychodów** ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży, z uwzględnieniem opustów, rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. **Wynik finansowy brutto** (zysk lub strata) jest to wynik na działalności gospodarczej; do 2015 r. był korygowany o wynik zdarzeń nadzwyczajnych.

6. **Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto** obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg.

7. **Wynik finansowy netto** (zysk lub strata) otrzymuje się po

Trade and catering

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the principal activity of which is the sale of commodities, classified according to NACE Rev. 2 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data concerning **retail sales** include:

- 1) sales of goods in quantities indicating purchases for the individual needs of consumers;
- 2) sales of trade commodities and catering production in catering establishments.

The marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g. sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets) are not included in the value of retail sales.

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP), separating sales in catering establishments. As opposed to groupings in the COICOP classification “non-foodstuff goods” are presented separately.

The division of goods into food and non-alcoholic beverages, alcoholic beverages as well as non-foodstuff goods was made by estimation.

3. Data regarding the **wholesale sale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale sales also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sales realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

4. The division of **stores by organizational form** was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Finances of enterprises

1. **Financial results of enterprises** are adjusted to the Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, brokerage houses, insurance companies, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in the agriculture.

2. **Total revenues (sums received and due)** include: net revenues from sale of products (goods and services), net revenues from sale of goods and materials, other operating revenues (since 2016 including revenues from extraordinary events) and financial revenues.

3. **Total costs** include: cost of products sold (goods and services), value of goods and materials sold, other operating costs (since 2016 including losses from extraordinary events) and financial costs.

4. **Revenues and costs of obtaining revenues from the sale** of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices including discounts, rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The **gross financial result** (profit or loss) is the result on economic activity; until 2015, it was corrected by result on extraordinary events.

6. **Obligatory encumbrances on gross financial result** include corporate income tax and personal income tax as well as other payments under separate regulations. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obliged to pay after considering abatements granted.

7. The **net financial result** (profit or loss) is derived after reducing the gross financial result by obligatory encumbrances.

8. **Turnover profitability indicator** was calculated as follows:
– gross as the relation of the gross financial result to total

poniższemu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

8. Wskaźnik rentowności obrotu obliczono następująco:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów ogółem.

9. Aktywa obrotowe obejmują zapasy oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje (środki pieniężne i papiery wartościowe), rozliczenia międzyokresowe.

Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

10. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych, wynik finansowy netto roku obrotowego oraz odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego.

Do 2015 r. obejmowały również należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz udziały (akcje) własne.

11. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok i krótkoterminowe – gdy termin ich płatności na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

12. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu).

Finanse publiczne

1. Finanse publiczne obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego, zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej. Podstawę prawną określającą te procesy od 1 stycznia 2010 r. stanowi ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) i przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. poz. 1241, z późn. zm.). W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 511, z późn. zm.), ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512, z późn. zm.) oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530, z późn. zm.).

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące dochodów, wydatków i wyniku budżetów jednostek samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem dotacji celowych z budżetu państwa oraz subwencji ogólnej z budżetu państwa.

3. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego są określone w uchwale budżetowej przez właściwe organy stanowiące na rok kalendarzowy (budżetowy), w terminach i na zasadach określonych w ustawach ustrojowych oraz ustawie o finansach publicznych.

Miasto na prawach powiatu realizuje równocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat.

4. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. w podziale na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu, przychodu lub wydatku. Dane opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów

revenues,

- net as the relation of the net financial result to total revenues.

9. Current assets include stocks and short-term: receivables, investments (cash equivalents, short-term securities), prepayments and accruals.

Receivables from deliveries and services are included in short-term receivables (irrespective of their due date).

10. Share equity (funds) is recorded in accounting ledgers according to type and principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: share capital (fund), supplementary capital (fund), revaluation reserve capital (fund), other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years, net financial result of the turnover year and write-offs from net profit for the turnover year.

Until 2015, it also included share capital (fund) not paid up and entity's shares (stock).

11. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans. They are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

12. Data concerning finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification).

Public finance

1. Public finance include the processes connected with accumulation and allocation of public funds, and particularly: collecting and accumulating revenue, spending public funds, financing of loan needs of the state budget and of the budgets of local government units, incurring liabilities involving public funds, managing public funds and public debt, as well as settlements with the European Union budget. The legal basis defining such processes since 1 January 2010 is the Act of 27 August 2009 on Public Finances (Journal of Laws 2019 item 869, with later amendments) and regulations introducing the Act on Public Finances (Journal of Laws 2009 item 1241, with later amendments). With respect to the financial management of local government units, the legal basis is additionally provided by the Act of 8 March 1990 on Gmina Local Government (Journal of Laws 2019 item 506, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Powiat Local Government (Journal of Laws 2019 item 511, with later amendments), the Act of 5 June 1998 on Voivodship Local Government (Journal of Laws 2019 item 512, with later amendments) as well as the Act of 13 November 2003 on Incomes of Local Government Units (Journal of Laws 2018 item 1530, with later amendments).

2. The presented data include information regarding revenue, expenditure and budgets result of local government units, taking into account the targeted grants from the state budget and general subvention from the state budget.

3. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are determined in the budgetary law passed by relevant councils for a period of one calendar year (a budgetary year) within the periods and in accordance with the principles set forth in statutory acts and in the Act on Public Finances.

City with powiat status fulfils the tasks of a gmina as well as of a powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received by both the gmina and the powiat) as well as expenditure realized jointly by the gmina and the powiat.

4. Revenue and expenditure of the budgets of local government units are grouped in accordance with the provisions set forth in the Act on Public Finances, i.e. they are grouped into divisions – defining types of activity, and into paragraphs – defining types of revenue, income or expenditure. The data were compiled in accordance with the Regulation of the Minister of Finance of 2 March 2010 on Detailed Classification of Incomes,

i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1053, z późn. zm.).

Prezentowane dane w zakresie wydatków według działów obejmują wszystkie paragrafy wydatkowe zrealizowane w danym dziale.

5. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Inwestycje. Środki trwałe

Inwestycje

1. Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zaszczepienia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji PKD 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

Środki trwałe

1. Do środków trwałych zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również: drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zaszczepienia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 stycznia 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują:

- wartości gruntów, uznanych od 1 stycznia 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 grudnia 1990 r. (Dz. U. poz. 529),
- prawa użytkowania wieczystego gruntu, uznanego od 1 stycznia 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 351, z późn. zm.).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 grudnia należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
 - przed 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
 - po 1 stycznia 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 stycznia 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 stycznia 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 stycznia 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwa-

Expenses, Revenues and Expenditures, and Funds from Foreign Resources (Journal of Laws 2014 item 1053, with later amendments).

The presented data on expenditure by divisions cover all the paragraphs of expenditure realized in that division.

5. Information concerning the budgets of local government units is presented on the basis of reporting by the Ministry of Finance.

Investments. Fixed assets

Investments

1. Investment outlays are financial or material expenditures, aimed at creating new fixed assets or improving (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernisation) existing fixed capital items as well as outlays on so-called initial equipment for the investment.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include expenditures on:

- buildings and structures (include buildings and premises as well as civil and water engineering structures), including, among others, construction and assembly works, design-cost-estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, movables and equipment),
- transport equipment,
- others, i.e. irrigation and drainage, land quality improvements, livestock (basic herd), long-term plantings and interest on investment credits and loans for the period of investment implementation.

Other outlays are expenditures on so-called initial equipment for the investment and other costs related to the implementation of the investment. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE Rev. 2 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning e.g.: residential buildings and premises, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Fixed assets

1. Fixed assets include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also: public roads, streets and squares together with shoulders and foundations, development of land tracts, long-term plantings, irrigation and drainage, water structures, land, livestock (basic herd) as well as since 1 January 2002 cooperative ownership right to residential premises and cooperative right to non-residential (of utility character) premises.

Data regarding fixed assets do not include:

- value of land recognised, since 1 January 1991, as fixed assets, in accordance with the Regulation of the Council of Ministers of 12 December 1990 (Journal of Laws item 529),
- right of perpetual usufruct of land, regarded as fixed assets since 1 January 2002, in accordance with Accounting Act of 29 September 1994 (Journal of Laws 2019 item 351, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on their purchase or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The **gross value of fixed assets at current book-keeping prices** is understood, as of 31 December:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
 - before 1 January 1995 – as the value at replacement prices of September 1994,
 - after 1 January 1995 – as the purchase or manufacturing value at current prices;
- in units that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 January 2005 – also revaluation according to fair value.

The **gross value at replacement prices** was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy as of 1 January 1995, in accordance with the decisions of the Regulation of the Minister of Finance, dated 20 January 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible

łych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. poz. 34).

Rachunki regionalne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26 czerwca 2013 r., z późniejszymi zmianami).

2. W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

3. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

4. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

5. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

6. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diety) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

7. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

8. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

9. **Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

10. Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) zostało

fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws item 34).

Regional accounts

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the “European System of Accounts 2010 (the ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, with later amendments).

2. The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

3. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

4. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

5. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all domestic institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

6. **Intermediate consumption** includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) as well as other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is valued at purchaser's prices.

7. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional units.

8. **Gross primary income in the households sector** is comprised of the gross operating surplus jointly with the gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by the Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

9. **Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

10. Grouping regional accounts data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD 2007) was accomplished applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. in accordance with the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

11. Criteria for classifying a given unit of the national economy into specific **institutional sector** are: functions fulfilled in the

dokonane metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

11. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wytroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne, spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

12. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek szarego gospodarki oraz działalności nielegalnej. Szara gospodarka obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej (w tym osób świadczących usługi seksualne).

W ramach działalności nielegalnej ujęto szacunki dotyczące działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby, produkcji i handlu narkotykami, przemytu papierosów oraz nielegalnej produkcji i handlu alkoholem.

13. Dane z rachunków regionalnych za lata 2015–2018 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych w ślad za rewizją benchmarkingową dokonaną w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej.

Zmiana danych wynikała z tytułu:

- wykorzystania nowych i aktualizacji istniejących źródeł danych,
- doskonalenia metod kompilacji danych,
- wdrożenia wytycznych zawartych w zaktualizowanym Podręczniku ds. deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych (MGDD).

14. Opis zmian wprowadzonych do rachunków narodowych został zawarty w „Informacji Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” z dnia 6 października 2020 r., dostępnej na stronie <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Informacje dotyczące rachunków regionalnych zamieszczono w publikacji „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Podmioty gospodarki narodowej

Krajowy rejestr urzędowy podmiotów gospodarki narodowej,

national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation and auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- 3) general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and accordingly to the ESA 2010 meet criteria for including in the sector,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own-account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organizations.

12. The estimation of hidden economy and illegal activities is included in regional accounts. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form), employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives) as well as natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity (including persons providing sexual services).

Within **illegal activities** there were included estimations concerning activity of persons deriving profits from exploiting sexual services, production and trafficking in narcotics, smuggling of cigarettes and illegal production and trade of alcohol.

13. Data from regional accounts for the years 2015–2018 were changed in relation to those previously published, following benchmarking revision in annual national accounts, in accordance with the requirements of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union.

The change in data was due to:

- using new and updating existing data sources,
- improvement of data compilation methods,
- implementation of the guidelines contained in the updated Manual on Government Deficit and Debt (MGDD).

14. Description of changes introduced in national accounts was included in the note „Informacja Głównego Urzędu Statystycznego na temat rewizji rachunków narodowych w latach 1995–2018” of 6 October 2020, available on website <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/rachunki-narodowe/roczne-rachunki-narodowe/informacja-glownego-urzedu-statystycznego-na-temat-rewizji-rachunkow-narodowych-w-latach-19952018,13,1.html>.

15. Information concerning regional accounts are placed in the publication „Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych”.

Entities of the national economy

The National Official Business Register hereinafter referred to

zwany dalej rejestrem REGON, jest rejestrem administracyjnym prowadzonym przez Prezesa GUS. Zasady prowadzenia rejestru określają przepisy ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. 2020, poz. 443, z późniejszymi zmianami) oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 listopada 2015 r. (Dz. U. poz. 2009 z późniejszymi zmianami) w sprawie sposobu i metodologii prowadzenia i aktualizacji krajowego rejestru urzędowego podmiotów gospodarki narodowej, wzorów wniosków, ankiet i zaświadczeń.

Do rejestru REGON wpisywane są podmioty gospodarki narodowej (zwane dalej jednostkami prawnymi), czyli osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Rejestr REGON jest na bieżąco aktualizowany na podstawie danych o podmiotach gospodarki narodowej, przekazywanych drogą elektroniczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, Krajowego Rejestru Sądowego, Systemu Informacji Oświatowej oraz Centralnego Rejestru Podmiotów Krajowej Ewidencji Podatników, oraz – w przypadku pozostałych podmiotów – na podstawie wniosków zgłaszanych do właściwych urzędów statystycznych. Kompletność i aktualność rejestru uzależniona jest od terminowej realizacji ww. obowiązku. Ponadto od 2011 r. do aktualizacji rejestru wykorzystywane są informacje z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) dotyczące zgonów osób fizycznych, które były wpisane do rejestru REGON.

W latach 2014–2019 r. liczba podmiotów w podziale według sektorów własności i sekcji może wystąpić bez jednostek, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

as REGON, is an administrative register held by the President of Statistics Poland. The rules for running the register are defined by the Law on Official Statistics of 29th June 1995 on public statistics (Journal of Laws 2020 item 443 with later amendments) and the provisions of the Regulation of the Council of Ministers of 30th November 2015 (Journal of Laws item 2009 with later amendments) on the manner and methodology of running and updating the national register of business entities, design application, questionnaires and certificates.

In the REGON register are registered entities of the national economy (called legal units), that is legal persons, organizational units without legal personality and natural persons conducting economic activity.

The basic function of the REGON register is identification of entities of the national economy, which is accomplished by assigning unique identification numbers to them.

The REGON register is updated on a current basis with the use of data on entities of the national economy transferred through the electronic system from the Central Registration and Information on Business, the National Court Register, the Educational Information System as well as the Central Business Entity Register of the National Taxpayer Register, and – for the remaining entities – on the basis of applications submitted to the relevant statistical offices. The completeness and correctness of the register is contingent on the timely compliance with the above mentioned obligation. In addition, since 2011 the register has been updated with information from the Common Electronic System of Population (PESEL) on the deaths of natural persons, which were registered in the REGON.

In 2014–2019 the number of entities according to ownership sectors and sections can occur without units for which the information on the kind of ownership does not occur in the REGON register.